SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PGE POLSKA GRUPA ENERGETYCZNA S.A.

2012

PGE Polska Grupa Energetyczna

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWOWE INFORMACJE NA TEMAT GRUPY KAPITAŁOWEJ PGE 7

1.1. OPIS ORGANIZACJI I DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ 7

1.2. ZMIANY W ORGANIZACJI GRUPY KAPITAŁOWEJ 10

1.2.1. Zmiany w organizacji Grupy Kapitałowej w 2012 roku 10

1.2.2. Zmiany w organizacji Grupy Kapitałowej następujące po dniu bilansowym 17

1.3. GŁÓWNE PROJEKTY REALIZOWANE W GK PGE W 2012 ROKU 19

1.3.1. Model Operacyjny GK PGE 20

1.3.2. Wdrożenie systemu SAP 20

1.3.3. Program Budowy Centrum Usług Wspólnych 21

1.3.4. Optymalizacja Kompleksu Turów 22

2. DZIAŁALNOŚĆ GRUPY KAPITAŁOWEJ PGE 23

2.1. CZYNNIKI I ZDARZENIA MAJĄCE WPŁYW NA OSIĄGNIĘTE WYNIKI 23

2.1.1. Sytuacja makroekonomiczna 23

2.1.2. Taryfy 25

2.1.3. Ceny energii elektrycznej 26

2.1.4. Krajowy Plan Rozdziału Uprawnień Emisyjnych na lata 2008-2012 („KPRU II") 35

2.1.5. Ceny uprawnień do emisji dwutlenku węgla 37

2.1.6. Bilans energii GK PGE 38

2.1.7. Sprzedaż ciepła 41

2.1.8. Rozwiązanie kontraktów długoterminowych KDT 41

2.1.9. Koszty zakupu paliw 42

2.2. WYNIKI FINANSOWE GK PGE 43

2.3. OBSZARY GEOGRAFICZNE 50

2.4. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI 51

2.4.1. Segment Energetyka Konwencjonalna 53

2.4.2. Segment Energetyka Odnawialna 61

2.4.3. Segment Obrotu Hurtowego 63

2.4.4. Segment Dystrybucja 63

2.4.5. Segment Sprzedaż Detaliczna 65

2.4.6. Pozostała działalność 67

2.5. RYNKI ZAOPATRZENIA 68

2.6. OPIS ZNACZĄCYCH UMÓW 70

2.6.1. Projekt budowy bloków energetycznych w PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Opole. Zawarcie umowy znaczącej. 70

2.7. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI 71

2.8. POSTĘPOWANIA TOCZĄCE SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ 72

2.9. PUBLIKACJA PROGNOZ WYNIKÓW FINANSOWYCH 72

2.10. PODMIOT UPRAWNIONY DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH 72

2.11. ZARZĄDZANIE ZASOBAMI FINANSOWYMI ORAZ PŁYNNOŚĆ FINANSOWA 74

2.11.1. Zadłużenie netto Grupy i podstawowe wskaźniki finansowe 74

2.11.2. Rating 76

2.11.3. Wyemitowane obligacje 76

2.11.4. Kredyty bankowe i pożyczki 78

2.11.5. Poręczenia i gwarancje 83

2.11.6. Istotne pozycje pozabilansowe 85

2.11.7. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych 85

3. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM I RYNKOWYM 86

3.1. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ 86

3.2. RYZYKO WALUTOWE 87

3.3. RYZYKO CEN TOWARÓW 88

3.4. RYZYKO KREDYTOWE 88

3.5. RYZYKO PŁYNNOŚCI 90

4. RYZYKA I ZAGROŻENIA GRUPY KAPITAŁOWEJ PGE 91

4.1. CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z OTOCZENIEM RYNKOWYM ORAZ OGÓLNĄ SYTUACJĄ MAKROEKONOMICZNĄ W KRAJU I NA ŚWIECIE 91

4.1.1. Ryzyko związane z sytuacją makroekonomiczną 91

4.1.2. Ryzyko rosnącej konkurencji 91

4.1.3. Ryzyko spadku zapotrzebowania na energię elektryczną i ciepło 91

4.2. CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z OTOCZENIEM REGULACYJNO-PRAWNYM 92

4.2.1. Ryzyko polityczne 92

4.2.2. Ryzyko niestabilności otoczenia prawnego 93

4.2.3. Ryzyko zmian w systemie wsparcia źródeł kogeneracyjnych i odnawialnych 93

4.2.4. Ryzyko związane z wymogiem posiadania koncesji 94

4.2.5. Ryzyko związane z potencjalnym naruszeniem przepisów antymonopolowych 95

4.2.6. Ryzyko związane z programem redukcji emisji CO_2..... 95

4.2.7. Ryzyko ograniczeń w zakresie emisji innych niż CO_2 substancji do środowiska oraz zaostrzania standardów BAT 96

4.3. CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ OPERACYJNĄ GRUPY KAPITAŁOWEJ PGE..... 97

4.3.1. Ryzyko przerwania dostaw paliw oraz niewystarczających zapasów paliw..... 97

4.3.2. Ryzyko związane z kosztami rekultywacji terenów górniczych 98

4.3.3. Ryzyko związane z czynnikami atmosferycznymi 98

4.3.4. Ryzyko związane z przeglądami, remontami, modernizacjami i inwestycjami 99

4.3.5. Ryzyko nieuregulowanych stanów prawnych nieruchomości 99

4.3.6. Ryzyko związane z pozyskiwaniem i kosztami finansowania zewnętrznego (obniżenia lub wycofania ratingu PGE) 100

4.3.7. Ryzyko związane z decyzjami Prezesa URE w ramach realizacji Ustawy KDT 100

4.3.8. Ryzyko cen transferowych 101

4.3.9. Ryzyko niewystarczającej ochrony ubezpieczeniowej 101

4.3.10. Ryzyko związane z postępowaniami sądowymi, arbitrażowymi i administracyjnymi oraz roszczeniami pracowniczymi 101

4.3.11. Ryzyko utraty wartości aktywów..... 102

5. POZOSTAŁE ISTOTNE ZDARZENIA OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO ORAZ ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM.....103

5.1. PROGRAM KONSOLIDACJI 103

5.2. KONCEPCJA ZARZĄDZANIA AKTYWAMI POZAENERGETYCZNYMI W RAMACH GK PGE..... 105

5.3. RESTRUKTURYZACJA POŁĄCZENIA STAŁOPRĄDOWEGO POLSKA-SZWECJA 106

5.4. KONSOLIDACJA REJONÓW ENERGETYCZNYCH W PGE DYSTRYBUCJA S.A. 107

5.5. PRZYJĘCIE STRATEGII GRUPY PGE NA LATA 2012-2035..... 107

5.6. PRZYJĘCIE PROGRAMU POPRAWY EFEKTYWNOŚCI W GRUPIE PGE NA LATA 2012-2016..... 108

5.7. PROJEKT ELEKTROWNIA PUŁAWY..... 108

5.8. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z ENERGETYKĄ JĄDROWĄ 109

5.9. DECYZJE PREZESA URE W RAMACH REALIZACJI USTAWY KDT..... 110

5.10. SPÓR POMIĘDZY PGE S.A. A ATEL (OBECNIE ALPIQ) 112

5.11. ROZWIĄZANIE UMOWY PRYWATYZACYJNEJ SPÓŁKI ENERGA S.A 114

5.12. ZAWARCIE UMOWY W SPRAWIE POSZUKIWANIA I WYDOBYCIA WĘGLOWODORÓW Z ŁUPKÓW 115

5.13. PODPISANIE LISTU INTENCYJNEGO Z KGHM POLSKA MIEDŹ S.A., TAURON POLSKA ENERGIA S.A. ORAZ ENEA S.A. W SPRAWIE WSPÓLNEGO UCZESTNICTWA W PRZYGOTOWANIU, BUDOWIE I EKSPLOATACJI PIERWSZEJ ELEKTROWNI JĄDROWEJ 116
5.14. PODPISANIE UMOWY ZAKUPU FARM WIATROWYCH Z DONG ENERGY 116
5.15. PODPISANIE UMOWY ZAKUPU FARM WIATROWYCH Z IBERDROLA 117

6. PERSPEKTYWY ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ PGE 118

6.1. CZYNNIKI ISTOTNE DLA ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ PGE 118
6.2. REALIZACJA STRATEGII GRUPY KAPITAŁOWEJ PGE W 2012 ROKU 119

7. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO 121

7.1. ZBIÓR ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO, KTÓRYM PODLEGAŁA SPÓŁKA W 2012 ROKU 121
7.2. INFORMACJA O ODSTĄPIENIU OD STOSOWANIA POSTANOWIEŃ ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO 121
7.3. AKCJONARIAT SPÓŁKI 122
7.4. ORGANY SPÓŁKI 124
7.4.1. Walne Zgromadzenie Spółki 124
7.4.2. Rada Nadzorcza 131
7.4.3. Zarząd 146
7.5. AKCJE JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ ORAZ AKCJE I UDZIAŁY W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH BĘDĄCE W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH 152
7.6. OPIS PODSTAWOWYCH CECH STOSOWANYCH W SPÓŁCE SYSTEMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ I ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W ODNIESIENIU DO PROCESU SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH I SKONSOLIDOWANYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH 154
7.7. ZMIANY W ZASADACH ZARZĄDZANIA SPÓŁKĄ I GRUPĄ KAPITAŁOWĄ 157
7.8. SYSTEM KONTROLI PROGRAMÓW AKCJI PRACOWNICZYCH 157
7.9. WYKORZYSTANIE WPŁYWÓW Z EMISJI 157
7.10. AKCJE WŁASNE 157
7.11. KAPITAŁ ZAKŁADOWY I STRUKTURA WŁAŚCICIELSKA 159

8. ZAANGAŻOWANIE 160

8.1. FUNDACJA PGE „ENERGIA Z SERCA” 160
8.2. PGE A ŚRODOWISKO PRACY 161
8.2.1. Pracownicy 161
8.2.2. Wolność stowarzyszania się 161
8.2.3. Bezpieczeństwo i higiena pracy 162

8.2.4. Rozwój kadr ... *162*

8.3. PGE A ŚRODOWISKO NATURALNE ... 164

8.3.1. Energetyka Konwencjonalna ... *166*

8.3.2. Energetyka Odnawialna ... *172*

8.3.3. Dystrybucja ... *173*

8.3.4. Sprzedaż detaliczna ... *174*

8.3.5. Energetyka jądrowa ... *175*

8.4. PGE A BADANIA I ROZWÓJ ... 175

8.5. PGE A EDUKACJA ... 179

8.6. PGE A PRAWA CZŁOWIEKA ... 180

8.7. PGE A WSPIERANIE POZOSTAŁYCH CELÓW SPOŁECZNYCH ... 180

9. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU ... 182

9.1. OŚWIADCZENIE W SPRAWIE RZETELNOŚCI SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ... 182

9.2. OŚWIADCZENIE W SPRAWIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ... 183

1. Podstawowe informacje na temat Grupy Kapitałowej PGE

Grupa Kapitałowa PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. („GK PGE", „Grupa Kapitałowa PGE", „Grupa") jest **największym pod względem przychodów, zainstalowanych mocy wytwórczych oraz wolumenu produkcji energii elektrycznej zintegrowanym pionowo przedsiębiorstwem energetycznym w Polsce.** Grupa w obecnym kształcie powstała w 2007 roku. Przedstawiony poniżej kształt organizacyjny Grupa PGE zawdzięcza przekształceniom struktury organizacyjnej oraz procesowi konsolidacji formalno- prawnej realizowanej w Spółce od 2007 roku.

Podmiotem dominującym GK PGE jest PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. („PGE S.A.", „Spółka").

1.1. Opis organizacji i działalności Grupy Kapitałowej

Działalność Grupy Kapitałowej PGE jest obecnie zorganizowana w pięciu podstawowych segmentach działalności:

Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna („Energetyka Konwencjonalna")

Obejmuje wydobycie węgla brunatnego i wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w źródłach konwencjonalnych oraz przesyłanie i dystrybucję ciepła.

Energetyka Odnawialna

Obejmuje wytwarzanie energii elektrycznej w źródłach odnawialnych oraz w elektrowniach szczytowo-pompowych.

Obrót Hurtowy

Obejmuje obrót hurtowy energią elektryczną i produktami powiązanymi oraz paliwami.

Dystrybucja energii elektrycznej

Sprzedaż Detaliczna energii elektrycznej

Dodatkowo w skład Grupy wchodzą spółki, których głównym przedmiotem działalności jest przygotowanie i realizacja projektu budowy elektrowni jądrowych w ramach Programu Pierwszej Polskiej Elektrowni Jądrowej, spółki świadczące usługi informatyczne i telekomunikacyjne oraz usługi pomocnicze na rzecz spółek z sektora energetycznego i górniczego, takie jak: roboty budowlane, remontowe, modernizacyjne oraz inwestycyjne w zakresie urządzeń energetycznych, wykonywanie kompleksowych badań diagnostycznych oraz pomiarów maszyn i urządzeń elektroenergetycznych oraz zagospodarowywanie produktów ubocznych spalania węgla, opracowywanie i wdrażanie technologii ich wykorzystywania oraz rekultywację terenów zdegradowanych.

Spółki wchodzące w skład głównych segmentów GK PGE na dzień 31 grudnia 2012 roku:

Segment	Spółka
Energetyka Konwencjonalna	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. („PGE GiEK S.A.”)
	Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o.
	Elektrownia Puławy sp. z o.o.
	PGE Gubin sp. z o.o.*
Energetyka Odnawialna	PGE Energia Odnawialna S.A.
	Bio-Energia S.A.
	Pelplin sp. z o.o.
	Żuromin sp. z o.o.
	Biogazownia Łapy sp. z o.o.
	Biogazownia Wożuczyn sp. z o.o.
	Elektrownia Wiatrowa Baltica-1 sp. z o.o.
	Elektrownia Wiatrowa Baltica-2 sp. z o.o.
	Elektrownia Wiatrowa Baltica-3 sp. z o.o.
Obrót Hurtowy	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. PGE Trading GmbH**
Dystrybucja	PGE Dystrybucja S.A.
Sprzedaż Detaliczna	PGE Obrót S.A.

* do dnia 15 kwietnia 2012 roku firma spółki brzmiała: PWE Gubin sp. z o.o.
** do dnia 31 lipca 2012 roku firma spółki brzmiała: ELECTRA Deutschland GmbH.

Pełny wykaz podmiotów podlegających konsolidacji został zamieszczony w nocie nr 2 skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku następujące spółki z Grupy Kapitałowej PGE posiadały oddziały:

PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z siedzibą w Bełchatowie:

- Oddział Elektrownia Bełchatów,
- Oddział Elektrownia Opole,
- Oddział Elektrownia Turów,
- Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra,
- Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów,
- Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Turów,
- Oddział Elektrociepłownia Gorzów,
- Oddział Zespół Elektrociepłowni Bydgoszcz,
- Oddział Elektrociepłownia Rzeszów,
- Oddział Elektrociepłownia Kielce,
- Oddział Elektrociepłownia Lublin Wrotków,
- Oddział Elektrociepłownia Zgierz.

PGE Energia Odnawialna S.A. z siedzibą w Warszawie:

- Oddział EW Żarnowiec w Czymanowie,
- Oddział ZEW Dębe w Dębe,
- Oddział ZEW Dychów w Dychowie,
- Oddział ZEW Porąbka - Żar w Międzybrodziu Bialskim,
- Oddział ZEW Solina - Myczkowce w Solinie.

PGE Dystrybucja S.A. w siedzibą w Lublinie:

- Oddział Białystok,
- Oddział Lublin,
- Oddział Łódź – Miasto,
- Oddział Łódź – Teren,
- Oddział Rzeszów,
- Oddział Skarżysko – Kamienna,
- Oddział Warszawa,
- Oddział Zamość.

PGE Obrót S.A. z siedzibą w Rzeszowie:

- Oddział z siedzibą w Białymstoku,
- Oddział z siedzibą w Lublinie,
- Oddział I z siedzibą w Łodzi,
- Oddział II z siedzibą w Łodzi,
- Oddział z siedzibą w Skarżysku – Kamiennej,
- Oddział z siedzibą w Warszawie,
- Oddział z siedzibą w Zamościu.

PGE Trading GmbH z siedzibą w Berlinie:

- Oddział w Pradze,
- Oddział w Bratysławie.

„Elbest" sp. z o.o. z siedzibą w Bełchatowie:

- Oddział Bogatynia,
- Oddział Dychów,
- Oddział Iwonicz-Zdrój,
- Oddział Krasnobród,
- Oddział Rogowiec,
- Oddział Wawrzkowizna,
- Oddział Wawrzkowizna II.

Przedsiębiorstwo Transportowo – Sprzętowe „Betrans" sp. z o.o. z siedzibą w Bełchatowie:

- Oddział ELTUR-TRANS z siedzibą w Bogatyni,
- Oddział Rogowiec z siedzibą w Rogowcu.

Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne „ELTUR-SERWIS" sp. z o.o. z siedzibą w Bogatyni:

- Oddział w Brzeziu k/Opola.

Przedsiębiorstwo Produkcji Sorbentów i Rekultywacji „ELTUR-WAPORE" sp. z o.o. z siedzibą w Bogatyni:

- Oddział Bogatynia,
- Oddział Bełchatów,
- Oddział Rogowiec,
- Oddział Opole.

PGE S.A. oraz pozostałe spółki Grupy Kapitałowej PGE nie posiadają oddziałów.

1.2. Zmiany w organizacji Grupy Kapitałowej

1.2.1. Zmiany w organizacji Grupy Kapitałowej w 2012 roku

W okresie dwunastu miesięcy zakończonym 31 grudnia 2012 roku w organizacji Grupy Kapitałowej PGE nastąpiły zmiany wymienione w nocie 2 skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz opisane poniżej.

Udziały i akcje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

W roku 2012 PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. zmieniła swoje zaangażowanie kapitałowe w następujących podmiotach:

- w dniu 23 grudnia 2011 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki PGE Energia Jądrowa S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki z kwoty 87.500.000 zł do kwoty 103.500.000 zł, tj. o kwotę 16.000.000 zł, poprzez emisję 640.000 akcji imiennych w cenie nominalnej 25 zł każda akcja. Wszystkie akcje spółki w podwyższonym kapitale zakładowym objęła PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. w zamian za wkład pieniężny. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS w dniu 19 stycznia 2012 roku.
- w I kwartale 2012 roku PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. nabyła od akcjonariuszy mniejszościowych łącznie 3.750 akcji imiennych spółki PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (stanowiących łącznie 0,0005% udziału w kapitale zakładowym spółki). Zakup akcji imiennych przez PGE S.A. wynikał z Umowy prywatyzacyjnej, na mocy której pracownikom spółki PGE Zespół Elektrociepłowni Bydgoszcz S.A. (obecnie PGE GiEK S.A. Oddział Zespół Elektrociepłowni Bydgoszcz) przysługiwało prawo do zbycia przydzielonego pakietu akcji na rzecz większościowego akcjonariusza.
- w dniu 12 marca 2012 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wpisie połączenia PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z PGE Elektrownia Opole S.A. Udział spółek GK PGE w kapitale zakładowym PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. jest następujący: PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. (91,20%) oraz PGE Obrót S.A. (7,37%).
- w dniu 30 grudnia 2011 roku została podpisana umowa (z łac. świadczenie w miejsce wykonania) pomiędzy spółką PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. oraz spółką PGE Energia Odnawialna S.A., rozliczająca zobowiązanie PGE Energia Odnawialna S.A. z tytułu dywidendy należnej PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. Na podstawie ww. umowy, po spełnieniu warunków tej umowy, zostało

przeniesione na PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. prawo własności 103.196 akcji zwykłych imiennych spółki PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (stanowiących 0,015% udziału w kapitale zakładowym) w celu zwolnienia PGE Energia Odnawialna S.A. ze zobowiązania do zapłaty części należnej dywidendy. W dniu 15 marca 2012 roku dokonana została zmiana w księdze akcyjnej spółki PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. dotycząca ww. przeniesienia własności akcji. Od tego dnia PGE Energia Odnawialna S.A. przestała być akcjonariuszem spółki PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.

- w dniu 18 stycznia 2012 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki PGE Obrót S.A. podjęło Uchwałę w sprawie przymusowego wykupu akcji akcjonariuszy mniejszościowych spółki w trybie art. 418 Ksh, dotyczącą przymusowego wykupu akcji stanowiących 0,24% w kapitale zakładowym PGE Obrót S.A. na rzecz PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. W wyniku realizacji powyższej uchwały w kwietniu 2012 roku PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. nabyła 11.716 akcji spółki PGE Obrót S.A. Ponadto w dniu 7 maja 2012 roku PGE nabyła od Skarbu Państwa, na podstawie umowy sprzedaży, 46 akcji spółki PGE Obrót S.A. stanowiących 0,00093% kapitału zakładowego. Dodatkowo w dniach 20 sierpnia i 12 października 2012 roku spółka PGE Obrót S.A. wykonała przymusowy odkup obejmujący odpowiednio 4.159 szt. i 11.809 szt. akcji PGE Obrót S.A. Cena odkupu w całości została uiszczona na rachunek odkupionych akcjonariuszy, tym samym niniejsze akcje w ilości 15.968 szt. przeszły na własność spółki z przeznaczeniem do umorzenia, zgodnie z art. 418^1 § 4 Ksh.

  W związku z dokonaniem powyższych odkupów akcji, na chwilę obecną spółka posiada 16.852 szt. akcji własnych, które zostały nabyte przez spółkę w trybie przymusowego odkupu na podstawie art. 418^1 §4 oraz 243 akcji nierozdzielonych akcjonariuszom spółki w procesie konsolidacji spółek GK PGE. Stąd spółka posiada aktualnie 17.095 szt. akcji własnych stanowiących 0,346% w kapitale zakładowym spółki. Wobec pozostałych akcji spółki (stanowiących 0,104% ogółu akcji), należących do mniejszościowego akcjonariusza, trwają procedury związane z przymusowym odkupem tych akcji, zgodnie z zapisem art. 418^1 Ksh.

  W związku z przeprowadzonymi transakcjami PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. posiada aktualnie 99,55 % w kapitale zakładowym PGE Obrót S.A.

- w dniu 10 maja 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PGE Dystrybucja S.A. podjęło uchwałę o przymusowym wykupie akcji na okaziciela serii I, należących do akcjonariuszy mniejszościowych spółki PGE Dystrybucja S.A., reprezentujących 0,02% w kapitale zakładowym spółki. W dniu 24 lipca 2012 roku akcjonariusz PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. dokonał przelewu na

rachunek PGE Dystrybucja S.A. tytułem wykupu i tym samym nabył 192.126 szt. akcji od akcjonariuszy mniejszościowych w ramach procesu przymusowego wykupu. Ponadto w dniu 30 sierpnia 2012 roku PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. nabyła od Skarbu Państwa 2.713 akcji stanowiących 0,000278% kapitału zakładowego PGE Dystrybucja S.A.

W związku z przeprowadzonymi transakcjami aktualnie jedynymi akcjonariuszami spółki PGE Dystrybucja S.A. są spółki PGE Obrót S.A. posiadająca 89,911% akcji w kapitale zakładowym oraz PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. posiadająca 10,075% akcji w kapitale zakładowym PGE Dystrybucja S.A. Ponadto spółka posiada akcje własne przeznaczone do umorzenia w liczbie 131.873 szt., co stanowi 0,014% ogółu akcji.

- w dniu 13 czerwca 2012 roku decyzją Walnego Zgromadzenia podwyższony został kapitał zakładowy spółki PGE Systemy S.A. z kwoty 5.000.000 zł do kwoty 125.000.000 zł, tj. o kwotę 120.000.000 zł. 12.000.000 nowoutworzonych akcji serii D o wartości nominalnej 10 zł każda akcja objął jedyny akcjonariusz spółki tj. spółka PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w dniu 16 lipca 2012 roku.
- w dniu 7 września 2012 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki PGE Energia Jądrowa S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki z kwoty 103.500.000 zł do kwoty 113.500.000 zł, tj. o kwotę 10.000.000 zł, poprzez emisję 400.000 akcji imiennych w cenie nominalnej 25 zł każda akcja. Wszystkie akcje spółki w podwyższonym kapitale zakładowym objęła spółka PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. w zamian za wkład pieniężny. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS w dniu 4 października 2012 roku.
- w grudniu 2012 roku PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. nabyła od akcjonariuszy mniejszościowych łącznie 418.027 akcji spółki EXATEL S.A. stanowiących 5,00% w kapitale zakładowym spółki.

  Ponadto w dniu 23 stycznia 2013 roku PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. nabyła od akcjonariusza mniejszościowego 3.885 akcji spółki EXATEL S.A., stanowiących 0,0465% w kapitale zakładowym spółki.

  W związku z przeprowadzonymi transakcjami PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. posiada aktualnie 99,98% w kapitale zakładowym EXATEL S.A.

W dniu 1 lutego 2012 roku PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. utworzyła spółkę PGE Dom Maklerski S.A. z siedzibą w Warszawie i jest jej 100% akcjonariuszem. W dniu 19 kwietnia 2012 roku nastąpiła rejestracja spółki w KRS.

W dniu 6 lipca 2012 roku rozpoczął się proces likwidacji spółki ELECTRA Bohemia s.r.o. z siedzibą w Czechach. PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. posiada 100% udziałów w spółce.

W dniu 1 sierpnia 2012 roku uległa zmianie firma i siedziba spółki ELECTRA Deutschland GmbH. Aktualna firma i siedziba spółki jest następująca: PGE Trading GmbH z siedzibą w Berlinie.

W roku 2012 spółki z Grupy PGE zmieniły swoje zaangażowanie kapitałowe w następujących podmiotach:

- w dniu 2 stycznia 2012 roku został zarejestrowany podział spółki Przedsiębiorstwo Transportowo Sprzętowe BETRANS sp. z o.o. i przeniesienie zorganizowanej części przedsiębiorstwa (Działu Utrzymania Zieleni) na spółkę ELBEST sp. z o.o. W wyniku powyższego przeniesienia zorganizowanej części przedsiębiorstwa kapitał zakładowy spółki ELBEST sp. z o.o. został podwyższony w drodze ustanowienia 1.952 udziałów o wartości nominalnej 1.000 zł każdy (tj. do kwoty 121.856.000 zł), które zostały przyznane wspólnikom spółki PTS BETRANS sp. z o.o. Kapitał zakładowy spółki PTS BETRANS sp. z o.o. został obniżony poprzez umorzenie 2.964 udziałów o wartości nominalnej 500 zł każdy (tj. do kwoty 16.078.500 zł), proporcjonalnie do udziałów posiadanych przez poszczególnych wspólników tej spółki.
- w dniu 6 marca 2012 roku zawarto 3 umowy nabycia akcji z akcjonariuszami mniejszościowymi spółki PGE Dystrybucja S.A. Na mocy tych umów PGE Dystrybucja S.A. nabyła 39.996 akcji własnych. Podpisanie umów nabycia akcji związane było z realizacją obowiązków nałożonych na spółkę zgodnie z art. 418^1 § 4 Ksh o przymusowym odkupie akcji.
- w dniu 12 marca 2012 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wpisie połączenia PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (spółka przejmująca) z PGE Elektrownia Opole S.A. (spółka przejmowana). Spółka przejmująca weszła we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej. W wyniku połączenia kapitał zakładowy PGE GiEK S.A. został podwyższony o kwotę 452.769.880 zł, tj. do kwoty 6.964.382.240 zł.
- w dniu 12 marca 2012 roku w wyniku połączenia PGE GiEK S.A. z PGE Elektrownia Opole S.A., PGE GiEK S.A. została wspólnikiem spółek: ELKOM sp. z o.o. (udział w kapitale zakładowym 52,58%) oraz EPO sp. z o.o. (udział w kapitale zakładowym 50,00%).

- w dniu 18 czerwca 2012 roku podpisana została Umowa nabycia udziałów w spółce Elektrownia Puławy sp. z o.o., na mocy której PGE GiEK S.A. nabyła 11.074 udziały, co stanowi 50% kapitału zakładowego tej spółki.
- w dniu 22 czerwca 2012 roku Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki ELKOM sp. z o.o. (spółka zależna PGE GiEK S.A.) podjęło uchwałę w sprawie dobrowolnego umorzenia 23 udziałów (stanowiących 10,8% w kapitale zakładowym) w drodze nabycia udziałów przez spółkę. W wyniku realizacji ww. uchwały Zarząd spółki dokonał umorzenia udziałów, finansowanego z utworzonego w tym celu kapitału rezerwowego, bez obniżania kapitału zakładowego. Dobrowolne umorzenie udziałów dotyczyło 9 wspólników spoza GK PGE i odbywało się w okresie od dnia 1 lipca 2012 roku do dnia 30 września 2012 roku. PGE GiEK S.A. posiada aktualnie 112 udziałów spółki, pozostałe 78 udziałów są w posiadaniu podmiotów spoza GK PGE. W związku z umorzeniem udziałów, bez obniżenia kapitału zakładowego wynoszącego aktualnie 106.500 zł, PGE GiEK S.A. posiada udział w kapitale zakładowym wynoszący 52,58%, i udział w łącznej liczbie głosów na Zgromadzeniu wynoszący 58,95%.
- w dniu 25 lipca 2012 roku decyzją Zgromadzeń Wspólników spółek Elektrownia Wiatrowa Baltica-1 sp. z o.o., Elektrownia Wiatrowa Baltica-2 sp. z o.o. oraz Elektrownia Wiatrowa Baltica-3 sp. z o.o. podwyższone zostały kapitały zakładowe tych spółek odpowiednio z kwoty 800.000 zł do kwoty 15.800.000 zł, tj. o kwotę 15.000.000 zł, z kwoty 800.000 zł do kwoty 21.800.000 zł, tj. o kwotę 21.000.000 zł oraz z kwoty 800.000 zł do kwoty 15.800.000 zł, tj. o kwotę 15.000.000 zł. Wszystkie nowoutworzone udziały spółek o wartości nominalnej 500 zł każdy udział objęła spółka PGE Energia Odnawialna S.A. Podwyższenia kapitałów ww. spółek zostały zarejestrowane w KRS w dniu 9 sierpnia 2012 roku. Po dokonanej rejestracji podwyższeń kapitałów struktura kapitałowa spółek przedstawiała się następująco: Elektrownia Wiatrowa Baltica-1 sp. z o.o. (PGE Energia Odnawialna S.A.- 94,94%, Elektrownia Wiatrowa Gniewino sp. z o.o. - 4,81% i Elektrownia Wiatrowa Resko sp. z o.o. - 0,25%), Elektrownia Wiatrowa Baltica-2 sp. z o.o. (PGE Energia Odnawialna S.A.- 96,33%, Elektrownia Wiatrowa Gniewino sp. z o.o. - 3,49% i Elektrownia Wiatrowa Resko sp. z o.o. - 0,18%) oraz Elektrownia Wiatrowa Baltica-3 sp. z o.o. (PGE Energia Odnawialna S.A.- 94,94%, Elektrownia Wiatrowa Gniewino sp. z o.o. - 4,81% i Elektrownia Wiatrowa Resko sp. z o.o. - 0,25%) (por. pkt. 1.2. Zmiany w organizacji Grupy Kapitałowej).

  W dniu 6 września 2012 roku odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki PGE Energia Odnawialna S.A., na którym podjęto uchwały w sprawie połączenia spółki PGE Energia

Odnawialna S.A. (spółka przejmująca) ze spółkami przejmowanymi tj. Elektrownia Wiatrowa Gniewino sp. z o.o., Elektrownia Wiatrowa Turów sp. z o.o. oraz Elektrownia Wiatrowa Resko sp. z o.o. Połączenie spółek zostało zarejestrowane w dniu 31 października 2012 roku. W wyniku połączenia PGE Energia Odnawialna S.A. stała się jedynym wspólnikiem w spółkach projektowych, tj. Elektrownia Wiatrowa Baltica-1 sp. z o.o., Elektrownia Wiatrowa Baltica-2 sp. z o.o. oraz Elektrownia Wiatrowa Baltica-3 sp. z o.o.

W dniu 30 listopada 2012 roku odbyły się Nadzwyczajne Zgromadzenia Wspólników spółek: Elektrownia Wiatrowa Baltica-1 sp. z o.o., Elektrownia Wiatrowa Baltica-2 sp. z o.o. oraz Elektrownia Wiatrowa Baltica-3 sp. z o.o. w sprawie zobowiązania jedynego wspólnika do wniesienia dopłat do udziałów. Jedynym wspólnikiem w spółkach jest PGE Energia Odnawialna S.A. W odniesieniu do poszczególnych spółek uchwały Nadzwyczajnych Zgromadzeń Wspólników zawierały następujące wysokości i terminy:

- Elektrownia Wiatrowa Baltica-1 sp. z o.o.– dopłata w wysokości 221,00 zł na każdy udział, tj. łącznie 6.983.600 zł w terminie do 31 grudnia 2012 roku,
- Elektrownia Wiatrowa Baltica-2 sp. z o.o.– dopłata w wysokości 160,00 zł na każdy udział, tj. łącznie 6.976.000 zł w terminie do 31 grudnia 2012 roku,
- Elektrownia Wiatrowa Baltica-3 sp. z o.o.– dopłata w wysokości 221,00 zł na każdy udział, tj. łącznie 6.983.600 zł terminie do 31 grudnia 2012 roku.

PGE Energia Odnawialna S.A. wniosła dopłaty, o których mowa powyżej, w dniu 31 grudnia 2012 roku.

- w dniu 2 sierpnia 2012 roku spółka PGE Energia Odnawialna S.A. nabyła od spółki Gamesa Energia S.A.U. z siedzibą w Zamudio (Hiszpania) 100% udziałów w spółce Pelplin sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, zgodnie z zapisami warunkowej umowy zakupu z dnia 25 maja 2011 roku.

- w dniu 30 sierpnia 2012 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Bio-Energia S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki z kwoty 15.619.000 zł do kwoty 22.597.800 zł, tj. o kwotę 6.978.800 zł. Wszystkie akcje spółki objęła spółka PGE Energia Odnawialna S.A. poprzez wniesienie aportu w postaci 100% udziałów spółek Biogazownia Łapy sp. z o.o. i Biogazownia Wożuczyn sp. z o.o. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS w dniu 12 października 2012 roku.

  W dniu 7 stycznia 2013 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Bio-Energia S.A. podjęło uchwałę w sprawie połączenia spółki Bio-Energia S.A. (spółka przejmująca) ze spółkami

Biogazownia Łapy sp. z o.o. oraz Biogazownia Wożuczyn sp. z o.o. (spółki przejmowane) oraz zmiany Statutu spółki przejmującej, w trybie art. 516 Ksh. W dniu 31 stycznia 2013 roku połączenie spółek zostało zarejestrowane w KRS.

- w dniu 12 października 2012 roku Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy KRS, wydał postanowienie o dokonaniu wpisu o obniżeniu kapitału zakładowego „ELTUR-WAPORE" sp. z o.o. Kapitał spółki został obniżony z kwoty 41.771.000 zł do kwoty 22.631.500 zł, tj. o kwotę 19.139.500 zł.
- w dniu 15 października 2012 roku PGE Energia Odnawialna S.A. nabyła od spółki Gamesa Energia S.A.U. z siedzibą w Zamudio (Hiszpania) 100% udziałów w spółce Żuromin sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.
- w roku 2012 PGE GiEK S.A. nabyła od akcjonariuszy mniejszościowych łącznie 211.379 akcji własnych, w drodze przymusowego odkupu akcji na podstawie art. 418^1 § 4 Ksh, w celu ich umorzenia. Nabyte przez spółkę akcje własne stanowią łącznie 0,0304% udziału w kapitale zakładowym spółki.
- w dniu 5 grudnia 2012 roku PGE GiEK S.A. podpisała umowę sprzedaży 100% udziałów spółki MegaMed sp. z o.o. na rzecz LUX MED sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.
- w dniu 21 grudnia 2012 roku PGE GiEK S.A. zawiązała Spółkę MegaSerwis sp. z o.o. z siedzibą w Zgorzelcu i od tego też dnia spółka jest podmiotem w organizacji. PGE GiEK S.A. objęła 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki.

W dniu 2 stycznia 2012 roku zostało zarejestrowane połączenie spółki PGE Energia Odnawialna S.A. (spółka przejmująca) ze spółkami Elektrownia Wiatrowa Kamieńsk sp. z o.o. oraz Dychowskie Przedsiębiorstwo Eksploatacji Elektrowni ELDEKS sp. z o.o. (spółki przejmowane).

W dniu 2 stycznia 2012 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XX Wydział Gospodarczy dokonał wpisu ELBEST sp. z o.o. Oddział Wawrzkowizna II.

W dniu 2 stycznia 2012 roku spółka Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne ELTUR-SERWIS sp. z o.o. (spółka bezpośrednio zależna od spółki PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.) utworzyła Oddział w Brzeziu koło Opola. W dniu 16 stycznia 2012 roku nastąpiła rejestracja utworzenia Oddziału w KRS.

W dniu 16 kwietnia 2012 roku, postanowieniem Sądu Rejonowego w Zielonej Górze, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, dokonana została zmiana firmy i siedziby spółki „PWE

GUBIN" sp. z o.o. Po dokonanej zmianie firma i siedziba spółki jest następująca: „PGE Gubin" sp. z o.o. z siedzibą w Gubinie.

W dniu 1 maja 2012 roku dokonano rejestracji w KRS nowego oddziału spółki Przedsiębiorstwo Produkcji Sorbentów i Rekultywacji ELTUR-WAPORE sp. z o.o., o nazwie Oddział Opole. Oddział rozpoczął swoją działalność 1 maja 2012 roku.

W dniu 20 czerwca 2012 roku Zarząd spółki Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowe EKTO sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku (spółka zależna PGE Dystrybucja S.A.) złożył do Sądu Rejonowego w Białymstoku wniosek o ogłoszenie upadłości z możliwością zawarcia układu. Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 6 lipca 2012 roku umorzył postępowanie w tej sprawie. W związku z tym w dniu 9 lipca 2012 roku Zarząd spółki złożył w Sądzie Rejonowym w Białymstoku oświadczenie o wszczęciu postępowania naprawczego. W dniu 30 sierpnia 2012 roku postanowieniem Sądu Rejonowego w Białymstoku umorzono postępowanie naprawcze spółki.

W dniu 25 czerwca 2012 roku spółka Electra Slovakia s.r.o. z siedzibą w Bratysławie, w wyniku postępowania likwidacyjnego, została wykreślona z rejestru przedsiębiorców.

W dniu 27 czerwca 2012 roku Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Ośrodek Wypoczynkowo-Szkoleniowy „Energetyk" sp. z o.o. z siedzibą w Sielpii Wielkiej (spółka zależna PGE Dystrybucja S.A.) podjęło uchwałę o rozwiązaniu spółki.

W dniu 6 sierpnia 2012 roku w wyniku zawartego przez Wspólników spółki EPO sp. z o.o., tj. przez spółki PGE GiEK S.A. oraz JH Duda Baustoffe Entsorgung Logistik GmbH porozumienia dotyczącego zasad wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej, pomimo posiadania przez Wspólników po 50% udziałów w kapitale zakładowym spółki, spółka PGE GiEK S.A. stała się podmiotem dominującym w spółce.

W dniu 22 października 2012 roku nastąpiło wykreślenie spółki PGE Serwis sp. z o.o. z Rejestru Przedsiębiorców.

1.2.2. Zmiany w organizacji Grupy Kapitałowej następujące po dniu bilansowym

W dniu 17 stycznia 2013 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki PGE Energia Odnawialna S.A. podjęło uchwałę **w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego** spółki z kwoty 217.126.500,00 zł do kwoty 308.500.000,00 zł, tj. o kwotę 91.373.500,00 zł, poprzez emisję 9.137.350 akcji imiennych w cenie nominalnej i emisyjnej 10 zł każda akcja. Wszystkie akcje spółki w podwyższonym kapitale zakładowym objęła PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. w zamian za wkład pieniężny. W dniu 26 lutego 2013 roku podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

W dniu 10 stycznia 2013 roku została zawarta pomiędzy spółkami PGE Energia Odnawialna S.A. oraz „BE-BETON" sp. z o.o. warunkowa umowa sprzedaży 100 % udziałów, jakie PGE Energia Odnawialna S.A. posiadała w spółce Budownictwo Hydro - Energetyka Dychów sp. z o.o. W dniu 21 lutego 2013 roku, na podstawie zawartej warunkowej umowy sprzedaży, nastąpiło przeniesienie prawa własności 100 % udziałów spółki Budownictwo Hydro – Energetyka Dychów sp. z o.o. na rzecz spółki „BE-BETON" sp. z o.o.

W dniu 8 stycznia 2013 roku podpisana została warunkowa umowa dotycząca nabycia od spółki Greentech Energy Systems A/S udziałów spółki Eolica Wojciechowo sp. z o.o. W dniu 24 stycznia 2013 roku Greentech Energy Systems A/S zbyła, na podstawie umowy sprzedaży udziałów, na rzecz PGE Energia Odnawialna S.A. 9.550 udziałów stanowiących 50% w kapitale zakładowym spółki Eolica Wojciechowo sp. z o.o. W związku z transakcją PGE Energia Odnawialna S.A. stała się właścicielem 100% udziałów w kapitale zakładowym przedmiotowej spółki.

W 2012 roku Grupa Kapitałowa PGE nie zaniechała żadnych istotnych obszarów swojej działalności. W nocie nr 19 skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawiono informacje dotyczące działalności, która w okresie sprawozdawczym spełniła definicję przeznaczonej do zaniechania.

1.3. Główne projekty realizowane w GK PGE w 2012 roku

W marcu 2012 roku nastąpiły zmiany w składzie zarządu PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. Skład zarządu został uzupełniony o 2 osoby. Od 5 marca 2012 roku funkcję Prezesa Zarządu powierzono Krzysztofowi Kilianowi, a Wiceprezesa Zarządu Bogusławie Matuszewskiej.

Zarząd w nowym składzie za główny cel postawił sobie nie tylko finalne uporządkowanie struktury formalnoprawnej Grupy, ale przede wszystkim zoperacjonalizowanie działań całej Grupy Kapitałowej, tak aby można było nią efektywnie zarządzać. W wyniku takiego podejścia, uruchomiono kilka kluczowych projektów, które będą miały przełożenie na krótko-, średnio- i długookresowe wyniki całej Grupy Kapitałowej i jej zdolność do kreowania wartości w długoterminowym horyzoncie czasu. Poniżej opisujemy te, których znaczenie jest kluczowe dla odniesienia sukcesu w całej Grupie Kapitałowej PGE.

Jednocześnie, mając na uwadze zmieniające się warunki rynkowe i wyzwania jakie stoją przed energetyką konwencjonalną, PGE weryfikuje strategię oraz dokonuje dokładnego przeglądu toczących się projektów inwestycyjnych, aby zapewnić Grupie Kapitałowej optymalną ścieżkę rozwoju wykorzystującą wszystkie możliwości rynkowe, przy jednoczesnym uwzględnieniu zarówno możliwości finansowych jak i organizacyjnych.

W modelu rynku ustalającym cenę energii elektrycznej w oparciu o zmienne koszty wytworzenia oraz w obliczu wzrastającego udziału produkcji ze źródeł odnawialnych – wysoko subsydiowanych, o często zerowym koszcie zmiennym - kluczowe do utrzymania przewagi konkurencyjnej jest utrzymanie wysokiej dyscypliny kosztowej i obniżanie udziału kosztów stałych w całkowitym koszcie wytworzenia energii elektrycznej. PGE podejmuje aktywne działania w tym zakresie, zwłaszcza w kompleksach kopalnia-elektrownia wytwarzających energię w oparciu o własne zasoby węgla brunatnego.

PGE podejmuje również działania mające na celu regulacyjne zabezpieczenie pokrycia kosztów stałych najmniej efektywnych elektrowni konwencjonalnych przy jednoczesnym zachowaniu lub poprawie stabilności i bezpieczeństwa systemu elektroenergetycznego. Między innymi w ramach tych działań Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. („PSE S.A.”) zaktualizowała Instrukcję Eksploatacji Ruchu i Sieci Przesyłowej, dzięki czemu wykorzystanie Elektrowni Dolna Odra powinno być znacznie bardziej efektywne – zarówno w wymiarze ekonomicznym, jak i systemowym.

1.3.1. Model Operacyjny GK PGE

Projekt budowy Modelu Operacyjnego dla Grupy PGE zakłada integrację działalności pomiędzy Liniami Biznesowymi oraz Centrum Korporacyjnym. Podstawowymi celami wdrażanego projektu jest **silniejsze powiązanie działalności operacyjnej i dążenie do wykorzystania efektów synergii płynących z centralizacji funkcji zarządczych, decyzyjnych, planistycznych oraz analitycznych**. Docelowa budowa Modelu Operacyjnego ma również **umożliwić koordynację zarządzania marżą i działalnością inwestycyjną na poziomie Grupy Kapitałowej**.

Do dnia sporządzenia tego sprawozdania z działalności Zarządu GK PGE zrealizowane zostały etapy Projektu polegające na opracowaniu wizji obszarów funkcjonalnych wraz z modelowaniem docelowych procesów i jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za ich realizację w nowej strukturze. Ważnym elementem projektu jest stworzenie modelu kluczowych kompetencji pracowników Grupy. Zorganizowanych zostało szereg warsztatów budujących kompetencje zarządcze w ramach przeprowadzanych zmian organizacyjnych, zarówno wśród kadry szczebla kierowniczego, jak i wśród pracowników na kluczowych stanowiskach specjalistycznych. Opracowywany został również zaktualizowany i dostosowany do nowego modelu organizacyjnego system zarządzania przez cele.

Kolejne kroki w realizacji Projektu w najbliższych miesiącach obejmują wdrożenie Modelu Operacyjnego w całej Grupie Kapitałowej, opracowanie zaktualizowanych struktur organizacyjnych jednostek Grupy PGE, aktualizację dokumentacji procesowej i dokumentów korporacyjnych.

1.3.2. Wdrożenie systemu SAP

W czerwcu 2012 roku w Grupie Kapitałowej PGE rozpoczęto wdrożenie scentralizowanego i zintegrowanego systemu informatycznego klasy ERP (Enterprise Resource Planning) firmy SAP. Przedsięwzięcie to jest jednym z priorytetowych projektów wewnętrznych (Program ERP), którego realizacja umożliwi usprawnienie procesów zarządzania na różnych poziomach organizacyjnych Grupy i który jest ściśle związany z wprowadzaniem w Grupie Modelu Operacyjnego. Podstawowymi celami realizacji Programu są w szczególności standaryzacja procesów, wynikające z tego zwiększenie efektywności organizacyjnej całej Grupy, usprawnienie i przyspieszenie procesu podejmowania decyzji, zwiększenie efektywności wykorzystania aktywów, zapewnienie jednorodnego środowiska raportowania i analiz, większą przejrzystość funkcjonowania spółek w Grupie.

Prace wdrożeniowe w Grupie Kapitałowej PGE realizowane są przez spółkę PGE Systemy S.A. oraz wybranych podwykonawców zewnętrznych. Umowy poprzedzające realizację Programu ERP

związane z wyborem technologii oraz podwykonawców zawarte były w okresie grudzień 2011-czerwiec 2012.

Realizacja Programu ERP obejmuje następujący zakres procesów biznesowych: rachunkowość finansową, księgowość majątku trwałego, zarządzanie środkami pieniężnymi, kontroling, gospodarkę magazynową, sprzedaż, zarządzanie nieruchomościami, zarządzanie majątkiem, zarządzanie inwestycjami, zarządzanie kapitałem ludzkim, konsolidacja i raportowanie danych, analizy biznesowe

Program wdrożenia systemu klasy ERP obejmuje następujące podmioty Grupy Kapitałowej PGE: PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., PGE Dystrybucja S.A., PGE Obrót S.A., PGE Energia Odnawialna S.A., PGE Energia Jądrowa S.A., PGE Systemy S.A., Exatel S.A.

1.3.3. Program Budowy Centrum Usług Wspólnych

Program Budowy Centrum Usług Wspólnych w obszarze telekomunikacji oraz IT („Program CUW ICT") został przebudowany od strony koncepcji i sposobu wdrożenia. Program ten realizuje strategiczne cele GK PGE w zakresie konsolidacji usług teleinformatycznych („ICT") w PGE Systemy S.A. w zakresie IT oraz w Exatel S.A. w zakresie telekomunikacji. Konsolidacja tych obszarów ma na celu uzyskanie wymiernych korzyści biznesowych – **poprawę efektywności działania Grupy Kapitałowej, usprawnienie procesów i poprawę przepływu i dostępu do informacji**, jak również **optymalne wykorzystanie technologii, zasobów teleinformatycznych oraz podniesienie jakości świadczonych usług.**

Program jest realizowany w oparciu o trzy główne fazy:

I. **Budowa koncepcji, założeń oraz standardów działania CUW ICT**

Od marca do końca 2012 roku opracowano, uruchomiono i zakończono fazę, która miała za cel przygotowanie organizacji PGE Systemy S.A. do zadań związanych z pełnieniem roli CUW ICT dla GK PGE. Wypracowane i wdrożone zostały kluczowe procesy wewnątrz organizacji zapewniające ciągłość produkcyjną oraz przygotowujące spółkę do realizacji celów w 2013 roku. Podjęte zostały strategiczne działania w ramach organizacji obszaru zarządzania rozwojem (zarządzania projektami), utrzymaniem usług ICT oraz wparcia użytkownika (budowa Centralnego ServiceDesk). Przyjęty został również w spółce obowiązujący w GK PGE Model Rozliczeń (definiujący zasady rozliczeń finansowych za usługi świadczone przez PGE Systemy S.A. na rzecz spółek GK PGE) oraz dokument definiujący podstawowe zasady funkcjonowania CUW ICT – Polityka ICT.

II. Przejmowanie usług i odpowiedzialności ze spółek

W IV kwartale 2012 roku rozpoczęto II fazę budowy CUW ICT, która zakłada stopniowe przejmowanie odpowiedzialności za usługi ICT przez przygotowaną do tego organizację procesową PGE Systemy S.A. Zgodnie z planem, etap przejmowania odpowiedzialności za IT od spółek PGE Dystrybucja S.A., PGE Obrót S.A., PGE GiEK S.A., PGE Energia Odnawialna S.A. oraz PGE S.A. zakończy się 31 grudnia 2013 roku.

III. Transformacja i optymalizacja świadczonych usług

Faza optymalizacji działań w obrębie ICT w GK PGE ma na celu głównie wykorzystanie efektu synergii w obszarze ICT z uwagi na centralne zarządzanie usługami na rzecz podmiotów w GK PGE głównie poprzez standaryzację oraz konsolidację infrastruktury, rozwiązań oraz zasobów IT.

Budując CUW ICT PGE Systemy S.A. jednocześnie realizuje wiele innych, niezbędnych dla Grupy PGE projektów informatycznych. Do najważniejszych z nich należą: program wdrożenia systemu SAP, modernizacja (centralizacja) poczty korporacyjnej, wdrożenia systemu ITSM (IT Service Management), wdrożenie systemu obsługi Domu Maklerskiego, wdrożenia GIS (Geographic Information System) oraz przebudowę systemu wspierającego proces Przyłączania Nowych Odbiorców.

Prowadzone od marca 2012 działania zmierzają przede wszystkim do zbudowania organizacji i efektywnego wdrożenia wszystkich wymaganych procesów przy jednoczesnym zachowaniu ciągłości usług i ich parametrów jakościowych.

1.3.4. Optymalizacja Kompleksu Turów

W modelu rynku ustalającym cenę energii elektrycznej w oparciu o zmienne koszty wytworzenia oraz w obliczu wzrastającego udziału produkcji ze źródeł odnawialnych kluczowe do utrzymania przewagi konkurencyjnej jest utrzymanie wysokiej dyscypliny kosztowej i obniżanie udziału kosztów stałych w całkowitym koszcie wytworzenia energii elektrycznej. PGE podejmuje aktywne działania w tym zakresie, zwłaszcza w kompleksach kopalnia-elektrownia wytwarzających energię w oparciu o własne zasoby węgla brunatnego. W styczniu 2013 roku rozpoczęto projekt optymalizacji Kopalni Węgla Brunatnego Turów i Elektrowni Turów. Celem tego Projektu jest zdefiniowanie działań, których wdrożenie umożliwi zwiększenie konkurencyjności Kompleksu Turów, zapewni rentowność funkcjonowania Kompleksu oraz - co bardzo istotne, stworzy warunki do jego dalszego rozwoju i realizacji nowych inwestycji.

W I połowie roku 2013 analogiczne projekty zostaną uruchomione także w innych oddziałach PGE GiEK S.A., w tym w Kompleksie Bełchatów.

2. Działalność Grupy Kapitałowej PGE

2.1. Czynniki i zdarzenia mające wpływ na osiągnięte wyniki

2.1.1. Sytuacja makroekonomiczna

Grupa PGE prowadzi działalność głównie w Polsce, dlatego też była i nadal będzie uzależniona od trendów makroekonomicznych w Polsce. Jednocześnie w związku z rosnącą integracją, krajowa gospodarka w coraz większym stopniu wrażliwa jest na zmiany koniunktury w Unii Europejskiej i na rynkach międzynarodowych. Sytuacja gospodarcza w Europie, konsekwencje decyzji regulacyjnych, które mają być podjęte w przyszłości oraz niestabilne otoczenie prawne powodują, że ocena perspektyw rozwoju rynku energetycznego w Europie jest obarczona dużymi ryzykami.

Co do zasady istnieje dodatnia korelacja pomiędzy wzrostem zapotrzebowania na energię elektryczną a wzrostem gospodarczym, dlatego sytuacja makroekonomiczna w kraju ma przełożenie na wyniki finansowe osiągane przez Grupę PGE. Spadki cen energii elektrycznej w Polsce i Europie wynikające z osłabienia się popytu na energię elektryczną oraz dużego wzrostu udziału subsydiowanych źródeł energii odnawialnych w całości produkcji ograniczyły zyskowność konwencjonalnych źródeł wytwarzania energii elektrycznej, w niektórych przypadkach nawet likwidując ją całkowicie. Dotyczy to zwłaszcza elektrowni gazowych oraz najmniej efektywnych elektrowni węglowych.

Słabnąca koniunktura gospodarcza przyczyniła się w okresie 12 miesięcy 2012 roku do spadku zapotrzebowania na energię elektryczną w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym, które ukształtowało się w tym okresie na poziomie o około **0,6%** niższym w porównaniu do 12 miesięcy 2011 roku. Dodatkowo mniejszy eksport energii, przy wzrastającym imporcie energii ze Szwecji i Ukrainy przyczyniły się do spadku cen energii oraz produkcji w elektrowniach.

Tabela: Kluczowe wskaźniki ekonomiczne związane z polską gospodarką

Najważniejsze dane	2012	2011
Realny wzrost PKB (% wzrostu)[1]	2,0*	4,3
Wskaźnik wzrostu cen konsumpcyjnych (% wzrostu)[2]	3,7	4,3
Krajowe zużycie energii elektrycznej (% wzrostu)[3]	-0,6	1,9
Krajowe zużycie energii elektrycznej (TWh)[3]	157,0	157,9

* szacunek wstępny GUS

Źródło: [1] Główny Urząd Statystyczny, Realny wzrost PKB w cenach stałych roku poprzedniego, przy podstawie analogiczny okres roku poprzedniego = 100; [2] Główny Urząd Statystyczny, wskaźnik inflacji przy podstawie analogiczny okres roku poprzedniego = 100; [3] PSE S.A. (dawniej PSE Operator S.A.)

2.1.2. Taryfy

Spółki wchodzące w skład Grupy PGE realizują część swoich przychodów w oparciu o taryfy zatwierdzane przez Prezesa URE:

I. taryfy dotyczące sprzedaży energii elektrycznej gospodarstwom domowym (grupa taryfowa G);

II. taryfy spółek dystrybucyjnych („OSD") oraz

III. taryfy dla ciepła.

Sprzedaż energii elektrycznej

W 2012 roku sprzedaż energii elektrycznej do odbiorców grup taryfowych G, przyłączonych do sieci dystrybucyjnej PGE Dystrybucja S.A., odbywała się na podstawie taryfy zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w dniu 16 grudnia 2011 roku, która obowiązuje od 1 stycznia 2012 roku. W 2012 roku sprzedaż energii do klientów korporacyjnych (kluczowych i biznesowych) oraz do klientów indywidualnych (z wyłączeniem klientów z grup taryfowych G przyłączonych do sieci PGE Dystrybucja S.A, dla których PGE Obrót S.A. jest sprzedawcą z urzędu) odbywała się na podstawie Taryfy dla energii elektrycznej dla klientów z grup taryfowych A, B, C i R zatwierdzonej uchwałą Zarządu PGE Obrót S.A. obowiązującej od 1 grudnia 2011 roku oraz indywidualnie negocjowanych ofert i ofert promocyjnych.

Dystrybucja energii elektrycznej

Metodologia ustalania taryf oraz założenia dotyczące ustalania taryf zostały przedstawione w dokumencie „Taryfy OSD na rok 2012", który został przygotowany przez Prezesa URE oraz został przekazany operatorom systemów dystrybucyjnych.

Taryfa dla PGE Dystrybucja S.A. na 2012 rok została zatwierdzona przez Prezesa URE w dniu 16 grudnia 2011 roku w części dotyczącej stawek opłaty przejściowej oraz w dniu 19 grudnia 2011 roku w pozostałej części. Taryfa na 2012 rok zgodnie z Uchwałą Zarządu PGE Dystrybucja S.A. z dnia 20 grudnia 2011 roku została wprowadzona do stosowania z dniem 3 stycznia 2012 roku (stawki opłaty przejściowej zgodnie z decyzją URE obowiązują od 1 stycznia 2012 roku).

Stawki opłat za usługi dystrybucji zatwierdzone przez Prezesa URE na 2012 rok spowodowały zmiany średnich płatności dla klientów w poszczególnych grupach taryfowych w porównaniu z rokiem 2011:

- grupa taryfowa A – wzrost o **2,69%;**
- grupa taryfowa B – wzrost o **2,93%;**

- grupa taryfowa C+R – wzrost o **5,32%;**
- grupa taryfowa G – wzrost o **5,84%.**

Średnia cena usług dystrybucji energii elektrycznej w porównaniu z ostatnimi obowiązującymi taryfami w 2011 roku zwiększyła się o około 3,87 %.

W okresie sprawozdawczym zatwierdzone taryfy na stawki usług dystrybucyjnych nie podlegały zmianom.

Taryfa dla ciepła

Stosownie do art. 47 ust. 1 i 2 ustawy - Prawo energetyczne, przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesje ustalają taryfy dla ciepła oraz proponują okres ich obowiązywania. Przedłożona taryfa podlega zatwierdzeniu przez Prezesa URE, o ile jest zgodna z zasadami i przepisami, o których mowa w art. 44-46 tej ustawy. Prowadzenie postępowań w sprawach zatwierdzania taryf dla ciepła należy do kompetencji oddziałów terenowych URE.

Obowiązujące taryfy na energię elektryczną, usługi dystrybucyjne oraz ciepło, które podlegają zatwierdzeniu przez Prezesa URE, nie pokrywają w pełni kosztów ponoszonych przez spółki z Grupy. Aktualnie poziom kosztów uznanych przez Prezesa URE za uzasadnione do kalkulacji taryf dla spółek z Grupy PGE jest niższy od kosztów faktycznie ponoszonych przez te spółki.

2.1.3. Ceny energii elektrycznej

W obecnych warunkach zorganizowany rynek energii elektrycznej oparty jest na funkcjonowaniu giełd towarowych oraz platform obrotu. Na rynku tym działają Towarowa Giełda Energii („TGE"), poee Rynek Energii Giełdy Papierów Wartościowych („poee RE GPW") oraz platformy GFI Brokers („GFI") i Tradition Financial Services („TFS"). Największe znaczenie spośród giełd ma Towarowa Giełda Energii, której obroty w 2012 roku wyniosły ok. 64% obrotów rynku zorganizowanego, podczas, gdy udział poee RE GPW to niecałe 4%. Pozostały handel odbywał się na platformach z których dominującą rolę ma TFS – ok. 27% rynku zorganizowanego, natomiast udział GFI wyniósł niewiele ponad 5%.

Warunki handlu na hurtowym rynku energii elektrycznej ulegają ciągłym zmianom. Wprowadzenie tzw. "obliga giełdowego", czyli nałożenia na wytwórców energii obowiązku sprzedaży energii na giełdzie towarowej lub rynkach regulowanych (art. 49a ust. 1 i 2 ustawy Prawo energetyczne), spowodowało wzrost obrotów na TGE, szczególnie w segmencie kontraktów terminowych, który w 2012 roku stanowił blisko 90% całego rynku. Wraz z sukcesywnym zmniejszaniem się liczby

wytwórców podlegających wspomnianemu „obligu giełdowemu" należy spodziewać się spadku udziału TGE w zorganizowanym rynku energii. Proces ten zauważalny był już w 2012 roku, kiedy na rynku terminowym nastąpił spadek udziału TGE do poziomu 61% z 69%, w roku poprzednim.

Od kwietnia 2013 roku TGE stanie się jedynym rynkiem energii elektrycznej dla transakcji SPOT w Polsce ponieważ GPW zaprzestanie organizowania obrotu towarami giełdowymi.

Rynek SPOT na TGE opiera się na Rynku Dnia Następnego oraz Rynku Dnia Bieżącego, gdzie zawierane są transakcje dla kontraktów godzinowych oraz blokowych dla godzin pasmowych, szczytowych i pozaszczytowych.

Rynek terminowy stanowi podstawę kontraktacji na zorganizowanym rynku energii. Uczestnicy rynku mają możliwość zawierania na TGE transakcji terminowych z dostawą w okresach dla całego roku, każdego kwartału, miesiąca i tygodnia. Platformy obrotu umożliwiają ponadto handel z dostawą w weekend i w poszczególny dzień.

Tabela: Wolumen obrotu na poszczególnych rynkach w latach 2010-2012.

Wolumen obrotów	Jedn.	2012	2011	2010
Rynek SPOT w tym:	TWh	21,3	21,6	13,3
TGE	TWh	19,1	19,7	7,6
Rynek terminowy w tym:	TWh	183,6	154,5	104,4
TGE	TWh	112,9	106,9	74,1

Osobnym rynkiem jest Rynek Bilansujący („RB"), który spełnia rolę rynku technicznego umożliwiającego fizyczną realizację zawartych przez uczestników umów kupna/sprzedaży energii i bilansowanie w czasie rzeczywistym zapotrzebowania na energię elektryczną z jej produkcją w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym („KSE"). Istnienie rynku bilansującego jest niezbędne dla funkcjonowania rynku energii, a udział w nim jednostek centralnie dysponowanych oraz pozostałych podmiotów uczestniczących w bilansowaniu energii jest obowiązkowy. W Polsce RB, poza dedykowaną funkcją techniczną, jest wykorzystywany przez jego uczestników również do sprzedaży lub zakupu energii. W 2012 roku wielkość energii jaką dostarczono i odebrano na RB wyniosła 3,7 TWh.

Rynek krajowy

Ceny, jakie ukształtowały się na rynku energii elektrycznej w 2012 roku, były istotnie niższe niż ceny roku 2011. Średnie ceny we wszystkich kwartałach 2012 roku, były wyraźnie niższe niż w analogicznych kwartałach roku poprzedniego. Największe różnice zanotowano w II i IV kwartale, kiedy ceny roku 2012 były niższe od analogicznych okresów roku 2011 o odpowiednio 38,38 zł/MWh i 35,13 zł/MWh.

Na spadek cen na hurtowym rynku energii, wpływ miało kilka przyczyn:

- Zahamowanie wzrostu zapotrzebowania na energię elektryczną, które zgodnie z informacją PSE S.A., w 2012 roku zaskutkowało zmniejszeniem zapotrzebowania w stosunku do 2011 roku o blisko 0,6 %.
- Mniejszy eksport energii, przy wzrastającym imporcie energii ze Szwecji i Ukrainy. Saldo wymiany zagranicznej spadło o blisko 14% w ujęciu rok do roku.
- Przyrost mocy z odnawialnych źródeł energii. Zgodnie z informacją PSE S.A., łączna moc zainstalowana elektrowni wiatrowych na koniec na koniec 2012 roku wynosiła 2.500 MW w porównaniu do 1.776 MW w roku poprzednim (wzrost możliwości produkcyjnych ok. 724 MW).

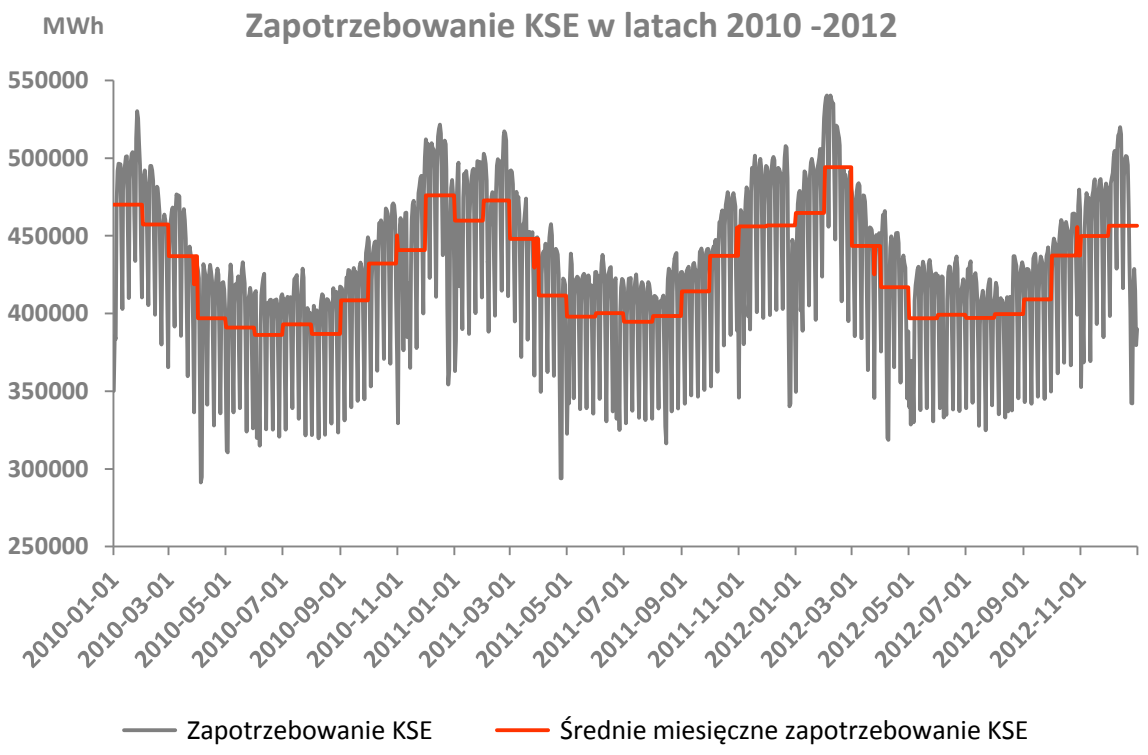

Rynek SPOT

Od początku 2012 roku na bieżącym rynku energii elektrycznej notowany był niski poziom cen, a średnia dla całego roku wyniosła 173,58 zł/MWh (Indeks IRDN24). W niemal wszystkich miesiącach 2012 roku ceny energii elektrycznej były zdecydowanie poniżej cen z 2011 i 2010 roku. Przykładowo, ceny notowane w kwietniu i listopadzie były niższe od cen z 2011 roku o odpowiednio: 43,68 zł/MWh, 59,41 zł/MWh. Jedynie w lutym średnia miesięczna cena była wyższa od ceny z lutego 2011 roku o 19,28 zł/MWh osiągając poziom 209,07 zł/MWh. Wzrost cen wynikał z warunków atmosferycznych, jakie występowały w tym miesiącu, a w szczególności z niskich temperatur, znacznie odbiegających od średniej wieloletniej oraz związanym z tym wyższym niż zazwyczaj poziomem zapotrzebowania na energię.

Przyczyn obserwowanego spadku cen w całym 2012 roku, należy upatrywać we wzroście dostępnych mocy wytwórczych w KSE oraz realizowanym niemal w całym okresie imporcie energii ze Szwecji. Jednocześnie zmniejszenie różnicy w cenach pomiędzy TGE i European Energy Exchange („EEX") nie sprzyjało realizacji eksportu na taką skalę jak w roku 2011, co zwykle ma istotny wpływ na poziom cen w Polsce.

Potwierdzeniem występowania dużej rezerwy mocy w KSE są ceny RB, które tylko w wyjątkowych sytuacjach wyraźnie przewyższały ceny TGE. Sytuacja w KSE ma duże znaczenie na podaż energii elektrycznej, a tym samym, na poziom cen. Wraz z rozwojem generacji ze źródeł odnawialnych, wzrasta znaczenie tego segmentu, który w sprzyjających dla siebie warunkach wypiera okresowo jednostki konwencjonalne. Dotyczy to przede wszystkim generacji wiatrowej, gdzie średnia godzinowa produkcja wahała się od 13,8 MW/h w lipcu, do 29,5 MW/h w grudniu.

Niższy poziom cen w Polsce w 2012 roku wynikał również między innymi z ogólnej sytuacji na rynku energii elektrycznej i paliw. Należy również wspomnieć, iż ceny na giełdzie EEX były niższe niż w roku poprzednim, w następstwie tzw. „kryzysu atomowego" po awarii w elektrowni Fukushima. Tym samym zbliżone poziomy cen w Niemczech i w Polsce, pomimo stosunkowo dużej dostępności eksportowych mocy transgranicznych, nie były już tak istotnym czynnikiem kształtującym poziom cen w kraju.

Rysunek: Dzienne i kwartalne ceny energii w godzinach odpowiadających pasmu (*base*) w transakcjach SPOT w latach 2011–2012 (TGE)*

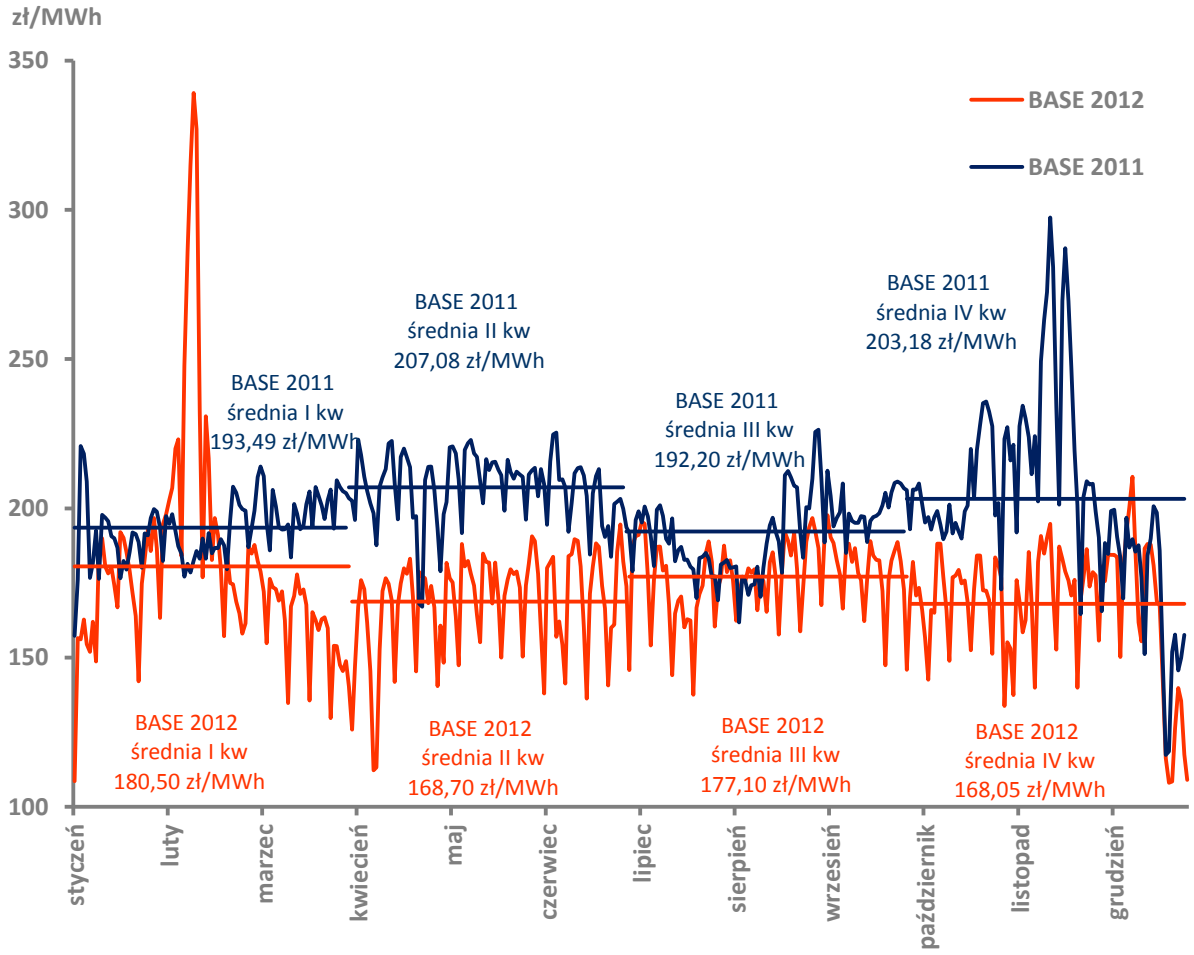

** średnia cena arytmetyczna ze wszystkich transakcji na sesji giełdowej, liczona wg daty dostawy dla całej doby (indeks IRDN24)*

Rysunek: Dzienne i kwartalne ceny energii w godzinach szczytowych (*peak*) w transakcjach SPOT w latach 2011–2012 (TGE)*

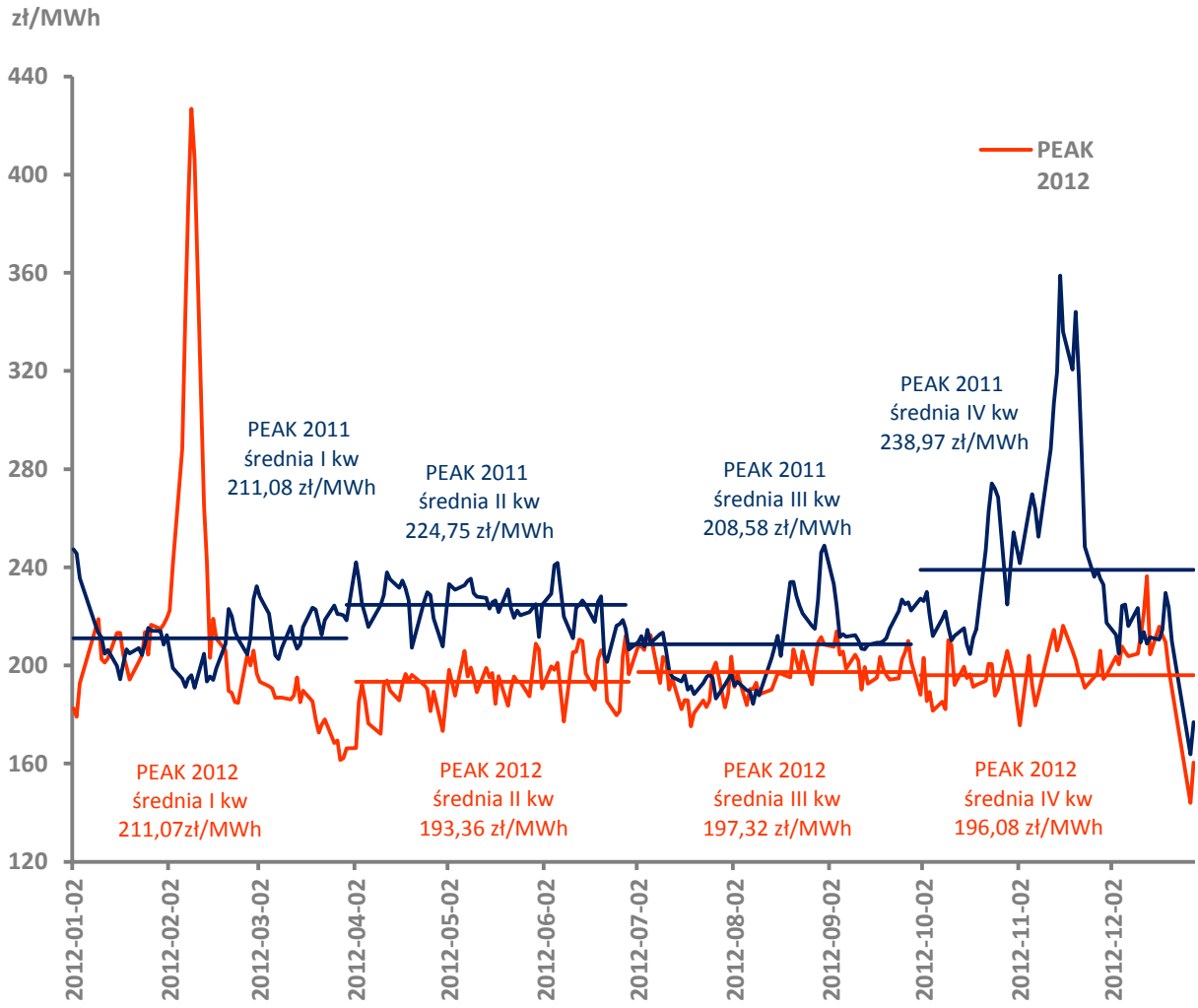

** średnia cena arytmetyczna ze wszystkich transakcji na sesji giełdowej, liczona wg daty dostawy dla całej doby (indeks IRDN24)*

W 2012 roku obroty na RB wzrosły o 2,5% w stosunku do roku 2011. Ceny na tym rynku kształtowały się na nieco wyższym poziomie, niż ceny na rynku podstawowym (178,74 zł/MWh), a ponadto charakteryzowały się większą zmiennością. Wynika to z faktu, iż rynek ten wykorzystywany jest również do transakcji handlowych.

Rynek terminowy

Rola rynku terminowego w Polsce z roku na rok wzrasta. Zwiększa się liczba notowanych kontraktów, a kontraktacja poszczególnymi produktami rozpoczyna się wcześniej. W 2012 roku zakontraktowana na rynku terminowym wielkość energii z dostawą w tym roku to 159,3 TWh. Wraz z energią z rynku dobowo-godzinowego, wielkość obrotów z dostawą w 2012 roku to 180,6 TWh, co o 23,6 TWh przewyższa zapotrzebowanie na energię elektryczną, które kształtowało się na poziomie 157 TWh.

Segment kontraktów terminowych w 2012 roku stanowił blisko 90% łącznych obrotów na zorganizowanym rynku energii. W segmencie tym, obroty realizowane były głównie na TGE i TFS (odpowiednio 60,8% i 30,5%). Obroty na pozostałych dwóch platformach (GFI, poee RE GPW) stanowiły razem zaledwie 8,7%.

Poziom cen na rynku SPOT jaki odnotowano w 2012 roku, miał zasadniczy wpływ na ceny rynku terminowego, który od lutego znajdował się w trendzie spadkowym. Wszystkie notowane w tym okresie produkty notowały stopniowy spadek cen. Wielkość obrotów energią elektryczną na zorganizowanym rynku w 2012 roku w transakcjach terminowych, bez względu na termin dostawy, była o 19% większa niż w roku poprzednim i wyniosła ok. 183,6 TWh. Największy udział w obrotach miały pasmowe i szczytowe produkty roczne, które stanowiły 76% wolumenu transakcji.

Całkowita wielkość sprzedaży energii na rok 2013, w okresie do końca 2012 roku wyniosła 137,6 TWh, z czego 131,0 TWh została zrealizowana w 2012 roku. Obroty te to przede wszystkim transakcje pasmowymi produktami rocznymi, których wielkość w roku poprzedzającym dostawę wyniosła 101,1 TWh (11,5 GW mocy). Notowania tego produktu odzwierciedlają zmieniającą się sytuację cenową na rynku. W ciągu całego roku produkt Cal13 stracił na wartości ok. 45 zł/MWh (spadek z 214 zł/MWh w styczniu do 169 zł/MWh na koniec grudnia). Analogiczna sytuacja miała miejsce w przypadku kontraktu rocznego na dostawę w 2014 roku (spadek z 223,75 zł/MWh do 178,5 zł/MWh).

Rynek międzynarodowy

Sytuacja na rynkach energii elektrycznej w krajach ościennych, jak wskazują doświadczenia, ma istotny wpływ na rynek energii elektrycznej w Polsce. Poziom cen, ich wzajemne relacje oraz możliwości wymiany często decydują o sytuacji cenowej na rynku polskim. Funkcjonujące połączenia transgraniczne oddziałują zarówno na popyt jak i podaż energii w kraju. Jak pokazał 2011 rok, poziom cen oraz zapotrzebowanie na energię z importu w krajach sąsiednich sprzyja wzrostowi cen w Polsce, szczególnie w okresach, gdy PSE S.A. udostępnia na granicy dużą ilość mocy transgranicznych w aukcjach dziennych (do 1.756 MW w godzinie). Z kolei import energii ze Szwecji i Ukrainy, który maksymalnie sięga 820 MW może skutecznie obniżyć ceny.

W 2012 roku różnica cen pomiędzy giełdami EEX a TGE nie była tak wyraźna, jak w roku poprzednim. Ceny na rynku niemieckim podobnie jak w Polsce, znajdowały się na zdecydowanie niższym poziomie w odniesieniu do cen z 2011 roku, a w dwóch pierwszych kwartałach roku, pomijając wzrost w lutym, znajdowały się w trendzie spadkowym. Słabnące zapotrzebowania na energię, wzrost generacji ze źródeł odnawialnych oraz coraz głębszy spadek cen uprawnień do emisji CO_2, był przyczyną niskiego poziomu cen. Za spektakularny spadek cen, który odnotowano w drugiej połowie grudnia, kiedy ceny przyjmowały nawet wartości ujemne, odpowiedzialne były: niskie zużycie energii w okresie świątecznym oraz bardzo wysoki poziom generacji wiatrowej.

Jeszcze głębszy spadek cen zanotował rynek skandynawski, gdzie cena z poziomu 48,46 euro/MWh w 2011 roku spadła do poziomu 34,21 euro/MWh. Przyczynił się do tego bardzo wysoki poziom rezerwuarów wód, który w drugim półroczu 2012, sięgał 90%. Doprowadziło to do sytuacji, że ceny na przełomie lipca i sierpnia spadły do poziomu 8 euro/MWh. Dopiero koniec roku i spadek temperatur spowodował, że cena w Szwecji wzrosła do ok. 40 euro/MWh. Wyjątkową sytuację pod względem cenowym zaobserwowano w lutym 2012 roku, kiedy to ceny wzrosły nawet do 100 euro/MWh. Wynikały one z zaostrzenia się warunków atmosferycznych oraz sytuacji w elektrowni jądrowej Oskarshamn 3.

Rysunek: Porównanie cen SPOT na TGE oraz rynkach międzynarodowych

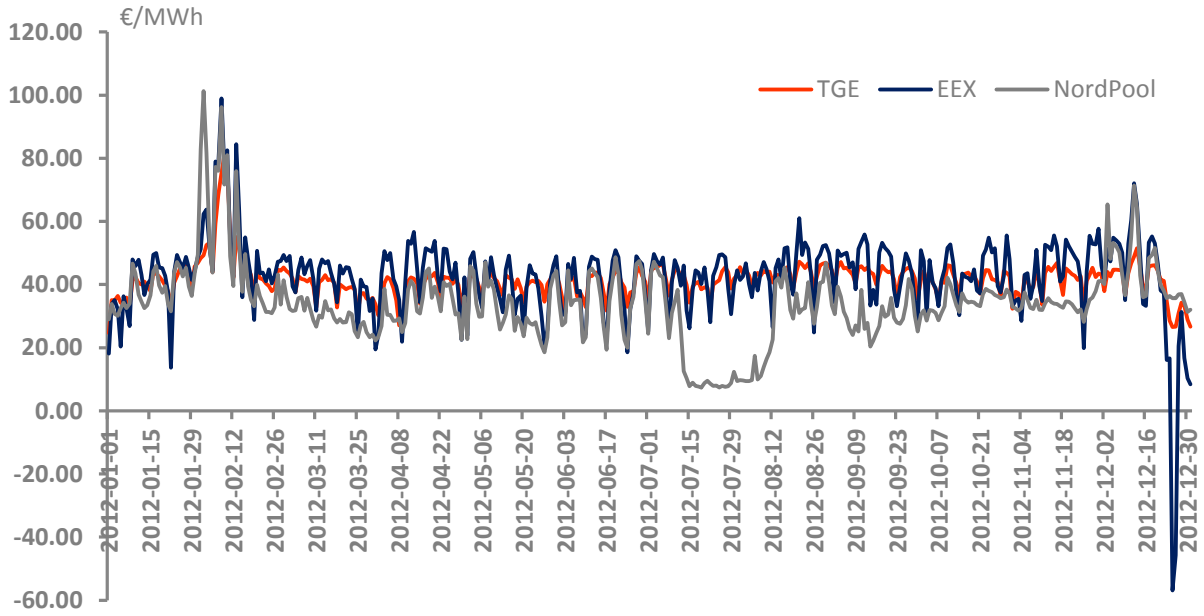

Niższe ceny na rynkach sąsiednich spowodowały, że łączna wielkość energii wyeksportowanej w ramach obrotu handlowego z Polski w 2012 roku wyniosła ok. 5,2 TWh, z czego prawie 2,4 TWh przypadało na połączenie PSE-O HzT50 (Niemcy). Pozostała część eksportu to 1,5 TWh - Czechy, 1,2 TWh - Słowacja oraz tylko 127,3 GWh - Szwecja. Spadek cen w Skandynawii spowodował, że import ze Szwecji był prawie dwukrotnie większy niż w 2011 roku i wyniósł 2,7 TWh. Ponadto w całym 2012 roku realizowany był import energii z uruchomionego w końcu 2011 roku połączenia z Ukrainą (0,8 TWh). Energia ta, podobnie jak import ze Szwecji, wpłynęła na ograniczenie wykorzystania mocy wytwórczych w Polsce. Łączny import energii do Polski w 2012 roku, na wszystkich połączeniach transgranicznych wyniósł 3,5 TWh.

2.1.4. Krajowy Plan Rozdziału Uprawnień Emisyjnych na lata 2008-2012 („KPRU II")

Krajowy Plan Rozdziału Uprawnień do emisji CO_2 („KPRU"), w odniesieniu do wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji, podlega notyfikacji Komisji Europejskiej. W związku z tym, iż Komisja Europejska przy okazji obu dotychczasowych okresów rozliczeniowych ograniczyła ilość przyznanych Polsce uprawnień do emisji CO_2 w stosunku do wnioskowanej w KPRU, przyznawane limity stanowią istotne ograniczenie dla sektora elektroenergetycznego.

Na okres rozliczeniowy, obejmujący lata 2008-2012, Polska starała się o przyznanie średniorocznego limitu w wysokości 284 mln ton CO_2. Decyzją Komisji Europejskiej przyznano Polsce średnioroczny limit w wysokości 208,5 mln ton. Zgodnie z obecnym KPRU II na elektrownie zawodowe przypada jedynie 110,8 mln ton CO_2, podczas gdy jego emisja w normalnych warunkach szacowana jest na około 120 mln ton.

Tabela: Podział limitów uprawnień do emisji (w Mg).

Sektor	Przydział średnioroczny uprawnień Mg CO_2
Elektrownie zawodowe	110.791.200
Elektrociepłownie zawodowe	25.391.008

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące emisji CO_2 z głównych instalacji Grupy w roku 2012 (w porównaniu z ilością uprawnień przyznanych w drodze nieodpłatnych alokacji).

Tabela: Emisja CO_2 z głównych instalacji Grupy w roku 2012 w porównaniu do średniorocznego przydziału uprawnień do emisji CO_2.

Operator	Emisja CO2 w roku 2012*	Przydział średnioroczny wg KPRU II na 2012 rok**
PGE GiEK Oddział Elektrownia Bełchatów	35.193.846	30.920.116
PGE GiEK Oddział Elektrownia Turów	10.900.042	11.158.636
PGE GiEK Oddział Elektrownia Opole	6.252.718	6.475.340
PGE GiEK Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra	5.669.780	5.680.137
PGE GiEK Oddział Zespół Elektrociepłowni Bydgoszcz	1.017.528	1.155.252
PGE GiEK Oddział Elektrociepłownia Gorzów	452.117	479.305
PGE GiEK Oddział Elektrociepłownia Lublin Wrotków	628.435	570.840
PGE GiEK Oddział Elektrociepłownia Rzeszów	315.219	303.155
PGE GiEK Oddział Elektrociepłownia Kielce	190.194	194.547
PGE GiEK Oddział Elektrociepłownia Zgierz	97.628	104.988
RAZEM	**60.717.507**	**57.042.316**

* dane szacunkowe, ich weryfikacja nastąpi w raporcie rocznym weryfikatora

** pozycja obejmuje średnioroczny przydział uprawnień do emisji CO_2 wg KPRU II na 2012 rok oraz dodatkową liczbę uprawnień do emisji CO_2 otrzymaną przez PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Bełchatów oraz Oddział Elektrociepłownia Kielce

W związku z oddaniem do użytkowania nowego bloku energetycznego 858 MW PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Bełchatów otrzymał, zgodnie z decyzją Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 20 grudnia 2011 roku, dodatkową liczbę uprawnień do emisji CO_2 w wysokości 4.812.746 ton do końca okresu rozliczeniowego 2008-2012. Uprawnienia te fizycznie wpłynęły na rachunek instalacji w dniu 24 lutego 2012 roku. Dodatkowe uprawnienia w wysokości 3.982.961 ton zostały ujęte w powyższej tabeli jako przydział 2012 roku. Pozostałe 829.785 ton ujęto jako przydział za 2011 rok.

PGE GiEK S.A. Oddział Elektrociepłownia Kielce otrzymał z rezerwy na nowe instalacje dodatkowy przydział uprawnień na lata 2009-2012 w wysokości 5.190 ton rocznie. Dodatkowe uprawnienia w wysokości 5.190 ton zostały ujęte w powyższej tabeli jako przydział 2012 roku.

W 2012 roku, stanowiącym ostatni rok drugiego okresu rozliczeniowego wspólnotowego systemu handlu emisjami, Grupa odnotowała niedobór uprawnień w wysokości ok. 3,7 mln ton CO_2.

2.1.5. Ceny uprawnień do emisji dwutlenku węgla

Na rynku dostępne są dwa rodzaje uprawnień do emisji – EUA (z ang. European Union Allowance), uprawniające do emisji jednej tony dwutlenku węgla, oraz – CER (z ang. Certified Emission Reduction), tzw. redukcyjne, uprawniające do emisji jednej tony dwutlenku węgla, przyznawane wytwórcy w wyniku osiągnięcia trwałego celu redukcyjnego emisji. Uprawnienia typu CER mogą być umarzane przez przedsiębiorstwa jedynie w ograniczonym zakresie i ich znaczenie dla sytuacji finansowej GK PGE nie jest istotne. Ponadto, w kolejnym okresie rozliczeniowym na lata 2013-2020 nie ma możliwości wykorzystania tych uprawnień.

Ceny uprawnień do emisji dwutlenku węgla w istotny sposób wpływają na ceny energii elektrycznej. Ilość uprawnień przyznanych Polsce w ramach Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień do Emisji jest niższa niż poziom zapotrzebowania polskiego przemysłu. Różnicę pomiędzy zapotrzebowaniem na uprawnienia wynikającego z poziomu emisji CO_2 a bezpłatnie przyznanymi uprawnieniami przedsiębiorstwa zobowiązane są zakupić w ramach tzw. Europejskiego Systemu Handlu Emisjami. Koszt zakupu deficytowych uprawnień jest więc istotnym czynnikiem kształtującym osiągane przez PGE wyniki finansowe.

Ceny uprawnień do emisji dwutlenku węgla kształtowały się w 2012 roku następująco:

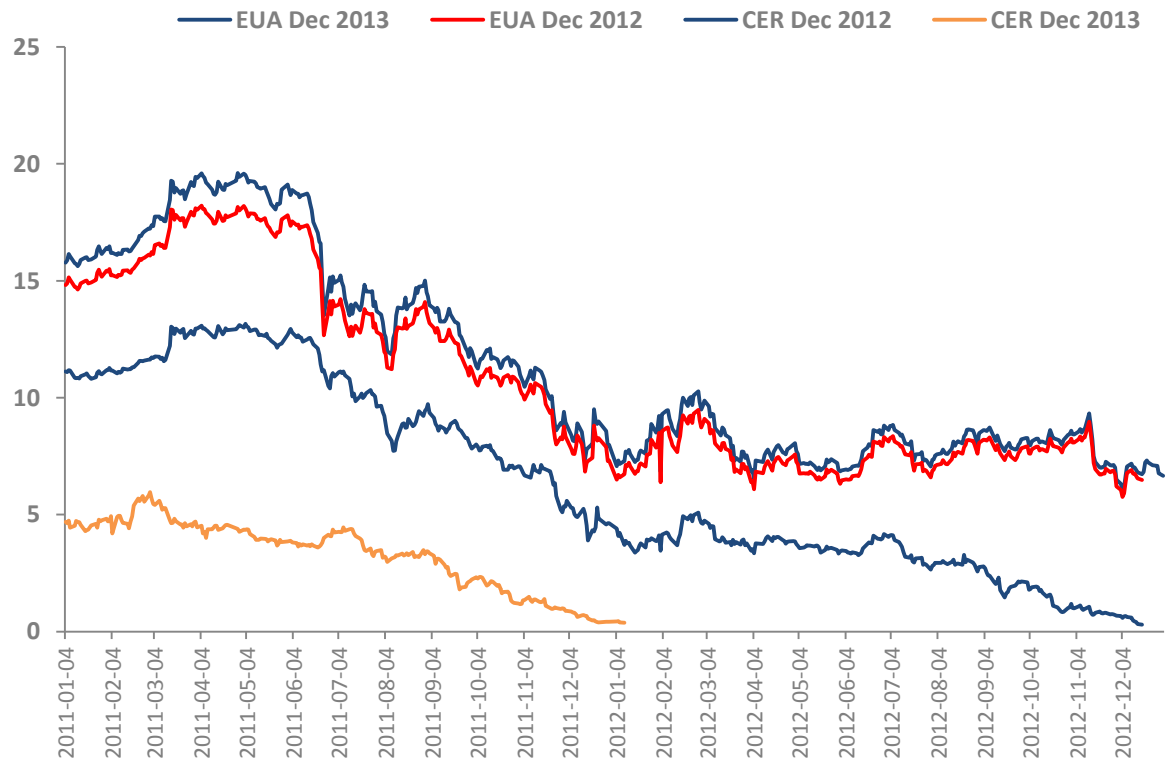

Ceny jakie kształtowały się na rynku uprawnień do emisji w 2012 roku były istotnie niższe niż ceny obserwowane w 2011 roku. Notowania kontraktów EUA Dec 2012 straciły na wartości ponad 56% w okresie od stycznia 2011 roku do grudnia 2012. Podobny spadek został zanotowany w przypadku notowań kontraktów EUA Dec 2013. Drastyczny spadek wartości notowań kontraktów CER wynika z braku możliwości przenoszenia tych kontraktów na kolejny okres rozliczeniowy.

Istotnymi czynnikami wpływającymi na poziom cen uprawnień w 2012 roku były:

- nadpodaż uprawnień do emisji na rynku;
- zmniejszone zapotrzebowanie przemysłu na uprawnienia do emisji w wyniku spowolnienia gospodarczego.

Ponadto, istotnym czynnikiem wpływającym na zmienność cen uprawnień do emisji w 2012 roku były działania instytucji europejskich mające na celu ograniczenie wydawania darmowych uprawnień w kolejnym okresie rozliczeniowym w latach 2013-2020 lub ich realokacja na koniec tego okresu. Na dzień tego sprawozdania finansowego kwestia ewentualnej interwencji Komisji Europejskiej na rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla jest nadal nierozstrzygnięta i w sposób istotny wpływa na zmienność cen uprawnień do emisji.

2.1.6. Bilans energii GK PGE

Sprzedaż energii elektrycznej

Tabela: Zestawienie sprzedaży energii elektrycznej poza Grupę Kapitałową PGE

TWh	2012	2011	zmiana %
Sprzedaż, z czego:	**94,97**	**90,60**	5%
Sprzedaż do odbiorców finalnych *	31,87	31,63	1%
Sprzedaż na rynku hurtowym, w tym:	61,70	57,01	8%
• Sprzedaż na krajowym rynku hurtowym giełda	53,50	51,54	4%
• Sprzedaż na krajowym rynku hurtowym pozostała	7,18	4,55	58%
• Sprzedaż do klientów zagranicznych	1,02	0,92	11%
Sprzedaż na rynku bilansującym	1,40	1,96	-29%

* po wyeliminowaniu sprzedaży wewnątrz Grupy PGE

W 2012 oraz w 2011 roku Grupa sprzedała odpowiednio **94,97 TWh** oraz **90,60 TWh** energii elektrycznej. Zmiany w 2012 roku w porównaniu do 2011 roku wynikały głównie ze wzrostu sprzedaży na rynku hurtowym w wyniku wzrostu produkcji energii elektrycznej związanej ze zwiększoną dostępnością mocy (oddanie bloku 858 MW) oraz zwiększoną działalnością handlową. Wzrosła również sprzedaż energii elektrycznej do odbiorców finalnych. Spadek sprzedaży wystąpił w pozycji sprzedaży na rynku bilansującym.

Zakup energii elektrycznej

Tabela: Zestawienie zakupu energii elektrycznej spoza Grupy Kapitałowej PGE

TWh	2012	2011	zmiana %
Zakup, z czego:	**42,89**	**39,33**	9%
Zakupy na krajowym rynku hurtowym giełda	35,26	33,28	6%
Zakupy na krajowym rynku hurtowym pozostały	2,09	1,28	63%
Zakupy poza granicami kraju	0,43	0,36	19%
Zakupy na rynku bilansującym	5,11	4,41	16%

W 2012 oraz 2011 roku spółki z Grupy zakupiły odpowiednio **42,89 TWh** oraz **39,33 TWh** energii elektrycznej spoza Grupy PGE. Zmiany w 2012 roku w porównaniu do 2011 roku wynikały przede wszystkim ze wzrostu zakupu na rynku giełdowym i na rynku hurtowym pozostałym głównie w wyniku zwiększania działalności handlowej i optymalizacji portfela zakupowego. Wzrosły także zakupy poza granicami kraju oraz na rynku bilansującym.

Produkcja energii elektrycznej

Tabela: Zestawienie produkcji energii elektrycznej w Grupie Kapitałowej PGE

TWh	2012	2011	zmiana %
Produkcja energii ogółem, z czego:	**57,05**	**56,52**	1%
Elektrownie opalane węglem brunatnym	40,34	38,69	4%
Elektrownie opalane węglem kamiennym	11,62	13,29	-13%
Elektrociepłownie węglowe	1,33	1,42	-6%
Elektrociepłownie gazowe	2,34	2,21	6%
Elektrociepłownie biomasowe	0,44	0,00	-
Elektrownie szczytowo-pompowe	0,40	0,40	0%
Elektrownie wodne	0,45	0,44	2%
Elektrownie wiatrowe	0,13	0,07	86%

W 2012 oraz 2011 roku Grupa wyprodukowała odpowiednio **57,05 TWh** oraz **56,52 TWh** energii elektrycznej, co oznacza wzrost produkcji o 0,53 TWh tj. o 1%.

Produkcja wzrosła m.in. w elektrowniach opalanych węglem brunatnym o 1,65 TWh tj. o 4%, elektrociepłowniach gazowych, elektrowniach wodnych oraz w elektrowniach wiatrowych. Zmniejszenie produkcji energii elektrycznej wystąpiło natomiast w elektrowniach opalnych węglem kamiennym i w elektrociepłowniach węglowych. Produkcja w elektrowniach szczytowo-pompowych utrzymała się na takim samym poziomie.

Wzrost produkcji energii elektrycznej w elektrowniach opalanych węglem brunatnym jest głównie wynikiem produkcji energii z nowego bloku 858 MW w Elektrowni Bełchatów. Spadek produkcji w elektrowniach opalanych węglem kamiennym wynika z niższej konkurencyjności tych elektrowni i z niższego zapotrzebowania Operatora Systemu Przesyłowego (PSE S.A.) na energię elektryczną w Elektrowni Dolna Odra i Elektrowni Opole.

Wpływ na zmianę struktury produkcji energii elektrycznej w Grupie PGE w 2012 roku w porównaniu do 2011 roku miało również uruchomienie w IV kwartale 2011 roku produkcji z kotła na biomasę w Elektrowni Szczecin. Kocioł biomasowy zastąpił wszystkie eksploatowane do tej pory w Elektrowni Szczecin kotły węglowe.

2.1.7. Sprzedaż ciepła

Sprzedaż ciepła uzależniona jest przede wszystkim od warunków atmosferycznych panujących w kraju.

W 2012 roku w Grupie PGE sprzedaż ciepła wyniosła **21,71 mln GJ** i była wyższa w porównaniu do 2011 roku o **1,73%**. Wyższa sprzedaż ciepła wynika z większego zapotrzebowania na ciepło spowodowanego niższymi średnimi temperaturami zewnętrznymi w okresie zimowym.

2.1.8. Rozwiązanie kontraktów długoterminowych KDT

W związku z rozwiązaniem KDT zgodnie z „Ustawą o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej" („Ustawa KDT"), wytwórcy będący wcześniej stronami tychże umów uzyskali prawo do otrzymywania rekompensat na pokrycie tzw. kosztów osieroconych (wydatki wytwórcy wynikające z nakładów poniesionych przez tego wytwórcę do dnia 1 maja 2004 roku na majątek związany z wytwarzaniem energii elektrycznej niepokryte przychodami uzyskanymi ze sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej, rezerw mocy i usług systemowych na rynku konkurencyjnym po przedterminowym rozwiązaniu umowy długoterminowej). Ustawa KDT ogranicza całkowitą kwotę środków, które mogą być wypłacone wszystkim wytwórcom na pokrycie kosztów osieroconych, zdyskontowanych na dzień 1 stycznia 2007 roku, do kwoty 11,6 mld zł.

Tabela: Podstawowe dane dotyczące wytwórców Grupy objętych Ustawą KDT.

Wytwórca	Czas obowiązywania KDT	Maksymalna kwota kosztów osieroconych i dodatkowych (mln zł)
PGE Elektrownia Opole S.A.	do 2012	1.966
PGE GiEK Oddział Elektrownia Turów	do 2016	2.571
PGE GiEK Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra	do 2010	633
PGE GiEK Oddział Elektrociepłownia Gorzów	do 2009	108
PGE GiEK Oddział Elektrociepłownia Lublin Wrotków	do 2010	617
PGE GiEK Oddział Elektrociepłownia Rzeszów	do 2012	422
RAZEM		**6.317**

W założonym przepisami Ustawy KDT terminie, tj. do dnia 31 grudnia 2007 roku, spółka PGE S.A. podpisała umowy rozwiązujące z wytwórcami będącymi stronami obowiązujących wówczas KDT. Tym samym wytwórcy uzyskali prawo do otrzymywania środków na pokrycie kosztów osieroconych.

Wpływ rekompensat kosztów osieroconych na wyniki osiągnięte przez Grupę PGE został opisany w nocie nr 45.1 skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

2.1.9. Koszty zakupu paliw

Tabela: Ilość i koszt zakupu paliw od dostawców zewnętrznych w roku zakończonym 31 grudnia 2012 oraz 2011 roku.

	Okres 12 m-cy zakończony 31 grudnia 2012		Okres 12 m-cy zakończony 31 grudnia 2011	
	Ilość (w tys. ton)	Koszt (mln zł)	Ilość (w tys. ton)	Koszt (mln zł)
Węgiel kamienny	6.555	1.917	7.316	1.966
Gaz (tys. m^3)	635.477	600	611.987	501
Biomasa	1.374	517	731	254
Olej opałowy (lekki i ciężki)	56	133	78	174
RAZEM		**3.167**		**2.895**

W okresie dwunastu miesięcy zakończonym 31 grudnia 2012 roku koszty zakupu głównych paliw od dostawców spoza Grupy wyniosły 3.167,0 mln zł i były wyższe o około 9% w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku. Związane jest to głównie ze wzrostem zużycia biomasy oraz wzrostem średniej ceny gazu ziemnego o około 15%.

W roku 2012 około 71% energii elektrycznej zostało wyprodukowane z węgla brunatnego pochodzącego z kopalń wchodzących w skład Grupy, którego koszt jest w całości kontrolowany przez Grupę Kapitałową PGE w przeciwieństwie do kosztów innych paliw, których cena w roku 2012 miała tendencję wzrostową.

2.2. Wyniki finansowe GK PGE

	Okres 12 m-cy zakończony 31 grudnia		Okres 12 m-cy zakończony 31 grudnia	
	2012 badane	2011 badane *dane przekształcone*	2012 badane	2011 badane *dane przekształcone*
	tys. zł		tys. euro	
Przychody ze sprzedaży	**30.556.814**	**28.111.354**	**7.321.452**	**6.790.018**
Zysk/strata z działalności operacyjnej	3.870.516	4.090.294	927.381	987.970
Zysk/strata brutto (przed opodatkowaniem)	4.102.537	6.111.208	982.973	1.476.102
Zysk/strata netto za okres obrotowy	**3.233.112**	**4.928.723**	**774.658**	**1.190.484**
Zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	3.211.070	4.892.695	769.377	1.181.782
Całkowite dochody	3.067.574	4.985.589	734.995	1.204.219
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	6.842.734	6.942.012	1.639.528	1.676.774
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-1.950.885	-3.326.656	-467.435	-803.521
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	-4.142.841	-2.311.313	-992.630	-558.275
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	749.008	1.304.043	179.463	314.979
Zysk netto na akcję (w zł/euro na akcję)	1,72	2,62	0,41	0,63
Rozwodniony zysk na akcję (w zł/euro na akcję)	1,72	2,62	0,41	0,63
Średnioważona liczba akcji wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia zysku na jedną akcję*	1.869.760.829	1.869.760.829	1.869.760.829	1.869.760.829

** bez akcji własnych*

	Stan na dzień 31.12.2012 badane	Stan na dzień 31.12.2011 badane *dane przekształcone*	Stan na dzień 31.12.2012 badane	Stan na dzień 31.12.2011 badane *dane przekształcone*
	tys. zł		**tys. euro**	
Aktywa trwałe	44.857.306	44.444.933	10.972.385	10.062.700
Aktywa obrotowe	13.396.629	14.317.698	3.276.902	3.241.645
Aktywa razem	**58.253.935**	**58.762.631**	**14.249.287**	**13.304.345**
Kapitał własny	40.671.811	41.113.610	9.948.586	9.308.461
Kapitał własny przypadający akcjonariuszowi jednostki dominującej	40.382.318	40.699.616	9.877.775	9.214.729
Kapitał podstawowy	**18.697.608**	**18.697.837**	**4.573.555**	**4.233.345**
Zobowiązania długoterminowe	8.395.251	7.275.616	2.053.532	1.647.260
Zobowiązania krótkoterminowe	9.186.873	10.373.405	2.247.168	2.348.625
Liczba akcji stan na koniec okresu sprawozdawczego*	1.869.760.829	1.869.760.829	1.869.760.829	1.869.760.829
Wartość księgowa na akcję (w zł/euro na akcję)	21,60	21,77	5,28	4,93
Rozwodniona wartość księgowa na akcję (w zł/euro na akcję)	21,60	21,77	5,28	4,93

** bez akcji własnych*

Powyższe dane finansowe za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2012 oraz 2011 roku zostały przeliczone na euro według następujących zasad:

- poszczególne pozycje aktywów i pasywów – według średniego kursu określonego przez Narodowy Bank Polski na dzień 31 grudnia 2012 roku - 4,0882 EUR/PLN oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku - 4,4168 EUR/PLN,
- poszczególne pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych – według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów określonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego miesiąca okresu obrotowego od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku - 4,1736 EUR/PLN; dla okresu od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku - 4,1401 EUR/PLN.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

W roku 2012 Grupa wykazała przychody ze sprzedaży na poziomie 30.556,8 mln zł, w porównaniu do 28.111,4 mln zł w 2011 roku, co oznacza wzrost o 8,7%. Największy przyrost przychodów nastąpił w przychodach ze sprzedaży towarów i produktów, które wzrosły o 1.651,1 mln zł głównie w wyniku:

I. wzrostu przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej na rynku hurtowym i do odbiorców finalnych;

II. wzrostu przychodów ze sprzedaży usług dystrybucyjnych;

III. wzrostu przychodów z tytułu sprzedaży świadectw pochodzenia energii.

Ponadto, istotny wpływ na wzrost przychodów ze sprzedaży miały wyższe o 887,8 mln zł przychody z tytułu KDT.

Koszt własny sprzedaży w 2012 roku wyniósł 22.345,2 mln zł, co oznacza wzrost o około 8% w porównaniu do 2011 roku. Wzrost kosztu własnego sprzedaży był spowodowany przede wszystkim:

I. wzrostem wartości sprzedanych towarów i materiałów;

II. wzrostem kosztów osobowych;

III. wzrostem kosztów paliwa produkcyjnego.

Zysk brutto ze sprzedaży w 2012 roku wyniósł 8.211,6 mln zł w porównaniu do 7.437,2 mln zł w 2011 roku, co oznacza wzrost o około 10%.

W roku 2012 koszty sprzedaży i dystrybucji Grupy PGE wyniosły 1.495,5 mln zł i były niższe o około 9% w porównaniu do 2011 roku. Spadek kosztów sprzedaży i dystrybucji wynikał głównie niższych kosztów umorzenia praw majątkowych przez PGE Obrót S.A.

W roku 2012 koszty ogólnego zarządu wyniosły 764,9 mln zł, co oznacza spadek o około 7% w porównaniu do 2011 roku.

Wynik na pozostałej działalności operacyjnej w 2012 roku był ujemny i wyniósł (-) 2.080,7 mln zł w porównaniu do ujemnego wyniku w wysokości (-) 888,7 mln zł w 2011 roku.

Pozostałe przychody operacyjne Grupy w 2012 roku wyniosły 782,7 mln zł, co oznacza wzrost o około 25% w stosunku do kwoty 624,0 mln zł osiągniętej w 2011 roku. Zwiększenie pozostałych przychodów operacyjnych wynika głównie z wyższego o 221,4 mln zł poziomu rozwiązanych rezerw bilansowych oraz ujęcia w 2012 roku korekty przychodów z tytułu rekompensat KDT w wysokości

199,6 mln zł przy jednocześnie niższym o 301,4 mln zł poziomie otrzymanych kar, grzywien i odszkodowań.

Pozostałe koszty operacyjne w 2012 roku wyniosły 2.863,4 mln zł w porównaniu do 1.512,7 mln zł w 2011 roku, co oznacza wzrost o około 89%. Wzrost nastąpił przede wszystkim w wyniku zwiększenia pozycji utworzenie odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów o 1.659,4 mln zł (wzrost głównie w wyniku ujęcia w PGE GiEK S.A. Oddział ZEDO w grudniu 2012 roku odpisu z tytułu aktualizacji wartości aktywów niefinansowych) oraz utworzenia rezerw bilansowych - zwiększenie o 770,8 mln zł (wzrost głównie w wyniku zmiany rezerwy rekultywacyjnej w PGE GiEK S.A. na skutek zmiany dyskonta). W roku 2011 w pozycji pozostałych kosztów operacyjnych wykazywana była m.in. korekta rozrachunków z tytułu rekompensat KDT w wysokości 1.037,6 mln zł.

W latach 2012 i 2011 wynik na działalności finansowej był dodatni i wynosił odpowiednio 245,6 mln zł oraz 1.846,6 mln zł.

Przychody finansowe Grupy w 2012 roku wyniosły 612,9 mln zł, co oznacza spadek o około 73% w stosunku do kwoty 2.304,4 mln zł osiągniętej w 2011 roku. Wysoka wartość tej pozycji w 2011 roku wynikała ze sprzedaży spółki Polkomtel S.A. Dodatni wpływ na wartość tej pozycji w 2012 roku miał wyższy o 168,4 mln zł poziom przychodów z tytułu odsetek.

Spadek kosztów finansowych o 90,6 mln zł w 2012 roku w porównaniu z 2011 rokiem wynikał głównie z:

I. niższego o 71,2 mln zł poziomu ujemnych różnic kursowych;

II. niższych o 47,8 mln zł kosztów odsetek od instrumentów finansowych;

III. niższych o 26,8 mln zł kosztów odsetek na skutek efektu zwijania dyskonta.

Spadek ten został częściowo zniwelowany zwiększeniem kosztów utworzenia odpisów aktualizujących o 66,9 mln zł.

W efekcie powyższych zdarzeń zysk brutto Grupy w 2012 roku ukształtował się na poziomie 4.102,5 mln zł w porównaniu do 6.111,2 mln zł w 2011 roku.

W 2012 roku marża zysku brutto Grupy (zysk brutto w stosunku do przychodów ze sprzedaży ogółem) zmniejszyła się do 13% z 22% w 2011 roku.

Zysk netto GK PGE w 2012 roku wyniósł 3.233,1 mln zł w porównaniu do 4.928,7 mln zł w 2011 roku. Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej w 2012 roku zmniejszył się o 1.681,6 mln zł w porównaniu do 2011 roku i wyniósł 3.211,1 mln zł.

Łączne całkowite dochody Grupy w 2012 roku wyniosły 3.067,6 mln zł w porównaniu do 4.985,6 mln zł w 2011 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku, aktywa trwałe Grupy wynosiły odpowiednio 44.857,3 mln zł oraz 44.444,9 mln zł i stanowiły odpowiednio 77% i 76% aktywów ogółem.

W aktywach trwałych największa zmiana nastąpiła w pozycji wartości niematerialne, które według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku wyniosły odpowiednio 462,4 mln zł oraz 216,9 mln zł.

Aktywa obrotowe Grupy według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku wyniosły odpowiednio 13.396,6 mln zł oraz 14.317,7 mln zł.

Zmniejszenie wartości aktywów obrotowych Grupy o 921,1 mln zł w okresie zakończonym dnia 31 grudnia 2012 roku w stosunku do roku zakończonego dnia 31 grudnia 2011 roku było spowodowane głównie spadkiem pozycji pozostałe pożyczki i należności finansowe o 2.015,8 mln zł (2.097,2 mln zł wynika z rozwiązania lokat powyżej 3 miesięcy) oraz spadkiem wartości pozycji uprawnienia do emisji CO2 o 476,4 mln zł. Pozycja bilansowa uprawnienia do emisji dwutlenku węgla zmniejszyła się z 3.367,0 mln zł na koniec grudnia 2011 roku do 2.890,6 mln zł na dzień 31 grudnia 2012 roku z powodu umorzenia w kwietniu 2012 roku uprawnień przyznanych nieodpłatnie za rok 2011. Niższa wartość aktywów w tych pozycjach została częściowo zniwelowana wzrostem stanu zapasów o 907,9 mln zł oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o 743,3 mln zł.

Wzrost wartości zapasów w okresie zakończonym 31 grudnia 2012 roku w porównaniu z rokiem obrotowym zakończonym 31 grudnia 2011 roku był związany głównie ze wzrostem poziomu zapasów uprawnień do emisji CO2 przeznaczonych do obrotu, świadectw pochodzenia energii elektrycznej oraz materiałów.

Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów został opisany w części dotyczącej sprawozdania z przepływów pieniężnych.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku kapitał własny ogółem Grupy wyniósł odpowiednio 40.671,8 mln zł oraz 41.113,6 mln zł. Kapitał udziałowców niekontrolujących według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku wyniósł odpowiednio 289,5 mln zł oraz 414,0 mln zł.

Spadek kapitału własnego ogółem o 441,8 mln zł był spowodowany ujęciem podziału zysku za 2011 rok i przeznaczeniem części zysków zatrzymanych w wysokości 3.422,5 mln zł na wypłatę dywidendy. Dodatni wpływ na kapitał własny miało ujęcie wypracowanego w okresie zakończonym dnia 31 grudnia 2012 roku zysku netto w wysokości 3.233,1 mln zł.

Zobowiązania długoterminowe na dzień 31 grudnia 2012 roku wyniosły 8.395,3 mln zł i były wyższe o 1.119,6 mln zł od stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku. Zmiana stanu zobowiązań długoterminowych wynika głównie z wyższej wartości rezerw (w szczególności wzrost o 974,5 mln zł wartości rezerwy na koszty rekultywacji) oraz niższej o 256,1 mln zł wartości zadłużenia z tytułu oprocentowanych kredytów bankowych, pożyczek, obligacji i leasingu oraz niższej pozycji rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacji rządowych o 130,5 mln zł.

Zobowiązania krótkoterminowe zmniejszyły się z 10.373,4 mln zł według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku do 9.186,9 mln zł na dzień 31 grudnia 2012 roku przede wszystkim w związku ze spadkiem wartości rezerw krótkoterminowych o 956,4 mln zł, spadkiem pozostałych zobowiązań finansowych o 280,3 mln zł oraz zobowiązań z tytułu podatku dochodowego o 183,4 mln zł. Opisywane ujemne odchylenie zostało częściowo skompensowane przez wzrost pozycji „bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych, pożyczek, obligacji i leasingu" o 113,8 mln zł oraz zobowiązania z tytułu dostaw i usług o 84,7 mln zł.

Spadek wartości rezerw krótkoterminowych z 4.634,5 mln zł na dzień 31 grudnia 2011 roku do wartości 3.678,1 mln zł na dzień 31 grudnia 2012 roku wynika głównie z wykorzystania rezerwy na uprawnienia do emisji CO_2 oraz rozwiązania części rezerwy na roszczenia od kontrahentów.

Zmiana wartości pozostałych zobowiązań finansowych z wartości 1.826,6 mln zł na dzień 31 grudnia 2011 roku do wartości 1.546,3 mln zł na dzień 31 grudnia 2012 roku wynika głównie ze zmniejszenia wartości zobowiązań z tytułu rekompensat KDT, zwiększenia wartości zobowiązań z tytułu kaucji i wadiów, wzrostu dotacji oraz spadku zobowiązań z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych

Wzrost pozycji bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych, pożyczek, obligacji i leasingu wynika ze wzrostu wartości kredytów w rachunku bieżącym przy jednoczesnej spłacie kredytu przez PGE GIEK Oddział Elektrownia Opole.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Stan środków pieniężnych na dzień 31 grudnia 2012 roku wyniósł 4.789,9 mln zł.

Całkowite przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku wyniosły 6.842,7 mln zł w porównaniu do 6.942,0 mln zł w okresie dwunastu miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2011 roku.

Ujemne przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku wyniosły 1.950,9 mln zł w porównaniu do ujemnych przepływów pieniężnych netto w wysokości 3.326,7 mln zł za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku. Na poziom przepływów pieniężnych z działalności inwestycyjnej za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku wpływ miały przede wszystkim wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w kwocie (-) 4.399,3 mln zł oraz sprzedaż pozostałych aktywów finansowych w kwocie 2.188,4 mln zł (pozycja przedstawia głównie rozwiązanie lokat powyżej 3 miesięcy).

Ujemne przepływy pieniężne netto z działalności finansowej za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku wyniosły 4.142,8 mln zł w porównaniu do ujemnych przepływów pieniężnych netto w wysokości 2.311,3 mln zł za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku. Na saldo przepływów pieniężnych z działalności finansowej za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku złożyły się przede wszystkim dywidendy wypłacone akcjonariuszom (-) 3.506,3 mln zł oraz saldo wpływów/spłat z tytułu kredytów, emisji obligacji i leasingu finansowego w wysokości (-) 691,0 mln zł.

2.3. Obszary geograficzne

Tabela: Podział przychodów netto Grupy z działalności kontynuowanej na obszary geograficzne za lata zakończone 31 grudnia 2012 oraz 2011 roku.

w mln zł	Przychody netto ogółem				
	2012	(%) udział	2011	(%) udział	zmiana%
Rynek krajowy	30.051,5	98,3%	27.590,6	98,1%	9%
Kraje Unii Europejskiej	487,9	1,6%	505,2	1,8%	-3%
Pozostałe kraje	17,4	0,1%	15,6	0,1%	12%
Ogółem	**30.556,8**	**100,0%**	**28.111,4**	**100,0%**	**9%**

W latach 2011 i 2012 Grupa osiągała przychody głównie na rynku krajowym.

W roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2012 roku przychody osiągnięte w Państwach Członkowskich Unii Europejskiej wyniosły 487,9 mln zł i były niższe w porównaniu z przychodami osiągniętymi w roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2011 roku o około 3%. Spadek ten został częściowo skompensowany wyższą sprzedażą PGE Trading GmbH na rynkach zagranicznych. W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2012 roku przychody osiągnięte w pozostałych krajach wyniosły 17,4 mln zł w porównaniu z 15,6 mln zł w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2011 roku i dotyczyły głównie sprzedaży realizowanej przez Exatel S.A.

2.4. Segmenty działalności

Tabela: Kluczowe wielkości operacyjne.

Kluczowe wielkości	Jednostka	2012	2011	zmiana %
Wydobycie węgla brunatnego	mln ton	50,48	48,94	3%
Produkcja energii elektrycznej netto, w tym:	TWh	57,05	56,52	1%
Produkcja z biomasy	TWh	1,48	0,93	59%
Sprzedaż ciepła	mln GJ	21,7	21,3	2%
Sprzedaż energii do Odbiorców Finalnych *	TWh	32,10	32,22	-0%
Dystrybucja energii elektrycznej**	TWh	31,32	31,08	1%

** sprzedaż PGE Obrót S.A. z doszacowaniem oraz uwzględnieniem sprzedaży wewnątrz Grupy PGE*
*** z doszacowaniem*

Tabela: Podział przychodów brutto Grupy (łącznie z przepływami międzysegmentowymi), w podziale na segmenty działalności, za lata obrotowe zakończone 31 grudnia 2012 oraz 2011 roku.

w mln zł	Przychody brutto ogółem				
	2012	(%) udział	2011	(%) udział	zmiana %
Energetyka Konwencjonalna	15.081,7	32,6%	13.549,9	30,9%	11%
Energetyka Odnawialna	573,9	1,2%	531,6	1,2%	8%
Obrót Hurtowy	10.648,9	23,1%	10.234,7	23,3%	4%
Dystrybucja	5.538,7	12,0%	5.253,0	12,0%	5%
Sprzedaż Detaliczna	12.609,9	27,3%	12.501,4	28,5%	1%
Pozostała Działalność	1.745,7	3,8%	1.830,4	4,2%	-5%
Ogółem	**46.198,8**	**100,0%**	**43.901,0**	**100,0%**	**5%**
Korekty konsolidacyjne	**-15.642,0**		**-15.789,6**		**-1%**
Przychody netto	**30.556,8**		**28.111,4**		**9%**

Tabela: Kluczowe wielkości w poszczególnych segmentach za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2012 roku (po dokonaniu wyłączeń).

w mln zł	EBITDA	EBIT	Nakłady inwestycyjne	Nabycie RAT** netto w ramach zakupu nowych spółek	Aktywa segmentu*
	2012				
Energetyka Konwencjonalna	3.724,9	2.013,1	2.767,7	0,1	30.992,8
Energetyka Odnawialna	250,5	102,6	126,6	660,0	2.400,6
Obrót Hurtowy	574,1	554,8	4,7	0,0	750,4
Dystrybucja	1.970,0	1.029,0	1.338,8	0,0	14.579,9
Sprzedaż Detaliczna	227,6	218,7	4,6	0,0	913,7
Pozostała działalność	-1,8	-114,3	135,8	0,0	1.053,9
Razem	**6.745,3**	**3.803,9**	**4.378,2**	**660,1**	**50.691,3**
Korekty konsolidacyjne	**45,3**	**66,6**	**-123,9**	**195,4**	**-694,2**
Razem po korektach	**6.790,6**	**3.870,5**	**4.254,3**	**855,5**	**49.997,1**

Tabela: Kluczowe wielkości w poszczególnych segmentach za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2011 roku (po dokonaniu wyłączeń).

w mln zł	EBITDA	EBIT	Nakłady inwestycyjne	Aktywa segmentu*
	2011***			
Energetyka Konwencjonalna	4.491,3	2.953,5	2.922,9	31.770,4
Energetyka Odnawialna	214,4	87,0	148,5	1.894,8
Obrót Hurtowy	202,1	178,6	10,0	361,3
Dystrybucja	1.617,3	703,3	1.254,6	14.193,8
Sprzedaż Detaliczna	122,4	112,7	5,1	716,3
Pozostała działalność	147,0	32,5	123,8	1.149,5
Razem	**6.794,5**	**4.067,6**	**4.464,9**	**50.086,1**
Korekty konsolidacyjne	**6,4**	**22,7**	**-151,3**	**-801,5**
Razem po korektach	**6.800,9**	**4.090,3**	**4.313,6**	**49.284,6**

* por. nota 14 skonsolidowanego sprawozdania finansowego
** RAT - rzeczowe aktywa trwałe
*** dane przekształcone

Kluczowe wielkości operacyjne zostały opisane w punkcie 2.1. Czynniki i zdarzenia mające wpływ na osiągnięte wyniki.

2.4.1. Segment Energetyka Konwencjonalna

2.4.1.1 Dane finansowe

W roku 2012 przychody ze sprzedaży ogółem w segmencie Energetyka Konwencjonalna wyniosły 15.081,7 mln zł, co oznacza wzrost o około 11% w porównaniu z 2011 rokiem. Wynik operacyjny (EBIT) segmentu w 2012 roku wyniósł 2.013,1 mln zł, a wynik operacyjny powiększony o amortyzację (EBITDA) 3.724,9 mln zł. W roku poprzednim EBIT wyniósł 2.953,5 mln zł, natomiast EBITDA 4.491,3 mln zł. Spadek poziomu EBIT w 2012 roku w porównaniu do 2011 roku wynikał głównie z:

I. ujęcia w PGE GiEK Oddział ZEDO w grudniu 2012 roku odpisu z tytułu aktualizacji wartości aktywów niefinansowych w wysokości 1.485,9 mln zł,

II. wzrostu poziomu rezerwy rekultywacyjnej i aktuarialnej na skutek korekty założeń dotyczących stopy dyskonta,

III. wzrostu kosztów odpraw z tytułu Programu Dobrowolnych Odejść oraz

IV. ujęcia odpisu aktualizującego nakłady na realizację projektu CCS.

Spadek ten został częściowo skompensowany przez wyższe o 887,8 mln zł przychody z tytułu KDT oraz wyższe o 1.237,2 mln zł saldo odpisów aktualizujących należności z tytułu KDT ujęte w pozostałej działalności operacyjnej.

W roku 2012 nakłady inwestycyjne w segmencie Energetyka Konwencjonalna wyniosły 2.767,8 mln zł w porównaniu do 2.922,9 mln zł w 2011 roku.

Tabela: Poniesione nakłady inwestycyjne w segmencie Energetyka Konwencjonalna w podziale na poszczególne zadania inwestycyjne za 2012 oraz 2011 rok.

w mln zł	Nakłady inwestycyjne		
	2012	2011	zmiana %
Inwestycje w moce produkcyjne, w tym:	2.347,6	2.637,4	-11%
• *Rozwojowe*	*1.475,9*	*1.825,8*	*-19%*
• *Modernizacyjno-odtworzeniowe*	*871,7*	*811,6*	*7%*
Zakupy gotowych dóbr inwestycyjnych	72,5	62,3	16%
Teleinformatyka	24,7	14,8	67%
Środki transportu	9,7	7,5	29%
Pozostałe	313,2	200,9	56%
RAZEM	**2.767,7**	**2.922,9**	**-5%**
Nabycie RAT netto w ramach zakupu nowych spółek	0,1	0,0	-
RAZEM z nabyciem RAT	**2.767,8**	**2.922,9**	**-5%**

W 2012 roku najwyższe nakłady zostały poniesione na następujące projekty:

I. modernizacja bloków 3-12 w Elektrowni Bełchatów (1.125,8 mln zł);

II. budowa instalacji odsiarczania spalin bloków 1 i 2 w Elektrowni Bełchatów (69,9 mln zł);

III. budowa instalacji odsiarczania spalin bloków 5 i 6 w Elektrowni Dolna Odra (58,0 mln zł);

IV. modernizacja instalacji spalania w Elektrowni Dolna Odra w celu obniżenia emisji NOx (38,9 mln zł);

V. budowa instalacji do bezpośredniego podawania biomasy do kotła nr 2 w Elektrowni Opole (34,8 mln zł).

2.4.1.2 Dane operacyjne

W ramach segmentu Energetyki Konwencjonalnej w Grupie Kapitałowej PGE działa PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z siedzibą w Bełchatowie. W skład spółki wchodzi 12 oddziałów, znajdujących się na terenie dziewięciu województw naszego kraju, obsługujących: 2 kopalnie węgla brunatnego, 4 elektrownie konwencjonalne oraz 10 elektrociepłowni.

Spółka jest liderem w branży wydobywczej węgla brunatnego, jej udział w rynku wydobywczym tego surowca stanowi 76% krajowego wydobycia, a także największym wytwórcą energii elektrycznej –

wytwarza ok. 40 proc. krajowej energii elektrycznej. Produkcja oparta jest na węglu brunatnym, wydobywanym z własnych kopalni oraz węglu kamiennym, gazie i biomasie.

Całkowita moc zainstalowana w segmencie Energetyki Konwencjonalnej to 11,2 GWe. Produkcja energii elektrycznej w 2012 roku wyniosła łącznie 56,1 TWh, natomiast ciepła 22,3 TJ.

Tabela: Dane dotyczące mocy zainstalowanej i produkcji w oddziałach segmentu Energetyka Konwencjonalna

Lp.	Nazwa obiektu	Główne typy paliwa	Moc zainstalowana (MWe)	Roczna produkcja energii (GWh)	Roczna produkcja ciepła (TJ)
1	Elektrownia Bełchatów	węgiel brunatny, biomasa	5.298	30.052	2.083
2	Elektrownia Turów	węgiel brunatny, biomasa	1.899	10.282	585
3	Elektrownia Opole	węgiel kamienny, biomasa	1.492	6.648	127
4	Elektrownia Dolna Odra	węgiel kamienny, biomasa	1.567	4.971	310
5	Elektrociepłownia Pomorzany	węgiel kamienny	134	623	2.839
6	Elektrociepłownia Szczecin	biomasa	68	429	939
7	Elektrociepłownia Bydgoszcz	węgiel kamienny, biomasa, olej opałowy	262	545	6.504
8	Elektrociepłownia Gorzów	gaz ziemny, węgiel kamienny	97	596	1.608
9	Elektrociepłownia Lublin-Wrotków	gaz ziemny wysokometanowy, węgiel kamienny	247	1.301	3.286
10	Elektrociepłownia Rzeszów	gaz ziemny wysokometanowy, węgiel kamienny	102	554	1.850
11	Elektrociepłownia Kielce	węgiel kamienny w postaci miału węglowego, biomasa	11	42	1.727
12	Elektrociepłownia Zgierz	węgiel brunatny, kamienny	17	14	477
		Razem:	**11.194**	**56.057**	**22.335**

2.4.1.3 Informacja na temat wydobycia węgla brunatnego

I. Omówienie głównych zagadnień związanych z zasobami

Parametry jakościowe węgla brunatnego

Jakość węgla brunatnego w kopalniach Bełchatów i Turów określono pierwotnie w czasie badań geologicznych pokładu. Dodatkowo na poszczególnych poziomach węglowych wykonuje się odwierty pozwalające na przeprowadzenie badań jakości węgla. Wyniki tych badań dostępne są w formie elektronicznej i papierowej. W poniższej tabeli przedstawiono średnie parametry jakościowe węgla brunatnego występującego w złożach należących do PGE GiEK S.A. odnoszące się do zasobów bilansowych.

Złoże		Średnia wartość opałowa (Q_i^r) [kJ/kg]	Średnia zawartość popiołów (A^r) [%]	Średnia zawartość siarki (S_t^r) [%]	Uwaga
Bełchatów – Pole Szczerców		7.560	12,5	1,35	Parametry jakościowe węgla wg Dodatku nr 1 do Dokumentacji geologicznej z 2005 roku
Bełchatów – Pole Bełchatów		7.579	11,9	0,73	Parametry jakościowe węgla wg Dodatku nr 1 do Projektu Zagospodarowania Złoża węgla brunatnego Bełchatów – Pole Bełchatów
Turów	Pokład I	9.729	11,37	0,28	Parametry jakościowe węgla wg Dodatku nr 3 do Projektu Zagospodarowania Złoża węgla brunatnego „Turów”
	Pokład II	9.523	11,86	0,71	
	Pokład III	9.070	14,69	0,62	

Zasoby węgla brunatnego

Zasoby złoża węgla brunatnego ustalane są na podstawie dowodów mierniczych w operacie ewidencyjnym za dany rok do końca lutego kolejnego roku. W związku z powyższym w poniższej tabeli przedstawiono zasoby węgla brunatnego na koniec 2011 roku i wielkość wydobycia za 2012 rok.

Złoże	Zasoby - stan na koniec 2012 roku [mln Mg]		Wielkość wydobycia w roku 2012 [mln Mg]
Bełchatów – Pole Szczerców	geologiczne	843,9	11,0
	przemysłowe	588,8	
Bełchatów – Pole Bełchatów	geologiczne	200,8	29,2
	przemysłowe	156,5	
Turów	geologiczne	391,9	10,3
	przemysłowe	343,7	

Projekty perspektywiczne

Obecnie eksploatowane złoża węgla brunatnego w Kopalni Bełchatów i Kopalni Turów zapewnią stabilny poziom wydobycia do roku 2030. Po tym roku poziom wydobycia będzie ulegał zmniejszeniu. Aby zapewnić ciągłość działania i zabezpieczyć wartość Grupy Kapitałowej w oparciu o nowoczesne i efektywne moce wytwórcze oparte na węglu brunatnym prowadzone są prace w celu uzyskania koncesji na eksploatację złóż węgla brunatnego „Złoczew" i „Gubin".

W ramach prowadzonych projektów w roku 2012 zakończono wiercenia rozpoznawcze złoża „Złoczew". Obecnie trwają prace nad sporządzeniem dokumentacji geologicznej.

Złoże „Złoczew" posiada 485.622 mln Mg zasobów bilansowych węgla i 12.938 mln Mg zasobów pozabilansowych węgla. Podobnie jak złoże bełchatowskie, również złoże „Złoczew" ma formę rowu tektonicznego. Osady wypełniające rów to piaski i mułki mioceńskie oraz pojedynczy pokład węgla brunatnego o miąższości od 16,1 m do 111,4 m, przy czym średnia miąższość to 46,2 m. Głębokość zalegania pokładu dochodzi do 338 m. Miąższość nadkładu waha się od 146,8 m do 297,9 m (średnio 210 m), a wskaźnik N:W (stosunek ilości nadkładu do ilości węgla) wynosi od 1,9 do 9,1 – średnio 4,6.

Parametry jakościowe węgla brunatnego w złożu: zawartość popiołu 21,82%; zawartość siarki: 1,17%; wartość opałowa: 2017 kcal/kg (8445 kJ/kg).

W przypadku złoża ,,Gubin" trwają prace mające na celu uzyskanie niezbędnych uzgodnień i decyzji oraz przygotowanie dokumentów wymaganych do złożenia wniosku koncesyjnego.

Złoże Gubin występuje w tzw. formacji mioceńskiej, w której występują złoża o największej przydatności przemysłowej. Są to złoża zaliczane pod względem morfologiczno-strukturalnym do typów złóż pokładowych, zalegających prawie poziomo, składających się najczęściej z 1 do 2 pokładów. W wyniku wykonanych prac geologicznych sporządzony został Dodatek nr 1 do kompleksowej dokumentacji geologicznej złoża Gubin, w którym zintegrowane zostały informacje o złożu „Gubin" i „Gubin-Zasieki-Brody" z okresu 4 dekad prowadzenia badań nad tymi złożami. W dokumentacji ustalono zasoby węgla brunatnego w ilości: zasoby bilansowe – 1.561.015 mln Mg i zasoby pozabilansowe – 63.659 mln Mg.

Bieżące zabiegi rekultywacyjne

W myśl obowiązujących przepisów prawnych tereny poeksploatacyjne wymagają rekultywacji. Obowiązek rekultywacji spoczywa na osobach fizycznych lub prawnych, które wyłączają grunty z produkcji i powodują utratę ich wartości użytkowej. Dlatego też kopalnie prowadzą rekultywację terenów poeksploatacyjnych, na których zakończona została działalność górnicza.

A. KWB Bełchatów

W ramach rekultywacji terenów poeksploatacyjnych, aktualnie wykonywane są prace na obszarze zwałowiska wewnętrznego i osadnika południowego i północnego Pola Bełchatów oraz zwałowiska zewnętrznego Pola Szczerców oraz terenów pozostałych Pola Bełchatów. Dotyczy to głównie rekultywacji szczegółowej nowo przygotowanych powierzchni zwałowisk oddanych do obudowy biologicznej, jak i naprawy terenów wyłączanych z dalszej działalności kopalni.

W Polu Bełchatów w roku 2012 wykonano:

- rekultywację szczegółową na terenach pozostałych na powierzchni 15,698 ha;
- rekultywację podstawową na zwałowisku wewnętrznym na powierzchni 12,05 ha i szczegółową na powierzchni 10,36 ha.

W Polu Szczerców w roku 2012 wykonano:

- rekultywację podstawową polegającą na kształtowaniu powierzchni zwałowiska zewnętrznego na powierzchni 95,0 ha;
- rekultywację szczegółową polegającą na zadarnianiu i zadrzewianiu skarp i półek na powierzchni 13,0 ha.

B. KWB Turów

W chwili obecnej rekultywacja prowadzona jest w oparciu o decyzję określającą leśny kierunek rekultywacji terenów położonych w odkrywce. W roku 2012 przeprowadzono rekultywację w kierunku leśnym na powierzchni 3,99 ha terenów pogórniczych. Uzupełnieniami i dolesieniami objęto powierzchnię 22.65 ha. Na objętych ww. pracami terenach obok zalesień wykonano neutralizację gruntu oraz wysiano mieszankę traw i roślin motylkowych. Wykonano również nawożenie podstawowe i uzupełniające na części zrekultywowanych wcześniej terenów. Zabiegiem tym objęto powierzchnię 47,41 ha. W ramach prac z zakresu hodowli lasu wykonano czyszczenia późne w młodnikach na powierzchni 55 ha. Prace rekultywacyjne prowadzone są na bieżąco w miarę udostępniania kolejnych terenów po zakończeniu prowadzenia na nich robót górniczych. W ramach rekultywacji technicznej przeprowadzono regulację stosunków wodnych. Wykonano prace polegające na odbudowie zniszczonego rowu R (długość remontowanego odcinka 482m) oraz prace polegające na bieżących remontach urządzeń hydrotechnicznych wykonanych w ramach rekultywacji technicznej. Ponadto w ramach prowadzonych prac rekultywacyjnych wykonano zabudowę techniczno-biologiczną rozmyć erozyjnych (długość rozmyć ponad 16 tys. mb).

II. Rekultywacja i rezerwa rekultywacyjna

A. Fundusz likwidacji zakładu górniczego

Zgodnie z przepisami ustawy prawo geologiczne i górnicze, przedsiębiorca wydobywający kopaliny systemem odkrywkowym przeznacza na fundusz likwidacji zakładu górniczego 10% należnej opłaty eksploatacyjnej, a środki te gromadzi na wydzielonym rachunku bankowym. Fundusz tworzony jest w ciężar kosztów działalności wykonywanej w zakresie wydobywania kopalin systemem

odkrywkowym. Odpis na fundusz następuje miesięcznie w wysokości wynikającej z wielkości wydobycia w okresie sprawozdawczym. Odsetki od środków funduszu likwidacji zakładu górniczego zwiększają wartość tego funduszu.

W roku 2012:

- Oddział KWB Bełchatów dokonał odpisu na fundusz w wysokości 6,7 mln zł. Stan funduszu na dzień 31 grudnia 2012 roku wyniósł 73,0 mln zł;
- Oddział KWB Turów dokonał odpisu na fundusz w wysokości 1,7 mln zł. Stan funduszu na dzień 31 grudnia 2012 roku wyniósł 22,7 mln zł.

B. Rezerwa na koszty rekultywacji terenów poeksploatacyjnych

Kopalnie należące do Grupy tworzą rezerwy na koszty rekultywacji terenu po zakończeniu jego eksploatacji. Wysokość rezerwy ustala się w oparciu o przewidywany koszt przeprowadzenia prac rekultywacyjnych i zagospodarowania wyrobisk końcowych. W przypadku wyrobisk kopalnianych rezerwę tworzy się w proporcji odpowiadającej stosunkowi wydobytego węgla do planowanego całkowitego wydobycia węgla ze złoża w całym okresie eksploatacji. Szacunki dotyczące przewidywanych kosztów rekultywacyjnych aktualizuje się nie rzadziej niż raz na 5 lat, z tym, że corocznie weryfikowana jest wielkość rezerwy zgodnie z aktualnymi założeniami w zakresie stopy inflacji, stopy dyskonta, wielkości wydobycia.

Odpis rezerwy dotyczący wydobycia danego roku obciąża koszty operacyjne, natomiast różnica wynikająca ze zmiany założeń makroekonomicznych tj.: stopy inflacji, stopy dyskonta, odnoszona jest w pozostałe koszty lub pozostałe przychody operacyjne. Efekt odwracania dyskonta obciąża koszty finansowe.

W roku 2012:

- w KWB Bełchatów rezerwa na rekultywację (wraz z funduszem likwidacji zakładu górniczego) wzrosła o 578,0 mln zł w tym o 523,4 mln zł z tyt. istotnych zmian stopy dyskonta. Stan rezerwy wraz z funduszem likwidacji zakładu górniczego na 31 grudnia 2012 roku wyniósł 1.226,5 mln zł.
- W KWB Turów rezerwa na rekultywację (wraz z funduszem likwidacji zakładu górniczego) wzrosła o 367,2 mln zł w tym o 341,0 mln zł z tyt. istotnych zmian stopy dyskonta. Stan rezerwy wraz z funduszem likwidacji zakładu górniczego na 31 grudnia 2012 roku wyniósł 791,5 mln zł.

2.4.2. Segment Energetyka Odnawialna

2.4.2.1 Dane finansowe

W roku 2012 przychody ze sprzedaży ogółem w segmencie Energetyki Odnawialnej wyniosły 573,9 mln zł w porównaniu z 531,6 mln zł w 2011 roku. EBIT segmentu w 2012 roku wyniósł 102,6 mln zł, a EBITDA 250,5 mln zł. W roku poprzednim EBIT wyniósł 87,0 mln zł, natomiast EBITDA 214,4 mln zł. Wzrost EBIT wynika z wyższych przychodów z tytułu regulacyjnych usług systemowych oraz wyższych przychodów z tytułu sprzedaży energii odnawialnej i praw majątkowych.

W roku 2012 nakłady inwestycyjne w segmencie Energetyki Odnawialnej wyniosły 126,6 mln zł w porównaniu do 148,5 mln zł w 2011 roku. Dodatkowo w 2012 roku ujęto rzeczowe aktywa trwałe netto nabytych spółek posiadających farmy wiatrowe tj. Pelplin sp. z o.o. w wysokości 284,6 mln zł oraz Żuromin sp. z o.o. w wysokości 375,4 mln zł.

Tabela: Poniesione nakłady inwestycyjne w segmencie Energetyka Odnawialna w podziale na poszczególne grupy zadań w 2012 i 2011 roku.

w mln zł	**Nakłady inwestycyjne**		
	2012	**2011**	**zmiana %**
Inwestycje w moce produkcyjne, w tym:	120,6	141,9	-15%
• Rozwojowe	*75,3*	*22,5*	*235%*
• Modernizacyjno-odtworzeniowe	*45,3*	*119,4*	*-62%*
Zakupy gotowych dóbr inwestycyjnych	1,0	0,4	*150%*
Teleinformatyka	0,8	2,6	-69%
Środki transportu	0,1	1,5	-93%
Pozostałe	4,1	2,1	95%
RAZEM	**126,6**	**148,5**	-15%
Nabycie RAT netto w ramach zakupu nowych spółek	660,0	0,0	-
RAZEM z nabyciem RAT	**786,6**	**148,5**	**430%**

2.4.2.2 Dane operacyjne

W ramach Grupy Kapitałowej PGE inwestycjami w zakresie energetyki odnawialnej zarządza spółka PGE Energia Odnawialna S.A. Na aktywa segmentu składają się 4 elektrownie wiatrowe, 4 elektrownie szczytowo-pompowe oraz 25 elektrowni wodnych przepływowych.

Całkowita moc zainstalowana w segmencie Energetyki Odnawialnej wyniosła 1,7 GWe na koniec 2012 roku. Produkcja energii elektrycznej wyniosła 0,9 TWh we wszystkich instalacjach segmentu.

Tabela: Dane dotyczące mocy zainstalowanej i produkcji w oddziałach segmentu Energetyka Odnawialna

Lp.	Nazwa obiektu	Typ elektrowni	Moc zainstalowana (MW)	Roczna produkcja energii (GWh)
1	Elektrownia Wiatrowa Pelplin	wiatrowa	48,0	40,7
2	Elektrownia Wiatrowa Żuromin	wiatrowa	60,0	29,7
3	Elektrownia Wiatrowa Kamieńsk	wiatrowa	30,0	64,3
4	Elektrownia Wiatrowa Lisewo	wiatrowa	0,2	0,0
5	Elektrownia Wodna Żarnowiec	szczytowo-pompowa	716,0	244,7
6	Elektrownia Wodna Żar	szczytowo-pompowa	500,0	154,5
7	Elektrownia Wodna w Solinie	szczytowo-pompowa z dopływem naturalnym	200,2	93,6
8	Elektrownia Wodna Dychów	szczytowo-pompowa z dopływem naturalnym	91,3	75,3
9	Elektrownia Wodna Myczkowce	przepływowa	8,3	28,6
10	Elektrownia Wodna Rakowice	przepływowa	2,0	4,8
11	Elektrownia Wodna Dobrzeń	przepływowa	1,6	7,1
12	Elektrownia Wodna Porąbka	przepływowa	12,6	20,8
13	Elektrownia Wodna Tresna	przepływowa	21,0	21,9
14	Elektrownia Wodna Raduszec Stary	przepływowa	3,0	14,0
15	Elektrownia Wodna Gorzupia I	przepływowa	0,9	0,2
16	Elektrownia Wodna Gorzupia II	przepływowa	1,7	8,7
17	Elektrownia Wodna Grajówka	przepływowa	2,9	10,7
18	Elektrownia Wodna Żagań I	przepływowa	1,0	4,4
19	Elektrownia Wodna Żagań II	przepływowa	1,2	5,0
20	Elektrownia Wodna Małomice	przepływowa	0,8	1,8
21	Elektrownia Wodna Szprotawa	przepływowa	0,8	1,9
22	Elektrownia Wodna Kliczków	przepływowa	0,7	2,1
23	Elektrownia Wodna Gubin	przepływowa	1,2	2,7
24	Elektrownia Wodna Zasieki	przepływowa	0,8	3,9
25	Elektrownia Wodna Zielisko	przepływowa	1,5	4,2
26	Elektrownia Wodna Żarki Wielkie	przepływowa	0,6	2,7
27	Elektrownia Wodna Przysieka	przepływowa	1,4	5,6
28	Elektrownia Wodna Bukówka	przepływowa	0,8	4,2
29	Elektrownia Wodna Sobolice	przepływowa	0,7	2,8
30	Elektrownia Wodna MEW Myczkowce	przepływowa	0,2	1,3
31	Elektrownia Wodna Januszkowice	przepływowa	1,4	5,4
32	Elektrownia Wodna Krępna	przepływowa	1,3	5,8
33	Elektrownia Wodna Krapkowice	przepływowa	1,3	5,5
		Razem:	**1.715,2**	**879,0**

2.4.3. Segment Obrotu Hurtowego

W roku 2012 przychody ze sprzedaży ogółem w segmencie Obrotu Hurtowego wyniosły 10.648,9 mln zł, co oznacza wzrost o około 4% w porównaniu z rokiem 2011. EBIT segmentu w 2012 roku wyniósł 554,8 mln zł, a EBITDA 574,1 mln zł. W roku poprzednim EBIT wyniósł 178,6 mln zł, natomiast EBITDA 202,1 mln zł. Wyższy EBIT w 2012 roku w porównaniu z rokiem 2011 w segmencie Obrotu Hurtowego wynika z wyższego wynagrodzenia za świadczenie dodatkowych usług na rzecz PGE GiEK S.A. po wejściu w życie w 2012 roku Umowy o Zarządzaniu Handlowym Zdolnościami Wytwórczymi oraz wyższego wyniku na pozostałej działalności operacyjnej (głównie z powodu rozwiązania rezerwy na roszczenia dotyczące rezerwacji mocy transgranicznych oraz rozwiązania rezerwy na roszczenia dotyczące usługi przesyłowej).

W roku 2012 nakłady inwestycyjne w segmencie Obrotu Hurtowego wyniosły 4,7 mln zł w porównaniu do 10,0 mln zł w 2011 roku. Poniesione nakłady dotyczyły głównie modernizacji budynku siedziby spółki wraz z infrastrukturą.

2.4.4. Segment Dystrybucja

2.4.4.1 Dane finansowe

W roku 2012 przychody ze sprzedaży ogółem w segmencie Dystrybucji wyniosły 5.538,7 mln zł, w porównaniu z 5.253,0 mln zł w 2011 roku. EBIT segmentu w 2012 roku wyniósł 1.029,0 mln zł, a EBITDA 1.970,0 mln zł. W roku poprzednim EBIT wyniósł 703,3 mln zł, natomiast EBITDA 1.617,3 mln zł. Wzrost EBIT o około 46% wynikał głównie z wyższych przychodów ze sprzedaży usługi dystrybucyjnej na skutek zmiany średnich stawek w poszczególnych grupach taryfowych przy nieznacznie wyższym wolumenie dystrybuowanej energii. Dodatkowo wpływ miał wyższy wynik na pozostałej działalności operacyjnej.

W roku 2012 nakłady inwestycyjne w segmencie Dystrybucji wyniosły 1.338,8 mln zł, w porównaniu do 1.254,6 mln zł nakładów poniesionych w roku 2011. W roku 2012 poniesiono nakłady na przyłączanie nowych odbiorców do sieci dystrybucyjnej w kwocie 566,6 mln zł oraz na budowę i modernizację sieci, stacji oraz linii energetycznych w kwocie 462,3 mln zł.

Tabela: Poniesione nakłady inwestycyjne w segmencie Dystrybucji w podziale na poszczególne grupy zadań w 2012 oraz 2011 roku.

w mln zł	Nakłady inwestycyjne		
	2012	2011	zmiana %
Sieci elektroenergetyczne WN, SN i NN	462,3	435,4	6%
Łączność, telemechanika i układy pomiarowe	123,9	108,0	15%
Teleinformatyka	34,9	32,3	8%
Przyłączenie odbiorców	566,6	536,7	6%
Zakupy gotowych dóbr inwestycyjnych	96,3	71,8	34%
Pozostałe	54,8	70,4	-22%
RAZEM	**1.338,8**	**1.254,6**	**7%**

2.4.4.2 Dane operacyjne

PGE Dystrybucja S.A. działa na obszarze 122.433 km^2 i dostarcza energię elektryczną klientom poprzez 277.204 km linii energetycznych, w tym 10.049 km linii wysokiego napięcia, 108.264 km linii średniego napięcia oraz 158.890 km linii niskiego napięcia.

Wolumen dystrybuowanej energii (TWh)*	2012	2011
Grupa taryfowa A	4,9	5,1
Grupa taryfowa B	10,8	10,5
Grupa taryfowa C+R	6,5	6,4
Grupa taryfowa G	9,2	9,1
RAZEM	**31,3**	**31,1**

*z doszacowaniem sprzedaży

W roku 2012 PGE Dystrybucja osiągnęła wskaźnik strat sieciowych na poziomie 6,80%, w stosunku do 6,87% w roku 2011.

2.4.5. Segment Sprzedaż Detaliczna

2.4.5.1 Dane finansowe

W roku 2012 przychody ze sprzedaży ogółem w segmencie Sprzedaży Detalicznej wyniosły 12.609,9 mln zł w porównaniu do 12.501,4 mln zł w 2011 roku. EBIT segmentu w 2012 roku wyniósł 218,7 mln zł, a EBITDA 227,6 mln zł. W roku poprzednim EBIT wyniósł 112,7 mln zł, natomiast EBITDA 122,4 mln zł. Wzrost EBIT związany jest z wyższym poziomem marży na sprzedaży do odbiorców finalnych oraz z niższym poziomem kosztów związanych z umorzeniem praw majątkowych (nastąpił spadek jednostkowego kosztu zakupu praw majątkowych).

Nakłady inwestycyjne w segmencie Sprzedaży Detalicznej wyniosły w 2012 roku 4,6 mln zł w porównaniu do 5,1 mln zł w 2011 roku. Poniesione nakłady dotyczyły głównie obszaru teleinformatyki oraz systemów związanych z obsługą klientów.

2.4.5.2 Dane operacyjne

W ramach segment Sprzedaż Detaliczna działa spółka PGE Obrót S.A. Przedmiotem działalności spółki jest obrót energią elektryczną na terenie całego kraju. Spółka obsługuje ponad 5 milionów klientów: przedsiębiorstw, jednostek samorządowych oraz gospodarstw domowych.

Przychody segmentu obejmują głównie sprzedaż energii elektrycznej do odbiorców końcowych, a także sprzedaż usług dystrybucyjnych w ramach umów kompleksowych. Koszty segmentu obejmują głównie zakup energii elektrycznej (por. pkt. 2.1.3. Ceny energii elektrycznej) oraz koszty wynikające z konieczności zakupu praw majątkowych podlegających umorzeniu w ramach systemu wsparcia dla źródeł odnawialnych i kogeneracyjnych. Alternatywnym rozwiązaniem jest uiszczenie opłaty zastępczej.

Poniższy rysunek przedstawia przybliżoną strukturę składników kosztowych w cenie energii elektrycznej w 2012 roku.

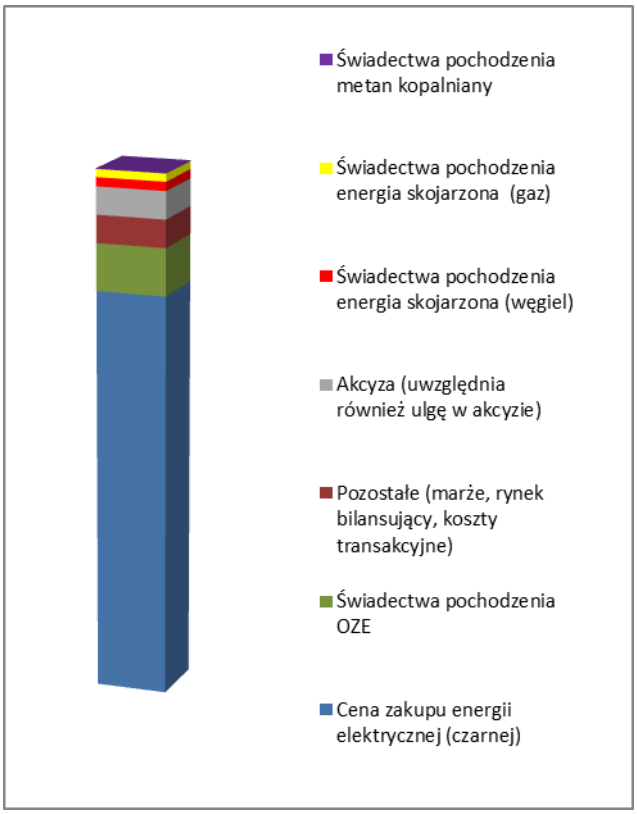

Koszty ponoszone przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się sprzedażą energii elektrycznej związane z systemem wsparcia dla źródeł odnawialnych i kogeneracyjnych stanowią istotną pozycję w cenie detalicznej energii elektrycznej dla odbiorcy końcowego.

Planowane zmiany systemu wsparcia wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych mogą w znacznym stopniu wpłynąć na ceny energii elektrycznej dla odbiorcy końcowego.

Wysokość opłaty zastępczej	Jedn.	2012
Odnawialne źródła energii (OZE)	zł/MWh	286,74
Świadectwa pochodzenia - energia skojarzona (gaz)	zł/MWh	29,30
Świadectwa pochodzenia - energia skojarzona (węgiel)	zł/MWh	128,80
Świadectwa pochodzenia - energia skojarzona (metan kopalniany)	zł/MWh	60,00

Obowiązek umorzenia praw majątkowych	Jedn.	2012
Odnawialne źródła energii (OZE)	%	10,4
Świadectwa pochodzenia - energia skojarzona (gaz)	%	3,5
Świadectwa pochodzenia - energia skojarzona (węgiel)	%	23,3
Świadectwa pochodzenia - energia skojarzona (metan kopalniany)	%	0,6

2.4.6. Pozostała działalność

W roku 2012 przychody ze sprzedaży ogółem dla Pozostałej działalności wyniosły 1.745,7 mln zł, w porównaniu z 1.830,4 mln zł w 2011 roku. EBIT segmentu w 2012 roku wyniósł (-) 114,3 mln zł, a EBITDA (-) 1,8 mln zł. W roku poprzednim EBIT wyniósł 32,5 mln zł, natomiast EBITDA 147,0 mln zł. Spadek EBIT w porównaniu z rokiem poprzednim wynika głównie z niższych wyników spółki Exatel S.A. na skutek osiągnięcia niższej marży na usługach telekomunikacyjnych oraz utworzenia rezerwy na roszczenie spółki Tajfun.

Nakłady inwestycyjne w ramach pozostałej działalności w 2012 roku wyniosły 135,8 mln zł w porównaniu do 123,8 mln zł w 2011 roku. W ramach powyższej kwoty 64,2 mln zł nakładów poniesione zostało przez spółkę PGE Systemy S.A. na rozwój systemów i infrastruktury IT oraz 16,9 mln zł przez Exatel S.A. na rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej. Pozostałe nakłady inwestycyjne dotyczyły głównie wydatków na rozwój i modernizację majątku niezbędnego do świadczenia usług w ramach tzw. działalności pomocniczej.

2.5. Rynki zaopatrzenia

Zaopatrzenie w surowce

Węgiel brunatny, węgiel kamienny, gaz ziemny oraz biomasa stanowią podstawowe paliwa wykorzystywane do produkcji energii elektrycznej i ciepła przez elektrownie i elektrociepłownie wchodzące w skład Grupy PGE.

Koszty zakupu paliw stanowią znaczący udział w kosztach produkcji energii elektrycznej.

Dostawy węgla brunatnego realizowane są w ramach bieżącej współpracy pomiędzy oddziałami funkcjonującymi w strukturach spółki. Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów zapewnia dostawy węgla do Oddziału Elektrownia Bełchatów natomiast Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Turów zapewnia dostawy do Oddziału Elektrownia Turów. W spółce wprowadzono wewnętrzne uregulowania w zakresie realizacji i rozliczenia dostaw węgla brunatnego pomiędzy Oddziałami spółki. Uregulowania te, w postaci wewnętrznych instrukcji, w sposób szczegółowy definiują i określą zasady wzajemnych rozliczeń dostaw węgla brunatnego.

PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. realizuje zakupy węgla kamiennego na potrzeby elektrowni i elektrociepłowni wchodzących w skład PGE GiEK S.A. od szeregu producentów i dostawców. Głównym z nich jest Kompania Węglowa S.A. której udział w rocznym zapotrzebowaniu na ten surowiec produkcyjny wynosi około 65%. Wobec istotnego udziału Kompani Węglowej S.A. w dostawach węgla, brak tego dostawcy powodowałby konieczność zawarcia na rynku nowych kontraktów zakupowych.

Dostawy gazu ziemnego na potrzeby wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu (kogeneracji) są zapewniane głównie przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. („PGNiG S.A.”). Ze względu na zawarte wcześniej przez PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. umowy na dostawę gazu z PGNiG S.A. i warunki tych umów, Grupa PGE jest w znacznym stopniu uzależniona od tego dostawcy.

Do początku roku 2012 dostawy biomasy do wytwórców z GK PGE realizowane były głównie przez spółki z GK PGE i spółki spoza GK PGE (pełniące rolę pośredników) oraz bezpośrednio przez producentów biomasy. W dniu 28 sierpnia 2011 roku, w celu scentralizowania dostaw biomasy, podpisano z Elbis sp. z o.o. Umowę Wieloletnią Sprzedaży Biomasy dla wszystkich Oddziałów GK PGE.

W dniu 23 grudnia 2011 roku podpisano pomiędzy PGE GiEK S.A. a Elbis sp. z o.o. Umowę Roczną Sprzedaży Biomasy („Umowa") na rok 2012. Kolejnymi Aneksami do tej Umowy przekazano dostawy biomasy do wszystkich Oddziałów GK PGE. Z uwagi na zróżnicowanie dostawców dla spółki Elbis sp. z o.o., GK PGE nie jest uzależniona od żadnego z dostawców biomasy.

Zakup usług przesyłowych i dystrybucyjnych

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, przedsiębiorstwa energetyczne działające w Polsce, są zobowiązane posiadać aktualną:

1. Umowę o świadczenie usług przesyłania energii elektrycznej, zawartą z Operatorem Systemu Przesyłowego („OSP") - dla sprzedaży energii elektrycznej na rynku hurtowym;
2. Umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej, zawartą z Operatorem Systemu Dystrybucyjnego („OSD") - dla pozostałej sprzedaży energii elektrycznej
3. lub ww. aktualne umowy zawarte zarówno z OSP jak i OSD jeżeli wymaga tego zakres działalności.

Z uwagi na powyższe uwarunkowania spółki prowadzące działalność w obszarze wytwarzania, obrotu i dystrybucji energii elektrycznej w Polsce (w tym podmioty z Grupy PGE) uzależnione są, pośrednio lub bezpośrednio, od umów dotyczących świadczenia usług przesyłania, w których zapisane są zasady rozliczeń za świadczone usługi na rzecz OSP oraz sposoby rozliczenia energii odchyleń Jednostek Wytwórczych i Odbiorczych powstałych w wyniku bilansowania przez Operatora krajowego zapotrzebowania na energię elektryczną. Umowy o świadczenie usług przesyłania zawierane są z PSE S.A., który jest odpowiedzialny za funkcjonowanie Krajowego Systemu Elektroenergetycznego oraz zapewnienie odpowiednich przepływów energii (eksport lub import) na liniach wymiany systemów połączonych. Zgodnie z zapisami ustawy Prawo Energetyczne ww. usługi są świadczone tylko przez OSP. Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem, których bloki energetyczne są przyłączone do sieci przesyłowej OSP są zobowiązane zgłaszać do OSP zawarte umowy sprzedaży energii elektrycznej. Opisany obowiązek kontraktowania tworzy uzależnienie o charakterze systemowym, któremu w zakresie określonym przez przepisy oraz zakres i charakter działalności podlegają także przedsiębiorstwa energetyczne wchodzące w skład Grupy PGE. Rozwiązanie lub wygaśnięcie przedmiotowych umów przy jednoczesnym braku porozumienia pomiędzy przedsiębiorstwem energetycznym i OSP co do warunków nowej umowy przesyłowej prowadzi w praktyce do złożenia przez jedną ze stron wniosku do Prezesa URE o ustalenie warunków umowy.

Wytwórcy Grupy PGE uzależnieni są także od porozumień w sprawie warunków świadczenia usług systemowych („US") świadczonych przez jednostki wytwórcze spółek na rzecz OSP. Porozumienia w sprawie US stanowią integralną część umów na świadczenie usług przesyłania. Porozumienia są zawierane jedynie z PSE S.A. na okres roku. Niemniej brak uzgodnień w zakresie Umów przesyłania w części dotyczącej US nie zwalnia przedsiębiorstwa wytwórczego ze świadczenia tej usługi np.: regulacji mocy w systemie.

W roku 2012 zakupy usług od PSE S.A. stanowiły ogółem około 7% kosztów operacyjnych poniesionych przez Grupę. PSE S.A. jest powiązany z PGE S.A. jako spółka zależna od Skarbu Państwa.

Zakupy energii elektrycznej

W roku 2012, zgodnie z obowiązującym modelem obrotu energią elektryczną w Grupie PGE, jednostki wytwórcze Grupy sprzedawały energię elektryczną na giełdy energii (w zakresie objętym regulacjami Art. 49a ust. 1 i 2 ustawy Prawo energetyczne tj. tzw. „obligo giełdowego"), do PGE S.A. oraz do odbiorców zewnętrznych. Energia zakupiona przez PGE S.A. była sprzedawana spółkom z Grupy PGE, m.in. spółce Sprzedaży Detalicznej oraz spółce Dystrybucyjnej, kontrahentom spoza Grupy PGE, na rynku krajowym lub zagranicznym. Spółka Sprzedaży Detalicznej z Grupy PGE dokonywała zakupów energii także z lokalnych źródeł wytwórczych zlokalizowanych na obszarze, na którym spółka pełni funkcję sprzedawcy z urzędu.

2.6. Opis znaczących umów

2.6.1. Projekt budowy bloków energetycznych w PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Opole. Zawarcie umowy znaczącej.

W dniu 15 lutego 2012 roku PGE Elektrownia Opole S.A. (obecne PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Opole) zawarła umowę ze spółkami Rafako S.A., Polimex-Mostostal S.A. oraz Mostostal Warszawa S.A. („Umowa"), tworzącymi konsorcjum: Rafako S.A., Polimex-Mostostal S.A. oraz Mostostal Warszawa S.A. (zwane dalej „Generalnym Wykonawcą"). Wartość netto Umowy wynosi 9,4 mld zł, a wartość brutto Umowy wynosi 11,6 mld zł. Przedmiotem Umowy jest budowa dwóch bloków energetycznych nr 5 i 6 o mocy 900 MW każdy, na parametry nadkrytyczne, opalanych węglem kamiennym w PGE Elektrowni Opole S.A. przez Generalnego Wykonawcę. Przedmiot Umowy realizowany będzie w formule EPC (Engineering, Procurement, Construction – projektowanie, dostawa, budowa, rozruch, przekazanie do eksploatacji, serwis w okresie gwarancyjnym). Zgodnie z warunkami Umowy Generalny Wykonawca zobowiązuje się zrealizować zamówienie w terminie

54 miesięcy od wystawienia Polecenia Rozpoczęcia Prac w odniesieniu do bloku 5 oraz w terminie 62 miesięcy od wystawienia Polecenia Rozpoczęcia Prac w odniesieniu do bloku 6.

Warunkiem wystawienia Polecenia Rozpoczęcia Prac jest m.in. dostarczenie przez PGE GiEK S.A. decyzji o pozwoleniu na budowę. Otrzymanie decyzji o pozwoleniu na budowę uzależnione jest m.in. od uzyskania pozytywnej decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych dla projektu. W dniach 2 i 14 lutego 2012 roku uprawomocniły się pozwolenia na budowę bloków 5 i 6 wydane odpowiednio przez Wojewodę i Starostę Opolskiego, jednakże w dniu 12 stycznia 2012 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny („WSA") w Warszawie, po rozpatrzeniu skargi Fundacji ClientEarth Poland na decyzję Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 16 sierpnia 2011 roku w sprawie ustalenia uwarunkowań środowiskowych dla realizacji zadania, uchylił decyzje organów I i II instancji (Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu i GDOŚ w Warszawie) dotyczące pozwolenia środowiskowego dla bloków nr 5 i 6. W związku z powyższym w dniu 14 marca 2012 roku PGE GiEK S.A. przesłała do Naczelnego Sądu Administracyjnego („NSA") skargę kasacyjną na wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 12 stycznia 2012 roku. W dniu 2 października 2012 roku NSA uchylił ww. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 12 stycznia 2012 roku i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania, wydając WSA wiążące zalecenia podczas jej ponownego rozpoznania.

W dniu 19 lutego 2013 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie oddalił skargę Fundacji ClientEarth Poland na decyzję Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 16 sierpnia 2011 roku utrzymującą w mocy decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 30 grudnia 2010 roku ustalającą środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na budowie bloków 5 i 6 w PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Opole.

Powyższy wyrok WSA nie jest prawomocny i przysługuje od niego skarga kasacyjna do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

2.7. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Informacje dotyczące transakcji z podmiotami powiązanymi zostały zamieszczone w nocie 41 skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

2.8. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Na dzień 31 grudnia 2012 roku PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. oraz jednostki od niej zależne nie były stroną w postępowaniach dotyczących zobowiązań lub wierzytelności, których łączna wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki za wyjątkiem wystąpienia przez spółki wytwórcze wchodzące w skład Grupy PGE z wnioskami o stwierdzenie nadpłaty w podatku akcyzowym oraz zwrot podatku wraz z odsetkami za lata 2006-2008 oraz pierwsze dwa miesiące 2009 roku. Łączna wysokość nadpłaty podlegającej zwrotowi na rzecz spółek z Grupy PGE może wynieść około 3,4 mld zł, przy czym kwota ta nie zawiera odsetek (spółkom wytwórczym należą się odsetki od nadpłaconego podatku akcyzowego liczone od dnia uiszczenia nienależnego podatku). Postępowanie to zostało omówione w nocie nr 40.1 skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Istotne postępowania toczące się przed sądami, organami właściwymi dla postępowań arbitrażowych oraz organami administracji publicznej zostały omówione w nocie nr 38.4 skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

2.9. Publikacja prognoz wyników finansowych

PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. nie przekazywała do publicznej wiadomości prognozy wyników finansowych Spółki oraz Grupy Kapitałowej PGE za 2012 rok.

2.10. Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych

Podmiotem uprawnionym do badania jednostkowego sprawozdania finansowego PGE S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego GK PGE S.A. jest spółka KPMG Audyt Sp. z o.o.

Umowa na badanie sprawozdań finansowych została zawarta w dniu 15 listopada 2010 roku na okres czterech lat i obejmuje badanie jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych za lata 2010-2013 oraz przeglądy półrocznych skróconych jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy kończące się 30 czerwca w każdym z lat 2011-2014.

W poniższej tabeli przedstawiono koszty, jakie PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. poniosła z tytułu usług świadczonych przez KPMG Audyt Sp. z o.o. w latach 2011 - 2012.

Tabela: Wysokość wynagrodzenia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

tys. zł	2012	2011
Wynagrodzenie KPMG Audyt Sp. z o.o., w tym:	**296,6**	**296,6**
Badanie oraz przeglądy sprawozdań finansowych	279,6	296,6

W roku 2012 KPMG Audyt Sp. z o.o. dokonywała również badań sprawozdań finansowych spółek z Grupy Kapitałowej PGE tj.: PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (koncern z oddziałami samobilansującymi), PGE Energia Jądrowa S.A., PGE EJ 1 sp. z o.o., Exatel S.A., PGE Systemy S.A., Elbis sp. z o.o. Wynagrodzenie KPMG Audyt Sp. z o.o. z tego tytułu wyniosło łącznie 723,6 tys. zł.

W roku 2011 KPMG Audyt Sp. z o.o. dokonywała również badań sprawozdań finansowych spółek z Grupy Kapitałowej PGE tj.: PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (koncern z oddziałami samobilansującymi), PGE Elektrownia Opole S.A., PGE Energia Jądrowa S.A., PGE EJ 1 sp. z o.o., Exatel S.A., PGE Systemy S.A., Elbis sp. z o.o. oraz Przedsiębiorstwo Transportowe ELTUR-TRANS sp. z o.o. Wynagrodzenie KPMG Audyt Sp. z o.o. z tego tytułu wyniosło łącznie 749,9 tys. zł.

2.11. Zarządzanie zasobami finansowymi oraz płynność finansowa

W okresie objętym sprawozdaniem PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. jak i spółki zależne finansowały swoją działalność głównie za pomocą środków generowanych w ramach działalności operacyjnej, z kredytów oraz emisji obligacji.

2.11.1. Zadłużenie netto Grupy i podstawowe wskaźniki finansowe

Tabela: Zadłużenie netto Grupy według stanu na dzień 31 grudnia 2012 i 2011 roku.

w mln zł	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
A. Środki pieniężne [1]	639,6	240,9
B. Ekwiwalenty środków pieniężnych	3.755,2	3.622,8
C. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu i dostępne do sprzedaży [2]	3,8	5,4
D. Płynność (A) + (B) + (C)	**4.398,6**	**3.869,1**
E. Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności oraz pożyczki i należności	**10,6**	**2.298,4**
F. Krótkoterminowe zadłużenie w bankach oraz bieżąca część zadłużenia długoterminowego [4]	809,3	693,8
G. Inne krótkoterminowe zadłużenie finansowe [6]	2,2	3,9
H. Krótkoterminowe zadłużenie finansowe (F) + (G) [5]	**811,5**	**697,7**
I. Krótkoterminowe zadłużenie finansowe netto (H) - (D) - (E)	**(3.597,7)**	**(5.469,9)**
J. Długoterminowe kredyty i pożyczki bankowe	1.083,0	1.335,6
K. Wyemitowane obligacje	0,0	0,0
L. Inne długoterminowe kredyty, pożyczki lub inne zobowiązania [6]	2,3	5,8
M. Długoterminowe zadłużenie finansowe (J) + (K) + (L) [5]	**1.085,2**	**1.341,4**
N. Zadłużenie finansowe netto (I) + (M)	**(2.512,4)**	**(4.128,5)**

Uwagi:

1.	Z wyłączeniem środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania dotyczących głównie Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego
2.	Obejmuje akcje notowane na aktywnych rynkach, jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych klasyfikowane jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz nabyte obligacje, weksle, bony i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych klasyfikowane jako aktywa przeznaczone do obrotu
3.	Obejmuje krótkoterminowe nabyte obligacje, weksle, bony klasyfikowane jako inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, nabyte obligacje weksle i bony, pożyczki udzielone i lokaty i depozyty klasyfikowane jako pożyczki i należności
4.	Obejmuje kredyty i obligacje
5.	Z wyłączeniem pozostałych zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu
6.	Obejmuje zobowiązania z tytułu leasingu i umów dzierżawy z opcją zakupu

Poziom zadłużenia finansowego netto (nadwyżka) na dzień 31 grudnia 2012 roku wyniósł (-) 2.512,4 mln zł w porównaniu z nadwyżką w wysokości (-) 4.128,5 mln zł na dzień 31 grudnia 2011 roku. Znacząca zmiana poziomu zadłużenia netto wynika głównie z wypłat dywidend dla akcjonariuszy w wysokości 3.506,3 mln zł. Wypłata została częściowo skompensowana wpływem zabezpieczeń pieniężnych z tytułu gwarancji należytego wykonania umów oraz dodatnim saldem rozliczeń związanych z rekompensatami KDT.

Tabela: Podstawowe wskaźniki finansowe

		Za lata zakończone 31 grudnia	
		2012	**2011***
Rentowność sprzedaży netto ROS (w %)	wynik finansowy netto x 100% / przychody ze sprzedaży	10,6%	17,5%
Rentowność kapitału własnego ROE (w %)	wynik finansowy netto x 100% / (kapitał własny - wynik finansowy netto)	8,6%	13,6%
Szybkość obrotu należnościami (w dniach)	średni stan należności z tytułu dostaw i usług brutto x 365 dni / przychody ze sprzedaży	25	25
Stopa zadłużenia (w %)	zobowiązania x 100% / pasywa ogółem	30,2%	30,0%
Wskaźnik płynności	aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe	1,5	1,4

* dane przekształcone

Wyniki osiągane przez PGE S.A. jak i spółki z Grupy oraz posiadane wolne limity kredytowe gwarantują wystarczające środki na finansowanie bieżącej działalności operacyjnej spółek z Grupy.

2.11.2. Rating

PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. posiada rating nadany przez dwie agencje ratingowe Fitch Ratings Ltd oraz Moody's Investors Service Limited.

Ostatni komunikat wydany przez agencję Moody's Investors Service Limited z dnia 16 grudnia 2011 roku podtrzymał ocenę wiarygodności kredytowej na poziomie A3 z perspektywą stabilną.

W dniu 10 sierpnia 2012 roku agencja Fitch Ratings podtrzymała rating długoterminowy PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. oraz rating niezabezpieczonego zadłużenia PGE na poziomie BBB+. Perspektywa ratingów jest stabilna. Agencja Fitch Ratings przyznała również PGE długoterminowy rating krajowy na poziomie AA-(pol) z perspektywą stabilną. Zgodnie z definicją agencji Fitch rating krajowy „AA" oznacza, że dany emitent lub emisja reprezentuje bardzo niskie ryzyko w porównaniu z innymi emitentami lub emisjami występującymi w Polsce. Ryzyko jest jedynie nieznacznie wyższe od ryzyka, jakie reprezentują najwyżej notowani w Polsce emitenci lub emisje.

2.11.3. Wyemitowane obligacje

PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. jako podmiot centralny GK PGE, zapewnienia poszczególnym podmiotom z Grupy środki na finansowanie inwestycji oraz bieżącej działalności. Środki są przekazywane w formie nabycia obligacji zarówno zerokuponowych, jak i kuponowych. W tym celu spółki z Grupy Kapitałowej zawarły umowy agencyjne z bankami na obsługę emisji obligacji.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. posiadała wyemitowane obligacje na łączną kwotę nominalną w wysokości 3.459,8 mln zł, objęte przez PGE S.A. w ramach następujących programów emisji obligacji:

- Umowa agencyjna z ING Bank Śląski S.A. zawarta 13 września 2010 roku (umowa skonsolidowała programy spółek, które weszły w skład PGE GiEK S.A., których Agentem był ING Bank Śląski S.A.) pozwalająca na emisje obligacji do łącznej kwoty 4.091 mln zł. Data zapadalności umowy przypada na 31 grudnia 2013 roku. Wartość nominalna obligacji objętych przez PGE S.A na dzień 31 grudnia 2012 roku w ramach niniejszej umowy wyniosła 1.607,2 mln zł.
- Umowa agencyjna zawarta 30 listopada 2009 roku pomiędzy PGE Elektrownią Bełchatów S.A. a PKO Bank Polski S.A. pozwalająca na emisje obligacji do łącznej kwoty 3.700 mln zł. Data zapadalności umowy przypada na 1 grudnia 2014 roku. Wartość nominalna obligacji objętych przez PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. na dzień 31 grudnia 2012 roku w ramach niniejszej umowy wyniosła 1.852,6 mln zł.

- Program emisji obligacji zawarty z ING Bankiem Śląskim S.A. z dnia 20 czerwca 2011 roku pozwalający na emisję obligacji skierowanych do PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. do kwoty 11.027 mln zł. Data zapadalności umowy przypada na 31 grudnia 2025 roku. Na dzień 31 grudnia 2012 roku PGE GiEK S.A. nie posiadała obligacji wyemitowanych w ramach tego programu.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku PGE Energia Odnawialna S.A. posiadała wyemitowane obligacje objęte przez PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. w ramach następującego programu emisji obligacji:

- Program emisji obligacji zawarty z ING Bankiem Śląskim S.A. z dnia 20 czerwca 2011 roku pozwalający na emisje obligacji do łącznej kwoty 1.200 mln zł. Data zapadalności umowy przypada na 31 grudnia 2016 roku. Wartość nominalna objętych przez PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. obligacji w ramach programu, na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosiła 915 mln zł.

Program emisji obligacji PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. do maksymalnej wartości 5 mld zł kierowanych do spółek z Grupy PGE

W roku 2011 w PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. obowiązywała umowa agencyjna podpisana 11 maja 2009 roku z ING Bankiem Śląskim S.A. dotycząca ustanowienia programu emisji obligacji kierowanych do spółek z Grupy PGE. Maksymalna kwota programu dla Grupy wynosi 5 mld zł. W ramach programu PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. może emitować do spółek Grupy Kapitałowej obligacje kuponowe lub zerokuponowe.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Spółka nie posiadała zadłużenia z tytułu obligacji wyemitowanych w ramach Programu.

Program emisji obligacji rynkowych PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. o maksymalnej wartości 5 mld zł

PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. w dniu 29 sierpnia 2011 roku zawarła umowę na czas nieokreślony z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. oraz ING Bankiem Śląskim S.A. na mocy której został ustanowiony program emisji obligacji ("Program").

Maksymalna kwota zadłużenia z tytułu wyemitowanych obligacji (stanowiąca maksymalną dopuszczalną łączną kwotę nominalną wyemitowanych i niewykupionych obligacji) w ramach Programu nie może przekroczyć kwoty 5 mld zł.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Spółka nie posiadała zadłużenia z tytułu obligacji wyemitowanych w ramach Programu.

Program emisji obligacji PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. o maksymalnej wartości 10 mld zł

W dniu 9 listopada 2010 roku PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. zawarła z konsorcjum banków dwie umowy, na mocy których został ustanowiony program emisji obligacji:

- Umowę Zobowiązującą do Nabycia Obligacji („Umowa Zobowiązująca”);
- Umowę Programu Emisji Obligacji („Umowa Programu”).

Maksymalna kwota niniejszego programu (stanowiąca maksymalną dopuszczalną łączną kwotę nominalną wyemitowanych i niewykupionych obligacji w ramach programu) wynosi 10 mld zł. Program został zawarty na okres 36 miesięcy od dnia podpisania umów i wygasa nie później niż w dniu 8 listopada 2013 roku. Na dzień 31 grudnia 2012 roku obligacje były objęte gwarancją emisji do kwoty 1,5 mld zł (szczegółowe informacje nota 42.4.4.2 skonsolidowanego sprawozdania finansowego).

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Spółka nie posiadała zadłużenia z tytułu obligacji wyemitowanych w ramach Programu.

2.11.4. Kredyty bankowe i pożyczki

Stan kredytów bankowych i pożyczek na dzień 31 grudnia 2012 roku wyniósł 1.892,2 mln zł i był niższy o 137,1 mln zł tj. o około 7% w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku.

Tabela: Informacja o podpisanych w 2012 roku umowach dotyczących kredytów i pożyczek finansowych

Spółka	Oddział	Strona umowy	Rodzaj finansowania	Data zawarcia umowy (rrrr-mm-dd)	Data zapadalności umowy (rrrr-mm-dd)	Limit zobowiązania	Kod waluty	Stopa stała /zmienna
PGE GiEK S.A.	Elektrownia Opole	WFOŚiGW w Opolu	pożyczka	2012-05-29	2016-12-15	6.493.500	PLN	stała
PGE GiEK S.A.	Elektrownia Bełchatów	WFOŚiGW w Łodzi	pożyczka	2012-12-20	2019-08-31	49.000.000	PLN	stała
PGE GiEK S.A.	Elektrownia Bełchatów	WFOŚiGW w Łodzi	pożyczka	2012-12-20	2016-10-31	7.920.000	PLN	stała
PGE GiEK S.A.	Centrala	Bank Handlowy	kredyt w rachunku bieżącym	2012-03-14	2015-03-27	200.000.000	PLN	zmienna
PGE GiEK S.A.	Centrala	PKO BP S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	2012-09-25	2014-09-24	200.000.000	PLN	zmienna
PGE EO S.A.	Centrala	WFOŚiGW Wrocław	pożyczka	2012-05-31	2020-09-16	12.800.000	PLN	stała
PGE EO S.A.	Centrala	Bank Handlowy w Warszawie S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	2012-11-15	2014-10-21	50.000.000	PLN	zmienna

Tabela: Informacja na temat aneksowanych w 2012 roku umowach kredytów i pożyczek finansowych

Spółka	Oddział	Strona umowy	Rodzaj finansowania	Data zawarcia umowy (rrrr-mm-dd)	Data zapadalności umowy (rrrr-mm-dd)	Data podpisania aneksu (rrrr-mm-dd)	Limit zobowiązania	Kod waluty	Stopa stała/zmienna
PGE GiEK S.A.	Elektrociepłownia Rzeszów	NFOŚiGW Warszawa	dotacja	2010-04-26	2014-03-31	2012-04-12	30.000.000	PLN	n/d
PGE GiEK S.A.	Zespół Elektrowni Dolna Odra	NFOŚiGW Warszawa	dotacja	2010-06-24	2012-06-19	2012-04-12	20.000.000	PLN	n/d
PGE GiEK S.A.	Zespół Elektrowni Dolna Odra	NFOŚiGW Warszawa	dotacja	2010-04-16	2012-08-20	2012-08-30	4.622.029	PLN	n/d
PGE GiEK S.A.	Elektrownia Opole	WFOŚiGW Wrocław	pożyczka	2011-11-04	2015-12-16	2012-06-25	13.200.000	PLN	stała
PGE GiEK S.A.	Elektrownia Turów	NFOŚiGW Warszawa	pożyczka	2010-06-07	2012-12-31	2012-08-30 2012-12-21	8.439.845	PLN	stała
PGE GiEK S.A.	Elektrownia Opole	PEKAO S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	2011-10-14	2013-10-13	2012-02-14 2012-05-15	200.000.000	PLN	zmienna
PGE EO S.A.	Centrala	WFIOŚiGW Łódź	pożyczka	2006-12-28	2015-06-30	2012-03-29 2012-08-31	5.639.000	PLN	zmienna
PGE EO S.A.	Centrala	BOŚ S.A.	kredyt inwestycyjny	2003-03-20	2015-12-20	2012-04-25	3.000.000	PLN	zmienna
PGE EO S.A.	Centrala	NFOŚiGW Warszawa	pożyczka	2011-09-06	2019-12-31	2012-06-12	1.433.000	PLN	zmienna

Tabela: Pożyczki umorzone spółkom Grupy Kapitałowej PGE w 2012 roku

Spółka	Oddział	Strona umowy	Rodzaj finansowania	Data zawarcia umowy (rrrr-mm-dd)	Data umorzenia (rrrr-mm-dd)	Kwota	Kod waluty	Stopa stała /zmienna
PGE GiEK S.A.	Elektrociepłownia Rzeszów	NFOŚiGW Warszawa	umorzenie pożyczki	2010-06-28	2012-10-22	14.042.777	PLN	zmienna
PGE GiEK S.A.	Elektrownia Turów	NFOŚiGW Warszawa	umorzenie pożyczki	2009-12-14	2012-12-31	2.913.392	PLN	zmienna

Tabela: Dotacje finansowe w zakresie projektów inwestycyjnych pozyskane w 2012 roku

Spółka	Oddział	Strona umowy	Rodzaj finansowania	Data zawarcia umowy (rrrr-mm-dd)	Data umorzenia (rrrr-mm-dd)	Kwota	Kod waluty
PGE GiEK S.A.	Zespół Elektrowni Dolna Odra	NFOŚiGW Warszawa	dotacja	2012-04-05	2014-09-30	9.000.000	PLN

W 2012 roku PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. oraz spółki z Grupy Kapitałowej PGE nie wypowiedziały żadnych umów kredytowych.

W 2012 roku PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. i spółki z Grupy Kapitałowej PGE udzieliły następujących pożyczek.

Tabela: Pożyczki udzielone w 2012 roku

Pożyczkodawca	Pożyczkobiorca	Pożyczka dla podmiotu z GK PGE (Tak/Nie)	Data zawarcia umowy (rrrr-mm-dd)	Data zapadalności umowy (rrrr-mm-dd)	Kwota	Kod waluty	Stopa stała/zmienna
PGE Obrót S.A.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe AGTEL sp. z o.o.	TAK	2012-10-01*	2013-07-31	303.000	PLN	zmienna
PGE EO S.A.	Pelplin sp. z o.o.	TAK	2012-06-26	2013-01-31	750.000	EUR	zmienna
PGE EO S.A.	Pelplin sp. z o.o.	TAK	2012-06-26	2013-08-24**	750.000	EUR	zmienna
PGE EO S.A.	Pelplin sp. z o.o.	TAK	2012-07-26	2027-12-31	62.695.183	EUR	zmienna
PGE EO S.A.	Pelplin sp. z o.o.	TAK	2012-08-20	2027-12-31	256.843.356	PLN	zmienna
PGE EO S.A.	Żuromin sp. z o.o.	TAK	2012-10-09	2027-12-31	414.635.164	PLN	zmienna
PGE EO S.A.	Eolica Wojciechowo sp. z o.o.	TAK	2012-12-21	2014-06-30	1.700.000	PLN	zmienna
PGE S.A.	PGE Systemy S.A.	TAK	2012-04-30	2012-06-30	3.000.000	PLN	stała
PGE S.A.	PGE Inwest sp. z o.o.	TAK	2012-06-29***	2012-12-31	2.266.747	PLN	stała

* Umowa aneksowana w dniu 1 października 2012 roku. Na mocy aneksu przedłużono ostateczny termin spłaty pożyczki do 31 lipca 2013 roku.

** Podpisano porozumienie o wcześniejszej spłacie pożyczki w dniu 24 sierpnia 2012 roku. Pierwotnie umowa miała obowiązywać do 31 stycznia 2013 roku.

*** Umowa aneksowana w dniu 29 czerwca 2012 roku. Na mocy aneksu przedłużono termin ostatecznej spłaty pożyczki do 31 grudnia 2012 roku.

2.11.5. Poręczenia i gwarancje

Łączna wartość udzielonych przez spółki GK PGE gwarancji i poręczeń, obowiązujących na dzień 31 grudnia 2012 roku wyniosła 4,3 mln euro, 30,0 mln CZK oraz 2,9 mln zł. Łączna wartość otrzymanych przez spółki GK PGE gwarancji i poręczeń, obowiązujących na dzień 31 grudnia 2012 roku wyniosła ponad 600 mln zł oraz 25,4 mln euro. Otrzymane poręczenia i gwarancje dotyczą bieżącej działalności i obejmują głównie: gwarancje i poręczenia należytego wykonania umowy, gwarancje wadialne oraz gwarancje płatności.

Tabela: Zestawienie głównych pozycji w ramach udzielonych poręczeń i gwarancji aktywnych na dzień 31 grudnia 2012 roku

Spółka	Nazwa podmiotu za zobowiązania którego jest wystawione poręczenie lub gwarancja	Nazwa podmiotu na rzecz którego udzielono poręczenie lub gwarancję	Początek okresu obowiązywania poręczenia lub gwarancji (rrrr-mm-dd)	Koniec okresu obowiązywania poręczenia lub gwarancji (rrrr-mm-dd)	Forma zabezpieczenia	Wartość poręczenia lub gwarancji	Kod waluty
PGE S.A.	PGE Trading GmbH	OTE a.s. - Czechy	2011-12-08	2013-06-30	Gwarancja bankowa wystawiona na zlecenie PGE S.A. za zobowiązania PGE Trading GmbH	30.000.000	CZK
PGE S.A.	PGE Trading GmbH	CAO GmbH – Niemcy	2011-12-14	2014-02-03	Gwarancja bankowa wystawiona na zlecenie PGE S.A. za zobowiązania PGE Trading GmbH	1.000.000	EUR
PGE S.A.	PGE Trading GmbH	ČEZ, a.s	2011-07-01	2013-01-31	Poręczenie	900.000	EUR

PGE S.A.	PGE Trading GmbH	OKTE a.s. – Słowacja	2011-12-09	2013-03-29	Gwarancja bankowa wystawiona na zlecenie PGE S.A. za zobowiązania PGE Trading GmbH	700.000	EUR
PGE S.A.	PGE Trading GmbH	Vattenfall Energy Trading GmbH	2012-04-02	2015-01-01	Poręczenie	500.000	EUR
PGE S.A.	PGE Trading GmbH	E.ON Energy Trading SE	2012-04-02	2015-01-01	Poręczenie	500.000	EUR
PGE S.A.	PGE Trading GmbH	EDF Trading Limited	2012-10-01	2015-01-30	Poręczenie	500.000	EUR

2.11.6. Istotne pozycje pozabilansowe

Opis istotnych pozycji pozabilansowych został przedstawiony w nocie 38 i 39 skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

2.11.7. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

Obecnie realizowane i przyszłe inwestycje są i będą finansowane ze środków generowanych z podstawowej działalności Grupy PGE, środków uzyskanych z emisji papierów wartościowych oraz finansowania zewnętrznego. Wyniki finansowe osiągnięte przez Grupę PGE oraz poziom zadłużenia za 2012 rok potwierdzają, że Grupa posiada wystarczające środki na realizację zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych.

3. Zarządzanie ryzykiem finansowym i rynkowym

W trakcie prowadzenia działalności biznesowej spółki Grupy stają się stroną różnego rodzaju uzgodnień oraz umów finansowych obciążonych ryzykiem pozafinansowym.

W toku zwykłej działalności biznesowej, działania Grupy, jej wyniki finansowe oraz przepływy gotówkowe są narażone na różnego typu ryzyka finansowe i rynkowe, w tym ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe, ryzyko cen towarów, ryzyko kredytowe, a także ryzyko płynności. Każde z tych ryzyk mogłoby niekorzystnie wpłynąć na działalność biznesową, stan finansowy oraz rezultaty przeprowadzonych operacji.

3.1. Ryzyko Stopy Procentowej

Spółki Grupy Kapitałowej PGE są narażone na ryzyko stopy procentowej na skutek finansowania swojej działalności operacyjnej oraz inwestycyjnej poprzez pozyskiwanie zadłużenia oprocentowanego według zmiennej stopy procentowej lub poprzez inwestycje w aktywa finansowe oprocentowane według zmiennej lub stałej stopy procentowej. Z drugiej strony finansowanie działalności poprzez pozyskiwanie zadłużenia według stałej stopy procentowej wiąże się z ryzykiem utraconych korzyści w przypadku spadku stóp procentowych.

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach krótszych niż jeden rok. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów.

Środki pieniężne prezentowane są w grupie oprocentowania według zmiennej stopy procentowej. Większość środków pieniężnych stanowią lokaty krótkoterminowe (poniżej 3 miesięcy) o stałym oprocentowaniu, ze względu na ryzyko zmian stop procentowych przy negocjowaniu warunków oprocentowania w następnych okresach, Grupa prezentuje je w grupie większego ryzyka.

Grupa narażona jest także na ryzyko zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych typu SWAP, wynikające ze zmian stóp procentowych.

3.2. Ryzyko walutowe

W spółkach Grupy Kapitałowej PGE można zidentyfikować dwie kategorie ekspozycji na ryzyko walutowe:

Ekspozycja na ryzyko transakcyjne

Wynika z faktu, iż część przepływów pieniężnych związanych z podstawową działalnością biznesową spółek jest denominowana lub indeksowana do kursów walut obcych. Ekspozycja na ryzyko transakcyjne powstaje również na skutek realizacji inwestycji kapitałowych oraz finansowania działalności w walutach obcych. Ryzyko walutowe odnosi się do zmienności przyszłych przepływów pieniężnych denominowanych/ indeksowanych do walut obcych na skutek zmian kursów walutowych.

Ekspozycja na ryzyko translacyjne

Powstaje na skutek przeliczania pozycji bilansowych wyrażonych w walutach obcych na walutę sprawozdań finansowych spółek, tj. polskie złote. Analogicznie jak w przypadku ryzyka transakcyjnego brak pewności, co do przyszłego kształtowania się kursów walutowych, według których dokonywane będzie przeliczenie sprawozdań finansowych na dzień bilansowy powoduje niepewność, co do wartości tych pozycji w złotych na dzień bilansowy oraz związanych z nimi przychodów i/ kosztów finansowych z tytułu różnic kursowych wykazywanych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Poniżej przedstawione zostały główne elementy stanowiące źródła ekspozycji na ryzyko walutowe Grupy:

- wydatki inwestycyjne denominowane/indeksowane do kursów walut obcych;
- zadłużenie spółek należących do Grupy denominowane w walutach obcych;
- transakcje sprzedaży energii elektrycznej w eksporcie denominowane w walutach obcych;
- transakcje zakupu energii elektrycznej denominowane w walutach obcych oraz transakcje zakupu energii elektrycznej, dla których część ceny zakupu indeksowana jest do kursu walutowego;
- opłaty denominowane/ indeksowane do kursów walut obcych z tytułu zakupu mocy przesyłowych;
- transakcje sprzedaży uprawnień do emisji CO_2 denominowane/ indeksowane do kursów walut obcych;

- transakcje zakupu uprawnień do emisji CO_2 denominowane/ indeksowane do kursów walut obcych;
- wydatki związane z bieżącą eksploatacją środków produkcji denominowane/ indeksowane do kursów walut obcych;
- aktywa finansowe o charakterze lokacyjnym denominowane w walutach obcych.

3.3. Ryzyko cen towarów

Spółki z Grupy PGE z racji prowadzonej działalności narażone są na zmienność przepływów pieniężnych oraz wyników finansowych z tytułu zmian cen następujących czynników ryzyka:

- energii elektrycznej;
- energii cieplnej;
- węgla kamiennego;
- gazu ziemnego;
- uprawnień do emisji CO_2;
- praw majątkowych do świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii („zielone certyfikaty") lub z kogeneracji („czerwone/żółte certyfikaty").

3.4. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest związane z potencjalnym zdarzeniem kredytowym, które może mieć formę niewypłacalności kontrahenta, częściowej spłaty należności, istotnego opóźnienia w spłacie należności lub innego odstępstwa od warunków kontraktowych.

Spółki Grupy Kapitałowej PGE narażone są na ryzyko kredytowe powstające w obszarze:

- podstawowej działalności spółek - źródłem ryzyka kredytowego są m.in. transakcje zakupu i sprzedaży energii elektrycznej oraz energii cieplnej, transakcje zakupu i sprzedaży paliw kopalnianych, itp.;
- działalności inwestycyjnej spółek - ryzyko kredytowe generowane jest przez transakcje wynikające z realizacji projektów inwestycyjnych, których powodzenie jest uzależnione od pozycji finansowej dostawców Grupy;

- zarządzania ryzykiem rynkowym w Grupie - ryzyko kredytowe dotyczy możliwości wystąpienia sytuacji braku realizacji zobowiązań drugiej strony transakcji pochodnej w stosunku do spółki Grupy Kapitałowej PGE, jeżeli wartość godziwa transakcji pochodnej jest dodatnia z punktu widzenia Grupy;
- lokowania wolnych środków pieniężnych spółek - ryzyko kredytowe powstaje na skutek lokowania wolnych środków pieniężnych przez spółki Grupy Kapitałowej PGE w instrumenty finansowe obarczone ryzykiem kredytowym tj. inne instrumenty finansowe niż emitowane przez Skarb Państwa.

Klasy instrumentów finansowych, w których powstaje ekspozycja na ryzyko kredytowe, mające odmienną charakterystykę ryzyka kredytowego, to:

- lokaty i depozyty;
- nabyte obligacje, weksle, bony;
- należności z tytułu dostaw i usług;
- pożyczki udzielone;
- pozostałe należności finansowe;
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty;
- instrumenty pochodne;
- udzielone gwarancje i poręczenia.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe wynikająca z aktywów finansowych Grupy jest równa wartościom bilansowym tych pozycji.

Nadrzędnym celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest akceptacja i kontrola ryzyka kredytowego na ustalonym poziomie, który bezpośrednio wynika z głównych celów biznesowych przyjętych w zakresie obrotu energią elektryczną oraz produktami powiązanymi. Zarządzanie ryzykiem kredytowym kontrahenta w PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. i jednostkach Grupy PGE narażonych w największym stopniu na straty z powodu występowania ryzyka kredytowego kontrahenta odbywa się na podstawie przyjętej w tym zakresie polityki i procedury. W celu ograniczenia ryzyka kredytowego kontrahenta, handel z klientami charakteryzującymi się wysoką potencjalną ekspozycją kredytową prowadzony jest w ramach limitów przyznanych na podstawie oceny wiarygodności kredytowej. W przypadku klientów charakteryzujących się słabszą kondycją

finansową, handel może być uzależniony od dostarczenia zabezpieczenia. Preferowane są zabezpieczenia o wysokiej stopie odzysku. Płatności od kontrahentów i ekspozycja kredytowa są na bieżąco monitorowane. W celu minimalizowania strat związanych z brakiem terminowej zapłaty od kontrahenta, stosowane są procedury i procesy windykacyjne

3.5. Ryzyko płynności

Spółki Grupy Kapitałowej PGE prowadzą aktywną politykę inwestowania środków pieniężnych. Oznacza to, że jednostki monitorują stan nadwyżki finansowej oraz dokonują prognoz przyszłych przepływów pieniężnych i na tej podstawie realizują strategię inwestycyjną.

Spółki Grupy PGE są indywidualnie odpowiedzialne za utrzymanie płynności bieżącej, która regulowana jest głównie przy pomocy kredytów w rachunku bieżącym. W Grupie wprowadzono proces centralnego finansowania. PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. emituje obligacje, które obejmowane są m.in. przez podmioty posiadające nadwyżki finansowe. Środki z emisji służą następnie do objęcia obligacji emitowanych przez te spółki z Grupy PGE, które zgłaszają zapotrzebowanie na finansowanie zewnętrzne.

4. Ryzyka i zagrożenia Grupy Kapitałowej PGE

Działalność głównych spółek z Grupy Kapitałowej PGE podobnie jak innych podmiotów działających w sektorze elektroenergetycznym narażona jest na szereg ryzyk i zagrożeń zarówno zewnętrznych związanych z otoczeniem rynkowym, regulacyjno-prawnym jak i wewnętrznych związanych z prowadzeniem działalności operacyjnej.

Poniżej przedstawiono najważniejsze ryzyka i zagrożenia, na które narażona jest działalność Grupy Kapitałowej PGE.

4.1. Czynniki ryzyka związane z otoczeniem rynkowym oraz ogólną sytuacją makroekonomiczną w kraju i na świecie

4.1.1. Ryzyko związane z sytuacją makroekonomiczną

Na działalność Grupy PGE mają wpływ głównie czynniki makroekonomiczne dotyczące polskiej gospodarki, w szczególności wysokość stóp procentowych, kurs złotego do innych walut, wysokość inflacji, stopa bezrobocia, poziom polskiego PKB oraz zmiany kierunków polityki gospodarczej i podatkowej państwa, jak również poziom i zmienność cen energii elektrycznej, paliw, uprawnień do emisji CO_2 oraz dostępność surowców niezbędnych do produkcji energii elektrycznej i ciepła. Oprócz czynników dotyczących polskiej gospodarki na działalność Grupy wpływają również czynniki makroekonomiczne dotyczące gospodarek innych krajów, w szczególności pozostałych państw członkowskich Unii Europejskiej. Pogorszenie się ogólnej sytuacji gospodarczej w Polsce lub na świecie może mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność, wyniki lub sytuację finansową Grupy.

4.1.2. Ryzyko rosnącej konkurencji

W związku z postępującym rozwojem rynku detalicznego, narastającą aktywnością sprzedawców energii oraz wzrostem liczby klientów zmieniających sprzedawcę energii, Grupa PGE jest narażona na ryzyko utraty dotychczasowych klientów na rynku detalicznym oraz na ryzyko zmniejszenia marży realizowanej na sprzedaży dotychczasowym odbiorcom.

4.1.3. Ryzyko spadku zapotrzebowania na energię elektryczną i ciepło

Przychody Grupy Kapitałowej PGE w istotny sposób uzależnione są od poziomu zużycia energii elektrycznej i ciepła przez odbiorców. W perspektywie długoterminowej zakładany jest wzrost zużycia energii elektrycznej. Nie ma jednak gwarancji, że wzrost ten nastąpi oraz czy jego dynamika osiągnie zakładany poziom.

Powodem spadku zapotrzebowania na energię elektryczną może być w szczególności:

- spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego,
- możliwość ograniczenia zużycia energii przez odbiorców słabych ekonomicznie,
- rozwój nowych energooszczędnych technologii po stronie odbiorców,
- warunki atmosferyczne.

Zmniejszenie się tempa wzrostu zapotrzebowania na energię elektryczną oraz ograniczony dostęp do mocy przesyłowych na połączeniach transgranicznych limitujący możliwości wyeksportowania wytworzonej przez Grupę energii elektrycznej za granicę, mogą mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność i wyniki finansowe spółek z Grupy.

Niepewność co do przyszłej koniunktury w gospodarce światowej, wzmacniana przez kryzys finansowy w krajach Europy, może wpłynąć negatywnie na wielkość konsumpcji i inwestycji w kraju, a w ślad za tym na zmniejszenie zapotrzebowania na energię oraz spadek jej cen, co dało się zaobserwować w 2012 roku.

4.2. Czynniki ryzyka związane z otoczeniem regulacyjno-prawnym

4.2.1. Ryzyko polityczne

Działalność Grupy Kapitałowej PGE w jej podstawowych obszarach działalności, tj. w wytwarzaniu, wydobyciu węgla brunatnego, dystrybucji oraz sprzedaży energii elektrycznej i ciepła, podlega kierunkom polityki przyjmowanym przez władze i organy polskie, organy Wspólnoty Europejskiej i Unii Europejskiej oraz innych państw. Czynniki polityczne mogą wywierać wpływ na zmiany tych przepisów, regulacji i polityki, co z kolei może wpływać na działalność Grupy, m.in. w zakresie kształtowania cen energii elektrycznej, ciepła i usług dystrybucyjnych stosowanych wobec odbiorców, w szczególności gospodarstw domowych. Szczególnie istotne jest to w przypadku inwestycji w segmencie wytwarzania, które cechują się wysokimi nakładami i długim okresem realizacji (w przypadku elektrowni jądrowych wraz z etapem przygotowawczym okres ten wynosi 10+ lat). Stabilna, jasna polityka energetyczna oparta o bilans mocy i wspierająca zakładany, docelowy mix paliwowy, zawierająca jednocześnie mechanizmy umożliwiające Państwu realizacje wymaganych inwestycji, niekoniecznie rentownych z czysto biznesowego punktu widzenia, a wymaganych dla zabezpieczenia bezpieczeństwa energetycznego Państwa, doprowadzi do realizacji wszystkich potrzebnych projektów inwestycyjnych w segmencie wytwarzania.

4.2.2. Ryzyko niestabilności otoczenia prawnego

Działalność Grupy podlega licznym przepisom i regulacjom polskim, europejskim oraz prawu międzynarodowemu. Przepisy prawa, regulacje, decyzje, stanowiska, opinie oraz działania właściwych organów istotne dla działalności Grupy, podlegają zmianom. W szczególności Prawo energetyczne podlegało wielokrotnym nowelizacjom, a część z tych nowelizacji wprowadzała zasadnicze zmiany w zakresie regulacji podstawowych obszarów działalności. Rodzaje, kierunki i zakresy takich zmian mogą mieć trudny do przewidzenia wpływ na działalność Grupy.

Ponadto **regulacje dotyczące ochrony środowiska naturalnego stają się coraz bardziej rygorystyczne**, a dostosowanie się do zmian w tym zakresie wiązać się może z poniesieniem dodatkowych znacznych nakładów. Nieprzestrzeganie wymogów ochrony środowiska może prowadzić do ponoszenia przez Grupę PGE odpowiedzialności, w tym sankcji finansowych lub konieczności okresowego wstrzymania bądź zaprzestania eksploatacji niektórych instalacji.

4.2.3. Ryzyko zmian w systemie wsparcia źródeł kogeneracyjnych i odnawialnych

Jednostki wytwórcze Grupy produkujące energię elektryczną w skojarzeniu z ciepłem (kogeneracja) korzystały z funkcjonującego w latach poprzednich systemu wsparcia wysokosprawnych jednostek wytwórczych. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami system wsparcia wysokosprawnej kogeneracji oparty na świadectwach pochodzenia (tzw. żółtych certyfikatach - dla instalacji opalanych paliwami gazowymi lub o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej źródła poniżej 1 MW oraz czerwonych certyfikatach - dla jednostek opalanych paliwami innymi niż gazowe o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej źródła powyżej 1 MW) funkcjonował 31 grudnia 2012 roku (energia wyprodukowana w 2012 roku rozliczana będzie do 31 marca 2013 roku). Wsparcie to wygasło z dniem 31 grudnia 2012 roku.

Prowadzone obecnie prace w Ministerstwie Gospodarki nad nowelizacją ustawy Prawo energetyczne przewidują możliwość odnowienia systemu wsparcia dla źródeł kogeneracyjnych, ale nie jest ostatecznie przesądzone w jakim kształcie i przez jaki okres funkcjonowałby nowy system wsparcia, ani od jakiego momentu. Każda zmiana przez Ustawodawcę regulacji prawnych mających wpływ na uzyskanie świadectw pochodzenia, zazwyczaj wiąże się z koniecznością dostosowania infrastruktury technicznej lub czynności wykonywanych w procesie uzyskiwania świadectw pochodzenia do wymagań określonych w nowych przepisach. Opóźnienia w ich wprowadzaniu lub brak działań dostosowawczych ze strony jednostek wytwórczych Grupy mogą powodować istotne straty

finansowe (np. z przyczyn formalno-proceduralnych) w związku z późniejszą odmową wydania świadectw pochodzenia przez Prezesa URE.

W świetle projektowanych zmian **istnieje zagrożenie, że system wsparcia dla jednostek kogeneracyjnych nie zostanie przedłużony lub zostanie przedłużony na warunkach niekorzystnie odbiegających od obecnych warunków uzyskiwania świadectw pochodzenia**, co będzie miało negatywny wpływ na przychody i rentowność jednostek kogeneracyjnych Grupy korzystających z systemów wsparcia.

Podobnie, jednostki wytwórcze Grupy produkujące energię elektryczną w odnawialnych źródłach energii („OZE") korzystają z systemu wsparcia. Obecnie prowadzone są prace legislacyjne nad projektem nowej ustawy o OZE, zgodnie z którym dotychczasowy system wsparcia dla jednostek generujących energię elektryczną z OZE przewidziany w Prawie energetycznym ulegnie zmianie, tzn. będzie zróżnicowany w zależności od nośnika energii odnawialnej, zainstalowanej mocy urządzeń generujących energię oraz daty włączenia do eksploatacji lub modernizacji. W udostępnionym projekcie ustawy mniejsze wsparcie przewidziano dla technologii, które obecnie wytwarzają najwięcej energii elektrycznej z OZE (elektrownie wiatrowe, współspalanie), natomiast uprawnienia do świadectw pochodzenia stracą instalacje OZE starsze niż 15 lat oraz instalacje spalania wielopaliwowego (współspalanie) starsze niż 5 lat. Jeżeli proponowane regulacje w zakresie odnawialnych źródeł energii zostaną wprowadzone w obecnym kształcie to będą one miały niekorzystny wpływ na rentowność zarówno istniejących, jak i planowanych instalacji OZE w Grupie PGE. Ze wsparciem źródeł odnawialnych wiąże się również ryzyko nieuzyskania świadectw pochodzenia (tzw. zielonych certyfikatów). Decyzję o ich przyznaniu podejmuje Prezes URE, który ma prawo zakwestionowania ilości i sposobu wytworzenia przez wytwórcę energii certyfikowanej, w wyniku czego może zostać wstrzymana decyzja o wydaniu części bądź całości wnioskowanych świadectw pochodzenia.

4.2.4. Ryzyko związane z wymogiem posiadania koncesji

Główna działalność Grupy wymaga posiadania szeregu koncesji, w szczególności na wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła, dystrybucję energii elektrycznej i ciepła oraz obrót energią elektryczną i ciepłem, a także wydobycie węgla brunatnego i obrót paliwami gazowymi. Utrzymywanie posiadanych koncesji oraz przedłużanie ich ważności jest czynnikiem warunkującym kontynuację działalności Grupy w obecnym zakresie. Cofnięcie, ograniczenie koncesji lub nałożenie na spółki z Grupy w koncesji obowiązku spełnienia dodatkowych warunków może uniemożliwić prowadzenie

działalności, znacząco ją ograniczyć lub w inny sposób znacząco wpłynąć na działalność spółek z Grupy.

4.2.5. Ryzyko związane z potencjalnym naruszeniem przepisów antymonopolowych

Spółka dystrybucyjna Grupy PGE jest naturalnym monopolistą w zakresie świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej. Ponadto Grupa PGE jest głównym producentem energii elektrycznej w Polsce (około 40% udziału w rynku wytwarzania) oraz jest jednym z największych sprzedawców energii elektrycznej w kraju. W związku z monopolistyczną lub dominującą pozycją na odpowiednich rynkach, Grupa PGE podlega ograniczeniom w zakresie zakazu nadużywania pozycji dominującej, wynikającym z przepisów antymonopolowych prawa polskiego i prawa europejskiego. W przypadku stwierdzenia naruszeń w tym zakresie organy antymonopolowe (Prezes UOKiK, Komisja Europejska) mogą nakazać podjęcie określonych działań lub wymierzać sankcje w postaci kar finansowych.

4.2.6. Ryzyko związane z programem redukcji emisji CO_2

W Polsce uprawnienia do emisji CO_2 przyznawane są poszczególnym branżom i przedsiębiorstwom w drodze rozporządzenia Rady Ministrów poprzez Krajowy Plan Rozdziału Uprawnień („KPRU") z puli przyznanej przez Komisję Europejską („KE"). System rozdziału uprawnień zakłada, że przedsiębiorstwa, które wyczerpały swoje limity, muszą dokupić uprawnienia do emisji (EUA, CER lub ERU) na rynku lub poczynić działania w kierunku poprawy wskaźników emisyjności CO_2. Zagrożenie uzyskania zbyt niskich limitów uprawnień w stosunku do potrzeb znacząco dotyka wytwórców energii, gdyż dostają oni oddzielny przydział uprawnień. Jeżeli przyznane im uprawnienia będą niewystarczające do realizacji planowanego poziomu produkcji energii, będą zmuszeni ograniczyć produkcję (tak, aby dostosować emisję wspomnianych substancji do ilości zgodnych z przyznanymi limitami) lub ponieść dodatkowe koszty w celu nabycia brakujących uprawnień.

Wniosek Polski o przydział bezpłatnych uprawnień do emisji w ramach wspólnotowego systemu handlu emisjami CO_2 dla polskiego sektora energetycznego w III okresie rozliczeniowym rozpoczynającym się po roku 2012 został warunkowo zaakceptowany przez KE. W III okresie rozliczeniowym przewiduje się stopniowe zmniejszanie przydziału bezpłatnych uprawnień dla instalacji wytwarzających energię elektryczną, aż do całkowitego zaprzestania ich przyznawania w 2020 roku.

Na forum europejskim istnieje silne lobby postulujące podniesienie unijnego celu redukcji CO_2, w szczególności po 2020 roku. W myśl obowiązującego pakietu klimatycznego z 2008 roku, do 2020

roku Unia Europejska i kraje członkowskie zobowiązały się obniżyć swoje emisje CO_2 o 20% (Polska o 15%) w stosunku do roku bazowego (1990), redukcja zaś emisji CO_2 po tym okresie, jest aktualnie przedmiotem negocjacji. Polska nie popiera proponowanego przez KE planu dochodzenia do niemal bezemisyjnej produkcji energii (Energy Roadmap 2050) i dotychczas wetowała ścieżkę obniżania emisji CO_2 w gospodarce UE o 80% w 2050 roku. W świetle obecnych tendencji spodziewać się należy kolejnych propozycji ze strony KE w kierunku podniesienia celów redukcyjnych emisji CO_2 oraz wpływania na wzrost cen tych uprawnień.

Powyższe kwestie mogą prowadzić do znacznego wzrostu cen energii na rynku polskim, co może skutkować spadkiem jej wolumenu sprzedaży i tym samym niekorzystnie wpłynąć w przyszłości na sytuację finansową Grupy. Jednocześnie, od 2014 roku, po uruchomieniu rynku regionalnego pojawia się znaczące ryzyko utraty przychodów z powodu niekonkurencyjności podstawowych dla Grupy Kapitałowej PGE źródeł wytwarzania opartych o węgiel brunatny i kamienny.

4.2.7. Ryzyko ograniczeń w zakresie emisji innych niż CO_2 substancji do środowiska oraz zaostrzania standardów BAT

Działalność prowadzona przez spółki z Grupy, w szczególności w zakresie wytwarzania energii elektrycznej i ciepła, wiąże się z emisją do środowiska naturalnego nie tylko CO_2, ale także NO_x, SO_2, pyłów i innych substancji. W celu minimalizacji ich wpływu na środowisko naturalne oraz dla jego ochrony, UE i władze krajowe wprowadzają odpowiednie uregulowania prawne, do których przestrzegania zobligowane są również energetyka i górnictwo. Kwestie dotyczące ochrony środowiska i obowiązków z tym związanych zawarte są w tzw. „pozwoleniach zintegrowanych" lub pozwoleniach sektorowych, a instalacje wymagające takich pozwoleń, muszą spełniać wymogi najlepszych dostępnych technik („Best Available Techniques", „BAT"), co wiąże się z koniecznością ponoszenia istotnych nakładów inwestycyjnych. Oprócz ogólnych warunków emisji zanieczyszczeń pozwolenia takie regulują kwestie wielkości emisji gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza, dopuszczalnych poziomów hałasu, warunków poboru wód, ilości ścieków i odpadów stałych oraz określają ogólne zasady wytwarzania odpadów i sposoby postępowania z nimi.

Regulacje dotyczące ochrony środowiska podlegają bardzo częstym zmianom i **w najbliższej perspektywie należy liczyć się z dalszym zaostrzaniem wymogów dotyczących ochrony środowiska implementowanym do polskich przepisów**. Nie możemy przewidzieć dokładnego rodzaju ani zakresu tych zmian. Na początku 2013 roku do przepisów krajowych miała zostać transponowana dyrektywa z 24 listopada 2010 roku w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) zwana IED, jednakże nadal trwają prace legislacyjne w tym zakresie.

Dyrektywa IED wprowadza zaostrzone wymagania w zakresie limitów emisji zanieczyszczeń (m.in. emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłów z obiektów energetycznego spalania) w stosunku do uprzednio obowiązujących regulacji (m.in. Dyrektywy LCP) oraz zwiększa rolę dokumentów referencyjnych BAT (tzw. BREF-ów). Istnieje także ryzyko przyjęcia tzw. BAT Conclusions, w których normy emisyjne będą znacznie ostrzejsze niż te określone w Dyrektywie IED i będą miały charakter obligatoryjny.

Aktualnie w ramach KE prowadzone są prace nad zmianą tzw. dyrektywy ramowej oraz decyzji Komisji 2000/532/WE z dnia 3 maja 2000 roku ustalającej tzw. listę odpadów niebezpiecznych. Obecnie niektóre z ubocznych produktów spalania („UPS"), jakimi w szczególności są żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów, nie są klasyfikowane jako odpady niebezpieczne. Po zmianach mogą zostać za takie uznane. Zmiana ich kwalifikacji może spowodować istotne negatywne konsekwencje finansowe dla podmiotów je wytwarzających powodując np. wzrost opłaty za składowanie odpadów, wzrost kosztów rekultywacji składowisk UPS, brak możliwości sprzedaży odpadów paleniskowych do odbiorców zewnętrznych, a w konsekwencji powodować konieczność całkowitego składowania UPS.

Zaostrzenie standardów emisyjnych powoduje, że Grupa PGE może być zmuszona do ponoszenia znacznych nakładów w zakresie dostosowania się do nowych wymogów, przy czym istnieje ryzyko, że niektóre z posiadanych przez nas urządzeń, składowisk lub instalacji nie zostaną przystosowane do obowiązujących wymogów lub zostaną przystosowane do obowiązujących wymogów po wymaganym terminie, co może mieć niekorzystny wpływ na naszą działalność, wyniki, sytuację finansową lub perspektywy rozwoju.

4.3. Czynniki ryzyka związane z działalnością operacyjną Grupy Kapitałowej PGE

4.3.1. Ryzyko przerwania dostaw paliw oraz niewystarczających zapasów paliw

Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła przez elektrownie, elektrociepłownie i ciepłownie z Grupy PGE jest uzależnione od dostaw paliw, w tym węgla brunatnego, węgla kamiennego i gazu. Istnieje ryzyko przerwania dostaw paliw do jednostek wytwórczych, w szczególności z powodów technicznych (w tym awarie), naturalnych (katastrofy, trudne warunki atmosferyczne), społecznych (strajki), gospodarczo-politycznych (ograniczona podaż paliw lub usług transportowych, narzucanie niekorzystnych warunków dostaw i transportu) i innych. Przerwanie lub ograniczenie dostaw paliw może spowodować przerwanie lub znaczące ograniczenie wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła.

Ponadto Prawo energetyczne nakłada na każde przedsiębiorstwo zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepła obowiązek utrzymywania zapasów paliw w ilościach zapewniających ciągłość dostaw energii elektrycznej lub ciepła. Za niedotrzymanie wymaganego poziomu zapasów paliw Prezes URE może nałożyć na przedsiębiorstwo karę finansową (do 15% przychodu). Brak zapasów paliw na odpowiednim poziomie może również prowadzić do przerwania lub ograniczenia produkcji energii elektrycznej oraz ciepła.

4.3.2. Ryzyko związane z kosztami rekultywacji terenów górniczych

Nasze kopalnie są zobowiązane do dokonywania rekultywacji terenów, na których prowadzone były prace wydobywcze. Prawo Geologiczne i Górnicze oraz przepisy wykonawcze do tej ustawy nakładają na spółki wydobywcze obowiązek dokonywania odpisów na fundusz likwidacji zakładu górniczego w wysokości 10% należnej opłaty eksploatacyjnej. Środki z funduszu mogą zostać wykorzystane jedynie na pokrycie kosztów likwidacji zakładu górniczego, w tym kosztów rekultywacji. Zebrane środki funduszu oraz rezerwy spółek wydobywczych przeznaczone na ten cel mogą nie zapewnić pokrycia rzeczywistych kosztów rekultywacji, jakie w przyszłości spółki będą musiały ponieść. Może to spowodować konieczność zwiększenia środków na fundusz rekultywacji, tworzenie innych rezerw oraz finansowania kosztów rekultywacji terenów ze źródeł zewnętrznych.

4.3.3. Ryzyko związane z czynnikami atmosferycznymi

Czynniki atmosferyczne mają wpływ na techniczne i ekonomiczne warunki wytwarzania i dystrybucji energii i ciepła oraz powodują sezonowość zapotrzebowania na energię. Czynniki te mogą prowadzić do ograniczeń w wytwarzaniu energii głównie w wyniku nagrzewania się lub obniżenia poziomu wody w zbiornikach, którą chłodzone są instalacje wytwórcze oraz ograniczeń zdolności przesyłowych systemu. Ponadto niekorzystny wpływ warunków atmosferycznych, w szczególności siła wiatru w przypadku farm wiatrowych oraz poziom wód w przypadku elektrowni wodnych, mają również istotny wpływ na wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych. Z kolei znaczne opady deszczu skutkują problemami z odwodnieniem kopalń odkrywkowych węgla brunatnego. Ekstremalne zjawiska pogodowe bardzo często powodują zerwania linii lub zniszczenia urządzeń elektroenergetycznych, co w konsekwencji prowadzi do przerw i ograniczeń w zasilaniu odbiorców. Należy dodać, że wszystkie wyżej opisane zjawiska są w dużej mierze nieprzewidywalne, a w konsekwencji mogą spowodować obniżenie przychodów Grupy PGE i roszczenia ze strony odbiorców energii o zapłatę odszkodowań lub udzielenie bonifikat. Usuwanie zniszczeń w sieci wiąże się ponadto z ponoszeniem dodatkowych kosztów związanych z odbudową uszkodzonych elementów sieciowych.

4.3.4. Ryzyko związane z przeglądami, remontami, modernizacjami i inwestycjami

Działalność spółek Grupy PGE w zakresie wydobycia węgla brunatnego oraz wytwarzania i dystrybucji energii wymaga prawidłowo prowadzonych przeglądów, remontów, eksploatacji i modernizacji posiadanego majątku. Działania te powinny zapewniać optymalny czas życia urządzeń i wymaganą dyspozycyjność kluczowych składników majątku z jednoczesną minimalizacją kosztów.

Działania inwestycyjne polegające na odtworzeniu i zmodernizowaniu majątku, jak również inwestycje w nowe aktywa, wymagają znaczących nakładów. Terminowość realizacji takich projektów ma kluczowe znaczenie dla ich rentowności. Opóźnienia wynikające z przedłużających się procesów uzyskiwania zgód administracyjnych, i ich ewentualnym oprotestowaniem wprowadzają ryzyko zaniechania realizacji poszczególnych projektów inwestycyjnych. A jednocześnie nie można wykluczyć opóźnień na poszczególnych etapach prac, bądź nowych przedsięwzięciach inwestycyjnych spowodowanych m.in. niepewnością w zakresie pozyskania wystarczających środków finansowych, utrudnieniami w uzyskaniu wymaganych zezwoleń, utrudnieniami w pozyskiwaniu gruntów dla nowych inwestycji, protestami organizacji ekologicznych, strajkami, wzrostem planowanych kosztów inwestycyjnych, ograniczoną podażą dóbr inwestycyjnych i sprzętu budowlanego, opóźnieniami wykonawców w realizacji zamówień, upadłością wykonawców lub podwykonawców, nieszczęśliwymi wypadkami, niekorzystnymi warunkami pogodowymi lub innymi nieprzewidzianymi trudnościami. Wystąpienie powyższych okoliczności może mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność, wyniki, sytuację finansową lub perspektywy rozwoju Grupy.

4.3.5. Ryzyko nieuregulowanych stanów prawnych nieruchomości

W stosunku do znacznej liczby nieruchomości należących do Grupy PGE, a zwłaszcza wykorzystywanych przez operatora systemu dystrybucyjnego, istnieją wątpliwości co do tytułu prawnego do korzystania z tych nieruchomości. Bardzo często inwestycje, w szczególności liniowe, były prowadzone na cudzych nieruchomościach bez wyraźnego porozumienia z właścicielami. Krajowe regulacje prawne z tym związane są niejasne, a orzecznictwo sądowe w sprawach dotyczących takich sytuacji podlegało w ostatnich latach zmianom. Sytuacja taka wiąże się z ryzykiem zgłaszanych w stosunku do spółek Grupy PGE roszczeń, co obecnie ma miejsce w odniesieniu do operatora systemu dystrybucyjnego. Nie można wykluczyć dalszych takich przypadków i związanej z tym konieczności poniesienia dodatkowych kosztów lub nawet konieczności zaprzestania korzystania z niektórych nieruchomości.

4.3.6. Ryzyko związane z pozyskiwaniem i kosztami finansowania zewnętrznego (obniżenia lub wycofania ratingu PGE)

Część działalności Grupy PGE jest finansowana w formie finansowania dłużnego ze źródeł zewnętrznych (kredyty bankowe, obligacje i inne). PGE S.A. jak i spółki Grupy są stronami wielu umów finansowych o skomplikowanej strukturze prawnej. Nie można wykluczyć, iż w przyszłości pozyskanie nowego finansowania w pożądanej przez Grupę wysokości lub na pożądanych warunkach może być utrudnione. Może to być spowodowane niestabilną sytuacją na rynkach finansowych i kapitałowych w Polsce lub za granicą, pogarszającą się ogólną koniunkturą gospodarczą w Polsce lub za granicą lub innymi przyczynami, które trudno aktualnie przewidzieć. Okoliczności te mogą niekorzystnie wpływać na warunki pozyskiwanego finansowania, w szczególności mogą prowadzić do zwiększenia kosztów takiego finansowania (podwyższone oprocentowanie, prowizje, itp.). Zwiększone koszty finansowania będą negatywnie wpływać na wyniki Grupy.

PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. otrzymała pozytywne oceny agencji ratingowych potwierdzające wysoką wiarygodność związaną z inwestowaniem w jej papiery dłużne. Agencje ratingowe mogą jednak w każdym czasie obniżyć lub poinformować o swoim zamiarze obniżenia ratingu. Agencje ratingowe mogą również całkowicie wycofać swoje ratingi, co może mieć takie same konsekwencje jak obniżenie ratingu PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. Każde obniżenie ratingu PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. może podwyższyć koszty finansowania zewnętrznego, ograniczyć dostęp do rynków kapitałowych oraz ujemnie wpłynąć na zdolność spółek należących do Grupy PGE do sprzedaży ich produktów lub zawierania transakcji gospodarczych, zwłaszcza długoterminowych. To z kolei może obniżyć płynność PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. i wywrzeć negatywny wpływ na wyniki działalności oraz sytuację finansową Grupy.

4.3.7. Ryzyko związane z decyzjami Prezesa URE w ramach realizacji Ustawy KDT

Przepisy Ustawy KDT regulujące w szczególności obliczanie, sposób wypłaty i korygowanie wysokości środków finansowych na pokrycie kosztów osieroconych, obliczanie i wypłatę tych środków wytwórcom wchodzącym w skład grup kapitałowych (w tym Grupy PGE), konsekwencje podatkowe rozwiązania KDT i wypłaty tych środków oraz inne kwestie, są skomplikowane i nie ma w Polsce ustalonej praktyki ich stosowania. Wytwórcy, którzy rozwiązali KDT i są uprawnieni do otrzymywania środków finansowych na pokrycie kosztów osieroconych, w tym wytwórcy należący do Grupy PGE, narażeni są na ryzyko zwrotu otrzymanych środków w wypadku ujemnej korekty kosztów osieroconych (rocznej lub końcowej).

4.3.8. Ryzyko cen transferowych

PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. i spółki zależne dokonywały i nadal dokonują wielu transakcji z innymi podmiotami z Grupy PGE. Transakcje te dotyczą w szczególności sprzedaży paliw, energii elektrycznej, uprawnień do emisji, świadectw pochodzenia oraz świadczenia szeregu usług. Pomimo dbałości Spółki oraz spółek z Grupy o zachowanie warunków rynkowych w przypadku transakcji z podmiotami powiązanymi, oraz wdrożenia zunifikowanych standardów w zakresie sporządzania dokumentacji i procedur w tym zakresie, nie można wykluczyć potencjalnych sporów z organami podatkowymi na tym tle.

4.3.9. Ryzyko niewystarczającej ochrony ubezpieczeniowej

Działalność prowadzona przez Grupę Kapitałową PGE narażona jest na szereg ryzyk związanych z żywiołami oraz awariami i uszkodzeniami. Prowadzona przez Grupę działalność gospodarcza związana jest również z odpowiedzialnością cywilną wobec osób trzecich za ewentualne szkody na osobie, w mieniu bądź na skutek tzw. czystych strat finansowych. Grupa posiada polisy ubezpieczeniowe pokrywające tylko niektóre rodzaje szkód i istnieje ryzyko braku wystarczającej ochrony ubezpieczeniowej. Ponadto istnieją obszary ryzyk, dla których brak jest jakiejkolwiek ochrony ubezpieczeniowej bądź wysokość ewentualnych odszkodowań może nie zaspokoić roszczeń lub strat. W przypadku takich zdarzeń konsekwencje ich wystąpienia obciążą koszty poszczególnych podmiotów z Grupy, co może negatywnie wpłynąć na osiągane wyniki spółek z Grupy.

4.3.10. Ryzyko związane z postępowaniami sądowymi, arbitrażowymi i administracyjnymi oraz roszczeniami pracowniczymi

PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. oraz spółki z Grupy PGE są stronami postępowań sądowych, arbitrażowych lub administracyjnych istotnych dla działalności Grupy. W Grupie podejmowane są działania zmierzające do rozstrzygnięcia tych spraw na korzyść spółek z Grupy, ale istnieje ryzyko, że zakończą się one niekorzystnie. Istnieje również ryzyko wszczęcia przeciwko PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. oraz innym spółkom z Grupy PGE innych postępowań w przyszłości, których rozstrzygnięcie może być dla nas niekorzystne, co może mieć negatywny wpływ na działalność i wyniki finansowe Grupy.

W PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. oraz spółkach z Grupy działa ponad 100 zakładowych i międzyzakładowych organizacji związkowych, do których należy około 25 tys. pracowników. Na mocy obowiązujących przepisów prawa związki zawodowe mają zagwarantowany wpływ na proces stanowienia prawa. Dysponują również różnymi instrumentami wywierania wpływu na

pracodawców, w tym w formie sporów zbiorowych. Spółki z Grupy PGE są stronami zakładowych i ponadzakładowych układów zbiorowych pracy. Ponadto, zarządy wielu spółek z Grupy PGE zawarły tzw. umowy społeczne z organizacjami związkowymi. Umowy te przyznają pracownikom i związkom zawodowym liczne uprawnienia. Konieczność konsultowania lub uzgadniania niektórych działań ze związkami zawodowymi może opóźniać, a nawet uniemożliwiać ich przeprowadzenie oraz stanowić przyczynę występowania sporów zbiorowych, w tym strajków lub innych form protestu pracowników. Ponadto, w przypadku wystąpienia w przyszłości konieczności dokonywania istotnych redukcji zatrudnienia w Grupie, obowiązek wypłaty pracownikom wysokich odpraw może opóźniać lub istotnie ograniczać zdolność Grupy do dokonywania takich działań lub zwiększać ich koszty.

Ryzyka związane z postępowaniami sądowymi, arbitrażowymi i administracyjnymi oraz roszczeniami pracowniczymi, istotne dla działalności Grupy zostały opisane w nocie 38.4 skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

4.3.11. Ryzyko utraty wartości aktywów

Obserwowany spadek cen energii oraz prognozy długoterminowego utrzymywania się ich na niskim poziomie mogą prowadzić do konieczności dokonywania odpisów aktualizujących wartość aktywów wytwórczych Grupy. Ryzyko to zmaterializowało się w przypadku Elektrowni Dolna Odra, gdzie w 2012 roku dokonano odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych; odpis ten został opisany w nocie 21 skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

5. Pozostałe istotne zdarzenia okresu sprawozdawczego oraz zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Poniżej zostały opisane pozostałe istotne zdarzenia okresu sprawozdawczego oraz istotne zdarzenia wpływające na działalność Grupy jakie nastąpiły po zakończeniu roku obrotowego, do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego (dodatkowo por. nota 45 skonsolidowanego sprawozdania finansowego).

5.1. Program Konsolidacji

W dniu 2 stycznia 2012 roku nastąpiła rejestracja połączenia spółek: Dychowskie Przedsiębiorstwo Eksploatacji Elektrowni „Eldeks" sp. z o.o. i Elektrownia Wiatrowa Kamieńsk sp. z o.o. z PGE Energia Odnawialna S.A.

W dniu 12 marca 2012 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wpisie połączenia PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z PGE Elektrownia Opole S.A.

Powyżej opisane zmiany są kontynuacją Programu Konsolidacji realizowanego w Grupie Kapitałowej PGE. W wyniku jego realizacji w 2010 roku nastąpiło formalno-prawne połączenie podmiotów w następujących obszarach działalności: (i) górnictwo i energetyka konwencjonalna, (ii) energetyka odnawialna, (iii) dystrybucja energii elektrycznej, (iv) sprzedaż detaliczna energii elektrycznej, a także połączenie spółek PGE Górnictwo i Energetyka S.A., PGE Energia S.A. oraz PGE Electra S.A. z PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

Kwestie prawne związane z Programem Konsolidacji

W ramach Programu Konsolidacji w dniach 3 i 16 sierpnia 2010 roku nadzwyczajne walne zgromadzenia spółek Grupy Kapitałowej PGE podjęły uchwały o połączeniu (uchwały połączeniowe). Do przedmiotowych uchwał nieliczni akcjonariusze spółek wnieśli pozwy o stwierdzenie ich nieważności wraz z ewentualnym żądaniem o ich uchylenie. Przedmiotowe pozwy dotyczyły uchwały połączeniowej PGE Elektrownia Opole S.A. oraz uchwał połączeniowych niektórych spółek połączonych w ramach linii biznesowej górnictwo i energetyka konwencjonalna (sprawy prowadzone przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.) oraz uchwały połączeniowej podjętej przez akcjonariuszy PGE Górnictwo i Energetyka S.A. (sprawa prowadzona przez PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.).

Dotychczas we wszystkich prawomocnie zakończonych sprawach Sądy orzekły o oddaleniu w całości wniesionych powództw, przychylając się do stanowiska pozwanych spółek, iż zarzuty akcjonariuszy są pozorne a ich celem jest zakwestionowanie parytetu wymiany akcji, co jest niedopuszczalne w trybie zaskarżania uchwał. Akcjonariusze wykorzystując przysługujące im uprawnienia procesowe wnieśli skargi kasacyjne w sprawach przeciwko PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., PGE Elektrownia Opole S.A. oraz PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

Sąd Najwyższy odmawiał przyjęcia do rozpoznania skarg kasacyjnych bądź też wydawał wyroki oddalające skargi kasacyjne powodów.

W ostatniej ze spraw w przedmiocie stwierdzenia nieważności (ewentualnie uchylenia) uchwały połączeniowej, zawisłej przed sądem II instancji, sąd wydał wyrok, w którym oddalił apelację powoda. Istnieje ryzyko złożenia skargi kasacyjnej do Sądu Najwyższego.

Niezależnie od zaskarżenia uchwał połączeniowych, zaskarżone zostały postanowienia: o wpisie połączenia PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. ze spółkami przejmowanymi w ramach linii biznesowej energetyka konwencjonalna oraz połączenia PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. ze spółkami przejmowanymi. Ostatecznie Sąd Apelacyjny oddalił wniesione apelacje, a postanowienia w przedmiocie wpisu ww. połączeń uprawomocniły się.

W okresie od września do grudnia 2012 roku do Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie wpłynęły wnioski o zawezwanie do próby ugodowej PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. poprzez zapłatę odszkodowania w łącznej kwocie ok. 5,5 mln złotych. Wnioskodawcy są byłymi akcjonariuszami PGE Górnictwo i Energetyka S.A. z siedzibą w Łodzi, którzy swoje roszczenie wywodzą z tytułu zaniżenia parytetu wymiany akcji spółki przejmowanej, tj. PGE Górnictwo i Energetyka S.A. na akcje spółki przejmującej, tj. PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

W okresie od sierpnia do października 2012 roku podobne wnioski wpłynęły do Sądu Rejonowego w Bełchatowie. Wnioskodawcy wzywają do próby ugodowej PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w Bełchatowie poprzez zapłatę odszkodowania na ich rzecz w łącznej kwocie ponad 24 mln zł. Wnioskodawcy są byłymi akcjonariuszami PGE Elektrowni Opole S.A. Przedstawione we wnioskach roszczenia o odszkodowanie wywodzą z prawa do zgłoszenia zastrzeżeń dotyczących zaniżenia stosunku wymiany akcji spółki przejmowanej, tj. PGE Elektrownia Opole S.A. na akcje spółki przejmującej, tj. PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Zdaniem wnioskodawców przyjęty parytet wymiany akcji został zaniżony.

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie doszło do zawarcia ugody w żadnej z ww. spraw. PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. uznaje roszczenia za bezzasadne. Należy jednak liczyć się z dalszymi roszczeniami w tym przedmiocie.

5.2. Koncepcja zarządzania aktywami pozaenergetycznymi w ramach GK PGE

W 2012 roku w Grupie Kapitałowej PGE kontynuowano działania w obszarze "Koncepcji zarządzania aktywami pozaenergetycznymi w ramach GK PGE", której celem jest transparentne rozdzielenie działalności podstawowej od pozostałej oraz zbywanie i restrukturyzacja aktywów pozaenergetycznych.

W roku 2012 zostały zbyte akcje/udziały w 5 spółkach (w tym w spółce MegaMed), sprzedano 6 innych aktywów pozaenergetycznych (zasoby mieszkaniowe oraz nieruchomości gruntowe), sprzedano 4 ośrodki wypoczynkowe oraz zakończono proces likwidacji 1 ośrodka wypoczynkowego.

W ramach prowadzonego **projektu Non-Core w latach 2009 - 2012** zbyto łącznie 71 aktywów pozaenergetycznych: sprzedano całość posiadanych pakietów udziałów/akcji w 35 spółkach pozaenergetycznych, zakończono procesy likwidacji lub upadłości 12 spółek, umorzono udziały w 1 spółce, sprzedano 23 inne aktywa pozaenergetyczne.

W grudniu 2012 roku prowadzono intensywne prace w zakresie uruchomienia **Projektu WEKTOR**, który w 2013 roku zastąpił Projekt Non-Core i objął swym zakresem wszystkie spółki zależne i mniejszościowe w GK PGE. Nadrzędnym celem Projektu WEKTOR jest dalsza poprawa efektywności funkcjonowania Grupy Kapitałowej PGE, poprzez:

- budowę synergii na poziomie Grupy Kapitałowej,
- koncentrację na działalności podstawowej z silnym Centrum Korporacyjnym,
- wsparcie procesowego modelu zarządzania Grupą Kapitałową poprzez modelowanie funkcji,
- wzrost elastyczności w realizacji procesów zarządczych,
- obniżenie kosztów operacyjnych,
- wzrost rentowności aktywów,
- poprawę konkurencyjności GK PGE.

Prowadzone będą jednocześnie prace związane z przygotowaniem do zbycia pozostałych pozaenergetycznych obszarów i aktywów niewydzielonych i nieprzeznaczonych do prowadzenia działalności podstawowej spółek funkcjonujących w GK PGE.

5.3. Restrukturyzacja połączenia stałoprądowego Polska-Szwecja

Pod koniec 2010 roku nastąpiły zmiany w prawie wspólnotowym (implementacja zasady Third Party Access), w wyniku których w grudniu 2010 roku podpisana została przez PSE S.A., Svenska Kraftnat („SvK"), SwePol Link AB („SPL"), SwePol Link Poland („SPP"), giełdy energii Nordpool i TGE wielostronna umowa tzw. Market Coupling Agreement uwalniająca formalnie moce przesyłowe połączenia na rynku. Fakt wprowadzenia market coupling na połączeniu SwePol Link, uwarunkowania biznesowe jego działania, zarówno regulacyjne jak i operatorskie (istotne ograniczenia mocy przesyłowej połączenia) spowodowały konieczność restrukturyzacji własnościowej aktywa.

W grudniu 2011 roku udziałowcy spółki SwePol Link AB tj. PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. (49%), Svenska Kraftnat (51%) oraz Vattenfall (posiadający zobowiązania wobec SwePol Link), podpisali List Intencyjny stanowiący deklarację woli przeprowadzenia restrukturyzacji połączenia stałoprądowego Polska-Szwecja. Restrukturyzacja miała polegać na zbyciu aktywów i przejęciu własności aktywów połączenia przez operatorów przesyłowych polskiego i szwedzkiego.

Z punktu widzenia formalnego właścicielami spółki SwePol Link AB były tylko dwa podmioty, jednak w związku z historycznie skomplikowanymi relacjami prawnymi i biznesowymi zaangażowanych stron, cały proces restrukturyzacji i negocjacji przebiegał z uczestnictwem kilku Interesariuszy (Stakeholders Group) tego przedsięwzięcia. Byli nimi poza PGE S.A. i SvK, SPL i SPP: PSE Operator S.A., Vattenfall AB oraz regulatorzy szwedzki i polski. Głównym zadaniem Stakeholders Group było uzgodnienie modelu docelowego dla połączenia SwePol Link (ogólnie) oraz dokonanie szczegółowych uzgodnień dotyczących drogi dojścia, włączając niezbędne przekształcenia własnościowe (w szczególności sprawy formalne i finansowe), w tym również warunków wyjścia Vattenfall AB z relacji biznesowych ze SwePol.

W toku dyskusji i spotkań Interesariuszy, które rozpoczęły się w 2010 roku, w 2012 roku wyłonił się ostateczny kształt koncepcji przeprowadzenia restrukturyzacji tego Projektu jak również sposób przeprowadzenia samej transakcji. W konsekwencji PGE S.A. podjęło kierunkową decyzję o przystąpieniu do realizacji scenariusza dotyczącego zbycia majątku stanowiącego własność spółki SwePol Link AB operatorom systemu przesyłowego polskiego i szwedzkiego – PSE Operator S.A. i Svenska Kraftnat (w praktyce jedynym możliwym nabywcom aktywa) oraz wyraził kierunkową zgodę na likwidację spółki SwePol Link AB i Swepol Link Poland.

Z punktu widzenia PGE Polska Grupa Energetyczna S.A kluczowym zagadnieniem w ramach restrukturyzacja SwePol był zwrot przez Vattenfall AB na rzecz PGE S.A. przedpłat opłat

przesyłowych. Od początku procesu restrukturyzacji Vattenfall AB kwestionował powyższe roszczenie PGE S.A. Dzięki negocjacjom, Vattenfall AB ostatecznie uznał stanowisko PGE S.A. i zwrot przedpłat opłat przesyłowych nastąpił na podstawie Umowy pomiędzy Vattenfall AB i PGE S.A.

W dniu 31 sierpnia 2012 roku, na podstawie umów podpisanych w dniu 23 sierpnia 2012 roku przez PSE Operator S.A., Svenska Kraftnat, SwePol Link AB, SwePol Link Poland, PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. i Vattenfall AB, nastąpiło zbycie aktywów przez SwePol AB i SwePol Poland sp. z o.o. na rzecz Operatorów polskiego PSE Operator S.A. i szwedzkiego Svenska Kraftnat. **W wyniku tej transakcji nastąpił zwrot do PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. przedpłat opłat przesyłowych w kwocie 413,6 mln SEK (206 mln zł). Transakcja ta umożliwiła wycofanie się z działalności, która dla PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. nie była efektywna biznesowo.**

Konsekwencją zbycia aktywów jest w dalszym etapie likwidacja SwePol Link Poland i SwePol Link AB. W związku z powyższym w dniu 26 października 2012 roku odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki SwePol Link AB, na którym podjęto uchwałę o likwidacji spółki SwePol Link AB. Zgromadzenie podjęło również uchwałę o zatwierdzeniu propozycji Rady Dyrektorów spółki SwePol Link AB o likwidacji spółki zależnej, tj. SwePol Link Poland sp. z. o.o.

W dniu 30 października 2012 roku odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników SwePol Link Poland sp. z. o.o. na którym podjęta została uchwała w sprawie rozwiązania spółki i powołania jej likwidatora.

5.4. Konsolidacja Rejonów Energetycznych w PGE Dystrybucja S.A.

W roku 2012 PGE Dystrybucja S.A. zapoczątkowała program reorganizacji i konsolidacji służb eksploatacyjnych i ruchowych w trakcie którego jest prowadzone łączenie rejonów i posterunków energetycznych. Realizacja projektu wpłynie korzystnie na prawidłowe zarządzanie siecią i ograniczy koszty eksploatacji w spółce, co będzie w przyszłości oddziaływało na zmniejszenie kosztów dystrybucji energii elektrycznej. Cały program rozłożony jest na lata 2012 – 2013.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku liczba Rejonów Energetycznych zmniejszyła się o 26 w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2011 roku, a liczba Posterunków Energetycznych o 78.

5.5. Przyjęcie strategii Grupy PGE na lata 2012-2035

W dniu 9 lutego 2012 roku Rada Nadzorcza PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. zatwierdziła „Strategię Grupy Kapitałowej PGE na lata 2012-2035”.

5.6. Przyjęcie Programu Poprawy Efektywności w Grupie PGE na lata 2012-2016

W dniu 10 stycznia 2012 roku Rada Nadzorcza PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. zatwierdziła Program Poprawy Efektywności w Grupie PGE na lata 2012-2016 ("Program PE").

Program był przewidziany na lata 2012-2016 i składał się z dwóch elementów: programu ograniczenia kosztów w Grupie PGE oraz wzrostu przychodów z obecnie prowadzonej działalności. W związku z zapowiadaną zmianą systemu wsparcia dla produkcji energii elektrycznej z biomasy pojawiło się istotne ryzyko niewykonania założonych efektów w inicjatywie przychodowej.

Od marca 2012 roku przygotowano program operacjonalizacji wszystkich działań w Grupie Kapitałowej w oparciu o zarządzanie procesowe. Przy wdrożeniu Modelu Operacyjnego, które rozpoczęło się w marcu 2013 roku Program Poprawy Efektywności koncentrujący się na redukcji konkretnych kosztów rodzajowych zostanie zastąpiony programami optymalizacji działalności poszczególnych segmentów, koncernów i wchodzących w ich skład wszystkich oddziałów. Program ten ma charakter procesowy i konsekwentnie doprowadzi do trwałych zmian i poprawy konkurencyjności całej Grupy Kapitałowej.

Dzięki inicjatywom dotyczącym restrukturyzacji zatrudnienia w 2012 roku łącznie w obszarze Energetyki Konwencjonalnej, Dystrybucji i Sprzedaży Detalicznej zatrudnienie zostało obniżone o prawie 3 tys. osób (w tym z tyt. PDO - o 2.050).

5.7. Projekt Elektrownia Puławy

W dniu 9 maja 2012 roku zostało podpisane przez PGE GiEK S.A., Zakłady Azotowe „Puławy" S.A. oraz spółkę Melamina III sp. z o.o. (obecnie Elektrownia Puławy sp. z o.o.) porozumienie w sprawie dostawy ciepła użytkowego z planowanej Elektrowni Puławy. Przedmiotem zawartego porozumienia było określenie warunków, na jakich Zakłady Azotowe „Puławy" S.A. zobowiązują się zawrzeć umowę dostawy ciepła użytkowego z przyszłej Elektrowni Puławy, która ma być budowana i eksploatowana przez spółkę Elektrownia Puławy sp. z o.o.

Kolejnym etapem realizacji projektu było zawarcie w dniu 18 czerwca 2012 roku umowy sprzedaży udziałów w spółce celowej Elektrownia Puławy sp. z o.o. pomiędzy Zakładami Azotowymi Puławy S.A. a PGE GiEK S.A. Na podstawie umowy PGE GiEK S.A. nabyła 50% udziałów w spółce Elektrownia Puławy sp. z o.o. Do końca 2012 roku zatwierdzono strukturę organizacyjną projektu oraz rozpoczęto

procedurę przetargową na budowę elektrowni. Zainteresowanie udziałem w projekcie wyraziły firmy i konsorcja krajowe oraz zagraniczne.

5.8. Działania związane z energetyką jądrową

Wybór lokalizacji elektrowni jądrowej

Po dokonaniu wyboru trzech potencjalnych lokalizacji w listopadzie 2011 roku kontynuowano działania przygotowawcze do rozpoczęcia badań lokalizacyjnych i środowiskowych, w szczególności uzyskanie niezbędnych zgód na dostęp do terenów, które będą objęte badaniami. W ramach tych działań m.in. sfinalizowano i podpisano umowę dzierżawy z Nadleśnictwem Choczewo na całość terenu objętego badaniami oraz podpisano porozumienie z Pomorską Specjalna Strefą Ekonomiczną w Żarnowcu. Równolegle kontynuowano analizy i uzgodnienia warunków dzierżawy z zarządcami pozostałych terenów objętych badaniami umożliwiających uzyskanie dostępu do lokalizacji Żarnowiec na moment rozpoczęcia badań. W grudniu 2012 roku Wojewoda Pomorski wydał decyzję o wskazaniu lokalizacji, dotyczącą nieruchomości położonych w gminie Krokowa (obręb Kartoszyno) oraz w gminie Gniewino (obręb Nadole).

Przetarg na wykonawcę badań lokalizacyjnych i środowiskowych

W dniu 7 lutego 2013 roku PGE EJ 1 sp. z o.o. podpisała umowę z konsorcjum WorleyParsons Nuclear Services JSC, WorleyParsons International Inc., WorleyParsons Group Inc. Przedmiotem umowy są badania środowiska, badania lokalizacji oraz usług związanych z uzyskaniem pozwoleń i uprawnień niezbędnych w procesie inwestycyjnym.

Wybór inżyniera kontraktu

W roku 2012 prowadzono postępowanie przetargowe w trybie negocjacje z ogłoszeniem (zgodnie z prawem zamówień publicznych) na wybór Inżyniera Kontraktu. Postępowanie jest kontynuowane w 2013 roku.

Wybór technologii, postępowanie zintegrowane

W roku 2012 przeprowadzono dodatkowe analizy dot. optymalnego podejścia do wyboru i możliwości powiązania kluczowych aspektów projektu takich jak wybór technologii, wybór głównego wykonawcy EPC, wybór partnerów biznesowych i strategicznych czy pozyskanie finansowania. Prace te związane były z analizą dotyczącą możliwości zastosowania postępowania zintegrowanego tj. przeprowadzenia jednego postępowania przetargowego obejmującego kluczowe dostawy i usługi dla projektu jądrowego: dostawę technologii reaktora i usług EPC, dostawy paliwa,

realizację usług wsparcia w obszarze eksploatacji i gospodarki remontowej w pierwszych latach po uruchomieniu elektrowni, zaangażowanie kapitałowe potencjalnego partnera strategicznego lub partnerów biznesowych oraz pozyskanie finansowania dłużnego od Agencji Kredytów Eksportowych i banków komercyjnych.

5.9. Decyzje Prezesa URE w ramach realizacji Ustawy KDT

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania Prezes URE wydał decyzje dotyczące korekt rocznych kosztów osieroconych i korekt rocznych kosztów powstałych w jednostkach opalanych gazem ziemnym czterokrotnie. Po raz pierwszy decyzje zostały wydane w dniu 31 lipca 2009 roku i dotyczyły rozliczenia roku 2008, będącego pierwszym niepełnym rokiem wykonywania Ustawy KDT. Kolejne decyzje były wydawane w terminie określonym w Ustawie KDT.

Łączna kwota korekt rocznych kosztów osieroconych oraz kosztów powstałych w jednostkach opalanych gazem ziemnym wynikających z decyzji Prezesa URE dla uprawnionych wytwórców z GK PGE za lata 2008 – 2011 wynosi minus (-) 1.031,8 mln zł. PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. jak i PGE GiEK S.A. uważają decyzje Prezesa URE za wydane z naruszeniem Ustawy KDT i złożyły odwołania do Sądu Okręgowego w Warszawie, Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („SOKiK"). Postępowania te znajdują się na różnym etapie zaawansowania. W latach ubiegłych SOKiK wydał kilka wyroków, w których uwzględnił odwołania spółek. Wyroki te nie były prawomocne a Prezes URE złożył od nich apelacje.

W okresie luty-kwiecień 2012 roku Sąd Apelacyjny wydał wyroki w sprawach dotyczących korekty kosztów osieroconych za rok 2008 wydanych dla Oddziału Elektrociepłownia Rzeszów, Oddziału Elektrociepłownia Lublin Wrotków, Oddziału Zespół Elektrowni Dolna Odra (ZEDO), Oddziału Elektrociepłownia Gorzów oraz Oddziału Elektrownia Turów.

W dniu 2 lutego 2012 roku Sąd Apelacyjny wydał wyrok, w sprawie ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych należnych PGE GiEK S.A. Oddział Elektrociepłownia Rzeszów za rok 2008, w którym oddalił apelację Prezesa URE od wyroku SOKiK jako bezzasadną i zmienił decyzję Prezesa URE zgodnie z żądaniem spółki. Wartość przedmiotu sporu wynosiła 14,6 mln zł. Prezes URE złożył skargę kasacyjną od wyroku do Sądu Najwyższego, na którą PGE GiEK S.A. wystosowała odpowiedź.

W dniu 7 marca 2012 roku w analogicznej sprawie Sąd Apelacyjny wydał wyrok, w którym uwzględnił apelację Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki od wyroku SOKiK w sprawie ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych należnych PGE GiEK S.A. Oddział Elektrociepłownia Lublin

Wrotków i zmienił wyrok SOKiK poprzez oddalenie odwołania wytwórcy. Wartość przedmiotu sporu wynosiła 26,7 mln zł. Spółka PGE GiEK S.A. złożyła skargę kasacyjną od wyroku do Sądu Najwyższego, do której Prezes URE złożył odpowiedź.

W dniu 12 marca 2012 roku w analogicznej sprawie dotyczącej korekty rocznej kosztów osieroconych za 2008 rok ustalonej przez Prezesa URE dla PGE GiEK S.A. Oddział ZEDO, Sąd Apelacyjny wydał wyrok, którym uchylił wyrok SOKiK i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania przez SOKiK. W dniu 12 listopada 2012 roku SOKiK ponownie rozpoznał sprawę i wydał wyrok, którym zmienił decyzje Prezesa URE zgodnie z żądaniem spółki. Wyrok nie jest prawomocny. Prezesowi URE przysługuje od niego apelacja do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Wartość przedmiotu sporu wynosiła 42,4 mln zł.

W dniach 27 marca oraz 24 kwietnia 2012 roku w analogicznych sprawach dotyczących korekt rocznych kosztów osieroconych za 2008 rok ustalonych przez Prezesa URE dla PGE GiEK Oddział Elektrociepłownia Gorzów oraz Oddział Elektrownia Turów, Sąd Apelacyjny wydał wyroki, w których oddalił apelacje Prezesa URE od wyroków SOKiK jako bezzasadne i zmienił decyzje Prezesa URE zgodnie z żądaniem spółki. Wartość przedmiotu sporu w przypadku PGE GiEK S.A. Oddział Elektrociepłownia Gorzów wynosiła 7,7 mln zł, w przypadku PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Turów 164,5 mln zł. Wyroki są prawomocne, niemniej Prezesowi URE przysługuje od nich skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego. W przypadku wyroku dotyczącego Oddziału Elektrociepłownia Gorzów Prezes URE złożył skargę kasacyjną, na którą PGE GiEK S.A. wystosowała odpowiedź.

W dniach 4 i 19 czerwca 2012 rok SOKiK wydał dwa wyroki, w których uwzględnił odwołania PGE GiEK S.A. Oddział ZEDO oraz Oddział Elektrociepłownia Gorzów zmieniając decyzje Prezesa URE z 30 lipca 2010 roku w sprawie ustalenia wysokości korekt rocznych kosztów osieroconych należnych PGE GiEK S.A. Oddział ZEDO i Oddział Elektrociepłownia Gorzów za rok 2009. Wartość przedmiotu sporu w przypadku PGE GiEK S.A. Oddział ZEDO wynosiła 92,9 mln zł, w przypadku PGE GiEK S.A. Oddział Elektrociepłownia Gorzów minus 7,7 mln zł. W przypadku obu spraw Prezes URE złożył apelacje, a spółka złożyła odpowiedź na te apelacje. W dniu 17 stycznia 2013 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację Prezesa URE w sprawie ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych za rok 2009 dla PGE GiEK S.A. Oddział ZEDO. Wyrok jest prawomocny, niemniej Prezesowi URE przysługuje od niego skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego.

W dniu 30 sierpnia 2012 roku odbyła się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie rozprawa dot. kosztów osieroconych za 2008 rok dla PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Opole. Sąd wydał

postanowienie o zawieszeniu przedmiotowego postępowania i nie wydał merytorycznego rozstrzygnięcia do czasu wypowiedzenia się przez Sąd Najwyższy w przedmiocie skarg kasacyjnych.

W dniu 18 października 2012 roku odbyła się przed SOKiK rozprawa w sprawie odwołania PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Opole od decyzji Prezesa URE w przedmiocie kosztów osieroconych za 2009 rok. Sąd nie wydał orzeczenia i odroczył rozprawę na późniejszy termin.

W dniu 5 marcu 2013 roku odbyły się dwie rozprawy przed SOKiK dotyczące odwołań Spółki od decyzji Prezesa URE w sprawie ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych za rok 2009 oraz korekty rocznej kosztów powstałych w jednostkach opalanych gazem ziemnym za rok 2009 dla PGE GiEK S.A. Oddział Elektrociepłownia Rzeszów o łącznej wartości przedmiotu sporu 48,8 mln zł. SOKiK nie wydał wyroków w przedmiotowych sprawach. W sprawie dot. korekty kosztów osieroconych zamknął rozprawę i odroczył ogłoszenie wyroku do dnia 18 marca 2013 roku, natomiast w sprawie dot. korekty kosztów powstałych w jednostkach opalanych gazem ziemnym odroczył rozprawę, nie wyznaczając terminu rozprawy.

W dniu 31 lipca 2012 roku Prezes URE wydał decyzje dotyczące ustalenia korekty rocznej kosztów osieroconych oraz korekty rocznej kosztów powstałych w jednostkach opalanych gazem ziemnym za 2011 rok. Decyzje te były niekorzystne dla PGE GiEK S.A. i zdaniem Grupy zostały wydane z naruszeniem Ustawy KDT (łączna kwota korekt wynikająca z decyzji Prezesa URE dla wytwórców wchodzących w skład PGE GiEK S.A. za rok 2011 wynosiła minus 536,5 milionów złotych). W dniu 16 sierpnia 2012 roku PGE GiEK S.A. odwołała się od wyżej opisanej decyzji Prezesa URE do SOKiK. W wyniku tego odwołania Prezes URE podzielił stanowisko Grupy i w dniu 21 września 2012 roku wydał decyzje zmieniające wcześniejsze decyzje w sprawie wysokości korekty kosztów osieroconych za 2011 rok na kwotę minus 83,8 milionów złotych. Wysokość powyższej korekty jest bezsporna. W zakresie korekty rocznej kosztów powstałych w jednostkach opalanych gazem ziemnym za 2011 rok Prezes URE nie uwzględnił odwołania spółki, w związku z czym przekazał przedmiotowe odwołanie do SOKiK. Wartość przedmiotu sporu wynosi 5,8 milionów złotych.

Szczegółowy opis rekompensat KDT oraz ich wpływ na wyniki osiągnięte przez Grupę PGE został przedstawiony w nocie nr 45.1 skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

5.10. Spór pomiędzy PGE S.A. a ATEL (obecnie Alpiq)

Od 2009 roku PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. była stroną postępowania arbitrażowego ze spółką Alpiq. Postępowanie toczyło się przed Trybunałem Arbitrażowym w Wiedniu. Przedmiotem sporu były roszczenia Alpiq podnoszone przeciwko PGE, a wynikające z braku realizacji umowy na dostawę

energii elektrycznej, która zawarta była między stronami 28 października 1997 roku. Początkowo roszczenia zgłoszone przez Alpiq w pozwie opiewały na kwotę około 72 mln euro. Na późniejszym etapie postępowania, wraz z wymianą kolejnych pism procesowych roszczenie odszkodowawcze wzrosło do kwoty około 155 mln euro plus odsetki. Po wymianie ostatnich pism procesowych (tzw. post-hearing briefs) roszczenie ostatecznie ustalono na łączną kwotę około 168 mln euro plus odsetki. Postępowanie arbitrażowe odbywało się w formie pisemnej i polegało na wymianie pism procesowych między stronami i przedstawianiu Trybunałowi Arbitrażowemu dowodów ze świadków, biegłych oraz oświadczeń stron.

W dniu 12 września 2012 roku Trybunał Arbitrażowy wydał wyrok w przedmiotowej sprawie, na mocy którego zobowiązał PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. do zapłaty na rzecz Alpiq kwoty 43.203.986,60 euro, powiększonej o zasądzone w wyroku odsetki w łącznej wysokości 4.054.923,55 euro. Łącznie wartość zobowiązania wynosi: 47.258.910,15 euro. Jednocześnie Trybunał Arbitrażowy zasądził od Alpiq na rzez PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. łączną kwotę 1.462.622,23 euro tytułem zwrotu poniesionych przez PGE kosztów postępowania arbitrażowego. Ostateczna kwota którą PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. winna uiścić na rzecz Alpiq po potrąceniu zasądzonych dla PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. kosztów postępowania wynosi zatem 45.796.287,92 euro, co biorąc pod uwagę kwotę odszkodowania którego żądał Alpiq (około 168 mln euro plus odsetki), jak również niepewność rozstrzygnięcia austriackiego Trybunału Arbitrażowego, należy poczytać za niewątpliwy sukces Spółki. Podkreślić należy, że sądy arbitrażowe zwłaszcza w skomplikowanych merytorycznie i dowodowo procesach często wydają wyroki kierując się ogólnymi zasadami słuszności, co sprowadza się zwykle do zasądzenia połowy kwoty żądania na rzecz powoda. Tymczasem niniejszy spór PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. wygrała w ponad 70%.

Na początkowym etapie postępowania na podstawie dostępnych danych oraz według swojej najlepszej wiedzy PGE S.A. dokonała szacunku roszczeń, co do których istniało prawdopodobieństwo, iż mogą być uznane przez Trybunał Arbitrażowy za zasadne. Na tak oszacowane roszczenie Spółka utworzyła rezerwę, która na dzień 31 sierpnia 2012 roku wynosiła ponad 94 mln.

Po dniu wydania i doręczenia wyroku Trybunału Arbitrażowego Spółka rozwiązała nadwyżkę utworzonej rezerwy. Na dzień 31 grudnia 2012 roku w pozycji rezerw Spółka wykazuje ww. kwotę zasądzoną przez Trybunał Arbitrażowy powiększoną o koszty wynagrodzenia kancelarii prawnej będącej pełnomocnikiem w postępowaniu.

Obecnie PGE i Alpiq są w trakcie ustaleń odnośnie ostatecznego sposobu realizacji wyroku Trybunału Arbitrażowego.

5.11. Rozwiązanie Umowy Prywatyzacyjnej spółki Energa S.A

W dniu 29 września 2010 roku Zarząd PGE S.A. zawarł ze Skarbem Państwa reprezentowanym przez Ministra Skarbu Państwa umowę sprzedaży akcji spółki Energa S.A. z siedzibą w Gdańsku. Przedmiotem umowy było nabycie 4.183.285.468 akcji Energa S.A., stanowiących 84,19% jej kapitału zakładowego za cenę 7.529,9 mln złotych.

Przeprowadzenie transakcji wymagało dla swej skuteczności uzyskania przez PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na koncentrację (warunek zawieszający). W dniu 13 stycznia 2011 roku Prezes Urzędu wydał decyzję zakazującą dokonania przez PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. zakupu akcji Energa S.A. W związku z powyższym w dniu 18 stycznia 2011 roku PGE S.A. zawarła ze sprzedającym aneks do umowy. Na mocy aneksu określono czas trwania Umowy na 12 miesięcy od daty jej zawarcia i zawieszono bieg terminu obowiązywania umowy do czasu prawomocnego zakończenia postępowania sądowego w przedmiocie odwołania od decyzji.

PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. w dniu 28 stycznia 2011 roku złożyła do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odwołanie od wyżej opisanej decyzji. W odwołaniu Spółka wniosła o zmianę decyzji w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez wydanie decyzji zezwalającej na koncentrację PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. i Energa S.A., ewentualnie o uchylenie decyzji.

W dniu 14 maja 2012 roku Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał wyrok, w którym oddalił odwołanie PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 13 stycznia 2011 roku zakazującej dokonania koncentracji polegającej na przejęciu przez PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. kontroli nad Energa S.A., stwierdzając że nie ma podstaw do jego uwzględnienia. Spółka nie złożyła apelacji od wyroku, w związku z czym wyrok uprawomocnił się w dniu 12 czerwca 2012 roku. Wskutek tego decyzja stała się ostateczna a PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. wiąże zakaz dokonania koncentracji. Jednocześnie umowa sprzedaży akcji uległa rozwiązaniu (por. nota 45.4 skonsolidowanego sprawozdania finansowego).

5.12. Zawarcie umowy w sprawie poszukiwania i wydobycia węglowodorów z łupków

W dniu 4 lipca 2012 roku PGE S.A. zawarła ramową umowę w sprawie poszukiwania i wydobycia węglowodorów z łupków ("Umowa"). Stronami Umowy są PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. ("PGNiG"), ENEA S.A., KGHM Polska Miedź S.A. oraz TAURON Polska Energia S.A. (łącznie "Strony").

Przedmiotem umowy pomiędzy Stronami jest uzgodnienie warunków współpracy przy poszukiwaniu, rozpoznawaniu i wydobywaniu węglowodorów w utworach geologicznych objętych koncesją na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego dotyczącą obszaru Wejherowo, którą posiada PGNiG ("Koncesja Wejherowo"). W ramach Koncesji Wejherowo ścisła współpraca ma dotyczyć powierzchni około 160 km2 ("Obszar Współpracy").

Szacowane nakłady na poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie w ramach pierwszych trzech lokalizacji (padów Kochanowo, Częstkowo i Tępcz) w ramach Obszaru Współpracy są przewidziane na kwotę 1,72 mld zł. Szczegółowe warunki współpracy, w tym: szczegółowy budżet i harmonogram projektu, udziały Stron w finansowaniu wydatków wynikających z uzgodnionego budżetu, udziały w zyskach z projektu oraz zasady odpowiedzialności, w tym kary umowne, na wypadek niewykonania, w szczególności przez PGNiG, mają być uzgodnione do daty wygaśnięcia Umowy.

W dniu 12 listopada 2012 roku Strony zawarły Aneks ("Aneks") do Umowy na podstawie, którego postanowiły o przedłużeniu terminu na ustalenie szczegółowych warunków współpracy.

W dniu 21 lutego 2013 roku został podpisany drugi aneks do umowy ramowej z dnia 4 lipca 2012 roku przedłużający termin obowiązywania umowy do dnia 4 maja 2013 roku w celu ustalenia szczegółowych warunków współpracy.

Jednocześnie w przypadku, gdy w terminie do dnia 4 maja 2013 roku Strony umowy nie uzgodnią szczegółowych warunków współpracy, może zostać ona wypowiedziana przez każdą ze Stron. Ponadto, jeżeli w ciągu trzech miesięcy po dokonaniu tych uzgodnień Strony nie uzyskają wszystkich wymaganych zgód korporacyjnych lub jeżeli do dnia 31 grudnia 2013 roku nie zostaną uzyskane wymagane zgody na dokonanie koncentracji, umowa wygaśnie.

5.13. Podpisanie listu intencyjnego z KGHM Polska Miedź S.A., TAURON Polska Energia S.A. oraz ENEA S.A. w sprawie wspólnego uczestnictwa w przygotowaniu, budowie i eksploatacji pierwszej elektrowni jądrowej

W dniu 5 września 2012 roku PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. podpisała List Intencyjny dotyczący uczestnictwa w przygotowaniu, budowie i eksploatacji elektrowni jądrowej ("Projekt"). Stronami Listu Intencyjnego są PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., KGHM Polska Miedź S.A., Tauron Polska Energia S.A. oraz ENEA S.A. (dalej łącznie "Strony").

Na podstawie podpisanego Listu Intencyjnego Strony podjęły prace nad wypracowaniem zasad współpracy przy nabyciu udziałów w spółce celowej PGE EJ1 sp. z o.o. ("Spółka Celowa"),.

List Intencyjny obowiązywał do dnia 31 grudnia 2012 roku.

W dniu 28 grudnia 2012 roku Strony Listu Intencyjnego przedłużyły termin jego obowiązywania do dnia 31 marca 2013 roku.

5.14. Podpisanie umowy zakupu farm wiatrowych z DONG Energy

W dniu 19 lutego 2013 roku PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. oraz Energa Hydro Sp. z o.o. (spółka zależna Energa S.A.) podpisały umowę z DONG Energy Wind Power A/S, na mocy której przejmują od duńskiej spółki portfel farm wiatrowych DONG w Polsce.

Na podstawie umowy PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. nabywa działające farmy wiatrowe o zainstalowanej mocy 60,5 MW z zabezpieczonymi kontraktowo odbiorem energii i certyfikatów oraz pakiet projektów o planowanej mocy około 555 MW, w tym 130 MW projektów będących w zaawansowanym stadium rozwoju. Energa Hydro Sp. z o.o. zaś nabywa farmę wiatrową o zainstalowanej mocy 51 MW oraz portfel projektów wiatrowych o łącznej planowanej mocy około 220 MW.

Wartość całej transakcji wynosi około 1 mld zł.

Transakcja obejmuje także przejęcie zespołu pracowników DONG w Polsce, którzy istotnie wzmocnią potencjał Grupy PGE w rozwoju segmentu odnawialnych źródeł energii.

Transakcja wymaga zgody Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na koncentrację.

5.15. Podpisanie umowy zakupu farm wiatrowych z Iberdrola

W dniu 26 lutego 2013 roku PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. oraz Energa Hydro Sp. z o.o. (spółka zależna Energa S.A.) podpisały umowę z Iberdrola Renovables Energía, S.A.U., na mocy której przejmują od hiszpańskiej spółki 75% udziałów w spółce Iberdrola Renewables Polska Sp. z o.o., zarządzającej portfelem farm wiatrowych w Polsce. Intencją PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. oraz Energa jest objęcie dodatkowego pakietu 25% udziałów w Iberdrola Renewables Polska Sp. z o.o., będącego w posiadaniu Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (EBOiR).

Na podstawie umowy PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. nabywa operujące farmy wiatrowe o łącznej zainstalowanej mocy 70,5 MW z zabezpieczonymi kontraktowo odbiorem energii i certyfikatów oraz pakiet projektów o planowanej mocy 36 MW będących w zaawansowanym stadium rozwoju. Energa zaś nabywa farmy wiatrowe o łącznej zainstalowanej mocy 114 MW oraz portfel projektów wiatrowych.

Wartość transakcji obejmującej nabycie 75% udziałów w Iberdrola Renewables Polska Sp. z o.o. wynosi około 840 mln zł, co przekłada się na wartość transakcji na poziomie ok. 1,1 mld zł za 100% udziałów.

Transakcja przejęcia farm wiatrowych od Iberdrola jest kolejnym krokiem w realizacji strategii rozwoju Grupy Kapitałowej PGE w energetyce wiatrowej na lądzie. Transakcja obejmuje także przejęcie przez PGE części zespołu pracowników Iberdrola Renewables w Polsce.

Transakcja wymaga zgody Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na koncentrację.

6. Perspektywy Rozwoju Grupy Kapitałowej PGE

6.1. Czynniki istotne dla rozwoju Grupy Kapitałowej PGE

Zdaniem Zarządu Spółki, czynniki o których mowa poniżej będą oddziaływać na wyniki Spółki oraz Grupy w perspektywie co najmniej kolejnego roku:

- wielkość zapotrzebowania na energię elektryczną i ciepło;
- ceny energii elektrycznej na rynku hurtowym i detalicznym;
- ceny praw majątkowych;
- dostępność i ceny paliw wykorzystywanych do produkcji energii elektrycznej oraz ciepła, w szczególności ceny węgla kamiennego, gazu ziemnego oraz biomasy;
- dostępność transgranicznych mocy (zdolności) przesyłowych;
- przyrost mocy energetycznych w krajowym systemie elektroenergetycznym, w tym w obszarze odnawialnych źródeł energii;
- zmiana otoczenia makroekonomicznego Grupy, w tym w szczególności stóp procentowych oraz kursów walutowych, których wartość ma wpływ na wycenę wykazywanych przez Grupę aktywów i zobowiązań;
- dostępność i ceny uprawnień do emisji CO2;
- zakończenie procesu przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji na lata 2013-2020 dla wytwórców energii elektrycznej z GK PGE;
- decyzja Komisji Europejskiej o przeniesieniu sprzedaży części uprawnień do emisji z okresu 2013-2015 na lata 2018-2020 (tzw. „backloading”) lub wycofaniu części puli uprawnień do emisji z rynku (tzw. „setaside”);
- nowelizacja Prawa energetycznego i innych ustaw;
- aktualizacja polityki energetycznej Państwa;
- wyniki postępowania wyjaśniającego toczącego się przed Prezesem URE w zakresie wydania świadectw pochodzenia energii wytworzonej z biomasy dla niektórych oddziałów z PGE GiEK S.A. (por. nota nr 45.5 skonsolidowanego sprawozdania finansowego);
- decyzje Prezesa URE w ramach realizacji Ustawy KDT oraz wynik rozstrzygnięcia przez sąd sporów pomiędzy Prezesem URE, a wytwórcami z Grupy PGE uprawnionymi do otrzymywania rekompensat w ramach Ustawy KDT dotyczących korekt rocznych kosztów osieroconych za 2008

rok oraz korekt rocznych kosztów osieroconych i korekt rocznych kosztów powstałych w jednostkach opalanych gazem ziemnym za lata 2009, 2010 i 2011 (por. nota nr 45.1 skonsolidowanego sprawozdania finansowego);

- rozstrzygnięcie w zakresie decyzji ustalającej środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na budowie bloków energetycznych nr 5 i 6 w PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Opole;
- realizacja projektów operacjonalizujących działania w ramach GK PGE;
- sezonowość i warunki pogodowe;
- możliwe odmienne rozstrzygnięcie sporów prawnych, podatkowych lub innych zobowiązań warunkowych, z których najbardziej istotne przedstawiono w nocie 38 skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

6.2. Realizacja strategii Grupy Kapitałowej PGE w 2012 roku

W roku 2012 w ramach realizacji strategii GK PGE Grupa kontynuowała działalność w dotychczasowych obszarach tj. w zakresie wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych i odnawialnych, wydobycia węgla brunatnego, sprzedaży i dystrybucji energii elektrycznej do odbiorców finalnych, wytwarzania i sprzedaży ciepła, obrotu hurtowego energią elektryczną na rynku krajowym oraz przygotowania budowy elektrowni jądrowej.

Rozpoczęto realizację programu poprawy efektywności w niektórych liniach biznesowych, proces tworzenia Centrum Usług Wspólnych IT oraz kontynuowano sprzedaż aktywów pozaenergetycznych.

Mając na uwadze silną pozycję rynkową GK PGE w dotychczasowych obszarach działalności, w 2012 roku firma poszukiwała możliwości rozwoju także na nowych rynkach m.in. poprzez rozwój działalności przede wszystkim w segmencie OZE, a także poprzez rozwój obrotu hurtowego energią elektryczną, gazem i uprawnieniami do emisji CO_2 w kraju i za granicą oraz zaangażowanie w analizę projektów wydobycia gazu niekonwencjonalnego.

W roku 2012 Grupa kontynuowała przygotowania do realizacji projektów inwestycyjnych tj.:

- budowa nowych bloków na węgiel kamienny 2x900MW w Elektrowni Opole;
- budowa nowego bloku 460MW w Elektrowni Turów;
- budowa bloków gazowo-parowych w Elektrociepłowni Pomorzany (240MW), Elektrociepłowni Gorzów (135MW), Zespole Elektrociepłowni Bydgoszcz (240MW) oraz Elektrociepłowni Puławy (600 – 840MW);

- przygotowania do budowy elektrowni jądrowej.

Należy podkreślić, że otoczenie rynkowe i regulacyjne organizacji podlegało w 2012 roku dynamicznym zmianom. Zgodnie z Polityką klimatyczną i energetyczną UE, postępowała promocja rozwoju technologii OZE, energetyki rozproszonej jak i działań pro-efektywnościowych. Wraz ze spowolnieniem gospodarczym spowodowało to niższe niż prognozowane zapotrzebowanie na energię elektryczną w Polsce oraz spadkami cen hurtowych energii elektrycznej.

W roku 2012 nie rozstrzygnięto również kwestii dotyczących wsparcia dla niektórych technologii tj. kogeneracji czy współspalania biomasy. Takie warunki rynkowe oraz brak spójnych, systemowych rozwiązań regulacyjnych sprawiają, że ryzyko związane z inwestycjami w systemowe aktywa wytwórcze znacząco się zwiększyło.

Powyższe uwarunkowania oraz ich przewidywany długoterminowy charakter znalazły odzwierciedlenie w rozpoczętych w 2012 roku działaniach Zarządu PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. mających na celu przystosowanie grupy do zmieniających się warunków otoczenia organizacji m.in. poprzez aktualizację strategii GK PGE, opracowanie modelu operacyjnego GK PGE, optymalizację portfela inwestycyjnego oraz pilne działania w zakresie systemowego podejścia do optymalizacji kosztowej.

7. Oświadczenie o stosowaniu zasad Ładu Korporacyjnego

Niniejsze Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego w PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. w 2012 roku zostało sporządzone na podstawie art. 91 ust. 5 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2009 r., Nr 33, poz. 259 z późn. zm.) oraz uchwały Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. nr 718/2009 z dnia 16 grudnia 2009 roku.

7.1. Zbiór zasad ładu korporacyjnego, którym podlegała Spółka w 2012 roku

W roku 2012 PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. („Spółka", „PGE") podlegała zasadom ładu korporacyjnego zawartym w dokumencie „Dobre praktyki spółek notowanych na GPW" (dalej: Dobre Praktyki). Dobre Praktyki zostały przyjęte uchwałą Rady Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („GPW") nr 12/1170/2007 z dnia 4 lipca 2007 roku, a następnie zmienione uchwałą Rady GPW nr 17/1249/2010 z dnia 19 maja 2010 roku, która weszła w życie w dniu 1 lipca 2010 roku oraz uchwałą Rady GPW nr 15/1282/2011 z dnia 31 sierpnia 2011 roku i uchwałą Rady GPW nr 20/1287/2011 z dnia 19 października 2011 roku, które weszły w życie w dniu 1 stycznia 2012 roku. W dniu 21 listopada 2012 roku Rada GPW uchwałą nr 19/1307/2012 przyjęła kolejne zmiany, które weszły w życie w dniu 1 stycznia 2013 roku i powinny być stosowane przez emitenta od tego dnia.

Zarząd PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. przyjął stosowną uchwałą Dobre Praktyki do stosowania w Spółce. Zarząd Spółki dokłada należytej staranności w celu przestrzegania zasad Dobrych Praktyk.

Tekst Dobrych praktyk umieszczony jest na oficjalnej stronie internetowej GPW poświęconej tematyce zasad ładu korporacyjnego: www.corp-gov.gpw.pl.

7.2. Informacja o odstąpieniu od stosowania postanowień zasad ładu korporacyjnego

W roku 2012 Spółka stosowała Dobre Praktyki z wyłączeniem zasady nr 5 zawartej w Rozdziale I „Rekomendacje dotyczące dobrych praktyk spółek giełdowych".

Zasada ta stanowi, iż „Spółka powinna posiadać politykę wynagrodzeń oraz zasady jej ustalania. Polityka wynagrodzeń powinna w szczególności określać formę, strukturę i poziom wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających. Przy określaniu polityki wynagrodzeń członków

organów nadzorujących i zarządzających spółki powinno mieć zastosowanie zalecenie Komisji Europejskiej z 14 grudnia 2004 r. w sprawie wspierania odpowiedniego systemu wynagrodzeń dyrektorów spółek notowanych na giełdzie (2004/913/WE), uzupełnione o zalecenie KE z 30 kwietnia 2009 r. (2009/385/WE)".

Dotychczas Spółka nie wypracowała jednolitej Polityki wynagrodzeń i zasad jej ustalania. Spółka i spółki zależne zobowiązane są do stosowania przepisów różnorodnych Układów Zbiorowych, które znacząco ograniczają swobodę kształtowania Polityki wynagrodzeń. W odniesieniu do członków Rady Nadzorczej mają zastosowanie postanowienia ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi, ograniczające wynagrodzenie członków Rady do wysokości jednokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku wskazanego w ww. ustawie. W odniesieniu do członków Zarządu ww. ustawa nie ma zastosowania, gdyż świadczą oni usługi na rzecz Spółki na podstawie umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania.

7.3. Akcjonariat Spółki

A. Akcjonariusze Spółki posiadający znaczne pakiety akcji

Zgodnie z posiadanymi informacjami na dzień 31 grudnia 2012 roku jedynym akcjonariuszem posiadającym znaczny pakiet akcji był Skarb Państwa, który posiadał **1.157.124.546 akcji**, stanowiących **61,89% kapitału zakładowego Spółki** oraz uprawniających do wykonywania 1.157.124.546 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki, stanowiących 61,89% udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu (oświadczenie Skarbu Państwa z dnia 1 marca 2012 roku, o którym Spółka informowała raportem bieżącym 7/2012 z dnia 1 marca 2012 roku).

W przekazanym oświadczeniu Minister Skarbu Państwa poinformował, iż w dniu 29 lutego 2012 roku Skarb Państwa, po przeprowadzeniu przyspieszonego budowania księgi popytu, zbył 131.000.000 akcji zwykłych stanowiących 7,01% kapitału zakładowego Spółki.

Przed przeprowadzeniem transakcji Skarb Państwa posiadał 1.288.124.546 akcji Spółki stanowiących 68,89% kapitału zakładowego Spółki oraz uprawniających do wykonywania 1.288.124.546 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki, stanowiących 68,89% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki.

B. Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Spółki

Nie istnieją żadne znane Spółce ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Spółki.

C. Akcjonariusze Spółki posiadający specjalne uprawnienia kontrolne

Akcje Spółki są akcjami zwykłymi, na okaziciela notowanymi na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Akcje Spółki nie są uprzywilejowane.

Pomimo, iż akcje Spółki nie są akcjami uprzywilejowanymi Statut Spółki przewiduje szczególne uprawnienia dla Skarbu Państwa dopóki pozostaje akcjonariuszem Spółki. Zgodnie z jego postanowieniami Skarbowi Państwa przysługuje uprawnienie wystąpienia do Zarządu Spółki z pisemnym żądaniem zwołania Walnego Zgromadzenia, żądaniem umieszczenia poszczególnych spraw w porządku obrad, zgłaszania projektów uchwał dotyczących spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mogą zostać wprowadzone do porządku obrad, a także uzyskiwania kopii ogłoszeń zamieszczanych w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

Ponadto na podstawie Statutu Spółki, Skarb Państwa posiada uprawnienie do powoływania jednego członka Rady Nadzorczej w drodze pisemnego oświadczenia składanego Spółce na Walnym Zgromadzeniu lub poza Walnym Zgromadzeniem za pośrednictwem Zarządu, przy czym prawo to Skarb Państwa wykonuje niezależnie od prawa głosu przy wyborze pozostałych członków Rady Nadzorczej.

Na podstawie Statutu Skarb Państwa posiada szczególne uprawnienie w zakresie wpływu na wybór członków Rady Nadzorczej. Mianowicie wybór połowy członków Rady Nadzorczej, w tym Przewodniczącego Rady Nadzorczej, powoływanych przez Walne Zgromadzenie następuje spośród osób wskazanych przez Skarb Państwa. Prawo to przysługuje Skarbowi Państwa do czasu, gdy jego udział w kapitale zakładowym spadnie poniżej 20%.

7.4. Organy Spółki

Działanie Walnego Zgromadzenia, Rady Nadzorczej oraz Zarządu Spółki regulują przepisy Kodeksu spółek handlowych, Statutu Spółki, a także odpowiednio Regulamin Walnego Zgromadzenia, Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Zarządu. Na funkcjonowanie ww. organów PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. wpływ mają również zasady ładu korporacyjnego ustanowione przez GPW.

Statut Spółki, Regulaminy Walnego Zgromadzenia, Rady Nadzorczej oraz Zarządu Spółki dostępne są na stronie internetowej PGE: www.gkpge.pl.

7.4.1. Walne Zgromadzenie Spółki

A. Zasady zmiany Statutu Spółki

Zmiany Statutu Spółki wymagają, zgodnie z przepisami Kodeku spółek handlowych, podjęcia przez Walne Zgromadzenie Spółki stosownej uchwały oraz wpisu do rejestru przedsiębiorców. Uchwała o zmianie Statutu Spółki zapada większością trzech czwartych głosów. Walne Zgromadzenie Spółki może upoważnić Radę Nadzorczą do ustalenia jednolitego tekstu zmienionego Statutu Spółki lub wprowadzenia innych zmian o charakterze redakcyjnym określonych w uchwale Zgromadzenia. Zmiany Statutu Spółki obowiązują z chwilą wpisu do rejestru przedsiębiorców.

B. Ograniczenia do wykonywania prawa głosu z istniejących akcji

Do dnia zarejestrowania zmian w Statucie PGE S.A., uchwalonym przez Walne Zgromadzenie w dniu 29 czerwca 2011 roku, nie obowiązywały żadne ograniczenia w zakresie wykonywania prawa głosu z istniejących akcji Spółki.

W dniu 29 czerwca 2011 roku Walne Zgromadzenie przyjęło zmiany do Statutu Spółki, wprowadzając ograniczenia do wykonywania prawa głosu z istniejących akcji. Prawo głosowania akcjonariuszy zostało ograniczone w ten sposób, że żaden z nich nie może wykonywać na Walnym Zgromadzeniu więcej niż 10% ogólnej liczby głosów istniejących w Spółce w dniu odbywania Walnego Zgromadzenia, z zastrzeżeniem, że dla potrzeb ustalania obowiązków nabywców znacznych pakietów akcji przewidzianych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, takie ograniczenie prawa głosowania uważane będzie za nieistniejące.

Powyższe ograniczenie prawa głosowania, nie dotyczy Skarbu Państwa oraz akcjonariuszy działających z ww. akcjonariuszem na podstawie zawartych porozumień dotyczących wspólnego wykonywania prawa głosu z akcji.

Ponadto dla potrzeby ograniczenia prawa do głosowania głosy należące do akcjonariuszy, między którymi istnieje stosunek dominacji lub zależności (Zgrupowanie Akcjonariuszy) kumuluje się; w przypadku, gdy skumulowana liczba głosów przekracza 10% ogółu głosów w Spółce, podlega ona redukcji.

Kumulacja głosów polega na zsumowaniu liczby głosów, którymi dysponują poszczególni akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania Akcjonariuszy.

Redukcja głosów polega na pomniejszaniu ogólnej liczby głosów w Spółce przysługujących na Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania Akcjonariuszy do progu 10% (dziesięć procent) ogółu głosów w Spółce.

Zasady kumulacji i redukcji głosów oraz szczegółowy opis akcjonariuszy, między którymi istnieje stosunek dominacji lub zależności określa Statut Spółki.

Ponadto, każdy akcjonariusz, który zamierza wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, bezpośrednio lub przez pełnomocnika, ma obowiązek, bez odrębnego wezwania, zawiadomić Zarząd lub Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia o tym, że dysponuje bezpośrednio lub pośrednio więcej niż 10% ogółu głosów w Spółce. Osoba, która nie wykona lub wykona w sposób nienależyty obowiązek informacyjny do chwili usunięcia uchybienia obowiązkowi informacyjnemu, może wykonywać prawo głosu wyłącznie z jednej akcji; wykonywanie przez taką osobę prawa głosu z pozostałych akcji jest bezskuteczne.

Niezależnie od powyższego postanowienia, w celu ustalenia podstawy do kumulacji i redukcji głosów, akcjonariusz Spółki, Zarząd, Rada Nadzorcza oraz poszczególni członkowie tych organów mogą żądać, aby akcjonariusz Spółki, udzielił informacji czy jest osobą mającą status podmiotu dominującego lub zależnego wobec innego akcjonariusza. Uprawnienie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym obejmuje także prawo żądania ujawnienia liczby głosów, którymi akcjonariusz Spółki dysponuje samodzielnie lub łącznie z innymi akcjonariuszami Spółki.

Od momentu, w którym udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym Spółki spadnie poniżej poziomu 5% ww. ograniczenia prawa głosowania akcjonariuszy wygasają.

C. Zasady działania Walnego Zgromadzenia

Zasady działania Walnego Zgromadzenia określone są w przepisach Kodeksu spółek handlowych oraz Statutu Spółki. Dodatkowe kwestie związane z funkcjonowaniem Walnego Zgromadzenia reguluje przyjęty przez Walne Zgromadzenie w dniu 30 marca 2010 roku Regulamin Walnego Zgromadzenia.

Statut Spółki oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia dostępne są na stronie internetowej PGE www.gkpge.pl.

a) Zwołanie i odwołanie Walnego Zgromadzenia Spółki.

Walne Zgromadzenie zwoływane jest w przypadkach wskazanych w Kodeksie spółek handlowych oraz Statucie Spółki. Szczegółowy sposób zwoływania i odwoływania Walnego Zgromadzenia Spółki określony jest w Regulaminie Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie Spółki obraduje jako zwyczajne lub nadzwyczajne i jest zwoływane co do zasady przez Zarząd. Rada Nadzorcza Spółki może zwołać zwyczajne Walne Zgromadzenie, jeżeli Zarząd nie zwoła go w terminie wskazanym w Kodeksie spółek handlowych oraz Statucie. Rada Nadzorcza może zwołać nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w każdym czasie, jeżeli zwołanie takie uzna za wskazane.

Akcjonariusz lub Akcjonariusze reprezentujący co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce mogą zwołać nadzwyczajne Walne Zgromadzenie. Akcjonariusz lub Akcjonariusze wyznaczają przewodniczącego tego Walnego Zgromadzenia.

Zarząd zwołuje Walne Zgromadzenie z własnej inicjatywy, na pisemne żądanie Rady Nadzorczej lub na żądanie akcjonariusza lub akcjonariuszy reprezentujących co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego lub na pisemne żądanie Skarbu Państwa, dopóki pozostaje on akcjonariuszem Spółki. Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego składają żądanie zwołania Walnego Zgromadzenia Zarządowi na piśmie lub w postaci elektronicznej.

Zwołanie Walnego Zgromadzenia powinno nastąpić w ciągu dwóch tygodni od daty zgłoszenia żądania, przez Radę Nadzorczą, akcjonariusza lub Skarb Państwa. Jeżeli w terminie dwóch tygodni od dnia przedstawienia żądania Walne Zgromadzenie nie zostało zwołane, sąd rejestrowy może upoważnić do zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia akcjonariusza lub akcjonariuszy występujących z tym żądaniem, wyznaczając Przewodniczącego tego Walnego Zgromadzenia.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki powinno odbyć się nie później niż w ciągu sześciu miesięcy po zakończeniu roku obrotowego. Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Żądanie powinno zostać zgłoszone Zarządowi nie później niż na dwadzieścia jeden dni przed wyznaczonym terminem zgromadzenia. Żądanie powinno zawierać uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad. Żądanie może zostać złożone na piśmie lub w postaci elektronicznej. Jeżeli żądanie, zostanie zgłoszone po upływie terminu określonego w art. 401 § 1 Kodeksu spółek handlowych (tj. dwudziestu jeden dni), wówczas

zostanie potraktowane jako wniosek o zwołanie nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Zarząd jest obowiązany niezwłocznie, jednak nie później niż na osiemnaście dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia, ogłosić zmiany w porządku obrad, w sposób właściwy dla zwołania Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać Spółce na piśmie lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad. Spółka niezwłocznie ogłasza projekty uchwał na stronie internetowej.

Walne Zgromadzenie Spółki zwołuje się przez ogłoszenie dokonywane na stronie internetowej Spółki oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (tj. Dz. U. z 2009, nr 185, poz. 1439).

Walne Zgromadzenia odbywają się w siedzibie Spółki.

Materiały udostępniane akcjonariuszom w związku z Walnym Zgromadzeniem, w tym szczególnie projekty uchwał proponowanych do przyjęcia przez Walne Zgromadzenie oraz inne istotne materiały, Spółka udostępnia w czasie umożliwiającym zapoznanie się z nimi i dokonanie ich oceny na korporacyjnej stronie internetowej www.gkpge.pl.

Odwołanie oraz ewentualna zmiana terminu Walnego Zgromadzenia następuje poprzez ogłoszenie zamieszczone na stronie internetowej Spółki. Spółka dokłada starań, aby odwołanie Walnego Zgromadzenia lub zmiana jego terminu miała jak najmniejsze ujemne skutki dla Spółki i akcjonariuszy.

Odwołanie Walnego Zgromadzenia, możliwe jest tylko za zgodą wnioskodawców, lub jeżeli jego odbycie napotka na nadzwyczajne przeszkody lub jest bezprzedmiotowe.

Odwołanie oraz zmiana terminu Walnego Zgromadzenia powinna nastąpić niezwłocznie po wystąpieniu przesłanki uzasadniającej odwołanie lub zmianę terminu, ale nie później niż na siedem dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, chyba, że z okoliczności wynika, że jest to niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, wówczas zmiana terminu albo odwołanie może nastąpić w każdym czasie przed datą Walnego Zgromadzenia.

b) Kompetencje Walnego Zgromadzenia Spółki.

Zgodnie ze statutem Spółki do podstawowych kompetencji Walnego Zgromadzenia należy podejmowanie uchwał w następujących sprawach:

- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy,
- udzielenie absolutorium członkom Rady Nadzorczej i Zarządu z wykonania przez nich obowiązków,
- podjęcie decyzji w sprawie podziału zysku oraz pokrycia straty,
- powoływanie, odwoływanie członków Rady Nadzorczej oraz ustalanie zasad wynagradzania członków Rady Nadzorczej,
- zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- zawarcie umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z członkiem zarządu, rady nadzorczej, prokurentem, likwidatorem albo na rzecz którejkolwiek z tych osób,
- podwyższenie i obniżenie kapitału zakładowego Spółki,
- emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa oraz emisja warrantów subskrypcyjnych,
- postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu spółki lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru,
- połączenie, przekształcenie oraz podział Spółki,
- umorzenie akcji,
- zmiana statutu i zmiana przedmiotu działalności Spółki,
- rozwiązanie i likwidacja Spółki.

Nabycie i zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości nie wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie Spółki może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych szczegółowym porządkiem obrad, z zastrzeżeniem art. 404 Kodeksu spółek handlowych.

c) Uczestnictwo w Walnym Zgromadzeniu Spółki

Prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu mają tylko osoby będące akcjonariuszami na szesnaście dni przed datą Walnego Zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu). Zastawnicy i użytkownicy, którym przysługuje prawo głosu, mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są wpisani do księgi akcyjnej w dniu rejestracji uczestnictwa w walnym zgromadzeniu.

Warunkiem dopuszczenia akcjonariusza do udziału w Walnym Zgromadzeniu jest przedstawienie przez tego akcjonariusza imiennego zaświadczenia o prawie uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu wystawionego przez podmiot prowadzący rachunek papierów wartościowych.

Akcjonariusz uczestniczy w obradach Walnego Zgromadzenia i wykonuje prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika. Pełnomocnictwo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu i wykonywania prawa głosu wymaga udzielenia na piśmie lub w postaci elektronicznej. Pełnomocnictwo udzielone w postaci elektronicznej powinno zostać przesłane na adres e-mailowy Spółki wskazany w ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia. Spółka od dnia zwołania Walnego Zgromadzenia udostępnia na swojej stronie internetowej formularz zawierający wzór pełnomocnictwa w postaci elektronicznej. Pełnomocnik akcjonariusza wykonuje wszystkie uprawnienia akcjonariusza chyba, że z treści pełnomocnictwa wynika inaczej. Jeżeli akcjonariusz posiada akcje zapisane na więcej niż jednym rachunku papierów wartościowych, może on ustanowić pełnomocnika do wykonywania praw z akcji zapisanych na każdym z rachunków.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu.

Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu udzielają uczestnikom Walnego Zgromadzenia, w granicach swych kompetencji i w zakresie niezbędnym dla rozstrzygania spraw omawianych przez Walne Zgromadzenie, wyjaśnień i informacji dotyczących Spółki.

Każdy z akcjonariuszy może podczas Walnego Zgromadzenia zgłaszać projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad.

d) Głosowanie na Walnym Zgromadzeniu Spółki

Uchwały Walnego Zgromadzenia Spółki zapadają bezwzględną większością głosów, z zastrzeżeniem odmiennych postanowień Kodeksu spółek handlowych oraz Statutu Spółki.

Jedna akcja Spółki daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Spółki.

Akcjonariusze mają prawo uczestniczyć i wykonywać na Walnym Zgromadzeniu prawo głosu osobiście lub przez swych pełnomocników.

Akcjonariusz może głosować odmiennie z każdej z posiadanych akcji.

Z zastrzeżeniem obowiązujących przepisów prawa i postanowień Statutu, głosowanie jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków organów Spółki lub likwidatorów, o pociągnięcie ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych. Tajne głosowanie należy również zarządzić na żądanie choćby jednego z akcjonariuszy obecnych lub reprezentowanych na Walnym Zgromadzeniu. Walne Zgromadzenie może powziąć uchwałę o uchyleniu tajności głosowania w sprawach dotyczących wyboru komisji powoływanej przez Walne Zgromadzenie.

7.4.2. Rada Nadzorcza

A. Skład osobowy

Marcin Zieliński
Przewodniczący Rady Nadzorczej

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz Podyplomowego Studium Finansów w Szkole Głównej Handlowej i Krajowej Szkoły Administracji Publicznej. W latach 2003-2004 odbył aplikację legislacyjną. Od lutego 2008 roku pełnił funkcję dyrektora Departamentu Nadzoru Właścicielskiego i Prywatyzacji III, a następnie dyrektora Departamentu Prywatyzacji w Ministerstwie Skarbu Państwa. Obecnie jest wiceprezesem Agencji Rozwoju Przemysłu. Od maja 2009 do lutego 2010 roku był wiceprzewodniczącym Rady Nadzorczej PHZ Baltona S.A. Od maja do września 2010 roku był członkiem Rady Nadzorczej Nordis Chłodnie Polskie Sp. z o.o. Był również członkiem rad nadzorczych Stoczni Gdynia S.A. oraz Elektrowni Wodnej Żarnowiec S.A. Jest przewodniczącym Rady Nadzorczej PGE Trading GmbH.

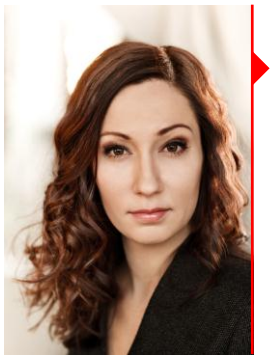

Małgorzata Dec
Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej

Doktor nauk ekonomicznych. Absolwentka Szkoły Głównej Handlowej. Obecnie Dyrektor Departamentu Analiz w Ministerstwie Skarbu Państwa oraz członek Rady Nadzorczej Huty „Pokój" S.A. Wcześniej zajmowała eksperckie i kierownicze stanowiska np. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, przewodniczyła Radom Nadzorczym spółek RUCH S.A. oraz Nafta Polska S.A.; zasiadała także w Radach Nadzorczych m.in.: Polskiego Radia – Regionalnej Rozgłośni w Gdańsku „Radio Gdańsk" S.A. i Nordis Chłodnie Polskie Sp. z o.o.. Zgodnie ze złożonym oświadczeniem Małgorzata Dec jest powiązana z akcjonariuszem dysponującym nie mniej niż 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu, tj. Skarbem Państwa, przez zatrudnienie w Ministerstwie Skarbu Państwa.

Katarzyna Prus
Sekretarz Rady Nadzorczej

Absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Radca Prawny. Od 1996 roku pracuje w Ministerstwie Skarbu Państwa, obecnie na stanowisku naczelnika wydziału w Departamencie Prawnym i Procesowym. Od 2001 roku jest członkiem komisji egzaminacyjnych dla kandydatów na członków rad nadzorczych w spółkach z udziałem Skarbu Państwa. Pełniła także funkcję przewodniczącej Rady Nadzorczej, m.in. w Zespole Elektrociepłowni Poznańskich S.A., Uzdrowisku Lądek-Długopole S.A., w Przedsiębiorstwie Spedycji Międzynarodowej C. Hartwig-Katowice S.A., a także członka Rady Nadzorczej Południowego Koncernu Energetycznego S.A. W październiku 2006 roku została członkiem, a następnie, w 2008 roku, przewodniczącą Rady Nadzorczej Fabryki Elementów Złącznych S.A. Zgodnie ze złożonym oświadczeniem Katarzyna Prus jest powiązana z akcjonariuszem dysponującym nie mniej niż 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu, tj. Skarbem Państwa, przez zatrudnienie w Ministerstwie Skarbu Państwa.

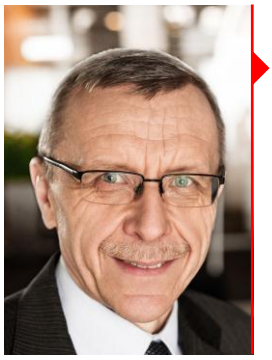

Maciej Bałtowski
Członek Rady Nadzorczej

Profesor zwyczajny na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Autor wielu książek, artykułów naukowych oraz ekspertyz poświęconych zagadnieniom transformacji gospodarczej, prywatyzacji, nadzorowi właścicielskiemu państwa. W latach 2001–2003 ekspert Sejmowej Komisji Skarbu Państwa. Współautor kilku projektów nowelizacji ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji. Wcześniej pełnił funkcję przewodniczącego kilku rad nadzorczych, m.in.: Wschodniego Banku Cukrownictwa S.A., Lubelskiej Fabryki Wag FAWAG S.A. oraz Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Od listopada 2010 roku członek Kolegium Najwyższej Izby Kontroli.

Jacek Barylski
Członek Rady Nadzorczej

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego oraz studiów podyplomowych w zakresie finansów w Szkole Głównej Handlowej. Radca Prawny. Obecnie dyrektor Departamentu Gwarancji i Poręczeń w Ministerstwie Finansów. Pełni również funkcję przewodniczącego Komitetu Sterującego ds. realizacji rządowego programu „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego". Zasiadał także m.in. w radach nadzorczych: Polskiego Monopolu Loteryjnego Sp. z o.o., PKP Cargo S.A. oraz Warszawskiego Rolno-Spożywczego Rynku Hurtowego S.A. Od 2003 roku jest członkiem Rady Nadzorczej PKP S.A.

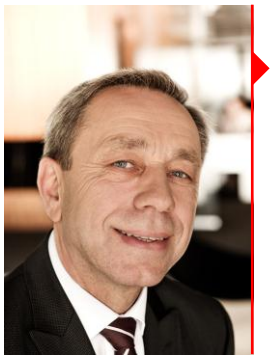

Czesław Grzesiak
Członek Rady Nadzorczej

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Poznańskiego (kierunek: prawo). Od 1995 członek zarządu, a od 2004 roku wiceprezes zarządu TESCO (Polska) Sp. z o.o. (obecnie główne miejsce zatrudnienia). Ponadto w grupie kapitałowej Tesco pełni dodatkowo funkcję prezesa zarządu w spółkach: SAVIA – Karpaty Sp. z o.o., Genesis Sp. z o.o., Promesa Sp. z o.o.; wiceprezesa zarządu w KABATY Investments TESCO (Polska) Sp. z o.o.Sp.k., oraz członka zarządu w spółkach TESCO Dystrybucja Sp. z o.o. i Jasper Sp. z o.o. Wiceprezydent - Członek Zarządu Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan oraz członek zarządu Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji. Członek Rady Gospodarczej Aglomeracji Wałbrzyskiej.

Grzegorz Krystek
Członek Rady Nadzorczej

Absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej oraz London Business School, HEC w Paryżu i Norwegian School of Economics and Business Administration w Bergen (MBA). Pracował przy największych projektach związanych z prywatyzacją, restrukturyzacją i rozbudową sektora energetycznego w Polsce i za granicą w firmach Westinghouse, New York State Electric & Gas, Apache Corp., Arthur Andersen, Elektrim oraz Vertis. Rozwijał rynek obrotu uprawnieniami do emisji oraz jednorodny rynek gazu i energii w Europie. Współpracował Regulatorami w USA, Europie i Polsce. W latach 2003–2004 współautor Krajowego Planu Redukcji Emisji. Ekspert w Council of European Energy Regulators (CEER). Od 2004 roku wiceprezes Hasbrouck. Członek rad nadzorczych: PGE, ZE PAK, Elektrim Megadex, Elektrim-Volt, EM Yachts. Obecnie główne miejsce zatrudnienia – firma Partner.

Od 1 stycznia do 30 maja 2012 roku Rada Nadzorcza pełniła obowiązki w następującym 9-osobowym składzie:

Imię i nazwisko członka Rady Nadzorczej	Pełniona funkcja
Marcin Zieliński	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Maciej Bałtowski	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Jacek Barylski	Członek Rady Nadzorczej
Małgorzata Dec	Członek Rady Nadzorczej
Czesław Grzesiak	Członek Rady Nadzorczej
Grzegorz Krystek	Członek Rady Nadzorczej
Katarzyna Prus	Sekretarz Rady Nadzorczej
Zbigniew Szmuniewski	Członek Rady Nadzorczej
Krzysztof Żuk	Członek Rady Nadzorczej

W dniu 30 maja 2012 roku Walne Zgromadzenie określiło liczbę członków Rady Nadzorczej na 7 osób oraz powołało z dniem 31 maja 2012 roku w skład Rady Nadzorczej IX kadencji następujące osoby:

Imię i nazwisko członka Rady Nadzorczej	Pełniona funkcja
Marcin Zieliński	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Małgorzata Dec	Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej
Jacek Barylski	Członek Rady Nadzorczej
Maciej Bałtowski	Członek Rady Nadzorczej
Czesław Grzesiak	Członek Rady Nadzorczej
Grzegorz Krystek	Członek Rady Nadzorczej
Katarzyna Prus	Sekretarz Rady Nadzorczej

W dniu 6 czerwca 2012 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie wyboru Małgorzaty Dec na Wiceprzewodniczącą Rady Nadzorczej oraz uchwałę w sprawie wyboru Katarzyny Prus na Sekretarza Rady Nadzorczej.

a) Zasady dotyczące powoływania i odwoływania osób nadzorujących

Zgodnie z obowiązującym Statutem członkowie Rady Nadzorczej Spółki są powoływani na okres wspólnej kadencji, która trwa trzy lata. W skład Rady Nadzorczej wchodzi od pięciu do dziewięciu członków powoływanych i odwoływanych przez Walne Zgromadzenie. Liczba członków Rady Nadzorczej jest zawsze nieparzysta. Rada Nadzorcza wybierana w drodze głosowania grupami liczy pięciu członków. Liczbę członków Rady Nadzorczej określa Walne Zgromadzenie odrębną uchwałą. Członek Rady Nadzorczej może być w każdym czasie powołany i odwołany przez Walne Zgromadzenie, za wyjątkiem członka Rady Nadzorczej powoływanego przez Skarb Państwa w drodze pisemnego oświadczenia składanego Zarządowi Spółki. Ponadto wybór połowy członków Rady Nadzorczej (z wyłączeniem członka Rady Nadzorczej, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym), w tym Przewodniczącego następuje spośród osób wskazanych przez Skarb Państwa, do chwili, gdy udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym nie spadnie poniżej 20%. Z chwilą wygaśnięcia ww. uprawnienia przysługującego Skarbowi Państwa uprawnienie to uzyskuje inny akcjonariusz reprezentujący najwyższy udział w kapitale zakładowym Spółki, o ile będzie posiadał co najmniej 20% udział w kapitale zakładowym Spółki.

Skarb Państwa jest uprawniony do powoływania oraz odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej w drodze pisemnego oświadczenia składanego Zarządowi Spółki. Takie powołanie lub odwołanie jest skuteczne z chwilą doręczenia odpowiedniego oświadczenia Zarządowi i nie wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia. Uprawnienie Skarbu Państwa wygasa z chwilą, gdy Skarb Państwa przestanie być akcjonariuszem Spółki. Zgodnie z zapisami Statutu w skład Rady Nadzorczej powinna wchodzić co najmniej jedna osoba powoływana przez Walne Zgromadzenie spośród osób spełniających kryteria niezależności, określone w zasadach ładu korporacyjnego uchwalanych przez Radę GPW. Akcjonariusz wskazujący kandydata na to stanowisko zobowiązany jest złożyć do protokołu Walnego Zgromadzenia pisemne oświadczenie kandydata potwierdzające niezależność.

Niepowołanie przez Skarb Państwa lub niedokonanie wyboru przez Walne Zgromadzenie członków Rady Nadzorczej, o których mowa powyżej, jak również brak takich osób w składzie Rady Nadzorczej, nie stanowi przeszkody do podejmowania ważnych uchwał przez Radę Nadzorczą.

Jednocześnie jeżeli uprawniony akcjonariusz nie skorzysta z prawa wyboru jednego członka Rady Nadzorczej w drodze złożenia pisemnego oświadczenia Zarządowi Spółki Rada Nadzorcza może działać w składzie powołanym przez Walne Zgromadzenie.

Zgodnie z zapisami Statutu w przypadku, gdy w skutek wygaśnięcia mandatu członka Rady Nadzorczej liczba członków Rady Nadzorczej zmniejszy się poniżej określonego w Statucie minimum,

Zarząd ma obowiązek niezwłocznie zwołać Walne Zgromadzenie w celu uzupełnienia składu Rady Nadzorczej. W przypadku wygaśnięcia mandatu choćby jednego członka Rady Nadzorczej wybranego w drodze głosowania grupami, Skarb Państwa odzyskuje indywidualne uprawnienie do powołania jednego członka Rady Nadzorczej wybranego w drodze pisemnego oświadczenia.

b) Opis działania i organizacji Rady Nadzorczej

Tryb działania Rady Nadzorczej określa Statut Spółki oraz Regulamin Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegialnie, może jednak delegować poszczególnych członków do czasowego samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych. Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na dwa miesiące.

Pierwsze posiedzenie Rady Nadzorczej nowej kadencji zwołuje przewodniczący Walnego Zgromadzenia, na którym dokonano jej wyboru, przed zamknięciem Walnego Zgromadzenia. Termin posiedzenia nie może przypadać na więcej niż dwa tygodnie po dacie Walnego Zgromadzenia. W przypadku nie zwołania posiedzenia w tym trybie, pierwsze posiedzenie Rady Nadzorczej zwołuje Zarząd w terminie czterech tygodni od daty Zgromadzenia.

Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje Przewodniczący Rady Nadzorczej lub w jego zastępstwie Wiceprzewodniczący. Zwołanie Rady odbywa się poprzez pisemne zaproszenie wszystkich członków Rady Nadzorczej, co najmniej na siedem dni przed planowanym terminem posiedzenia. Z ważnych powodów termin ten może zostać skrócony do dwóch dni. Posiedzenie Rady Nadzorczej może być również zwołane na żądanie każdego z Członków Rady lub na wniosek Zarządu (wnioskodawca przedstawia proponowany porządek obrad). Wówczas posiedzenie powinno zostać zwołane w terminie dwóch tygodni. Jeżeli Przewodniczący Rady Nadzorczej w przedmiotowym terminie nie zwoła posiedzenia, wnioskodawca może zwołać je samodzielnie podając termin, miejsce i proponowany porządek obrad. Zmiana porządku obrad może nastąpić, gdy na posiedzeniu obecni są wszyscy członkowie Rady i nikt nie wnosi sprzeciwu, co do zmiany.

Rada Nadzorcza podejmuje uchwały, jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa jej członków, a wszyscy członkowie zostali zaproszeni. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym. Głosowanie tajne zarządza się na wniosek członka Rady Nadzorczej oraz w sprawach osobowych. Uchwały Rady Nadzorczej mogą być również podejmowane w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, z tym, że w trybie tym nie można podejmować uchwał w sprawach wyboru lub odwołania Wiceprzewodniczącego i Sekretarza Rady Nadzorczej, a także powołania, odwołania lub zawieszenia w czynnościach Członka Zarządu. Uchwały Rady Nadzorczej zapadają bezwzględną większością

głosów. W przypadku równości głosów na posiedzeniu Rady Nadzorczej, decyduje głos Przewodniczącego Rady.

W posiedzeniu Rady Nadzorczej mogą brać udział zaproszeni przez Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego Rady członkowie Zarządu oraz z głosem doradczym inne osoby.

W celu wykonania swoich obowiązków Rada Nadzorcza może żądać od Zarządu informacji o wszystkich istotnych sprawach dotyczących działalności Spółki oraz o ryzykach związanych z jej działalnością.

Rada Nadzorcza sporządza sprawozdanie ze swojej działalności, które jest przedkładane Walnemu Zgromadzeniu.

c) Kompetencje Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszelkich dziedzinach jej działalności.

Zgodnie ze Statutem do kompetencji Rady Nadzorczej Spółki należy:

- ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz jednostkowego sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami, jak i ze stanem faktycznym. Dotyczy to także skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej, o ile jest ono sporządzane;
- ocena wniosków Zarządu co do podziału zysku lub pokrycia straty;
- składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników czynności, o których mowa w powyższych dwóch punktach;
- wybór biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania jednostkowego sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej, o ile jest ono sporządzane;
- zatwierdzanie rocznych i wieloletnich planów finansowych Spółki, jak również określanie ich zakresu oraz terminów przedkładania przez Zarząd;
- zatwierdzanie strategii rozwoju Spółki;
- uchwalanie regulaminu szczegółowo określającego tryb działania Rady Nadzorczej;
- zatwierdzanie regulaminu Zarządu Spółki;
- ustalanie wysokości wynagrodzenia i innych warunków umów oraz zawieranie umów z członkami Zarządu Spółki (w tym z Prezesem Zarządu), z zastrzeżeniem kompetencji Walnego Zgromadzenia wynikających z bezwzględnie wiążących przepisów;

- opiniowanie wszelkich wniosków o podjęcie uchwał kierowanych przez Zarząd do Walnego Zgromadzenia Spółki;
- delegowanie członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy nie mogą sprawować swoich czynności;
- wyrażanie zgody na zajmowanie przez członków Zarządu stanowisk w organach innych spółek.

Ponadto, zgodnie ze Statutem do kompetencji Rady Nadzorczej należy wyrażanie zgody na:

- nabywanie (obejmowanie) lub rozporządzanie przez Spółkę następującymi składnikami majątku: (a) nieruchomościami, użytkowaniem wieczystym lub udziałami w nieruchomościach, (b) innymi niż nieruchomość składnikami rzeczowych aktywów trwałych, (c) akcjami, udziałami lub innymi tytułami uczestnictwa w spółkach – o wartości równej lub przekraczającej 5.000.000 euro;
- obciążanie składników majątku spełniających kryteria, o których mowa powyżej, ograniczonymi prawami rzeczowymi na kwotę (sumę zabezpieczenia) równą lub przekraczającą 5.000.000 euro;
- zawieranie przez Spółkę następujących umów: (a) umów, których zamiarem jest darowizna lub zwolnienie z długu, o wartości co najmniej 5.000 euro, (b) umów niezwiązanych ze statutowym przedmiotem działalności Spółki o wartości co najmniej 5.000 euro;
- udzielanie przez Spółkę poręczeń i gwarancji podmiotom innym niż spółki i spółdzielnie bezpośrednio i pośrednio zależne (w rozumieniu Kodeksu spółek handlowych);
- zawieranie przez Spółkę umów o budowie lub uruchomieniu połączenia z systemami elektroenergetycznymi innych krajów;
- zawieranie przez Spółkę innych, niż wyżej wymienione umów lub zaciąganie innych, niż wyżej wymienione zobowiązań - o wartości równej lub przekraczającej 100.000.000 euro, przy czym nie wymaga wyrażenia zgody:
  - zawieranie przez Spółkę umów, ze spółkami bezpośrednio i pośrednio zależnymi (w rozumieniu Kodeksu spółek handlowych),
  - zawieranie umów lub zaciąganie zobowiązań mających za przedmiot obrót energią elektryczną, produktami powiązanymi i prawami z nimi związanymi oraz paliwami,
- wypłatę zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy.

B. Komitety

Zgodnie ze Statutem Spółki, Regulamin Rady Nadzorczej albo uchwała Walnego Zgromadzenia może przewidywać powołanie w ramach Rady Nadzorczej komitetów, w szczególności zaś komitetu do spraw audytu oraz komitetu do spraw nominacji i wynagrodzeń. Obecnie obowiązujący Regulamin Rady Nadzorczej stanowi, iż Rada Nadzorcza może powoływać komitety stałe lub komitety ad hoc, działające jako kolegialne organy doradcze i opiniotwórcze Rady Nadzorczej. Celem komitetów w szczególności jest przedstawienie Radzie Nadzorczej rekomendacji i opinii w sprawach leżących w zakresie ich działania. Komitety powoływane są przez Radę Nadzorczą spośród jej członków. W skład komitetu wchodzi od 2 do 5 osób. Komitet wybiera ze swego grona przewodniczącego. Przewodniczący zwołuje posiedzenia komitetu, kieruje pracami komitetu oraz reprezentuje komitet w stosunkach z organami i pracownikami Spółki. Mandat członka komitetu wygasa wraz z wygaśnięciem mandatu członka Rady Nadzorczej, złożeniem rezygnacji z członkostwa w komitecie albo z chwilą odwołania ze składu komitetu przez Radę Nadzorczą. Każdy członek Rady Nadzorczej ma prawo uczestniczyć w posiedzeniach komitetu. Przewodniczący komitetu może zapraszać na posiedzenia komitetu członków Zarządu, pracowników Spółki i inne osoby, których udział w posiedzeniu jest uzasadniony. Decyzje komitetu podejmowane są w drodze konsensusu.

W ramach Rady Nadzorczej działają następujące komitety stałe: Komitet Audytu, Komitet Strategii i Rozwoju, Komitet Nominacji i Wynagrodzeń oraz Komitet Ładu Korporacyjnego. Ww. komitety zostały powołane uchwałami Rady Nadzorczej z dnia 6 grudnia 2007 roku.

Z dniem 30 maja 2012 roku, w związku z wygaśnięciem mandatów Członków Rady Nadzorczej VIII kadencji, wygasły również mandaty członków ww. komitetów.

Z dniem 31 maja 2012 roku Walne Zgromadzenie powołało Członków Rady Nadzorczej IX kadencji, w związku z czym w dniu 6 czerwca 2012 roku Rada podjęła uchwałę w sprawie ustalenia składów komitetów stałych działających w ramach Rady Nadzorczej IX kadencji.

I. Komitet Audytu

Zadaniem Komitetu Audytu jest badanie prawidłowości i efektywności wykonywania wewnętrznych kontroli finansowych w Spółce i Grupie Kapitałowej PGE oraz współpraca z biegłymi rewidentami Spółki.

W szczególności do zadań Komitetu Audytu należy:

- monitorowanie pracy biegłych rewidentów Spółki i przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji co do wyboru i wynagrodzenia biegłych rewidentów Spółki,

- omawianie z biegłymi rewidentami Spółki, przed rozpoczęciem badania rocznego sprawozdania finansowego, zakresu badania oraz monitorowanie pracy biegłych rewidentów Spółki,
- przegląd okresowych i rocznych sprawozdań finansowych Spółki (jednostkowych i skonsolidowanych), ze skoncentrowaniem się w szczególności na:
  - wszelkich zmianach norm, zasad i praktyk księgowych,
  - głównych obszarach podlegających ocenie,
  - znaczących korektach wynikających z badania,
  - oświadczeniach o kontynuacji działania,
  - zgodności z obowiązującymi przepisami dotyczącymi prowadzenia rachunkowości.
- omawianie z właściwymi osobami wszelkich problemów lub zastrzeżeń, które mogły wynikać z badania sprawozdań finansowych,
- analiza listów do Zarządu sporządzonych przez biegłych rewidentów Spółki oraz odpowiedzi Zarządu, a także kontrola niezależności i obiektywności badań przeprowadzanych przez biegłych rewidentów,
- opiniowanie polityki Spółki w zakresie dywidendy, podziału zysku i emisji papierów wartościowych,
- przegląd systemu rachunkowości zarządczej,
- przegląd systemu kontroli wewnętrznej (w tym mechanizmów kontroli: finansowej, operacyjnej, zgodności z przepisami, oceny ryzyka i zarządczej) oraz raportu rocznego,
- analiza raportów audytorów wewnętrznych Spółki i głównych spostrzeżeń innych analityków wewnętrznych oraz odpowiedzi Zarządu na te spostrzeżenia, łącznie z badaniem stopnia niezależności audytorów wewnętrznych,
- roczny przegląd programu audytu wewnętrznego, koordynacja prac audytorów wewnętrznych i zewnętrznych oraz badanie warunków funkcjonowania audytorów wewnętrznych,
- współpraca z komórkami organizacyjnymi Spółki odpowiedzialnymi za audyt i kontrolę oraz okresowa ocena ich pracy,
- rozważanie wszelkich innych kwestii związanych z audytem Spółki, na które zwróciły uwagę Komitet lub Rada Nadzorcza,
- informowanie Rady Nadzorczej o wszelkich istotnych kwestiach w zakresie działalności Komitetu Audytu.

Do 30 maja 2012 roku Komitet Audytu funkcjonował w następującym składzie:

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Małgorzata Dec	Przewodnicząca Komitetu
Maciej Bałtowski	Członek Komitetu
Grzegorz Krystek	Członek Komitetu
Zbigniew Szmuniewski	Członek Komitetu
Krzysztof Żuk	Członek Komitetu

Od 6 czerwca 2012 roku, zgodnie z uchwałą Rady Nadzorczej nr 03/IX/2012, Komitet Audytu funkcjonował w następującym składzie:

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Małgorzata Dec	Przewodnicząca Komitetu
Maciej Bałtowski	Członek Komitetu
Grzegorz Krystek	Członek Komitetu
Marcin Zieliński	Członek Komitetu

II. Komitet Ładu Korporacyjnego

Zadaniem Komitetu Ładu Korporacyjnego jest:

- ocena implementacji zasad ładu korporacyjnego w Spółce i zgłaszanie Radzie Nadzorczej inicjatyw zmian w tym obszarze,
- opiniowanie przedkładanych Radzie Nadzorczej aktów normatywnych i innych dokumentów Spółki, które wywierają istotny wpływ na ład korporacyjny,
- inicjowanie oraz opracowywanie propozycji zmian odnośnie aktów normatywnych Rady Nadzorczej.

Do 30 maja 2012 roku Komitet Ładu Korporacyjnego funkcjonował w następującym składzie:

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Katarzyna Prus	Przewodnicząca Komitetu
Maciej Bałtowski	Członek Komitetu
Jacek Barylski	Członek Komitetu
Czesław Grzesiak	Członek Komitetu

Od 6 czerwca 2012 roku, zgodnie z uchwałą Rady Nadzorczej nr 03/IX/2012, Komitet Ładu Korporacyjnego funkcjonował w następującym składzie:

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Katarzyna Prus	Przewodnicząca Komitetu
Maciej Bałtowski	Członek Komitetu
Jacek Barylski	Członek Komitetu
Czesław Grzesiak	Członek Komitetu

III. Komitet Strategii i Rozwoju

Zadaniem Komitetu Strategii i Rozwoju jest opiniowanie i przedstawianie rekomendacji Radzie Nadzorczej w kwestiach planowanych inwestycji mających istotny wpływ na aktywa Spółki.

W szczególności do zadań Komitetu Strategii i Rozwoju należy:

- opiniowanie strategii oraz planów strategicznych przedkładanych Radzie Nadzorczej przez Zarząd.

Do 30 maja 2012 roku Komitet Strategii i Rozwoju funkcjonował w następującym składzie:

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Grzegorz Krystek	Przewodniczący Komitetu
Małgorzata Dec	Członek Komitetu
Zbigniew Szmuniewski	Członek Komitetu
Marcin Zieliński	Członek Komitetu
Krzysztof Żuk	Członek Komitetu

Od 6 czerwca 2012 roku, zgodnie z uchwałą Rady Nadzorczej nr 03/IX/2012, Komitet Strategii i Rozwoju funkcjonował w następującym składzie:

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Grzegorz Krystek	Przewodniczący Komitetu
Małgorzata Dec	Członek Komitetu
Czesław Grzesiak	Członek Komitetu
Marcin Zieliński	Członek Komitetu

IV. Komitet Nominacji i Wynagrodzeń

Zadaniem Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń jest wspomaganie osiągania celów strategicznych Spółki poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej opinii i wniosków w sprawie kształtowania struktury zarządzania, w tym w kwestii systemu wynagrodzeń oraz doboru kadry o odpowiednich kwalifikacjach.

W szczególności do zadań Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń należy:

- inicjowanie i opiniowanie rozwiązań w zakresie systemu nominacji członków Zarządu;
- opiniowanie proponowanych przez Zarząd rozwiązań w zakresie systemu zarządzania Spółką, zmierzających do zapewnienia efektywności, spójności i bezpieczeństwa zarządzania Spółką,
- okresowy przegląd i rekomendowanie zasad określania wynagrodzeń motywacyjnych członków Zarządu i wyższej kadry kierowniczej, zgodnie z interesem Spółki,
- okresowy przegląd systemu wynagrodzeń członków Zarządu i kadry kierowniczej podlegającej bezpośrednio członkom Zarządu, w tym kontraktów menedżerskich i systemów motywacyjnych, oraz przedkładanie Radzie Nadzorczej propozycji ich kształtowania w kontekście realizacji celów strategicznych Spółki,
- przedstawianie Radzie Nadzorczej opinii dotyczących uzasadnienia przyznania wynagrodzenia uzależnionego od wyników w kontekście oceny stopnia realizacji określonych zadań i celów Spółki,
- ocena systemu zarządzania zasobami ludzkimi w Spółce.

Do 30 maja 2012 roku Komitet Nominacji i Wynagrodzeń funkcjonował w następującym składzie:

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Maciej Bałtowski	Przewodniczący Komitetu
Jacek Barylski	Członek Komitetu
Czesław Grzesiak	Członek Komitetu
Katarzyna Prus	Członek Komitetu
Marcin Zieliński	Członek Komitetu

Od 6 czerwca 2012 roku, zgodnie z uchwałą Rady Nadzorczej nr 03/IX/2012, Komitet Nominacji i Wynagrodzeń funkcjonował w następującym składzie:

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja
Maciej Bałtowski	Przewodniczący Komitetu
Jacek Barylski	Członek Komitetu
Czesław Grzesiak	Członek Komitetu
Katarzyna Prus	Członek Komitetu
Marcin Zieliński	Członek Komitetu

C. Zasady ustalania wysokości wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej („RN") PGE S.A.

Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej PGE S.A. ustalana jest na podstawie Ustawy Kominowej, zgodnie z którą może mieć ono wysokość maksymalnie jednego przeciętnego, miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w IV kwartale roku, zgodnie ze wskazaniem w Ustawie Kominowej.

Tabela: Wysokość wynagrodzeń i świadczeń uzyskanych przez członków Rady Nadzorczej PGE S.A., którzy pełnili swe funkcje w 2012 roku w PGE S.A. oraz podmiotach z GK PGE innych niż PGE S.A.

Imię i nazwisko Członka Rady Nadzorczej	Funkcja	Wysokość wynagrodzeń i świadczeń uzyskanych przez członków RN PGE S.A. w PGE S.A. w 2012 roku (w zł)	Wysokość wynagrodzenia uzyskanego przez członków RN PGE S.A. w podmiotach GK PGE innych niż PGE S.A. w 2012 roku (w euro)
Marcin Zieliński	Przewodniczący Rady Nadzorczej	41.454,96 [1]	42.000,00
Małgorzata Dec	Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej	41.454,96 [1]	-
Maciej Bałtowski	Członek Rady Nadzorczej	43.176,96 [1, 2]	-
Jacek Barylski	Członek Rady Nadzorczej	41.454,96 [1]	-
Czesław Grzesiak	Członek Rady Nadzorczej	41.454,96 [1]	-
Grzegorz Krystek	Członek Rady Nadzorczej	41.454,96 [1]	-
Katarzyna Prus	Sekretarz Rady Nadzorczej	41.454,96 [1]	-
Zbigniew Szmuniewski		17.272,90 [1]	-
Krzysztof Żuk		17.272,90 [1]	-

[1] pozycja zawiera wynagrodzenie za okres pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej

[2] pozycja zawiera przychód związany z udziałem w warsztacie szkoleniowym

Łączna wartość wynagrodzeń i świadczeń uzyskanych w 2012 roku przez członków Rady Nadzorczej PGE S.A. w PGE S.A. wyniosła **326,5 tys. zł**.

7.4.3. Zarząd

A. Skład osobowy

Krzysztof Kilian
Prezes Zarządu

Powołany na stanowisko Prezesa Zarządu 5 marca 2012 roku.
Absolwent Wydziału Mechaniczno-Technologicznego Politechniki Gdańskiej (1983) oraz Warszawskiego Instytutu Bankowości i US Department of Treasury (Asset and Liability Management, Bank Management). W latach 2008–2011 pełnił funkcję I wiceprezesa zarządu, dyrektora ds. marketingu i zarządzania relacjami z klientem w Polkomtel S.A. Wcześniej prowadził własną firmę konsultingową, współpracując m.in. z TDA Capital, Prokom Software, Asseco (1999–2008). Był doradcą prezesa w Banku Handlowym (1993–1997), pracował jako senior advisor for Poland w Morgan Stanley Dean Witter w Londynie (1997–1998). Pełnił także funkcje w administracji publicznej: doradcy ministra, wicedyrektora gabinetu ministra w Ministerstwie Przekształceń Własnościowych (1991); dyrektora generalnego, dyrektora gabinetu Prezesa Rady Ministrów w Urzędzie Rady Ministrów (1991–1992) oraz ministra łączności (1992–1993). Ma doświadczenie w pracy w organach nadzorczych – zasiadał w radach nadzorczych: PL.2012, PKO Banku Polskiego S.A., TFI PZU S.A., PGF S.A., Poczty Polskiej S.A., Fundacji Edukacji Bankowej, KGHM S.A., BPH S.A.

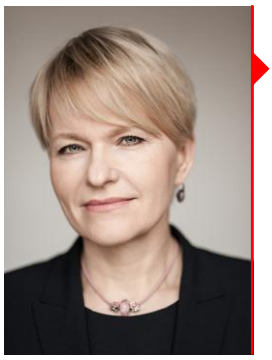

Bogusława Matuszewska
Wiceprezes Zarządu ds. Strategii i Rozwoju

Powołana na stanowisko Wiceprezesa Zarządu 5 marca 2012 roku.
Jest magistrem inżynierem telekomunikacji Politechniki Wrocławskiej. Ukończyła także studia podyplomowe magisterskie oraz MBA na Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, a także studia podyplomowe z praktycznej psychologii społecznej w Szkole Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie. Dodatkowo posiada certyfikat coacha renomowanego instytutu Hudson Institute zrzeszonego w organizacji ICF (International Coaching Federation). Karierę zawodową zaczęła w Zakładach Elektronicznych ELWRO we Wrocławiu. Pracowała także w Northern Telecom ELWRO JV Wrocław. W latach 1994–1999 była dyrektorem regionu południowo-zachodniego w ZWUT S.A. W 1999 roku objęła stanowisko dyrektora sprzedaży pionu obsługującego operatorów alternatywnych w ZWUT S.A. Siemens Sp. z o.o., a następnie została dyrektorem sprzedaży pionu ds. grupy TP w Siemens Sp. z o.o. W latach 2007–2009 była prezesem zarządu Siemens Enterprise Communications Sp. z o.o. W lutym 2009 roku została powołana na członka zarządu Polkomtel S.A. odpowiedzialnego za sprzedaż. Od czerwca 2010 do grudnia 2011 piastowała funkcję wiceprezesa Polkomtel S.A. odpowiedzialnego za IT i sprzedaż.

Wojciech Ostrowski
Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

Powołany na stanowisko Wiceprezesa ds. finansowych 17 marca 2011 roku.
Absolwent Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie na kierunku ekonomika produkcji. Ukończył studia podyplomowe w Szkole Głównej Handlowej: zarządzanie sektorem naftowym oraz zarządzanie wartością firmy. W dotychczasowej karierze zawodowej pełnił m.in. funkcje: zastępcy dyrektora Biura Zarządzania Finansami w PKN Orlen S.A., wiceprezesa zarządu, dyrektora ds. finansowych w spółce Unipetrol a.s. z siedzibą w Pradze oraz członka zarządu firm: Share Service Center, Unipetrol RPA i Česká Rafinérská. Był również prezesem zarządu w Orlen Insurance Ltd.

Piotr Szymanek
Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych

Powołany na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. korporacyjnych 21 lipca 2008 roku. Absolwent Wydziałów: Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz Zarządzania Przedsiębiorstwem na Rynku Unii Europejskiej Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Radca Prawny. Prowadził własną Kancelarię Radcy Prawnego, obsługującą znaczące podmioty sektora ubezpieczeniowego i finansowego. Doświadczenie zawodowe związane z obsługą prawną spółek z branży energetycznej, doradztwa prawnego oraz legislacji zdobywał w Stołecznym Przedsiębiorstwie Energetyki Cieplnej S.A. oraz w Polskich Sieciach Elektroenergetycznych S.A. Pełnił również funkcje kierownicze w różnych instytucjach finansowych: Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń S.A., Banku Współpracy Europejskiej S.A., Banku Pekao S.A. i Polskim Banku Inwestycyjnym S.A.

Paweł Smoleń
Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych

Powołany na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Operacyjnych z dniem 1 października 2012 roku. Absolwent Wydziału Inżynierii Materiałowej Politechniki Warszawskiej. Ukończył także Studium podyplomowe „Marketing i analiza rynku" w Szkole Głównej Handlowej. Członek stowarzyszeń biegłych rewidentów w Polsce (KIBR) i Wielkiej Brytanii (ACCA). Do września 2012 pracował w Berlinie jako członek zarządu pionu produkcji Grupy Vattenfall, dyrektor centralnego zarządzania aktywami produkcyjnymi. Wcześniej, od lipca do grudnia 2010 r., był członkiem zarządu Business Group Vattenfall Central Europe (Niemcy i Polska) na stanowisku dyrektora Strategii, Rozwoju i Energy Business (m.in. zarządzanie portfelem). W latach 2007 - 2010 był prezesem zarządu Vattenfall Heat Poland (dawniej Elektrociepłownie Warszawskie), a w latach 2001-2007 członkiem zarządu, dyrektorem produkcji oraz finansów tej spółki. W latach 1992-2001 pracował w firmie doradczej Arthur Andersen jako partner odpowiedzialny za energetykę. W latach 2008 – 2012 był prezesem zarządu Związku Pracodawców Prywatnych Energetyki . Obecnie jest jego członkiem zarządu oraz wiceprezydentem PKPP Lewiatan. Członek zarządu wielu organizacji biznesowych, w tym branżowych – energetycznych (m.in. PTEZ) oraz społecznych.

W 2012 roku Zarząd Spółki funkcjonował w następującym składzie:

Imię i nazwisko członka Zarządu	Pełniona funkcja
Krzysztof Kilian	Prezes Zarządu od dnia 05.03.2012 roku
Bogusława Matuszewska	Wiceprezes Zarządu od dnia 05.03.2012 roku Wiceprezes Zarządu ds. IT i Handlu od dnia 19.04.2012 roku Wiceprezes Zarządu ds. Strategii i Rozwoju od dnia 23.10.2012 roku
Wojciech Ostrowski	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
Paweł Skowroński	p.o. Prezesa Zarządu od dnia 15.12.2011 roku do dnia 04.03.2012 roku Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych do dnia 03.07.2012 roku
Paweł Smoleń	Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych od dnia 01.10.2012 roku
Piotr Szymanek	Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych

a) Zasady dotyczące powoływania i odwoływania osób zarządzających

Skład Zarządu Spółki liczy od dwóch do siedmiu członków: Prezesa oraz pozostałych członków pełniących funkcje Wiceprezesów. Członków Zarządu powołuje się na okres wspólnej kadencji, która trwa trzy lata.

Zarząd lub poszczególnych członków Zarządu, powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza. Ponadto, każdy z członków Zarządu może być odwołany lub zawieszony w czynnościach przez Walne Zgromadzenie lub, z ważnych powodów, zawieszony przez Radę Nadzorczą. Uchwała Rady Nadzorczej w przedmiocie zawieszenia członka Zarządu wymaga uzasadnienia. Rada Nadzorcza może delegować członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu. Rezygnację członek Zarządu składa na piśmie Radzie Nadzorczej pod adresem siedziby Spółki.

b) Kompetencje Zarządu

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje Spółkę we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych. Do kompetencji Zarządu należą wszelkie sprawy związane z prowadzeniem spraw Spółki, nie zastrzeżone przepisami prawa lub postanowieniami Statutu dla Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej.

Do składania oświadczeń w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu Spółki albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem. Oświadczenia składane Spółce oraz doręczenia pism Spółce mogą być dokonywane wobec jednego członka Zarządu lub prokurenta.

Zgodnie ze Statutem Spółki, uchwały Zarządu wymagają wszystkie sprawy przekraczające zakres zwykłych czynności Spółki. Ponadto uchwały Zarządu wymaga każda sprawa, o rozpatrzenie której Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej, także w sprawach niezastrzeżonych do jej kompetencji.

Statut nie przewiduje szczególnych regulacji stanowiących uprawnienie dla członków Zarządu do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji.

c) Opis działania i organizacji prac Zarządu

Zarząd prowadzi sprawy Spółki w sposób przejrzysty i efektywny na podstawie oraz w granicach obowiązujących przepisów prawa, w tym Kodeksu spółek handlowych, postanowień Statutu Spółki, Regulaminu Zarządu oraz innych wewnętrznych regulacji obowiązujących w Spółce.

Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu. Posiedzenia Zarządu zwołuje Prezes Zarządu z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Zarządu. Zawiadomienie o terminie posiedzenia przekazuje się członkom Zarządu co najmniej na dwa dni robocze przed planowanym terminem posiedzenia. W uzasadnionych przypadkach zwołanie posiedzenia może nastąpić na jeden dzień przed planowanym posiedzeniem. W czasie nieobecności Prezesa Zarządu posiedzenia Zarządu zwołuje wyznaczony przez niego członek Zarządu. Zmiana porządku obrad jest możliwa, o ile na posiedzeniu obecni są wszyscy członkowie Zarządu i wszyscy wyrażą zgodę na zmianę.

Z każdego posiedzenia Zarządu sporządza się protokół, który jest podpisywany przez obecnych na posiedzeniu członków Zarządu. Protokoły posiedzeń Zarządu przechowywane są w Księdze Protokołów.

Uchwały Zarządu podejmowane są bezwzględną większością głosów w głosowaniu jawnym. W przypadku równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu. Tajne głosowanie zarządza się w sprawach osobowych oraz na wniosek członka Zarządu. Dla ważności uchwał Zarządu wymagane jest prawidłowe zawiadomienie o planowanym posiedzeniu wszystkich członków Zarządu. Członek Zarządu, który głosował przeciwko podjętej uchwale może zgłosić zdanie odrębne wraz z uzasadnieniem.

Uchwały Zarządu mogą być również podejmowane w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Kompetencje poszczególnych członków Zarządu w zakresie spraw zwykłego zarządu zostały podzielone na obszary działania, w których poszczególni członkowie Zarządu pełnią wiodącą rolę. W ramach pełnionych funkcji każdemu z członków Zarządu Spółki przydzielono stosowny zakres odpowiedzialności za prowadzenie spraw Spółki.

B. Zasady ustalania wysokości wynagrodzeń członków Zarządu PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

W całym omawianym okresie tj. od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku członkowie Zarządu PGE S.A. wynagradzani byli na podstawie zawartych ze Spółką Umów o świadczenie usług w zakresie zarządzania.

Umowy te zawarte zostały zgodnie z postanowieniami wynikającymi z art. 3 ust. 2 Ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi („Ustawa Kominowa”).

Zapisy Umów dotyczące wynagrodzeń wynikają z zasad wynagradzania określonych przez Radę Nadzorczą.

Umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania zawierają zapisy dotyczące zakazu konkurencji w okresie obowiązywania umowy oraz po jej wygaśnięciu.

Zarządzający ubezpieczyli się na własny koszt od odpowiedzialności cywilnej powstałej w związku z zarządzaniem Spółką.

Tabela: Wysokość wynagrodzeń i świadczeń uzyskanych w 2012 roku przez członków Zarządu PGE S.A. w PGE S.A. oraz w podmiotach z GK PGE innych niż PGE S.A.

Imię i nazwisko Członka Zarządu	Funkcja	Wysokość wynagrodzeń i świadczeń uzyskanych przez członków Zarządu PGE S.A. w PGE S.A. w 2012 roku (w zł)	Wysokość wynagrodzeń i świadczeń uzyskanych przez członków Zarządu PGE S.A. w podmiotach GK PGE innych niż PGE S.A. w 2012 roku (w zł)
Krzysztof Kilian	Prezes Zarządu	1.104.944,56 [1, 2]	0,00
Bogusława Matuszewska	Wiceprezes Zarządu	798.000,00 [1]	0,00
Wojciech Ostrowski	Wiceprezes Zarządu	1.119.793,34 [1, 2]	229.467,20 [1]
Paweł Smoleń	Wiceprezes Zarządu	180.000,00 [1]	0,00
Piotr Szymanek	Wiceprezes Zarządu	1.127.061,71 [1]	233.107,38 [1, 4]
Paweł Skowroński		1.098.203,48 [1, 3]	179.562,80 [1]
Marek Szostek		367.632,56 [1, 3]	480.001,62 [1, 3]
Wojciech Topolnicki		93.255,57 [3]	0,00
Marek Trawiński		166.025,98 [3]	269.109,79 [3]
Tomasz Zadroga		366.878,60 [1, 3]	840.785,40 [3]

[1] pozycja zawiera wynagrodzenie za okres pełnienia funkcji w Zarządzie,

[2] pozycja zawiera świadczenia,

[3] pozycja zawiera wynagrodzenie (po odwołaniu z funkcji w Zarządzie) za okres wypowiedzenia i/lub odprawę pieniężną i/lub wypłaty z tytułu zapisów w umowach dot. zakazu konkurencji,

[4] pozycja zawiera wynagrodzenie za okres odpłatnego pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej.

Łączna wartość wynagrodzeń i świadczeń uzyskanych w 2012 roku przez członków Zarządu PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. w PGE S.A. wyniosła roku łącznie **6,4 mln zł**.

W 2012 roku, w ujęciu kosztowym (wraz z rezerwami), wynagrodzenie wszystkich osób, które pełniły funkcję członków Zarządu PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. wraz z wypłatami po okresie zatrudnienia, wyniosło łącznie **8,5 mln zł**.

7.5. Akcje jednostki dominującej oraz akcje i udziały w jednostkach powiązanych będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Wedle najlepszej wiedzy Zarządu Spółki, osoby zarządzające i nadzorujące Spółkę na dzień przekazania niniejszego raportu oraz na dzień publikacji skonsolidowanego raportu za III kwartał 2012 roku posiadały następującą liczbę akcji:

Tabela: Akcje PGE S.A. posiadane i zarządzane bezpośrednio przez osoby zarządzające i nadzorujące Spółkę

Akcjonariusz	Liczba akcji na dzień publikacji raportu za III kwartał (tj. 14.11.2012 roku) (szt.)	Zmiana liczby posiadanych akcji (szt.)	Liczba akcji na dzień przekazania raportu rocznego (szt.)	Wartość nominalna akcji na dzień przekazania raportu rocznego (zł)
Zarząd	**0**	**bez zmian**	**0**	**0**
Rada Nadzorcza	**628**	**bez zmian**	**628**	**6.280**
Grzegorz Krystek	350	bez zmian	350	3.500
Katarzyna Prus	278	bez zmian	278	2.780

Tabela: Akcje i udziały w jednostkach powiązanych posiadane przez osoby zarządzające i nadzorujące Spółkę

Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji/udziałów jednostek powiązanych Spółki na dzień przekazania raportu (szt.)	Wartość nominalna akcji/udziałów jednostek powiązanych Spółki na dzień przekazania raportu (zł)
Zarząd	**432**	**345.600**
Krzysztof Kilian	432	345.600*
Rada Nadzorcza	**0**	**0**

*na prawach wspólnoty udziałowej

Tabela: Akcje PGE S.A. posiadane i zarządzane bezpośrednio przez osoby działające w imieniu istotnych spółek bezpośrednio zależnych od PGE S.A.

Spółka	Imię i nazwisko	Funkcja	Liczba akcji (szt.)	Wartość nominalna akcji na dzień przekazania raportu rocznego (zł)
PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	Jacek Kaczorowski	Prezes Zarządu	1.390	13.900
	Roman Forma	Wiceprezes Zarządu	662	6.620
	Waldemar Szulc	Wiceprezes Zarządu	5.090	50.900
	Krzysztof Domagała	Wiceprezes Zarządu	7.869	78.690
PGE Systemy S.A.	Bernard Brodecki	Wiceprezes Zarządu	608	6.080
PGE Gubin sp. z o.o.	Cezary Bujak	Członek Zarządu	299	2.990

7.6. Opis podstawowych cech stosowanych w Spółce systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

W procesie sporządzania sprawozdań finansowych Spółka stosuje następujące mechanizmy kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem: procedury wewnętrzne regulujące ten proces, mechanizmy zarządzania systemami informatycznymi służącymi do ewidencji i sprawozdawczości finansowej oraz mechanizmy ich ochrony, zasady nadzoru nad sporządzaniem sprawozdań finansowych, zasady weryfikacji i oceny sprawozdań, audyt wewnętrzny i zarządzanie ryzykiem korporacyjnym i inne elementy kontroli.

Do podstawowych regulacji w zakresie sporządzania sprawozdań finansowych należą:

- Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej („MSSF") zatwierdzone przez Unię Europejską, polityka rachunkowości zgodna z MSSF Grupy Kapitałowej PGE,
- ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (z późniejszymi zmianami) (w zakresie nieregulowanym przez MSSF),
- procedura zamykania ksiąg rachunkowych w Grupie Kapitałowej PGE oraz
- wymogi sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (z późniejszymi zmianami).

Polityka rachunkowości zgodna z MSSF Grupy Kapitałowej PGE jest obowiązująca dla spółek stosujących MSSF dla sporządzenia swoich statutowych sprawozdań finansowych oraz przy sporządzaniu pakietów sprawozdawczych zgodnych z MSSF dla celów konsolidacji. Przed każdym okresem sprawozdawczym spółki podlegające konsolidacji otrzymują szczegółowe wytyczne z PGE dotyczące sposobu i terminu zamykania ksiąg rachunkowych, sporządzania i przekazywania pakietów sprawozdawczych oraz zaktualizowany na dany okres wzór pakietu. Powyższe regulacje i wytyczne zapewniają ujednolicenie zasad rachunkowości w Grupie Kapitałowej PGE oraz sposobu sporządzania pakietów sprawozdawczych przez spółki podlegające konsolidacji. Poza wymienionymi, w obszarze sprawozdawczości finansowej, zarówno w PGE jak i w spółkach podlegających konsolidacji,

obowiązują operacyjne procedury/instrukcje dotyczące kontroli i ewidencjonowania dokumentów księgowych oraz procedury przygotowania dokumentacji podatkowej przy zawieraniu transakcji z podmiotami powiązanymi.

Spółka prowadzi księgi rachunkowe w zintegrowanym systemie informatycznym. System zapewnia podział kompetencji, spójność zapisów operacji w księgach oraz kontrolę pomiędzy księgą główną oraz księgami pomocniczymi. Istnieje możliwość modyfikacji funkcjonalności systemu w celu zapewnienia adekwatności rozwiązań technicznych do zmieniających się zasad rachunkowości i norm prawnych. System posiada dokumentację zarówno w części dotyczącej użytkowników końcowych jak i w części technicznej. Dokumentacja systemu podlega okresowej weryfikacji i aktualizacji. Spółka wdrożyła rozwiązania organizacyjne oraz systemowe w zakresie zapewnienia właściwego użytkowania i ochrony systemów, zabezpieczenia dostępu do danych oraz sprzętu komputerowego. Dostęp do zasobów systemu ewidencji finansowo-księgowej oraz sprawozdawczości finansowej ograniczony jest odpowiednimi uprawnieniami, które nadawane są upoważnionym pracownikom wyłącznie w zakresie wykonywanych przez nich obowiązków i czynności. Księgi rachunkowe w spółkach podlegających konsolidacji prowadzone są w autonomicznych systemach informatycznych. Do celów konsolidacji spółki te sporządzają pakiety sprawozdawcze, które są transferowane, weryfikowane i przetwarzane w module konsolidacyjnym systemu. Niezależnie od mechanizmów kontrolnych wkomponowanych w systemy informatyczne, w procesie sporządzania sprawozdań finansowych w PGE i w spółkach podlegających konsolidacji obowiązują zarządcze mechanizmy kontrolne takie jak: rozdział obowiązków, weryfikacja poprawności otrzymanych danych, autoryzacja przez przełożonego, niezależne uzgodnienia, itp.

Nadzór nad przygotowaniem jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych pełni dyrektor Departamentu Rachunkowości Spółki. Za przygotowanie pakietów sprawozdawczych podlegających konsolidacji odpowiada kierownictwo poszczególnych spółek.

Niezależna ocena rzetelności i prawidłowości sprawozdania finansowego PGE oraz sprawozdań finansowych spółek podlegających konsolidacji dokonywana jest przez biegłych rewidentów. Do badania sprawozdań finansowych kluczowych spółek w Grupie Kapitałowej PGE za 2012 rok wybrano dwie firmy audytorskie. Do ich zadań należy przegląd półrocznych sprawozdań finansowych oraz badanie wstępne i zasadnicze sprawozdań rocznych. W Grupie Kapitałowej PGE obowiązuje wieloetapowy proces zatwierdzania sprawozdań finansowych uwzględniający również udział Rad Nadzorczych. Ocena jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego PGE dokonywana jest przez jej Radę Nadzorczą. W ramach Rady Nadzorczej funkcjonuje Komitet Audytu,

do którego zadań należy m.in. przegląd okresowych i rocznych sprawozdań finansowych Spółki. Sprawozdania jednostkowe spółek, które podlegały konsolidacji, oceniane są przez Rady Nadzorcze tych spółek. Sprawozdania finansowe są zatwierdzane przez Walne Zgromadzenia spółek.

W Spółce funkcjonuje audyt wewnętrzny, którego celem jest dokonywanie niezależnej i obiektywnej oceny systemów zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej. Audyt wewnętrzny funkcjonuje w oparciu o regulamin audytu wewnętrznego opracowany stosownie do międzynarodowych standardów profesjonalnej praktyki audytu wewnętrznego. Audyt realizuje planowe i doraźne zadania audytowe zarówno w jednostce dominującej jak i w spółkach Grupy. Wyniki audytów raportowane są Zarządowi PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

W Grupie PGE funkcjonuje proces zarządzania ryzykiem korporacyjnym. Zarządzanie ryzykiem ma na celu dostarczanie informacji na temat zagrożeń realizacji celów biznesowych, ograniczanie negatywnych skutków tych zagrożeń oraz podejmowanie działań wyprzedzających lub naprawczych. Ryzyka Grupy PGE dotyczące poszczególnych segmentów jej działalności są identyfikowane i oceniane oraz podejmowane są działania ograniczające ich materializację. Za zarządzanie zidentyfikowanymi ryzykami odpowiadają tzw. właściciele ryzyk.

W ramach działalności kontrolingowej okresowa sprawozdawczość zarządcza podlega ocenie pod kątem racjonalności informacji w nich zawartych, w szczególności w kontekście analizy odchyleń od założeń przyjętych w planach finansowych.

7.7. Zmiany w zasadach zarządzania Spółką i Grupą Kapitałową

W 2012 roku nie nastąpiły istotne zmiany w zasadach zarządzania PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

Szczegółowy opis dokonanych przekształceń znajduje się w punkcie 1.2. Zmiany w organizacji Grupy Kapitałowej.

Główne zmiany w organizacji i zasadach zarządzania PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. oraz GK PGE miały miejsce w latach 2009 - 2010 w których realizowany był w Grupie Kapitałowej PGE projekt pod nazwą Program Konsolidacji. Dodatkowe informacje na temat powyższego Programu zawarte są w punkcie 5.1 Program Konsolidacji.

7.8. System kontroli programów akcji pracowniczych

W PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. w 2012 roku nie były prowadzone programy akcji pracowniczych.

7.9. Wykorzystanie wpływów z emisji

W roku 2012 PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. nie dokonywała emisji akcji.

Wpływy z emisji obligacji służyły do finansowania bieżącej działalności oraz finansowania inwestycji prowadzonych spółki GK PGE (por. pkt. 2.11.3. Wyemitowane obligacje).

7.10. Akcje własne

W dniu 30 maja 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. podjęło uchwałę w sprawie umorzenia 22.898 akcji własnych, w tym 12.594 akcji serii C oraz 10.304 akcji własnych serii D, które PGE S.A. nabyła w wyniku procesu połączenia PGE S.A. z PGE GiE S.A. i PGE Energia S.A. w 2010 roku. Podjęta została także uchwała w sprawie obniżenia kapitału zakładowego Spółki w drodze umorzenia ww. akcji własnych.

Powyższe zmiany zostały zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 23 czerwca 2012 roku.

Po dokonaniu ww. obniżenia kapitał Spółki wynosi 18.697.608.290 zł i dzieli się na 1.869.760.829 akcji o wartości nominalnej 10 złotych każda, w tym:

- 1.470.576.500 akcji na okaziciela serii „A",
- 259.513.500 akcji na okaziciela serii „B",
- 73.228.888 akcji na okaziciela serii „C",
- 66.441.941 akcji na okaziciela serii „D".

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku następujące spółki GK PGE posiadały akcje własne:

- PGE Obrót S.A. – 17.095 szt. akcji własnych z tego: 16.852 szt. akcji własnych, które zostały nabyte przez spółkę w trybie przymusowego odkupu na podstawie art. 418^1 §4 Ksh (akcje zostały nabyte w celu umorzenia) oraz 243 akcji nierozdzielonych akcjonariuszom spółki w procesie konsolidacji spółek GK PGE.
- PGE Dystrybucja S.A. – 131.873 szt. akcji własnych z tego: 131.845 szt. akcji własnych, które zostały nabyte przez spółkę w trybie przymusowego odkupu na podstawie art. 418^1 §4 Ksh (akcje zostały nabyte w celu ich umorzenia) oraz 28 szt. akcji nierozdzielonych akcjonariuszom spółki w procesie konsolidacji spółek GK PGE.
- PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. – 236.801 szt. akcji własnych, które zostały nabyte przez spółkę w trybie przymusowego odkupu na podstawie art. 418^1 §4 Ksh lub na podstawie Statutu spółki (akcje zostały nabyte w celu ich umorzenia).

7.11. Kapitał zakładowy i struktura właścicielska

Na dzień 31 grudnia 2012 roku kapitał zakładowy PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. wynosi 18.697.608.290 zł i dzieli się na 1.869.760.829 akcji o wartości nominalnej 10 zł każda.

Tabela: Kapitał zakładowy Spółki.

Seria/ emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału
"A"	zwykłe	nie dotyczy	1.470.576.500	14.705.765.000	aport/gotówka
"B"	zwykłe	nie dotyczy	259.513.500	2.595.135.000	gotówka
"C"	zwykłe	nie dotyczy	73.228.888	732.288.880	połączenie z PGE GiE S.A.
"D"	zwykłe	nie dotyczy	66.441.941	664.419.410	połączenie z PGE Energia S.A.
Razem			**1.869.760.829**	**18.697.608.290**	

Tabela: Struktura własnościowa kapitału podstawowego Spółki na 31 grudnia 2012 roku* .

	Skarb Państwa		Pozostali Akcjonariusze*		Suma	
	wartość nominalna akcji	udział % w kapitale zakładowym i w głosach	wartość nominalna akcji	udział % w kapitale zakładowym i w głosach	wartość nominalna akcji	udział % w kapitale zakładowym i w głosach
Akcje na 31.12.2012	11.571.245.460	61,89	7.126.362.830	38,11	18.697.608.290	100,00

* Struktura własnościowa została zaprezentowana na podstawie informacji dostępnych Spółce.

Wszystkie akcje Spółki zostały opłacone.

Pomimo, iż akcje Spółki nie są akcjami uprzywilejowanymi, Statut Spółki przewiduje szczególne uprawnienia dla Skarbu Państwa, dopóki pozostaje on jej akcjonariuszem (por. nota 31.2 skonsolidowanego sprawozdania finansowego).

8. Zaangażowanie

8.1. Fundacja PGE „Energia z Serca”

Fundacja PGE „Energia z Serca” powstała w 2011 roku (z inicjatywy Fundatora, którym jest PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.), jednak działalność operacyjną rozpoczęła w 2012 roku.

Celem Fundacji jest zapewnienie transparentności działań, uporządkowanie i wzmocnienie zaangażowania społecznego firmy oraz budowanie zaangażowania wśród wszystkich grup interesariuszy. W ramach działalności Fundacji planowane jest także wdrożenie wolontariatu pracowniczego w Grupie PGE.

http://www.gkpge.pl/fundacja-pge

RESPECT Index

PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. od 2011 roku znajduje się w elitarnym gronie spółek odpowiedzialnych społecznie, wchodzących w skład portfela RESPECT Index.

RESPECT Index to prestiżowy projekt realizowany przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. we współpracy z partnerami zewnętrznymi, który wyłania polskie spółki z Głównego Rynku GPW, działające zgodnie z najlepszymi standardami zarządzania w zakresie ładu korporacyjnego, ładu informacyjnego i relacji z inwestorami, a także z uwzględnieniem i poszanowaniem czynników ekonomicznych, społecznych i pracowniczych. Przeprowadzane cyklicznie co pół roku badanie odbywa się przez trzystopniową weryfikację, obejmującą wymienione dziedziny (przeprowadzaną przez GPW) oraz audyt (przeprowadzany przez partnera projektu, firmę Deloitte).

Global Compact

PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. oraz PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. od 2008 roku uczestniczą w Inicjatywie Sekretarza Generalnego ONZ Global Compact.

Zaangażowanie w Global Compact, największej na świecie inicjatywie na rzecz odpowiedzialności korporacyjnej i zrównoważonego rozwoju, oznacza przyjęcie przez PGE wielu zasad, w tym m.in. efektywnego przeciwdziałania dyskryminacji w sferze zatrudnienia, eliminacji wszelkich przypadków łamania praw człowieka przez firmę, prewencyjnego podejścia do ochrony środowiska naturalnego, podejmowania inicjatyw mających na celu promowanie postaw odpowiedzialności ekologicznej i stosowania przyjaznych środowisku technologii czy przeciwdziałania korupcji we wszystkich formach.

8.2. PGE a środowisko pracy

8.2.1. Pracownicy

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku zatrudnienie w Grupie Kapitałowej PGE wyniosło 41.276,7 etatów i było niższe w porównaniu z zatrudnieniem według stanu na koniec 31 grudnia 2011 roku o 3.040,7 etatów. Najwyższe zatrudnienie występuje w spółkach segmentu Energetyka Konwencjonalna i stanowi około 48% ogółem zatrudnionych w Grupie Kapitałowej.

Pracownicy posiadający:

- wykształcenie średnie stanowią około 41% ogółu zatrudnionych
- wykształcenie wyższe posiada około 26% pracowników
- wykształcenie zawodowe lub niższe 33% pracowników

Tabela: Poziom zatrudnienia*

w etatach	Liczba zatrudnionych 31.12.2012	Liczba zatrudnionych 31.12.2011	zmiana %
Łącznie w Grupie PGE, w tym:	**41.276,7**	**44.317,4**	-7%
Energetyka Konwencjonalna	19.637,8	21.693,4	-9%
Energetyka Odnawialna	546,1	521,6	5%
Obrót Hurtowy	389,6	350,1	11%
Dystrybucja	11.306,4	12.072,5	-6%
Sprzedaż Detaliczna	1.491,4	1.635,2	-9%
Pozostałe konsolidowane spółki	7.905,4	8.044,6	-2%

* bez osób zawieszonych

8.2.2. Wolność stowarzyszania się

Władze PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. oraz władze poszczególnych spółek przykładają ogromną wagę do dialogu z pracownikami i reprezentującymi ich organizacjami społecznymi. W Grupie Kapitałowej PGE działa ponad **100** zakładowych i międzyzakładowych organizacji związkowych, do których należy ponad **25 tys. pracowników**. Innym wymiarem odpowiedzialnego podejścia do pracowników jest fakt, że stosunek pracy w Grupie PGE kształtują, obok umów o pracę, ponadzakładowe i zakładowe układy zbiorowe pracy oraz umowy społeczne zawierane w drodze dialogu. Określają one uprawnienia pracownicze. W spółkach GK PGE istnieją również liczne

organizacje pozazwiązkowe zrzeszające pracowników spółek w zależności od osobistych zainteresowań.

8.2.3. Bezpieczeństwo i higiena pracy

Zgodnie z przepisami, w celu ochrony zdrowia i życia pracowników, poszczególne spółki z Grupy Kapitałowej PGE przeprowadzają szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, wymagane prawem badania lekarskie, zatrudniają pracowników o wymaganych kwalifikacjach oraz wyposażają ich w odpowiednie środki ochrony indywidualnej. W szczególności, zgodnie z Prawem Geologicznym i Górniczym, pracownicy kopalń odbywają szkolenia dotyczące zasad bezpieczeństwa na podstawie programów opracowywanych przez kopalnie lub konsultantów zewnętrznych zatwierdzanych przez właściwe organy nadzoru górniczego. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, spółki z Grupy PGE mają utworzone służby BHP pełniące funkcje doradcze i kontrolne w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. W niektórych spółkach z Grupy utworzona jest również społeczna inspekcja pracy.

Branża, w której działa Grupa Kapitałowa PGE należy do tych, w których prawdopodobieństwo wypadku przy pracy jest relatywnie duże. Zaangażowanie Grupy w kulturę bezpieczeństwa pracy daje wymierne efekty w postaci zmniejszenia liczby wypadków. W segmencie wydobycia i wytwarzania odnotowano w 2012 roku spadek liczby wypadków, nie odnotowano także wypadków śmiertelnych. Podobnie w segmencie dystrybucji. Spółki otrzymują nagrody i wyróżnienia z obszaru BHP, w tym m.in. w 2012 roku I miejsce w kategorii zakładów zatrudniających powyżej 250 pracowników w konkursie „Pracodawca – organizator pracy bezpiecznej" organizowanym przez Państwową Inspekcję Pracy (PGE GiEK S.A. Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów) oraz wyróżnienie w XXXIX edycji Ogólnopolskiego Konkursu Poprawy Warunków Pracy (PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Bełchatów).

8.2.4. Rozwój kadr

Najcenniejszym kapitałem PGE są ludzie. Grupa w najlepszy sposób wykorzystuje ich potencjał i doświadczenie. Zgodnie z założeniami modelu Grupy Kapitałowej PGE, jej poszczególne segmenty będą korzystać z wieloletniego dorobku i doświadczeń wszystkich podmiotów wchodzących w skład Grupy, dzieląc się wiedzą i osiągnięciami swoich pracowników. Spółki dbają także o nieustanny rozwój pracowników poprzez realizację szkoleń, kursów, a także dofinansowując studia podyplomowe. W sposób stały dbają o podnoszenie kwalifikacji oraz rozwój umiejętności zawodowych kadry. Grupa PGE otwarta jest na organizowanie praktyk dla studentów, którzy mają szanse zdobyć cenne doświadczenie oraz kwalifikacje zawodowe.

Tabela: Struktura wykształcenia pracowników (stan na 31 grudnia 2012 roku)

Poziom wykształcenia	Pracownicy	Udział procentowy
Wyższe (licencjackie, magisterskie, podyplomowe, w stopniu doktora, profesora)	10.825	26%
Średnie (liceum, technikum, pomaturalne, policealne)	17.090	41%
Zawodowe (zasadnicze, nauka zawodu)	11.043	27%
Podstawowe (podstawowe, gimnazjalne)	2.437	6%
RAZEM	**41.395**	**100%**

Jednym z ważniejszych projektów dotyczących rozwoju potencjału i kompetencji kadr jest „Akademia PGE – Zintegrowany rozwój strategicznych kompetencji pracowników GK PGE". Głównym celem projektu jest wsparcie procesów konsolidacyjnych Grupy PGE przez rozwój kluczowych kompetencji pracowników w zakresie: zarządzania, finansów i kontrolingu, negocjacji i obsługi klienta. W ramach projektu dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w szkoleniach uczestniczy ok. 1.460 pracowników spółek i oddziałów z całej Grupy PGE. Szkolenia Akademii PGE rozpoczęły się w sierpniu 2011 roku i będą prowadzone do czerwca 2013 roku, natomiast do końca 2013 roku będą prowadzone badania rezultatów projektu (m.in. poziom nabytej wiedzy i kompetencji).

Tabela: Beneficjenci pomocy publicznej w ramach Akademii PGE (liczba uczestników od początku trwania programu do dnia 31 grudnia 2012 roku)

Spółka	Liczba uczestników
PGE GiEK S.A.	927
PTS Betrans sp. z o.o.	58
PGE Obrót S.A.	578
PGE Dystrybucja S.A.	864
PGE Energia Odnawialna S.A.	151
PGE EJ SA	9
PGE EJ 1 sp. z o.o.	5
PGE S.A.	353
Łącznie	**2.945**

Dodatkowo, każdy uczestnik szkoleń w wieku powyżej 45 roku życia ma zapewnione indywidualne konsultacje, których celem jest pomoc we wdrożeniu wiedzy przekazanej na szkoleniach lub wsparcie rozwoju kompetencji pracownika.

Tabela: Struktura wieku i płci pracowników (stan na 31 grudnia 2012 roku)

Płeć / Wiek	Kobiety	mężczyźni	razem
poniżej 30 lat	683	3.008	3.691
31-40 lat	1.880	6.416	8.296
41-45 lat	972	5.745	6.717
46-50 lat	1.428	5.935	7.363
51-55 lat	1.986	6.319	8.305
56-60 lat	1.243	4.480	5.723
powyżej 60 lat	53	1.247	1.300
RAZEM	**8.245**	**33.150**	**41.395**

Innym projektem skierowanym do pracowników, zakończonym w 2012 roku w PGE Obrót S.A. Oddział I z siedzibą w Łodzi, była „Kuźnia Kadr" (szkolenia dla pracowników z zakresu umiejętności menadżerskich, obsługi klienta, zagadnień finansowo-prawnych, handlowych, organizacyjnych oraz językowych). Projektem, współfinansowanym przez UE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, objęto 232 pracowników Oddziału. Działania skoncentrowane wokół rozwoju kadr mają także szczególne znaczenie dla segmentu Energetyka Jądrowa. Proces rekrutacji i zatrudniania pracowników odbywa się z zastosowaniem najlepszych standardów wyznaczanych przez wiodące firmy branży jądrowej w Europie i na świecie, a także wytycznych Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej dotyczących zasobów kadrowych, koniecznych na kolejnych etapach rozwoju projektu. Jednocześnie opracowywane są programy szkoleniowe dla pracowników.

8.3. PGE a środowisko naturalne

Grupa Kapitałowa PGE podejmuje szereg działań, mających na celu odpowiedzialne i świadome kształtowanie relacji między wzrostem gospodarczym a troską o środowisko naturalne. PGE inicjuje liczne działania związane z badaniami i rozwojem, analizuje swój wpływ na środowisko oraz realizuje działania służące jego ochronie. W zależności od specyfiki danego podmiotu, jego miejsca w łańcuchu wartości produkcji i dystrybucji energii elektrycznej, podmioty grupy wypełniają obowiązki wynikające z przepisów dotyczących ochrony środowiska, jak i decyzji administracyjnych. PGE realizuje wiele projektów i inwestycji, których celem jest minimalizowanie wpływu na środowisko oraz ochrona naturalnych ekosystemów w swoim otoczeniu. Grupa inwestuje zarówno w rozwój całkowicie nowych źródeł energii, źródeł niewyczerpywalnych, bazujących na zasobach odnawialnych, jak i modernizuje istniejące, konwencjonalne instalacje, tak by znacząco zredukować ich ujemny wpływ na środowisko naturalne. Realizując program inwestycyjny, PGE jest otwarta na dialog ze wszystkimi interesariuszami. W tym celu poszczególne spółki prowadzą konsultacje

społeczne. W uznaniu swoich działań, dzięki zaangażowaniu w minimalizację wpływu na środowisko, podmioty Grupy Kapitałowej PGE otrzymują miana „Firm przyjaznych środowisku", „Przedsiębiorstw Fair Play", „Mecenasów Środowiska" i „Liderów Polskiej Ekologii".

W 2012 roku w Grupie realizowane były następujące działania w obszarze ochrony środowiska:

- wypełnianie na bieżąco przez spółki z Grupy obowiązków nałożonych na nie przez przepisy ochrony środowiska i decyzje administracyjne, w tym prowadzenie odpowiedniej sprawozdawczości oraz pomiarów i monitoringu otoczenia;
- rozliczenia i bilansowanie emisji CO_2 i przyznanych uprawnień za rok 2010 oraz zakupy uprawnień do emisji mających na celu zbilansowanie uprawnień w 2011 oraz częściowo 2012 roku; zakupy obejmowały zarówno uprawnienia EUA, jak również jednostki redukcji emisji CER i ERU;
- stosowanie możliwie najlepszych, aktualnie dostępnych rozwiązań technicznych i specjalistycznych urządzeń, w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza; porównując uzyskane wyniki pomiarów emisji zanieczyszczeń z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Środowiska, w 2012 roku nie stwierdza się przekroczeń dopuszczalnych ilości substancji zanieczyszczających, emitowanych z elektrowni i elektrociepłowni;
- prowadzenie szeregu działań zmierzających do ograniczenia zanieczyszczeń wód, w tym m.in. ograniczenie przecieków i przedostawania się zanieczyszczeń olejopochodnych (dot. modernizacji gospodarki olejowej w części ogólnej ESP Żarnowiec) wdrażanie systemu łożyskowania bezsmarowego (EW Dębe);
- udział w programach rozwoju gospodarki wodnej we współpracy z Ministerstwem Środowiska, Rejonowymi Zarządcami Gospodarki Wodnej, Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i innymi podmiotami, obejmujących budowę przepławek dla ryb na rzekach Nysa Łużycka, Bóbr, Kwisa;
- prowadzenie działań w zakresie gospodarki odpadami polegającymi na ograniczeniu ilości powstających odpadów, odzysku surowców wtórnych, a następnie na zgodnym z wymogami prawa ich unieszkodliwianiu. GK PGE uczestniczy w pracach Konsorcjum REACH ds. Ubocznych Produktów Spalania i Konsorcjum Eurogypsum.
- kontynuowanie programu ograniczenia hałasu emitowanego do otoczenia, w tym m.in. w Kopalni Węgla Brunatnego Turów i Elektrowni Turów, gdzie przeprowadzono inwestycje modernizacji układu technologicznego przenośników węglowych oraz wytłumienia urządzeń elektrowni,

w celu poprawienia klimatu akustycznego i obniżenia emisji hałasu poniżej poziomu obowiązujących norm.

8.3.1. Energetyka Konwencjonalna

Elektrownie i elektrociepłownie z Grupy PGE wytwarzające energię elektryczną i ciepło w źródłach konwencjonalnych posiadają Pozwolenia Zintegrowane obejmujące: rodzaj i parametry instalacji, warunki wprowadzania do środowiska substancji chemicznych i energii, określenie dopuszczalnych rodzajów oraz ilości gazów i pyłów. Pozwolenia zawierają również wytyczne dotyczące gospodarki wodnej, gospodarowania odpadami, określenia dopuszczalnej wielkości poziomu hałasu oraz poprawy standardów w zakresie ochrony środowiska. Dodatkowo, określone są sposoby zapobiegania występowaniu i ograniczeniu skutków awarii, a także wymóg informowania o wystąpieniu awarii i obowiązki w zakresie monitoringu: wody, ścieków oraz powietrza. Spółki z Grupy zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej posiadają także odpowiednie pozwolenia sektorowe. Przedsiębiorstwa z wyprzedzeniem dostosowują się do wymagań prawnych w zakresie ochrony środowiska naturalnego, otwarte są na innowacyjne rozwiązania i technologie mogące dodatkowo podnieść ekologiczne bezpieczeństwo i od lat współpracują z instytucjami i ośrodkami naukowo-badawczymi. Działania elektrowni i elektrociepłowni zmierzające do sprostania wymogom ochrony środowiska polegają głównie na:

- modernizacji urządzeń wytwórczych;
- zwiększaniu udziału produkcji energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu;
- optymalizacji procesu spalania;
- modernizacji, wymianie bądź budowie urządzeń ochronnych (elektrofiltry, instalacje odsiarczania);

W roku 2012 organy kontrolne administracji rządowej i samorządowej przeprowadziły ok. 15 kontroli obejmujących obszar ochrony środowiska w PGE GiEK S.A. Kontrole zrealizowane przez Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska, Urzędy Marszałkowskie, Powiatowe Państwowe Inspektoraty Sanitarne oraz inne jednostki obejmowały niżej wymienione zagadnienia: stan formalno - prawny/analiza pozwoleń zintegrowanych; przestrzeganie przepisów i decyzji administracyjnych, w tym: gospodarka odpadami, prowadzenie składowisk odpadów, badanie emisji, gospodarka wodno - ściekowa; raportowanie do Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń.

Ograniczanie emisji

Dla zapobiegania zanieczyszczeniom i zagrożeniom dla środowiska, w elektrowniach oraz elektrociepłowniach PGE stosuje się możliwie najlepsze, aktualnie dostępne rozwiązania techniczne oraz specjalistyczne urządzenia. Standardy emisyjne z instalacji oraz warunki uznawania standardów za dotrzymane w 2012 roku określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z 22 kwietnia 2011 roku w sprawie standardów emisyjnych z instalacji oraz pozwolenia zintegrowane wydane dla poszczególnych instalacji. Porównując uzyskane wyniki pomiarów emisji zanieczyszczeń z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Środowiska, w 2012 roku nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych ilości substancji zanieczyszczających, emitowanych z elektrowni i elektrociepłowni PGE GiEK S.A.

Wielkość emisji CO_2 oraz przydział uprawnień na 2012 rok dla poszczególnych Oddziałów PGE GiEK S.A. zostały zaprezentowane w pkt. 10.1.9 Krajowy Plan Rozdziału Uprawnień Emisyjnych na lata 2008-2012 („KPRU II").

Tabela: Wielkość emisji SO2, NOx, pyłów w PGE GiEK S.A. w 2012 roku

Oddział	Emisja SO_2 [Mg]	Emisja NO_x [Mg]	Emisja pyły [Mg]
Elektrownia Bełchatów	77.831	40.342	1.263
Elektrownia Turów	33.627	11.789	1.345
Elektrownia Opole	4.166	9.793	194
ZEDO Dolna Odra	7.954	9.766	155
ZEDO Pomorzany	2.699	1.536	146
ZEDO Szczecin	42	492	44
Elektrociepłownia Bydgoszcz I	493	136	119
Elektrociepłownia Bydgoszcz II	4.848	2.435	268
Elektrociepłownia Gorzów	721	475	31
Elektrociepłownia Lublin Wrotków	197	427	130
Elektrociepłownia Rzeszów	419	347	54
Elektrociepłownia Kielce	696	286	167
Elektrociepłownia Zgierz	282	100	31

Kopalnie wchodzące w skład Grupy posiadają konieczne do prowadzenia działalności wydobywczej pozwolenia sektorowe na korzystanie ze środowiska obejmujące: gospodarkę wodno-ściekową, gospodarowanie odpadami, poziom hałasu oraz emisję gazów i pyłów do powietrza.

Rekultywacja terenów pogórniczych

W myśl obowiązujących przepisów prawnych, grunty uprzednio wyłączone z produkcji rolnej i leśnej wymagają rekultywacji, która jest jednym z najistotniejszych działań na rzecz ochrony środowiska w kopalniach. Rekultywacja polega na przywracaniu terenom wartości użytkowych i przyrodniczych (jak najbardziej zbliżonych do naturalnych) poprzez kształtowanie rzeźby terenu, uregulowaniu stosunków hydrologicznych, poprawieniu właściwości fizykochemicznych gruntów, odbudowaniu lub zbudowaniu niezbędnych dróg.

Rekultywacje przeprowadzane są głównie na terenach pogórniczych i składowiskach odpadów paleniskowych.

Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów	Kopalnia Węgla Brunatnego Turów
W ramach rekultywacji terenów poeksploatacyjnych wykonano prace na obszarze zwałowiska wewnętrznego, osadników Pola Bełchatów oraz zwałowiska zewnętrznego Pola Szczerców. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych wykonywana jest w oparciu o projekt technologiczny oraz szczegółowe projekty techniczne rekultywacji, powstające w ramach postępu prac rekultywacyjnych. W roku 2012 na terenie Pola Bełchatów rekultywacji poddano ponad 12 ha zwałowiska zewnętrznego wykonując kształtowanie powierzchni (12 ha) oraz zadarnianie i zadrzewianie skarp (10 ha). Rekultywacji poddano także tereny po magazynach przenośników taśmowych(15 ha). Do końca 2012 roku w ramach prac rekultywacyjnych wykonano rekultywację podstawową na terenie 1009,5 ha, natomiast rekultywację szczegółową na powierzchni 357,79 ha. Na terenie Pola Szczerców (zwałowisko zewnętrzne) w roku 2012 przeprowadzono kształtowanie powierzchni zwałowiska (rekultywacja podstawowa) na pow. 95,00 ha oraz zadarnianie i zadrzewianie skarp i półek (rekultywacja szczegółowa) na pow. 13,00 ha. Do końca 2012 roku przeprowadzono rekultywację na terenie o powierzchni 371,62 ha, w tym rekultywację szczegółową na powierzchni 50 ha.	Obecnie rekultywacja prowadzona jest w oparciu o decyzję określającą leśny kierunek rekultywacji terenów położonych w odkrywce. Decyzja ta obejmuje swoim zakresem 843 ha. W roku 2012 przeprowadzono rekultywację w kierunku leśnym na powierzchni 3,99 ha terenów pogórniczych. W ramach prowadzonych prac posadzono 20.000 drzew i krzewów. Uzupełnieniami i „dolesieniami" objęto powierzchnię 22.65 ha, wysadzając 90.600 szt. drzew. Ponadto dokonano neutralizacji gruntu, wysiewu traw i roślin motylkowych oraz wykonano nawożenie podstawowe i uzupełniające na części zrekultywowanych wcześniej terenów (47,41 ha). W ramach prac z zakresu hodowli lasu wykonano czyszczenia późne w „młodnikach" na powierzchni 55 ha. Prace rekultywacyjne prowadzone są na bieżąco w miarę udostępniania kolejnych terenów po zakończeniu prowadzenia na nich robót górniczych. W ramach rekultywacji technicznej przeprowadzono regulację stosunków wodnych. Wykonano prace polegające na odbudowie rowów i remontach urządzeń hydrotechnicznych wykonanych w ramach rekultywacji technicznej.

Emisje hałasu

W roku 2012 pomiary emisji hałasu przeprowadzono w sześciu Oddziałach PGE GiEK S.A. (ECG, ELB, ECR, ZEDO, ZECB, ECZ). Wyniki tych pomiarów wykazały, że dopuszczalne poziomy hałasu ustalone w pozwoleniach zintegrowanych są dotrzymywane. W roku 2012 przeprowadzone zostały także kontrole doraźne (WIOŚ), które wykazały przekroczenia norm emisji hałasu w Elektrowni Turów. W elektrowni prowadzony jest program inwestycyjny dotyczący wytłumienia urządzeń. Niewielkie przekroczenia występują także w Kopalni Węgla Brunatnego Turów (2,1 dB). Przekroczenia te będą w najbliższym czasie wyeliminowane w związku z realizacją przedsięwzięcia mającego na celu ograniczenie emisji hałasu. Przekroczenia emisji występujące w latach poprzednich zostały usunięte.

Energia z biomasy

Biomasa zaczęła odgrywać coraz istotniejszą rolę w strukturze paliw produkcyjnych PGE. Do wytwarzania pochodzącej z jej współspalania zielonej energii elektrycznej stosuje się zarówno biomasę pochodzenia leśnego, jaki i rolnego. Wytwarzanie zielonej energii ze źródeł odnawialnych przynosi szereg wymiernych korzyści. Pozytywnie wpływa na środowisko przyczyniając się do obniżenia emisji CO_2 i SO_2, pozwala też na ograniczenie produkcji odpadów paleniskowych (popiołów, żużli itp.). Aktywizuje lokalnych wytwórców biomasy (w tym rolników), umożliwia zagospodarowanie wieloletnich odłogów oraz suchych pozostałości produkcji leśnej. Prekursorami w tej dziedzinie były Elektrownia Opole i Zespół Elektrowni Dolna Odra, które zieloną energię z biomasy wytwarzać zaczęły w latach 2004 - 2005. W 2008 roku w ich ślady poszły Elektrociepłownia Zgierz, a w 2009 Elektrownia Bełchatów i Elektrownia Turów. Również w 2009 roku uruchomiono w Elektrociepłowni Kielce kocioł opalany w 100% biomasą. Zespół Elektrociepłowni Bydgoszcz rozpoczął produkcję ciepła i energii elektrycznej z udziałem biomasy w 2011 roku. W 2011 roku również w Elektrowni Szczecin wchodzącej w skład ZEDO oddano do użytkowania blok z kotłem fluidalnym ze złożem stacjonarnym na biomasę o mocy 68,5 MWe, który rocznie może zużywać nawet 708 tysięcy ton tego ekologicznego paliwa. W 2012 r. w Oddziale Elektrownia Turów oddano także do eksploatacji nową instalację współspalania biomasy dla bloków 1-4.

Aby zwiększyć produkcję zielonej energii z biomasy, która w 2012 roku w strukturze paliw produkcyjnych PGE GiEK S.A. stanowiła ok. 2,7%, PGE zrealizowała oraz realizuje obecnie następujące inwestycje:

- W Oddziale Elektrociepłownia Kielce, w którym biomasa stanowi niemal połowę paliwa produkcyjnego, realizowana jest budowa upustowo-kondensacyjnej turbiny parowej o mocy 6,5 MW i wymiennika ciepłowniczego o mocy 14 MW. Współpracować mają one z istniejącym kotłem parowym opalanym biomasą;
- W 2013 roku planowane jest oddanie do eksploatacji w Elektrowni Opole nowej instalacji do bezpośredniego podawania biomasy na bloku nr 2;
- W najbliższych latach planuje się, że blok biomasowy powstanie także w Elektrociepłowni Gorzów (decyzja zależy od ostatecznych zapisów ustawy OZE). Będzie on, jako źródło szczytowe, pokrywał potrzeby cieplne miasta w okresie najniższych temperatur zewnętrznych;

Działania odnośnie zwiększania udziału biomasy w wolumenie zużytych paliw będą zależeć od rozstrzygnięć prawnych w zakresie wsparcia OZE i sytuacji na rynku praw majątkowych.

Wykorzystanie odpadów

Powstawanie odpadów paleniskowych jest nieuniknioną konsekwencją produkcji energii w konwencjonalnych elektrowniach. W roku 2012 w instalacjach PGE GiEK S.A. wytworzono ponad 7.758 tys. Mg odpadów ze spalania paliw, w tym ponad 6.042 tys. Mg odpadów ze spalania węgla brunatnego. Oddziały spółki prowadzą gospodarkę odpadami zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami. Sposób postępowania z wytworzonymi odpadami jest zgodny z warunkami określonymi w pozwoleniach. PGE kładzie duży nacisk na gospodarcze wykorzystanie ubocznych produktów spalania węgla, zwłaszcza gipsu jako produktu powstającego w procesie mokrego odsiarczania gazów odlotowych. Gips wytwarzany jest w 3 lokalizacjach (ELB, ELO, ZEDO – El. Dolna Odra). W 2012 roku wytworzono łącznie ponad 1.533 tys. Mg, w tym 1.366 tys. Mg w El. Bełchatów. Także odpady paleniskowe, takie jak popiół i żużel są dziś w dużym stopniu wykorzystywane gospodarczo. Popioły, dzięki swym właściwościom fizyko – chemicznym, wykorzystywane są między innymi w produkcji materiałów budowlanych: jako surowiec do produkcji betonów komórkowych, w robotach ziemnych, do higienizacji osadów ściekowych w oczyszczalniach ścieków oraz do rekultywacji nieczynnych wyrobisk poeksploatacyjnych.

Ochrona wód

Ścieki powstałe w wyniku działalności produkcyjnej elektrowni i elektrociepłowni PGE poddawane są procesowi oczyszczania, a następnie odprowadzane do wód powierzchniowych. Niektóre z nich, ze względu na swoją specyfikę, podlegają oczyszczaniu wielostopniowemu. Prowadzony jest monitoring polegający na dokonywaniu automatycznych pomiarów ilości pobieranej wody powierzchniowej oraz ilości odprowadzanych ścieków. W elektrociepłowniach, w celu ograniczenia ilości zużycia wody do celów technologicznych, stosowane są obiegi zamknięte, a wodę z poszczególnych etapów uzdatniania zawraca się do dalszego wykorzystania. W jednostkach produkcyjnych stosuje się tzw. zabezpieczenia bierne służące ochronie wód podziemnych przed skażeniem wyciekami ze zbiorników olejów i chemikaliów, placów składowych węgla czy zbiorników i pól osadczych żużla. Zbiorniki chemikaliów, oleju opałowego, transformatorowego i turbinowego posadowione są w szczelnych misach betonowych, umożliwiających zatrzymanie całego zapasu substancji w wypadku rozszczelnienia. Na terenie elektrowni i elektrociepłowni funkcjonuje ponadto segregacja odpadów komunalnych w celu zwiększenia stopnia recyklingu, a tym samym zmniejszenia ilości odpadów kierowanych na składowiska komunalne.

W 2012 roku gospodarka wodno – ściekowa realizowana była zgodnie z warunkami pozwoleń wodno – prawnych. W jednym przypadku (KWBT) stwierdzono przekroczenia standardów określonych dla wód kopalnianych. Przystąpiono do prac nad rozwiązaniem problemu nadmiernej zawartości ww. jonów w zrzucanych wodach kopalnianych do cieków powierzchniowych.

System zarządzania środowiskiem – ISO 14001

ISO 14001 to uznawana w skali międzynarodowej norma określająca metody wdrażania efektywnych systemów zarządzania środowiskowego. Podstawowym zadaniem normy jest wspomaganie ochrony środowiska i zapobieganie zanieczyszczeniom w sposób uwzględniający potrzeby społeczno-ekonomiczne, w myśl idei zrównoważonego rozwoju. Systemy zarządzania środowiskowego funkcjonują w największych kopalniach, elektrowniach i elektrociepłowniach Grupy (KWBB, ELB, ELT, ELO, ELD, ECB, ECL, ECG).

8.3.2. Energetyka Odnawialna

Wytwarzanie zielonej energii ze źródeł odnawialnych przynosi szereg wymiernych korzyści, m.in. pozytywnie wpływa na środowisko przyczyniając się do obniżenia emisji.

Elektrownie wodne

Obecnie w Grupie Kapitałowej PGE funkcjonuje 33 elektrowni wodnych, w tym 29 w ramach spółki PGE Energia Odnawialna S.A. W tej grupie znajdują: elektrownie szczytowo-pompowe (w tym największa tego typu elektrownia w Polsce – Elektrownia Wodna Żarnowiec, i Elektrownia Porąbka-Żar), szczytowo-pompowe z dopływem naturalnym EW Solina i EW Dychów i pozostałe przepływowe. Produkowana energia w EW Żarnowiec i EW Porąbka-Żar nie jest energią odnawialną, lecz dzięki akumulacji energii w zbiornikach górnych w okresach dobowych o niskim zapotrzebowaniu na energię i wykorzystaniu jej w okresach o dużym zapotrzebowaniu w szczycie, elektrownie zwiększają elastyczność Krajowego Systemu Energetycznego, a tym samym efektywność systemu produkcji energii. Większa efektywność oznacza mniejsze obciążanie dla środowiska.

Spółka bierze udział w programach rozwoju gospodarki wodnej, obejmujących regulację rzek i budowę zbiorników retencyjnych. Współpracuje między innymi z Ministerstwem Środowiska, Rejonowymi Zarządcami Gospodarki Wodnej, Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i innymi firmami związanymi z gospodarką wodną, ochroną środowiska i produkcją czystej energii. Zgodnie z wymogami ochrony środowiska naturalnego, w nowobudowanych obiektach (np. EW Oława na Odrze) stosowane będą specjalne przepławki, umożliwiające wędrówkę ryb. Powszechnie stosowane są smary podlegające biodegradacji i nie mające ujemnego wpływu na środowisko naturalne.

Elektrownie wiatrowe

W ramach Grupy Kapitałowej PGE funkcjonują obecnie cztery farmy wiatrowe: Kamieńsk o mocy 30 MW, Pelplin o mocy 48 MW, Żuromin o mocy 60 MW oraz Lisewo o mocy 0,15 MW.

Elektrownia Wiatrowa Kamieńsk, która znajduje się na zrekultywowanym zwałowisku zewnętrznym Kopalni Bełchatów, rozpoczęła wytwarzanie energii w grudniu 2007 roku a farmy w Pelplinie i w Żurominie uruchomiono w roku 2012. Grupa PGE planuje uruchomianie kolejnych elektrowni wiatrowych na lądzie i na morzu. W 2012 roku Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej wydał decyzje o udzieleniu pozwoleń w zakresie wznoszenia i wykorzystywania sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich dla trzech lokalizacji budowy morskich farm wiatrowych, o które wnioskowały spółki celowe z Grupy Kapitałowej PGE: EW Baltica-1 sp. z o.o., EW Baltica-2 sp. z o.o. oraz EW Baltica-3 sp. z o.o.

W związku z realizacją zadań inwestycyjnych w roku 2012 PGE Energia Odnawialna S.A. uzyskała także następujące decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia:

- 16 lutego 2012 roku uzyskano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla rozbudowy Farmy Wiatrowej Kamieńsk o moc 18 MW;
- 24 sierpnia 2012 roku spółka EW Resko sp. z o.o. otrzymała decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. Budowa trasy kablowej i GPZ Worowo w związku z realizacją farmy wiatrowej Resko II etap o mocy 76 MW;
- 24 września 2012 roku spółka EW Resko sp. z o.o. otrzymała decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. Przebudowa i budowa dróg dojazdowych do farmy wiatrowej Resko II etap o mocy 76 MW;
- 8 października 2012 roku spółka EW Resko sp. z o.o. otrzymała decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. Przebudowa i budowa dróg dojazdowych do farmy wiatrowej Resko II etap o mocy 76 MW.

8.3.3. Dystrybucja

Charakter prowadzonej działalności gospodarczej w segmencie dystrybucji wywiera bezpośredni wpływ na środowisko naturalne i wymaga szeregu pozwoleń. W 2012 roku PGE Dystrybucja S.A. w wyniku prowadzonej działalności korzystała ze środowiska naturalnego poprzez: wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza powstałych ze spalania paliw, składowanie wytworzonych odpadów, pobór wody podziemnej (studnie) i wprowadzanie ścieków do wody lub do ziemi. Spółka wypełniała wszystkie obowiązki nałożone przez przepisy ochrony środowiska i decyzje administracyjne.

W spółce prowadzono szereg działań zmierzających do zachowania walorów przyrodniczych Polski. Do najważniejszych zaliczyć należy:

- przeprowadzanie ocen oddziaływania na środowisko na etapie opracowywania projektów technicznych celem budowy nowych obiektów;
- zabezpieczenie środowiska naturalnego przed skażeniem olejem elektroizolacyjnym na wypadek awaryjnego wycieku z transformatorów eksploatowanych na stacjach elektroenergetycznych 110 kV, w tym m.in. przez budowę szczelnych zbiorników (mis) pod transformatorami mocy oraz separatorów oleju elektroizolacyjnego na odpływie wody opadowej odprowadzanej ze stanowisk transformatorów do wody lub ziemi;

- wprowadzanie nowoczesnych małogabarytowych urządzeń i słupów energetycznych oraz wymiana starych przewodów na liniach napowietrznych na przewody izolowane;
- ograniczanie emisji dwutlenku węgla (CO_2) do atmosfery poprzez zmniejszenie strat technicznych w wyniku modernizacji sieci elektroenergetycznych oraz wymiany transformatorów na nowe o niskim poziomie strat technicznych;
- przyłączenie do sieci farm wiatrowych;
- umowa na pogotowie ekologiczne – wykonywanie prac związanych z likwidacją skutków skażenia gleby olejem transformatorowym (na skutek np. kradzieży).

PGE Dystrybucja S.A. podejmuje dodatkowo działania nakierowane na ochronę dóbr natury realizując między innymi projekt ochrony ptaków poprzez montaż płytek fluorescencyjnych, odstraszających ptaki od napowietrznych linii energetycznych. Wykonuje także platformy dla bocianich gniazd.

8.3.4. Sprzedaż detaliczna

PGE Obrót S.A. prowadzi działalność związaną z ochroną środowiska w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii. PGE Obrót S.A. Oddział z siedzibą w Zamościu dla prowadzonej działalności związanej z wytwarzaniem energii elektrycznej posiada pozwolenie wodno-prawne na wykorzystanie wód powierzchniowych dla celów energetycznych dla MEW Nielisz, ważne do roku 2030, oraz pozwolenie wodno-prawne dla MEW Radawa, ważne do roku 2015. PGE Obrót S.A. Oddział II z siedzibą w Łodzi dla prowadzonej działalności związanej z wytwarzaniem energii elektrycznej posiada pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie ścieków przemysłowych z Elektrowni Wodnej Smardzewice do rzeki Pilicy ważne do 2016 roku. PGE Obrót S.A. Oddział z siedzibą w Warszawie dla prowadzonej działalności związanej z wytwarzaniem energii elektrycznej posiada pozwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych na terenie Elektrowni Wodnej Dębe ważne do 2014 roku i pozwolenie wodnoprawne na korzystanie z wód Narwi do celów energetycznych przez Elektrownię Wodną Dębe do 2026 roku Elektrownia Wodna Dębe ze względu na stosowanie urządzeń zawierających różnego rodzaju oleje stanowi potencjalne zagrożenie dla czystości wody w rzece Narwi. Dotyczy ono w szczególności możliwości wystąpienia (w wyniku uszkodzenia uszczelnienia) wycieku do wody oleju wypełniającego piasty wirników turbin, przeznaczonego do smarowania mechanizmów napędu łopat oraz wycieku oleju transformatorowego z transformatorów wykorzystywanych na potrzeby elektrowni. PGE Obrót S.A. Oddział z siedzibą w Warszawie prowadzi prace w celu wyeliminowania zagrożenia wycieku oleju

wprowadzając system łożyskowania bezsmarowego jak również zagrożenia wycieku oleju transformatorowego.

Pozostała gospodarka wodno-ściekowa oraz gospodarka odpadami w PGE Obrót S.A. obejmuje odprowadzenie ścieków i wywóz odpadów powstałych w wyniku działalności – wyłącznie prac biurowych. Zużyte pojemniki po tuszach i tonerach do drukarek odbierane są przez firmę dostarczającą nowe tusze i tonery w ramach zawartej umowy. Likwidowane urządzenia i sprzęt elektryczny i elektroniczny (stare kalkulatory, żarówki i baterie itp.) przekazywane są firmie zajmującej się utylizacją odpadów, która wystawia właściwe dokumenty odbioru sprzętu do utylizacji (karta przekazania odpadu). Dodatkowo w spółce prowadzona jest na bieżąco segregacja śmieci, a także komunikacja wewnętrzna dotycząca oszczędzania wody i prądu.

8.3.5. Energetyka jądrowa

W związku z realizacją zadań inwestycyjnych i przygotowaniem do rozpoczęcia realizacji badań lokalizacyjnych i środowiskowych na potrzeby wyboru lokalizacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej, w 2012 roku (PGE Energia Jądrowa S.A., PGE EJ 1 sp. z o.o.) opracowano wytyczne dla metodyki prowadzenia inwentaryzacji przyrodniczej w celu zapewnienia odpowiedniej jakości badań i obserwacji w terenie, których uruchomienie zaplanowano w 2013 roku.

8.4. PGE a badania i rozwój

Grupa PGE prowadziła szereg działań z obszaru badań i rozwoju, które głównie mają na celu:

I. wdrożenie nowych technologii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej;

II. wypełnianie wymogów środowiskowych;

III. obniżenie kosztów produkcji.

Do najistotniejszych projektów badawczo – rozwojowych prowadzonych w poszczególnych obszarach działalności Grupy należą:

Działania w obszarze górnictwa i energetyki konwencjonalnej

Projekt budowy demonstracyjnej instalacji CCS w Elektrowni Bełchatów

Przedmiot przedsięwzięcia – zademonstrowanie na skalę przemysłową wykonalności technologii wychwytywania dwutlenku węgla ze spalin emitowanych w procesie wytwarzania energii elektrycznej, sprężenia wychwyconego dwutlenku węgla, jego przetransportowania wysokociśnieniowym rurociągiem do miejsc bezpiecznego składowania i zatłoczenia do głębokich

struktur geologicznych – warstw solankowych. Do najistotniejszych prac zrealizowanych w ramach przedmiotowego zadania w 2012 roku należy zaliczyć:

- wybór struktury geologicznej Wojszyce do dalszych badań w zakresie składowania sprężonego dwutlenku węgla oraz struktury geologicznej Budziszewice jako struktury rezerwowej;
- społeczną kampanię informacyjną dla komponentu transportu oraz w zakresie przygotowania do realizacji II Fazy komponentu składowania;
- zawarcie umowy, której przedmiotem jest realizacja prac przygotowawczych w komponencie transportu CO_2;
- podjęcie decyzji o zmianie koncepcji realizacji komponentu wychwytywania.

Pomimo prowadzonych w 2012 roku prac w ramach przedmiotowego projektu istnieje duże ryzyko, iż projekt CCS nie będzie kontynuowany. Związane jest to m.in. z Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 18 grudnia 2012 roku o nieprzyznaniu dofinansowania w ramach pierwszego zaproszenia do składania wniosków w Programie NER 300 (wnioskowana przez PGE GiEK S.A. kwota to ok. 340 mln euro). Zamknięcie finansowania projektu CCS, bez środków z ww. Programu, nie jest możliwe.
Biorąc pod uwagę szereg ryzyk technologicznych, prawnych i społecznych zidentyfikowanych przez GK PGE, które wskazują na istotne zagrożenie dla kontynuacji projektu, dokonano odpisu aktualizującego wartość poniesionych dotychczas nakładów na instalację CCS w wysokości ok. 156 mln złotych (por. nota 21 skonsolidowanego sprawozdania finansowego).

Program Rtęciowy dla PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.

Realizacja programu jest niezbędnym elementem wyprzedzających działań mających przygotować PGE GiEK S.A. do wypełnienia przyszłych wymogów środowiskowych i jednocześnie pozwalającym wywiązywać się z nałożonych obowiązków określonych w istniejącym prawie (bilansowanie emisji, opłaty, sprawozdawczość w ramach PRTR - Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń).

Program został podzielony na trzy Pakiety:

Pakiet 1 – określenie zawartości rtęci w węglach i innych spalanych paliwach;

Pakiet 2 – wykonanie badań bilansowych rtęci w procesie spalania;

Pakiet 3 - próby usuwania rtęci poprzez dozowanie preparatów chemicznych.

Realizacja Programu powinna:

I. dostarczyć precyzyjnej diagnozy sytuacji bieżącej, szczegółowych danych pomiarowych pozwalających na rzetelną ocenę stanu zastanego w instalacjach PGE GiEK S.A (Pakiet 1 i 2);

II. dostarczyć kompletnej wiedzy oraz informacji w zakresie rozpoznania zjawiska obiegu rtęci w całym łańcuchu technologicznym od wydobycia węgla po wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła, zbadania możliwości redukcji emisji, propozycji konkretnych działań do podjęcia w oddziałach PGE GiEK S.A., oraz przygotowania danych dla Krajowego Zespołu ds. Konwencji Rtęciowej przy Ministrze Gospodarki celem wsparcia Ministerstwa Gospodarki przy wypracowaniu stanowiska negocjacyjnego Polski wobec Unii Europejskiej w zakresie emisji rtęci.

III. stanowić receptę dla osiągnięcia celu redukcyjnego, de facto zastosowania ich w nowych instalacjach i programach modernizacyjnych (Pakiet 3).

W roku 2012 przeprowadzono **badania bilansowe w ramach Pakietu 2** Programu na wybranych 14 jednostkach referencyjnych. W wyniku badań uzyskano informacje dotyczące potencjalnej emisji rtęci do atmosfery.

Dla realizacji Pakietu 3, w dniu 30 listopada 2012 roku Politechnika Łódzka, jako Konsorcjant naukowy, złożyła wniosek do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju dla realizacji z PGE GiEK S.A. wspólnego projektu badawczego „Opracowanie innowacyjnej i efektywnej kosztowo technologii redukcji emisji rtęci do atmosfery z procesów spalania węgla", realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Aktualnie wniosek jest na etapie oceny i kwalifikacji. Wyniki będą znane w II kwartale 2013 roku.

Opracowanie technologii spalania tlenowego dla kotłów pyłowych i fluidalnych zintegrowanej z wychwytem CO_2, w Elektrowni Turów.

Zadanie realizowane jest w ramach programu strategicznego ogłoszonego i współfinansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR) pn. „Zaawansowane Technologie Pozyskiwania Energii", zadanie badawcze nr 2.

Liderem konsorcjum naukowo-przemysłowego jest Politechnika Częstochowska. PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Turów jest partnerem przemysłowym odpowiedzialnym za realizuję etapu zadania badawczego pod nazwą. „Wychwytywanie i składowanie CO_2 – studium przypadku PGE Elektrownia Turów".

Część zadania, w którym uczestniczyła PGE GiEK S.A. zakończyła się 30 października 2012 roku. Realizacja całości zadania przewidziana jest do końca 2015 roku.

RECOMBIO – wypracowanie innowacyjnych metod wykorzystania biomas niskiej jakości oraz stałych paliw z odzysku do produkcji energii elektrycznej i cieplnej przy założeniu konkurencyjności kosztów, wysokiej dyspozycyjności instalacji i sprawności przetwarzania w Elektrowni Turów.

PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Turów jest uczestnikiem projektu badawczo-rozwojowego realizowanego w ramach VII Ramowego Programu Unii Europejskiej pt. „REcovered fuels COMbined with BIOmass (Połączenie paliw wtórnych/alternatywnych i biomasy) – nazwa skrócona „RECOMBIO".

Projekt uruchomiono w styczniu 2010 roku podpisaniem umowy na finansowanie pomiędzy Komisją Europejską i Koordynatorem projektu oraz umowy Konsorcjum na realizację projektu.

Członkami zawiązanego Konsorcjum są: REMONDIS – Koordynator projektu (czołowa firma na rynku niemieckim, świadcząca usługi komunalne), RWE AG, Stora Enso i PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Turów oraz europejskie jednostki i instytuty badawczo-rozwojowe z Włoch, Holandii, Niemiec i Finlandii.

Celem projektu jest opracowanie metod i demonstracja możliwości wysokosprawnego przetworzenia niskojakościowej biomasy i paliw wtórnych wytwarzanych ze stałych odpadów komunalnych. Istotnym zamierzeniem projektu jest sprawdzenie możliwości takiego pozyskania wsadu energetycznego, aby uzyskane paliwo było stabilne jakościowo, możliwe do energetycznego przetworzenia według technologii sprawdzonych lub zmodyfikowanych w ramach realizowanego programu. Zakończenie projektu planuje się na dzień 30 czerwca 2013 roku.

Uruchomienie procesu współspalania odpadów palnych (paliwa alternatywnego), ustabilizowanych komunalnych odpadów ściekowych.

PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Bełchatów podjął następujące działania celem realizacji powyższego zadania.

- podpisane zostały listy intencyjne z firmami współpracującymi;
- dokonano wyboru firmy pomiarowo-badawczej (Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla) dla przeprowadzenia prób współspalania węgla i paliw formowanych;
- w październiku 2012 roku przeprowadzono testy współspalania w kotle pyłowym BB-1150 na bloku nr 1 w PGE GiEK SA Oddział Elektrownia Bełchatów - makulatury w postaci

luźnych ścinek, mieszanego paliwa wtórnego w postaci luźnych ścinek oraz ustabilizowanych osadów ściekowych w postaci granulek.

Aktualnie PGE GiEK S.A. jest na etapie podejmowania decyzji o budowie instalacji do spalania paliw alternatywnych, makulatury i tworzyw sztucznych w PGE GiEK S.A.

Pozostałe projekty w dziedzinie badań i rozwoju

Poza wymienionymi powyżej projektami badawczo-rozwojowymi w 2012 roku , prowadzonych było szereg prac na poziomie PGE S.A. do których należą między innymi:

I. udział w Polskiej Platformie Czystych Technologii Węglowych zajmującej się czystymi technologiami węglowymi od strony technicznej, ekonomiczno-finansowej, legislacyjnej oraz społecznej;

II. prace w ramach konsorcjum naukowo-przemysłowego „Węglowe Ogniwa Paliwowe", którego celem jest zbudowanie i zademonstrowanie pracy węglowego ogniwa paliwowego o wielkości pozwalającej na dokonanie analizy techniczno-ekonomicznej przedsięwzięcia i określenie potencjału wdrożeniowego;

III. udział w przygotowywaniu projektu Towarzystwa Gospodarczego Polskie Elektrownie dotyczącego poprawy stopnia wykorzystania w elektrowniach wzbogaconego miału;

IV. opracowanie koncepcji i możliwości współspalania surowego i podsuszonego węgla brunatnego w wybranych elektrowniach GK PGE. W 2012 roku realizowany był I etap pracy studialnej dotyczący wstępnych koncepcji instalacji suszenia, magazynowania, transportu i współspalania suszonego węgla dla PGE GiEK S.A.

8.5. PGE a edukacja

Obok prac mających na celu uczynienie wytwarzania energii mniej obciążającym dla środowiska naturalnego, spółka realizuje zadania związane z przekazywaniem wiedzy i pozyskanego doświadczenia swoim klientom, a także społecznościom lokalnym, w których prowadzi swoją działalność gospodarczą. Obok różnorodnych działań skierowanych do dzieci i młodzieży, takich jak konkursy, czy możliwość odwiedzenia i bezpośredniego zapoznania się z funkcjonowaniem np. farmy wiatrowej, spółki Grupy realizują kampanię społeczną „Bezpieczniej z prądem" – projekt, który propaguje wiedzę o bezpiecznym korzystaniu z energii elektrycznej. Kampania została zainicjowana przez Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej oraz spółki energetyczne. Spółki Grupy Kapitałowej PGE realizują także autorskie programy edukacyjne, czego

przykładem jest program edukacyjny „Droga prądu do domu" oraz konkursu pt. „Mój przyjaciel prąd". Ponadto, poszczególne oddziały od lat aktywnie uczestniczą w życiu społeczności lokalnych, m.in. poprzez działania edukacyjne z zakresu własnej działalności. W ramach Dni Otwartych organizowane są wycieczki po zakładach, podczas których lokalna społeczność ma możliwość zapoznania się z działającymi urządzeniami i wykorzystywanymi technologiami produkcyjnymi.

Dostrzegając potrzebę współdziałania biznesu z nauką, które służy stałemu rozwojowi oraz wdrażaniu do gospodarki nowych myśli i rozwiązań technicznych, Grupa PGE rozwija współpracę z uczelniami wyższymi. W ramach tego elementu działalności w obszarze edukacji PGE zawarła umowy o współpracy z następującymi uczelniami: Politechniką Łódzką, Uniwersytetem Łódzkim, Politechniką Warszawską, Politechniką Gdańską, Politechniką Wrocławską i Akademią Górniczo-Hutniczą.

8.6. PGE a prawa człowieka

PGE, jak każda firma, która chce być uznawaną za społecznie odpowiedzialną podejmuje działania, które wykraczają ponad obowiązujące wymogi legislacyjne. Zapisy kluczowych konwencji dotyczących przestrzegania praw człowieka znajdują swoje odzwierciedlenie w polskim ustawodawstwie. Przestrzeganie prawa jest podstawą istnienia w biznesie. Dlatego funkcjonowanie w zgodzie z obowiązującymi normami Grupa Kapitałowa PGE postrzega jako oczywiste. Wyznawane przez firmę zasady, które wykraczają poza bezwzględnie przestrzegane wymogi prawne, całkowicie wykluczają stosowanie jakichkolwiek form pracy przymusowej, czy zatrudniania nieletnich.

8.7. PGE a wspieranie pozostałych celów społecznych

Sport

PGE poprzez swoje zaangażowanie w profesjonalizację polskiego sportu, stara się dzielić energią z tymi, którzy właściwie ją wykorzystują. PGE wspiera drużyny różnych dyscyplin sportowych skupiających największą uwagę kibiców: siatkówki (PGE Skra Bełchatów i Atom Trefl Sopot), piłki nożnej (PGE GKS Bełchatów), koszykówki (PGE Turów Zgorzelec), żużla (PGE Marma Rzeszów) i piłki ręcznej (SPR Lublin). Zespoły, które sponsoruje Grupa, to zarówno utytułowane kluby z bogatymi tradycjami, jak i młode, dopiero budujące swoją pozycję drużyny. Wszystkie mają ogromną energię w dążeniu do sukcesu, która pobudza do działania i rozwoju. Grupa aktywnie wspiera także najbardziej utalentowanych sportowców oraz popularyzuje sport angażując się w promocję dużych wydarzeń sportowych.

Kultura

Grupa Kapitałowa PGE dzieli się także pozytywną energią płynącą z kultury i sztuki – ich wspieranie wpływa na rozwój lokalnych społeczności, promuje ciekawe osobowości, twórczo inspiruje, dostarcza pozytywnych wrażeń i emocji, a także poszerza wiedzę i kształtuje budujące postawy. Mecenat PGE obejmuje ważne i wartościowe wydarzenia kulturalne – muzyczne, teatralne, filmowe. W 2012 roku PGE nawiązała współpracę z Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie obejmując tytuł Mecenasa Kolekcji Muzeum, a także Muzeum Narodowym w Warszawie zostając Mecenasem Galerii Sztuki XX i XXI wieku. PGE było także Mecenasem Roku Filharmonii Narodowej, wsparto także Teatr Stary w Lublinie. W 2012 roku PGE wspierało także wydarzenia kulturalne: VI Festiwal Filmu i Sztuki Dwa Brzegi, Inne Brzmienia Art'n'Music Festival Lublin-Lviv 2012, 51. Muzyczny Festiwal w Łańcucie i Solidarity of Arts 2012 oraz projekty: Faktyczny Dom Kultury i „Polska Światłoczuła".

Inicjatywy społeczne

PGE angażuje się we wspieranie wyjątkowych inicjatyw społecznych. Jedną z nich jest finansowany przez PGE GiEK S.A. projekt Partnerstwo na rzecz powstania ogrodu komunalnego na zasadach permakultury dla społeczności lokalnej Osiedla im. Montwiłła Mireckiego w Łodzi, który został uznany za Najlepsze Partnerstwo Społeczno-Prywatne 2012 roku. Efektem partnerstwa Stowarzyszenia Profilaktyki i Resocjalizacji AD REM, Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii nr 3 w Łodzi oraz PGE GiEK S.A. jest renowacja, zgodnie z zasadami permakultury, ogrodu komunalnego, którym zarządza Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii nr 3 w Łodzi. Ogród stał się miejscem wykorzystywanym na organizację wydarzeń plenerowych, ale też imprez integracyjnych organizowanych przez młodzież. Ważne inicjatywy społeczne w 2012 roku podjęła także PGE Dystrybucja S.A. Podczas akcji „Energetyczny tornister" spółka ufundowała pierwsze tornistry ubogim dzieciom z województwa łódzkiego. W 2012 roku PGE Dystrybucja zainicjowała w też akcję „Pływaj z PGE" – to bezpłatna nauka pływania dla przedszkolaków z potrzebujących rodzin.

9. Oświadczenia Zarządu

9.1. Oświadczenie w sprawie rzetelności sporządzenia sprawozdania finansowego

Wedle najlepszej wiedzy Zarządu PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej PGE oraz jej wynik finansowy.

Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PGE zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

9.2. Oświadczenie w sprawie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego

Zarząd PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego badania spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii z badania, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Warszawa, 13 marca 2013 roku

Podpisy Członków Zarządu PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

Krzysztof Kilian
Prezes Zarządu

Bogusława Matuszewska
Wiceprezes Zarządu

Wojciech Ostrowski
Wiceprezes Zarządu

Paweł Smoleń
Wiceprezes Zarządu

Piotr Szymanek
Wiceprezes Zarządu